

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ Κ.Τ.Λ. ΣΧΟΛΙΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΡΘΟΓΕΙΩΝ

ΤΟΜΟΣ Α'

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΖΗΚΙΔΟΥ Δ. Φ.

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ ΒΕΛΤΙΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

15—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ—15

και

8^α ΟΔΟΣ ΣΤΑΣΙΟΥ—ΠΑΡΟΡΘΟΓΕΙΟΥ 8^α.

1899

Εὐδοκίᾳ συντάξας

ἡμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ

ἡμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἡγεμῶνος καὶ οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ ἐν τῇ αὐτῇ. ἡμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ
ἡγεμῶνος καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἡγεμῶνος
καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ ἡγεμῶνος

ἡμεῖς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ Κ.Τ.Λ. ΣΧΟΛΙΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ: ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΤΟΜΟΣ Α'

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΖΗΚΙΔΟΥ Δ. Φ.

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ ΒΕΛΤΙΩΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

15—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ—15

1898

18470

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ Κ.Τ.Λ. ΣΧΟΛΙΩΝ

ΣΤΑΘΕΡΟΣ ΤΟΤΟΤΗΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΑΤΟΡΕΙΩΝ

Πάν αντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

Ιωάννης Ν. Σιδερής

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΣΗΚΙΔΟΥ Δ. Φ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

15-10-1938

1898

ΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ

ΕΚΔΟΣΕΣΙΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΙ

ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

εν τῷ «*δημώροφον*» (πρὸς, καὶ
 «*ἴατον*» τὸ «*ἐωνήσατο*».
 ἀντὶ τοῦ «*ἐπέζησαν*»

Τὸν παρόντα τόμον τῆς «*Ἑλληνικῆς διὰ τὸν κόπον*»
 μαθείας, τύποις δημοσιεύοντες, συντεταγμέναι καὶ τὰ
 κατὰ τὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας πρόγραμμα
 ρισμένον δ' εἰς διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν
 τῶν μαθητῶν τῶν τὸ πρῶτον ἤδη εἰσαγομένων εἰς—
 τῶν προγόνων ἡμῶν θείαν γλῶσσαν, ἀναγκαῖον νομίζομε-
 νὰ εἰπωμεν ἐνταῦθ' ὀλίγα τινά.

Οἱ μαθηταὶ οἱ τὸ πρῶτον ἤδη ἀρχόμενοι τῆς σπουδῆς αὐ-
 τῶν περὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὑπερτεροῦσαν πολὺ τῆς
 νῦν ὀμιλουμένης τε καὶ γραφομένης κατὰ τε τοὺς τύπους
 τῶν λέξεων καὶ τὴν καθόλου πλοκὴν αὐτῶν ἢ κατὰ τὸν
 πλοῦτον καὶ τὰς σημασίας αὐτῶν καὶ τὰ παραπλήσια,
 ἅτ' εἰθισμένοι ὄντες ἐν τῷ πρότερον μαθητικῷ αὐτῶν βίῳ
 εἰς τὸ ζῶν τῆς γλώσσης ἰδίωμα καὶ περὶ βιβλία ἐν τοιούτῳ
 ἰδίωmati συντεταγμένα ἀσχολούμενοι, ὀρθὸν εἶνε ἵνα κατὰ
 τὴν εἰς τάρχαϊα Ἑλληνικὰ μετάβασιν αὐτῶν μὲν αὐτῶς
 εἰσβαίνωσιν ἀποτόμως συγγραφεῖς ἀνὰ χεῖρας λαμβάνον-
 τες, λόγον κεκαλλιεπημένον καὶ δὴ πολὺ μᾶλλον διεστῶτα
 τοῦ συνήθους ἰδιώματος μεταχειριζομένους καὶ ἐννοίας
 ἀδροτέρας περιέχοντας, ἀλλ' ἀναγκαιῶς ἔχει ν' ἀσχολῶν-
 ται περὶ συγγραφεῖς καὶ περὶ γλωσσικὸν ἰδίωμα μὴ πολὺ
 τῆς γραφομένης ἀφιστάμενον καὶ περὶ ἐννοίας πρακτι-
 κωτέρας καὶ εὐληπτοτέρας· διότι οὕτω καὶ κόρος οὐδόλως
 προσγίνεται αὐτοῖς ἐν αὐτῇ τῇ περὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνι-
 κὴν ἀφετηρίᾳ αὐτῶν, καὶ ἡ ὁδὸς προλαβαίνεται ἡρέμα πο-
 δηγομένη· μάλιστα διὰ καταλλήλου διδασκαλίας εἰς τὴν
 μετὰ τινα χρόνον χρῆσιν τῶν δοκίμων τῆς Ἀττικῆς δια-
 λέκτου συγγραφῶν, λόγον καλλιπέστερον καὶ τροφήν
 εὐχυμότεραν παρεχομένων.

ἐπιδλαβεῖς νομίζονται ἐν
ὡς εἰπεῖν αἱ ἀπότομοι μεταβά-
λῃς εὐπέπτους τροφὰς εἰθισμένους
καὶ τὰς εἰς αὐτὸν εἰσπεμπομένας δυσ-
κλιν μαθητῶν νοῦς ἀνοίκειον εἰσδεχόμε-
νοι τοιαύτην, ἀλλ' ἀναγκάζεται ὑπὸ δυσ-
κλιν αὐτήν. Ὀλίγοις μόνον τῶν ζώων δέδοται
σύνεσις ἢ σκορπίους καταπέττωσιν ἢ λίθοις
ἀνθρώποις τρεφόμενα μεταβάλλωσι ταῦτα δι' εὐτονίαν
καὶ ἰσχύος πνεύματος (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 87, α'). Ἡ δὲ
πᾶσι τῶν ἀνθρώπων φύσις ἀγνοεῖ τοιαύτας ἐξαιρέσεις· ἐνθα δ'
καὶ συμβαίνει, θάττον ἢ βραδύτερον ἐπέρχεται ἡ ταύ-
ταις παρομαρτοῦσα τιμωρία.

Διὰ ταῦτα πᾶσα Ἑλληνικὴ Χριστομαθεῖα
ὕγιᾶ καὶ εὐπεπτον τροφὴν τοῖς μαθηταῖς σκοποῦσα νὰ πα-
ράσχῃ ὀφείλῃ νὰ εἶνε συντεταγμένη προσφόρως πρὸς τὸν
σκοπὸν, ὃν ἡ ἐκπαίδευσις ἐπιδιώκει, ὅπως ὁ παῖς καλῶς
ἀρχόμενος προβαίνει βαθμιαίως εἰς τὴν κατάρτυσιν αὐτοῦ
καὶ ἐπιρρωννύεται κατ' ὀλίγον εἰς τὴν γλωσσικὴν αὐτοῦ
συγκρότησιν· διότι κατὰ τὸν Σοφοκλέα ('Αποσπ. Nauck σ.
246. Πλουτ. Ἡθικ. σ. 16, α')

*Ἔργον δὲ παντὸς ἦν τις ἀρχεται καλῶς,
καὶ τὰς τελευτὰς εὖ εἰκός ἐσθ' οὕτως ἔχειν.*

Ταῦτ' ἐπ' ὀφθαλμῶν λαβόντες ἐν τῇ συντάξει τῆς τε
Χριστομαθείας ταύτης καὶ τῶν δύο ἄλλων μετ' αὐτήν τό-
μων ἐφροντίσαμεν ὅλαις δυνάμεσι νὰ φανῶμεν χρήσιμοι
τῇ σπουδαζούσῃ νεολαίᾳ παρέχοντες αὐτῇ κρεῖττονα τῶν
ἄλλων ὁμοίων βιβλία· διότι αἰετοῦ ἐσχομεν γνώμην ὅτι ὁ
οἰονδήποτε συγγραφέων σύγγραμμα ἔχει πάντως εὐθύνας
ἐνώπιον τοῦ λογίου κόσμου καὶ τῆς νεολαίας, ἣν πειράται
νὰ διατρέφῃ βιβλίοις μεστῶν τὸν τε νοῦν καὶ τὴν καρδίαν
αὐτῆς· ἐφ' ᾧ καὶ ὀφείλῃ ἢ μηδόλως νὰ συγγράφῃ, ἐὰν τὰ
ἔργα αὐτοῦ εἶνε παντὸς λόγου ἀνάξια καὶ καπνηλικά τινα
συρράμματα, ἢ συγγραφέων νὰ παρέχῃ ἔργα ὠφέλιμα καὶ

ΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ

ΕΚΔΟΣΕΣΙΝ

βιβλία χρήσιμα, περὶ ὧν, ΕΚΔΟΣΕΣΙΝ
 «ὄργανον τῆς παιδείας» — βιβλίων ἐστὶ καὶ ὡς ἀπὸ μεν τὸ «ὁμώροφον» (πρὸς βλ. καὶ
 μὴν ῥεῖν συμμέβηκε» «ἤσατο» τὸ «ἐωνήσατο».
 Διότι κακὰ βιβλία συγγραφέων καὶ -22 ἀντὶ τοῦ «ἐπελήθησαν»
 δάσκων διδάγματα τοὺς παῖδας καθὼς
 νος, ἅτ' ἐναπομάττων τῇ τρυφερᾷ αὐτῶν
 πλημμελῶς ἐχούσας, ὥς καὶ μυρία ὕστερον «διὰ τὸν πόρον»
 λῖαι δὲν ἰσχύουσι νὰ ἐξαλείψωσιν. Ταῦτα καὶ τέθενται καὶ τὸ
 μεν (ὄρα ἐμὸν Κατάλογ. Ἀνωμάλ. Ῥημ. καὶ Ὀν.
 καὶ νῦν ὅμως ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν β. δευτε-
 ἀταλαιπώρως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γινομένην ἐν Ἑλλασι.—
 συγγραφήν μάλιστα διδακτικῶν βιβλίων καὶ τοὺς συγ-
 φεῖς μᾶλλον ἀποβλέποντας πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ἢ πρὸς
 τὸ ὠφελεῖν τὴν νεολαίαν. Ἀξίους δὲ κατακρίσεως θεωροῦ-
 μεν καὶ τοὺς διδασκάλους ἐκείνους, οἵτινες ἐμπορευόμε-
 νοι τὴν νεολαίαν, ἣν ἡ πατρίς αὐτοῖς ἐπίστευσε, καὶ εἰς
 πρόσωπα βλέποντες μᾶλλον ἢ εἰς ἀξία συγγράμματα τι-
 μῆς τινος ἀξιοῦσι τὰνάξια βιβλία ἐπιτρέποντες τὴν ἐν τοῖς
 σχολείοις εἰσαγωγὴν αὐτῶν πολλαχῶς ἐπιβλαβῶν καθι-
 σταμένων. Ἐπιθυμοῦμεν δ' ἐκ τῆς ψυχῆς ἵνα οἱ διδάσκα-
 λοι, οἵτινες εἶνε οἱ ἀληθεῖς συντελεσταὶ καὶ παράγοντες
 τῆς ἐθνικῆς εὐδαιμονίας, γίνωνται μεγαλόφρονες ἀντὶ παν-
 τὸς ἄλλου τὴν τῶν παιδῶν ὠφέλειαν ἐν πρώτῃ μοίρᾳ τι-
 θέμενοι καὶ πρὸς ταύτην μόνον ἀποβλέποντες.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. Ἡμεῖς δ' ἐν τῇ Χριστομαθείᾳ
 ταύτῃ ἐπειράθημεν τὸ ἐξ' ἡμῖν εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν παι-
 δῶν ἀποβλέποντες νὰ παράσχωμεν κείμενον μὲν ἀπὸ πλάγ-
 μένον πλημμελῶν γραφῶν, προστησάμενοι τὰς βελτίστας
 τῶν ἐκδόσεων καὶ εἰσαγαγόντες τὰς ὀρθοτάτας τῶν γρα-
 φῶν κατὰ τε τὴν ἔννοιαν καὶ ἐκφορὰν, σημειώσεις δ' ἱκα-
 νὰς πρὸς τοῦ κειμένου τὴν κατανόησιν.

Καὶ ἐκ μὲν τῶν Αἰσωπειῶν μύθων παρελάβομεν τοὺς ἀ-
 πλουστέρους τῶν ἄλλων καὶ περὶ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα καὶ

τες τοῦτ' ἀναγκαῖον πρὸς
τες. Οὐτε δ' ἐκ τοῦ Πλάτω-
ἄλλοι ἐποίησαν ἀγνοοῦντες
λεως καὶ τὴν ψυχολογικὴν τῶν
καὶ δυσπέπτους αὐτοῖς τροφὰς παρέ-
του Πλάτωνος γλῶσσα τυγχάνει
ἤδη τὰρχαῖα διδασκομένους Ἑλλη-
νων συγγραφέων, ἐν οἷς κατεσπαρμένοι
ἔχουσιν. Δὲν ἐτολμήσαμεν δὲ νὰ μεταβάλω-
Ἀττικὸν ἰδίωμα τοὺς ἐν αὐτοῖς φερομένους με-
ρους τύπους, ἀλλὰ πλὴν ὀλίγων ἀφήκαμεν αὐ-
ἐπὶ τὸ πολὺ ἀμεταβλήτους, ὅπως ὁ χρόνος τὰ
Γῆκα ταῦτα μνημεῖα ἡμῖν παρέδωκεν, ἐφροντίσαμεν
ὄνον νὰ δηλώμεν ἐν ταῖς σημειώσεσι πῶς ἀντ' αὐτῶν οἱ
Ἀττικοὶ ἔλεγον.

Καὶ ἐν τούτοις δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀποσπάσμασι τῶν
ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὠρισμένων συγγραφέων, ὧν ἐκλογὴν
ἐποιήσαμεθα κατάλληλον καὶ συντελεστικὴν πρὸς διανοη-
τικὴν καὶ ἠθικὴν τῶν παιδῶν μόρφωσιν, ἀναγκαῖον ἐνο-
μίσαμεν νὰ προσθῶμεν τὰς προσηκούσας παραπομπὰς εἰς
τὸ μέρος τοῦ συγγράμματος, ὅθεν παρελάβομεν αὐτό. Πρὸ
ἐκάστου δ' ἀποσπάσματος προτάσσομεν σύντομον βιογρα-
φίαν τοῦ συγγραφέως νομίζοντες τοῦτο καὶ χρήσιμον τοῖς
μαθηταῖς καὶ ἀναγκαῖον. Καὶ ἐν ταῖς σημειώσεσι δ' αὐ-
ταῖς ἐκάστου κυρίου ὀνόματος ἐφροντίσαμεν συντόμως νὰ
σημειώμεθα ὅ,τι προσῆκον ἦν.

Ταῦτ' ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ εἰπώμεν ἐν τῷδε τῷ προ-
λόγῳ, περὶ δὲ τῶν ἄλλων δύο τόμων θὰ γίνῃ ὁ προσῆκων
λόγος ἐν αὐτοῖς. Συντάξαντες δὲ τήνδε τὴν βίβλον χάριν
τῶν παιδῶν εὐχόμεθα ἵνα γέννηται αὐτοῖς χρήσιμος καὶ συν-
τελεστικὴ εἰς ὃν ἔχει προορισθῇ σκοπὸν.

Ἐν Ἀθήναις Ἀπριλίῳ μεσοῦντος τοῦ 1891.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΖΗΚΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΑΙ ΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΚΔΟΣΕΣΙΝ

Σελ. 2, 3 ἀντί τοῦ «*δωρόφορον*» ἐγράψαμεν τὸ «*δωρόφορον*» (πρβλ. καὶ *διώροφος*, *τριώροφος*, κτλ.).—8 ἀντί τοῦ «*ἐωγήσατο*» τὸ «*ἐώνησατο*».

Σελ. 3, 4 ἀντί τοῦ «*βότρυνας*» τὸ «*βότρυνς*».—22 ἀντί τοῦ «*ἐπελῆζον*» τὸ «*ἀνελῆζον*».

Σελ. 4, 8 ἀντί τοῦ «*δρυμῶνα*» τὸ «*δρυμόν*».

Σελ. 5, 4 ἀντί τοῦ «*διὰ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ*» μόνον τὸ «*διὰ τὸν κόπον*». —6 ἀντί τοῦ «*παρακαλεῖται*» τὸ «*παρακαλεῖ*», μεθ' ὃ προσέθεμεν καὶ τὸ «*δειλιάσας*». —12 ἀντί τοῦ «*οἰκτεῖρας*» τὸ «*οἰκτίρας*», ὅπερ καὶ ἀλλαχοῦ εἰσηγάγομεν (ὄρα καὶ σελ. 15, 11. 23, 3) ὡς τὸ μόνον ὀρθὸν ὄν.

Σελ. 6, 7 ἀντί τοῦ «*προσανατίθης*» τὸ «*προσανατιθεῖς*», ὡς τὸ δευτερον πρόσωπον τῆς ὀριπτ. τοῦ τίθημι σχηματίζεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς.—13 ἀντί τοῦ «*φιλεργός*» τὸ «*φίλεργος*».

Σελ. 7, 5 ἀντί τοῦ «*πεποίηκεν*» τὸ «*ἐποίησεν*». —11 ἀντί τοῦ «*φυνέτας*» τὸ «*φύντας*». —19 ἀντί τοῦ «*κατὰ πολὺν*» τὸ «*πολύν*».

Σελ. 9, 16 ἀντί τοῦ «*χελώνης*» τὸ «*τῆς χελώνης*».

Σελ. 10, 5 ἀντί τοῦ «*ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν*» μόνον τὸ «*εἶπεν*». —6 ἀντί τοῦ «*ἄρον ἐκ τοῦ ἑμοῦ βάρους*» τὸ «*ἄρον τοῦ ἑμοῦ βάρους*».

Σελ. 10, 15 ἀντί τοῦ «*ἀνέλαβεν*» τὸ «*συνέλαβεν*». —21 ἀντί τοῦ «*ἀπήεσαν*» τὸ «*ἀπῆσαν*». —22 ἀντί τοῦ «*ὥς ἂν αὐτόν*» τὸ «*ἀπὸς αὐτόν*».

Σελ. 12, 5 ἀντί τοῦ «*κρέας*» τὸ «*κρέα*». —19 ἀντί τοῦ «*λαγωῖν*» τὸ «*λαγῶν*».

Σελ. 13, 10 ἀντί τοῦ «*δι' ἐπινοίας*» τὸ «*διὰ δόλου*». —11 ἀντί τοῦ «*ποσοῦντα*» τὸ «*ποσεῖν*». —12 ἀντί τοῦ «*παραγεγόμενα*» τὸ «*ἐπ' ἀφικνουμένα*». —16 ἀντί τοῦ «*εἰσεῖσιν*» τὸ «*εἰσέρχεται*». —21 ἀντί τοῦ «*λαγωῖν*» τὸ «*λαγῶν*».

Σελ. 14, 1. 3 ἀντί τοῦ «*λαγῶν*» τὸ «*λαγών*». —4 ἀντί τοῦ «*καὶ αὐτόν*» τὸ «*καὶ τοῦτον*». —19 ἀντί τοῦ «*ἀρνίον*» τὸ «*ἀμνόν*» καὶ ἀντί τοῦ «*εἰς τι ἱερόν*» τὸ «*εἰς ναόν*». —20 ἀντί τοῦ «*θυσιάσεις*» τὸ «*θύσεις*». —21 ἀντί τοῦ «*εἰ καταλάβῃ*» τὸ «*εἰ καταλάβοι*».

Σελ. 15, 3 ἀντί τοῦ «*προσπῆσαι*» τὸ «*προσπόμεναι*». —5 ἀντί τοῦ «*ἀναπηῆναι*» τὸ «*ἀναπτέσθαι*». —11 ἀντί τοῦ «*κατοικτεῖραντα*» τὸ «*κατοικτίραντα*».

Σελ. 16, 1 ἀντί τοῦ «*ὁ μὲν εἶς*» τὸ «*ὁ μὲν*». —5 ἀντί τοῦ «*ἐτὸ ζῶον*» τὸ «*ἐτὸ ζῶον τοῦτον*».

Σελ. 17, 8 ἀντί τοῦ «*διήρχετο*» τὸ «*διήκει*». Ἀντί τοῦ «*ὀλισθήσας*» τὸ «*ὀλισθῶν*». —9 ἀντί τοῦ «*ἐκτακέντος τοῦ ἁλός*» τὸ «*ἐκτακέντων τῶν ἁλῶν*». —12 ἀντί τοῦ «*ὅτι... διεγερθήσεται*» τὸ «*ἐξαναστήσεται*». Ἀντί

δὲ τοῦ «ὠλίσθησε» τὸ «ὠλίσθεν». — 17 ἀντὶ τοῦ «ἐπενδυθεὶς» τὸ «ἐπενδύς».

Σελ. 18, 10 ἀντὶ τοῦ «ἐπισχόντων» τὸ «ἐπεσχόντων». — 12 ἀντὶ τοῦ «πὲρ» τὸ «περὶ». — 14 ἀντὶ τοῦ «ἐκθερμάσασα» τὸ «ἐκθερμήσασα». Ἀντὶ δὲ τοῦ «ἐξεκόλαπτεν» τὸ «ἐξεκόλαψεν». — 16 ἀντὶ τοῦ «ἄν αὐξήθη» τὸ «αὐξήθεντ».

Σελ. 19, 12 ἀντὶ τοῦ «ἐξ αὐτῶν» τὸ «ἐαυτῶν».

Σελ. 20, 4 ἀντὶ τοῦ «θέρους ὥραις» τὸ «θέρους ὥρα» (πρβλ. Αἰσώπ. μῦθ. 10, σ. 5). — 13 ἀντὶ τοῦ «ἔπτασθαι» τὸ «πέτεσθαι».

Σελ. 21, 19 ἀντὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ τὸ ὀρθοτονούμενον «σοῦ» διὰ τὴν ἀντίθεσιν.

Σελ. 23, 3 ἀντὶ τοῦ «οἰκτεῖραντες» τὸ «οἰκτίραντες».

Σελ. 25, 15 εἰσηγάγομεν τὸ «καὶ» τὸ πρὸ τοῦ «τὰ μὲν ἄλλα».

Σελ. 31, 10 ἀντὶ τοῦ «ἀποβέβηκε» τὸ «ἀποβεδήκασιν».

Σελ. 33, 9 ἀντὶ τοῦ «ῥάπισον» τὸ «κόλασον» κατὰ διόρθωσιν Κοβήτου.

Σελ. 39, 15 ἀντὶ τοῦ «τῆς κρατούσης μερίδος ἐν στάσει» τὸ «τῆς κρατούσης ἐν στάσει μερίδος».

Σελ. 40, 19 ὠβελίσσαμεν τὸ «οἶον» τὸ πρὸ τοῦ «δάκρυα».

Σελ. 44, 15 ἀντὶ τοῦ «αἶρειν» τὸ «ἀπαίρειν» καὶ ἀντὶ τοῦ «περὶ τὸν κίνδυνον» τὸ «παρὰ τὸν κίνδυνον» κατὰ διόρθωσιν Κοβήτου.

Σελ. 48, 1 ἀντὶ τοῦ «ἐπισημειωσαμένων» τὸ «ἐπισημηταμένων» κατὰ Κόβητον.

Σελ. 50, 6 ἀντὶ τοῦ «τοὺς ἄνδρας νικήσαντας» ἐγράψαμεν «τὸν ἄνδρα νικήσαντα» (πρβλ. καὶ Μ. Βασιλ. Παραιν. πρὸς τοὺς Νέ. § 14). — 10 προσέθεμεν τὸ «ὃ δὲ οὐκ ἂν χρῆσαιτο αὐτῷ ἔφη».

Σελ. 53, 4 προσέθεμεν τὸ «παρὰ πότον».

Σελ. 60, 11 ἀντὶ τοῦ «ἐγενήθη» τὸ «ἐγένετο».

Σελ. 63, 2 προσέθεμεν τὸ «ἐν». — 4 ὠβελίσσαμεν τὸ «ἀριθμόν». — 17 ἀντὶ τοῦ «συνεφοκίτων» ἐγράψαμεν τὸ «συνέφυγον».

Σελ. 65, 8 ἀντὶ τοῦ «γαμεῖ» κακεμφάτου ὄντος ἐν τῇ δημῳδεὶ τὸ «ἐξημεν». — 14 ἀντὶ τοῦ «παύσασθαι» τὸ «παύσεσθαι».

Σελ. 73, 6 ἀντὶ τοῦ «διαχυθέντες» τὸ «διασχισθέντες» κατὰ διόρθωσιν Κοβήτου.

Σελ. 74, 8 ἀντὶ τοῦ «ἐγάμει» τὸ «γυγαῖα ἤγετο» καὶ αὐτ. 10 ἀντὶ «τῇ γαμουμένῃ» τὸ «τῇ νύμφῃ».

Σελ. 76, 11 ἀντὶ τοῦ «Νεμέου» τὸ «Νεμεῖον».

Σελ. 82, 22 ἀντὶ τοῦ «συνιόντες» τὸ «συνιόντων αὐτῶν». — 23 ἀντὶ τοῦ «ἀρπάσασα» τὸ «ἀρπάζουσα».

Σελ. 91, 8 ἀντὶ τοῦ «συναθροίσας» τὸ «στρατὸν συναθροίσας» κατὰ τὸν Ἑύνιον (Heynius).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

Α'. ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ὁ Αἰσωπός, Ἕλλην μυθοποιὸς εὐφυνέστατος, ἤκμαζε κατὰ τὸν ἕκτον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἦτο σύγχρονος τοῦ Σόλωνος καὶ τῶν ἐπτὰ σοφῶν. Πατὴρ αὐτοῦ ἦτο ἡ Φρυγία ἢ ἡ Θράκη. Λέγεται δὲ ὅτι ἦτο δυσειδὴς καὶ δοῦλος τοῦ Ἰάδμονος ἐν Σάμῳ (Ἡροδ. Β', 134), ἀπὸλευθερώθη δὲ τέλος καὶ διαμένων παρὰ τῷ Κροίσῳ, βασιλεῖ τῆς Λυδίας, ἐπέμψθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς Δελφοὺς. Ἐκεῖ δὲ διαβληθεὶς ὅτι ὕβρισε τοὺς θεοὺς ἐκρημνίσθη ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων πετρῶν καὶ ἀπέθανεν (Σουΐδας). Οἱ εὐφυνεῖς αὐτοῦ μῦθοι, οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὸν πρακτικὸν βίον καὶ ἀρύνονται τὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ζῶν, πιθανῶς δὲν συνεγράφησαν ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ λεγόμενοι ἀπὸ στόματος αὐτοῦ, ἐκ παραδόσεως δὲ μετοδοθέντες κατέστησαν γνωστοὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σωκράτης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐστιχούργησέ τινας Αἰσωπείους μύθους (Πλάτ. Φαῖδ. σ. 60, δ'. Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 16, γ'). Πρῶτος δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς συνέλεξεν Αἰσωπείους μύθους (τῷ 316 π. Χ.), ἡ δὲ πληρεστέρα ἐκδοσις τῶν Αἰσωπειῶν μύθων περιλαμβάνει περίπου 426 μύθους. Ὁ Βαβρίας ἢ Βάβριος (ἀκμάζων περὶ τὸ 220 μ. Χ. ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Σεβήρου 222—235 μ. Χ.) ἔγραψεν αὐτοὺς εἰς στίχους ἰαμβικοὺς.

«Μῦθος δέ ἐστι λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν» (Ἀφθόνιος καὶ Φωτ. Λεξ. Α', σ. 431, 2).

1. Ἀηδῶν καὶ Χελιδῶν.

(Ἀλμίου Αἰσωπ. μῦθ. 10).

Ἀηδόνι συνεβούλευε χελιδῶν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι ὁμώροφον καὶ σύνοικον, ὡς αὐτή. Ἡ δὲ εἶπεν· «Οὐ θέλω τὴν λύπην τῶν παλαιῶν μου συμφορῶν μεμνησθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὰς ἐρήμους οἰκῶ».

2. Αἰθίοψ.

(Ἀλμ. 13).

Αἰθίοπά τις ἐωνήσατο, τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. Καὶ παραλαβὼν οἶκαδε πάντα μὲν αὐτῷ προσήγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειράτο φαιδρύνειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ ἔσχε, νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

1. συνεβούλευε] παρὰ τοῖς παλαιοῖς λέγεται ἀ συμβουλεύω τινα, ἐν δὲ τῇ δημῳδαὶ ἀ συμβουλεύω τινα. — ὁμώροφον] δοκιμώτερον εἶνε τὸ ἀημώροφος (Ἀντιφῶν 5, 11. Πολυδ. Γ', 61. Σ', 155) = κατοικῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, ὁμόστεγος. Εἶνε δὲ συνώνυμον πρὸς τὸ ἐπόμενον ἀσύνοικος, ἀλλὰ τοῦτο ἐκφράζει ἐννοίαν σαφεστέραν = συγκατοικός. — ὡς αὐτή] δηλ. ὡς τὸν ὁμώροφος καὶ σύνοικος τοῖς ἀνθρώποις. — τὴν λύπην τῶν παλαιῶν μου συμφορῶν] ἐννοεῖ τὸν περὶ ἀηδῶνος μῦθον, ἥτις πρότερον ἦν γυνὴ καλουμένη Πρόκνη καὶ θυγάτηρ τοῦ Πανδίωνος ὡς καὶ ἡ χελιδὼν καλουμένη Φιλομήλα. Εἶπε δὲ ἡ Πρόκνη σύζυγον τὸν Τηρέα. ἐξ οὗ ἐγέννησε τὸν Ἴτυν· ἀλλ' οὗτος ἔλαβε καὶ τὴν Φιλομήλαν, ἥς ἐξέτεμε τὴν γλῶσσαν, αὐτὴ ὅμως διὰ πέπλου, ἐν ᾧ ὕφηνε γράμματα, ἐδήλωσε τῇ Πρόκνῃ τὴν συμφορὰν αὐτῆς. Ὅθεν φονεύσασαί τὸν Ἴτυν ἐφυγον διωκόμεναι ὑπὸ τοῦ Τηρέως καὶ ἐν Δαυλίᾳ τῆς Φωκίδος μέλλουσai νὰ καταληφθῶσιν ἰκέτευσαν τοὺς θεοὺς νὰ μεταβληθῶσιν εἰς πτηνὰ καὶ οὕτως ἡ μὲν Πρόκνη ἐγένετο ἀηδὼν, ἡ δὲ Φιλομήλα χελιδὼν, ἀλλὰ καὶ ὁ Τηρεὺς ἀπωρνεώθη γενόμενος ἐπ' αὐτῇ (Ἀπολλοδ. Γ', ιδ', 8. Θουκ. Β', 29). — μεμνησθαι] παρακ. μετὰ σημ. ἐνεστώτος = ἐνθυμείσθαι.

2. ἐωνήσατο] ἡ ἀναυξήτως ὠνήσατο εἶνε μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀποθ. ὠνοῦμαι (= ἰγοράζω) μεταγενέστερος, ἀνθ' οὗ οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸν ἀόρ. μέσ. ἐπριάμην. — τοιοῦτον] ἄρσεν. γένους μᾶλλον. — ἀμελείᾳ] = ἐνεκα ἀμελείας τοῦ προτέρου κυρίου. — παραλαβὼν] = λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ. — ῥύμματα] (ἐκ τοῦ ῥύπτω = πλύνω) λέγονται πάντα τὰ καθαρίζοντα τοὺς ῥύπους, οἷον δὲ σάπων καὶ τὰ τοιαῦτα. — φαιδρύνειν] = πλύνειν (ὄρα Πολυδ. Ζ', 40). — οὐκ ἔσχε] = δὲν ἠδυνήθη. — τῷ πονεῖν] = ἐνεκα τοῦ κόπου.

220

23

3. Ἀλώπηξ καὶ βότρυες.

(Ἀλμ. 33).

Ἀλώπηξ λιμώττουσα ὡς θεάσατο ἐπὶ τίνος ἀναδενδράδος βό-
τρυς πέπονας κρεμαμένους, ἠβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι καὶ οὐκ
ἠδύνατο· ἀπαλλλκτομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· «Ὅμφακές εἰσιν».

4. Ἀλώπηξ πρὸς μορμολύκειον.

(Ἀλμ. 47).

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ καὶ ἑκαστα τῶν αὐτοῦ
σκευῶν διερευνωμένη εὔρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκείου εὐφυῶς κα-
τεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν ἔφη· «Ὡ οἶα κε-
φαλὴ, καὶ ἐγχείρλον οὐκ ἔχει».

5. Ἄρκτος καὶ Ἀλώπηξ.

(Ἀλμ. 69).

Ἄρκτος τίς ποτε μεγάλως ἐκαυχᾶτο, ὡς φιλανθρωπότατον
πάντων ἐστὶ τῶν ζῶων· φασι γὰρ ἄρκτον νεκρὸν μηδὲν βιβρώσκειν.
Ἡ δὲ ἀλώπηξ ἀκούσασα ταῦτα ἐμειδίασε καὶ πρὸς αὐτὴν ἀντέφη·
«Εἴθε τοὺς νεκροὺς ἤσθιες καὶ μὴ τοὺς ζῶντας».

6. Βάτραχοι.

(Ἀλμ. 74).

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο· θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς
λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες ἀνεζήτουν ἐτέραν. Καὶ δὴ βυθεῖ

3. λιμώττουσα] μεταγενέστ. τὸ ῥῆμα, οἱ δὲ Ἀττικοὶ διὰ περιφράσεως
«λιμῶ πιέζομαι, παρατείνομαι», ἡ δὲ δημώδης λέγει «λιμάζω». — ἀναδε-
νδράς] = ἄμπελος (κλήμα) πλησίον δένδρων πεφυτευμένη καὶ ἐπ' αὐτῶν
ἐπικειμένη, κληματαριά. — πέπων - ονος (ἐπιθ.) καὶ θηλ. πέπειρα] = ὠρι-
μος. — περιγενέσθαι] = κυρία γενέσθαι αὐτῶν, νὰ φθάσῃ. — ἀπαλλλκτο-
μένη] = ἀποχωροῦσα, ἀναχωροῦσα. — Ὅμφακες] = ἄωρα.

4. ὑποκριτής] = ὁ ἐν θεάτρῳ πρόσωπόν τι δράματος παριστάνων. — διερευ-
νωμένη] μέτ. ὤφελ. = ἀκριβῶς ἐρευνῶσα χάριν ἑαυτῆς — μορμολύκειον] =
προσωπεῖον (μουσοῦνα), προσωπίδα, πολλὰ δὲ τούτων ἦσαν φοβεραί. —
Ὡ οἶα] = ὦ τί κεφαλὴ καὶ μυελὸν δὲν ἔχει.

5. ἐκαυχᾶτο] εἶνε ποιητ. καὶ μεταγενέστερον, καὶ κοινῶς καυχιοῦμαι.
— βιβρώσκειν] ἐνεστώς παρ' Ἀττικοῖς δὲν λέγεται, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἐσθίω.
Ἐξ αὐτοῦ δὲ μόνον ὁ παρακ. βέβρωκα. — ἀντέφη] = εἰς ἀπάντησιν εἶπεν,
ἐναντίον εἶπε. — Εἴθε ἤσθιες] = μακάρι νὰ ἔτρωγες.

6. ἀνεζήτουν] = κατῶκουν. — ἀνεζήτουν] = μεγάλως ἐζήτουν νὰ εὕρωσιν
= ὁ ἄλλος.
τέρα,

περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἄτερος θάτέρω φησί· «συγκατέλθω-
μεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ». Ὁ δ' ὑπολαβὼν εἶπεν· «Ἄν-
οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναδησόμεθα»;

7. Βουκόλος

(Ἄλμ. 83).

Βουκόλος βόσκων ἀγέλην ταύρων ἀπώλεσε μόσχον· περιελθὼν
δὲ καὶ μὴ εὐρὼν ἠΐξάτο τῷ Δίῃ, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρῃ, ἔριφον
αὐτῷ θῆσαι. Ἐλθὼν δὲ εἰς τινα δρυμόν καὶ θεασάμενος λέοντα
κατεσθίοντα τὸν μόσχον, περίφοβος γενόμενος, ἐπάρας εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν τὰς χεῖρας εἶπε· «Δέσποτα Ζεῦ, πάλαί μὲν σοι ἠΐξάμην
ἔριφον θῆσαι, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρῃ· νῦν δὲ ταῦρον θύσω, ἐὰν
τὰς τοῦ κλέπτου χεῖρας ἐκφύγῃ».

8. Γαλῆ.

(Ἄλμ. 86).

Γαλῆ εἰσελθοῦσα εἰς χαλκίως ἐργαστήριον τὴν ἐκεῖ κειμένην
ρίνην περιέλειχεν. Συνέβη δ' ἐκτριβομένης τῆς γλώσσης πολὺ
αἷμα φέρεσθαι. Ἡ δὲ ἐτέρπετο ὑπὸ νοοῦσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαι-
ρεῖσθαι, μέχρι παντελῶς ἀπέβαλε τὴν γλῶσσαν.

ἄλλην.—περιέτυχον] = κατὰ τύχην ἀπήντησαν. — ἄτερος] = ὁ ἕτερος. —
συγκατέλθωμεν] = ἄς κατέλθωμεν, καταβῶμεν ὁμοῦ. — ὦ οὗτος] = ὦ σύ. —
ὑπολαβὼν] = λαβὼν τὸν λόγον, ἀποκρινάμενος. — ἐνθάδε] = ἐν τῷδε τῷ
τόπῳ, ἐνταῦθα. Συνήθως τὸ ἐνθάδε ἐπὶ κινήσεως.

7. βουκόλος] = βουτρόφος, βουφορβός (Πολυδ. Α', 249), καὶ νῦν δὲ βο-
κόλος καλεῖται, ἀλλαχοῦ δὲ ἀγελαδάρης. — ταύρων... μόσχον, ἔριφον]
ακαλεῖται τῶν μὲν βοῶν τὰ νέα μόσχοι, τῶν δὲ προβάτων ἄρνες, τῶν
δ' αἰγῶν ἔριφοι, ὥσπερ τῶν μὲν αἰγῶν ὁ ἡγεμὼν τράγος, τῶν δὲ οἰῶν
πρίδος καὶ κίλος, τῶν δὲ βοῶν «ταῦρος» (Πολυδ. Α', 249—250). — ἠΐ-
ξάτο] = ἔταξεν, ἔκαμε τάξιμον. — δρυμός -ος] = δάσος ἐκ δρυῶν καὶ καθόλου
δάσος. — περίφοβος γενόμενος] = αἰτιολ. μετοχ. = πολὺ φοβηθεῖς. — ἐπάρας
ἀορ. μετοχ. τοῦ ἐπαίρω = ὑψώσας. — πάλαί] = πρότερον.

8. χαλκίως] = σιδηρουργοῦ. «χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον καὶ
χαλκίας τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους» (Πολυδ. Ζ'. 106). — περιέλειχεν]
= περίεξε ἔλειχεν (= ἔγλειφεν). — ἐκτριβομένης] = διὰ τῆς τριβῆς ρθειρεμέ-
νης. — φέρεσθαι] = νὰ ῥέῃ. — ὑπὸ νοοῦσα] = εἰκάζουσα, λέγουσα μὲ ὁλως νῦν
της. — ἀφαιρεῖσθαι] μέσ. ὠφέλ. = ἀφαιρεῖν ἐαυτῇ μέρος τι τῷ σιδήρῳ.

9. Γέρων καὶ θάνατος.

(Ἀλμ. 90).

Ἰ Γέρων· ποτὲ ξύλα, κόφας καὶ ταῦτα φέρων πολλὴν ῥῶν ἐβάδι-
 ζεν. Διὰ δὲ τὸν κόπον ἀποθέμενος τὸ φορτίον τὸν θάνατον ἐπεκα-
 λείτο. Τοῦ δὲ θανάτου φανέντος καὶ πυθομένου δι' ἣν αἰτίαν αὐ-
 τὸν παρακαλεῖ, δειλιάσας ὁ γέρων ἔφη· Ἵνα τὸ φορτίον ἄρης.

10. Γεωργὸς καὶ ὄφις.

(Ἀλμ. 97).

Γέρων τις γεωργὸς χειμῶνος ὥρα ὄφιν εὐρὼν ὑπὸ κρύους πεπη-
 γότα, τοῦτον ἐλεήσας καὶ λαβὼν ὑπὸ κόλπον ἔθετο. Θερμανθεὶς
 δὲ ἐκεῖνος καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἰδίαν φύσιν ἐπληξε τὸν εὐεργέτην καὶ
 ἀνέειλε· θνήσκων δ' ἔλεγε· «Δίκαια πάσχω τὸν πονηρὸν οἰκτίρας».

11. Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

(Ἀλμ. 98).

Γεωργὸς τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον καὶ βουλομένης τοῦς
 ἐαυτοῦ παῖδας πείραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐ-
 τοὺς ἔφη· «Παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ὑπέξειμι, ὑμεῖς δ'
 ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέρυπται, ζητήσαντες εὐρήσετε πάντα.
 Οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορύχθαι, πᾶσαν τὴν
 τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν·

9. ἀποθέμενος] μέσ. δυναμικὸν=ἀποθείς ἀφ' ἐαυτοῦ, καταδιβάσας.—
 παρακαλεῖ] = παρ' ἐαυτῷ καλεῖ=προσκαλεῖ.—ἄρης]=ἰόρ. τοῦ αἵρω=
 σηκώσης.

10. πεπηγότα]=παγωμένον ὑπὸ τοῦ κρύους.—ὑπὸ κόλπον ἔθετο]=ὑπὸ
 τὸν ἐαυτοῦ κόλπον(=κόρπον)ἔθηκε=τὸν ἐβαλεν εἰς τὸν κόρπον του.—τὴν
 ἰδίαν φύσιν]=τὴν προτέραν φυσικὴν κατάστασιν.—ἐπληξεν]=ἐκέντησεν,
 ἐδάγκασεν.—ἀνέειλε]=ἐφόνευσεν.—οἰκτίρας] αἰτιολ. μετοχ. τοῦ ῥήμ. οἰ-
 κτίρω, ὅπερ κακῶς γράφεται οἰκτεῖρω,=διότι ἡσθάνθη οἰκτιρμόν.

11. καταλύειν τὸν βίον]=ἀποθνήσκειν.—πείραν λαβεῖν]=πειραθῆναι,
 δόκιμάσαι.—προσκαλεσάμενος]=πρὸς ἐαυτὸν καλέσας.—ὑπέξειμι] μέλλ.
 κτῶ ὁπεξέρχεται=κατὰ μικρὸν θὰ ἐξέλθω τοῦ βίου, θὰ ἀποθάνω.—μοί]=
 ἐμοί.—ζητήσατε] ὑποθ. μετοχή. Τὸ ζητῶ διαφέρει τοῦ αἰτῶ· σκο-
 θάν· ζητεῖν εἶναι ἡ εὕρεσις, τοῦ δ' αἰτεῖν ἡ λήψις, ἀπᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
 =ὁ καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκεν (Κ. Διαθ.).—κατορύχθαι]=ἔστι εἶναι
 1] εἰς, παραχωμένος.—ἀποβίωσιν] λέξις μεταγενεστέρα, ἀνθ' ἧς οἱ

καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δ' ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα
πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

12. Γεωργὸς καὶ τύχη.

(Ἄλμ. 101).

Γεωργὸς τις σκάπτων χρυσίῳ περιέτυχεν. Καθ' ἐκάστην οὖν
τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔσπερε· τῷ δὲ ἡ Τύχη ἐπι-
στάσα ἔφη· «ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανακτιθεῖς,
ἅπερ ἐγὼ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; Εἰ γὰρ ὁ καιρὸς
μεταβάλοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτό σοι τὸ χρυσίον ἔλθοι,
οἶδ' ὅτι τήνικαῦτα ἐμέ, τὴν Τύχην, μέμψει».

13. Γυνὴ καὶ θεράπαινα.

(Ἄλμ. 110).

Γυνὴ γῆρα φίλεργος θεράπαινίδας ἔχουσα ταύτας εἰώθει νυκτὸς
ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδὰς. Αἱ δὲ συνε-
χῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας
ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανίστάντος τὴν δέ-
σποιναν. Συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις
περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς· ἡ γὰρ δεσπότης ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλε-
κτρυόνων ᾠραν ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Ἀττικοὶ λέγουσι θάνατος καὶ τελευτὴ τοῦ βίου.—περιέτυχον] ὅρ. μῦθ.
δ.—ἀνέδωκεν.]—ἀνέφυσεν, ἔκαμε γὰρ φυτρώσῃ ὁ καρπὸς πολλαπλασίως.

12. προσανακτιθεῖς]—ἀφιεροῖς πρὸς τοῖς ἄλλοις.—πλουτίσαι]—ποιῆσαι
πλούσιον· τὸ μὲν πλουτῶ=εἶμι πλούσιος, τὸ δὲ πλουτίζω τινα=ποιῶ πλού-
σιον.—ὁ καιρός]—ἡ περίστασις.—μεταβάλοι] ἀμεταβ.=μεταβάλοι ἑαυτὸν
=ἤθελε μεταβληθῇ.—μέμψει] μέλλ. τοῦ ἀποθ. μέμφομαι=ψέγω, κατη-
γορῶ.

13. φίλεργος]—φιλόπονος, ὁ τὴν ἐργασίαν ἀγαπῶν· οὕτω πρέπει γὰρ το-
νίζηται καὶ οὐχὶ φιλεργός, ὅπερ θὰ ἐσήμαινε τὸν ἐργαζόμενον φίλα.—εἰώ-
θει]—συνήθιζεν.—πρὸς τὰς ᾠδὰς]—πρὸς τὸ λάλημα· ἢ μὲ τὸ κράξιμον
τῶν πετεινῶν, ὅτε ἐλάλουν οἱ πετεινοί.—ὁ ἀλεκτρυὼν]—πετεινός, ὁ ἀλέ-
κτωρ, ἢ ἀλεκτρυών]—ἡ ὄρνις, ἢ ἀλεκτορίς.—διαπραξαμέναις] τὸ μὲν δια-
πράττω τι=φέρω εἰς πέρας τι, τελειώνω χάριν ἄλλου, τὸ δὲ πρᾶττεν τι=φέρω
εἰς πέρας τι χάριν ἑαυτοῦ.—χαλεπώτεροις]—ἐννυχώτεροις.—
δεινοῖς] τὰ δεινὰ, οἱς περιέπεσον, ἦσαν χαλεπώτερα ἢ πρότερον.—
δεσπότης] θηλ. τοῦ δεσπότης, ἀλλὰ καὶ ἡ δεσποῖνα.—ἐννυχώτερον]—
νύκτα, ἀκόμη ἐνωρίτερα ἤγειρεν αὐτὰς ἢ πρότερον. Τὸ ἐννυχός εἰ-
ς ποιητικὴν, ὅπερ λέγεται καὶ ἐννύχιος (πρβλ. καὶ παννύχιος).

14. Γυνή καὶ ὄρνις.

(Ἄλμ. 111).

Γυνή τις χήρα ὄρνιν εἶχε καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὧν αὐτὴ τί-
κτουσα. Νομίσασα ἰὲ ὡς, εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλοι,
δὶς τεύεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο ἐποίησεν. Ἡ δὲ ὄρνις πιμελής γε-
νομένη οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

15. Δρυοτόμοι καὶ δρυς.

(Ἄλμ. 123).

Δρυοτόμοι δρῦν ἐσγίζον ἐξ αὐτῆς σφῆνας ποιήσαντες. Ἡ δ'
ἔφη· Οὐ τοσοῦτον τὸν κόψαντά με πέλεκυν μέφομαι, ὅσον τοὺς
ἐξ ἐμοῦ φύντας σφῆνας.

16. Ἐλαφος καὶ λέων.

(Ἄλμ. 128).

Ἐλαφος δίψει συσχεθεῖσα παρεγένετο ἐπὶ τινὰ πηγὴν. Πί-
νουσα δὲ ὡς ἐθέλασато τὴν ἐκυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ἐπὶ
μὲν τοῖς κέρασιν ἠγάλλετο ὀρῶσα τὸ μέγεθος, καὶ τὴν ποικιλίαν,
ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο ὡς λεπτοῖς ῥύσι καὶ ἀσθενέσιν.
Ἐτι δὲ ἐκυτῆς διαγρομένης, λέων ἐπιφανείας ἐβόων αὐτήν,
κάκειναι εἰς πυγὴν τραπέισα πολὺ αὐτοῦ προεῖχεν. Μέχρι μὲν οὖν

14. κριθὰς] ἐν τῇ δημῳδεῖ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει γίνεται χρῆσις τοῦ
ἐνικοῦ. β] εἰ παραβάλοι = εἰ ἤθελε ῥίψῃ. Ἐπὶ μὲν τῶν ζώων λέγεται
τὸ παρ. βάλλειν χόρτον, κριθὰς κτλ., ἐπὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων τὸ παρατιθέναι
(τράπευσαν, δείπνον, κτλ.)· διότι τῶν μὲν ἀνθρώπων ἡσυχῶς τίθεται ἡ τροφή,
τῶν δὲ ζώων ῥίπτεται. — τῆς ἡμέρας] = ἐκάστης ἡμέρας. — τοῦτο ἐποίησε] =
πλείους] κριθὰς παρέβαλεν. — πιμελής] λέξις μεταγενεσττέρα = παχύς, πιμε-
λής γίγνομαι = παχύνομαι.

15. Δρυοτόμοι] καὶ ἀρχαιότερον δρυτόμος = ὁ κόπτων δρῦν (βαλανιδιάν)
καὶ κλοφάλου = ξυλοκόπος. — φύντας] = γεννηθέντας, παραχθέντας. ἄορ. β'
ἐνερ. 21 ἔφην μετὰ σημ. μέσ. καὶ παθ., παρὰ δὲ μεταγενεστ. λέγεται ἐφύην.
[αὐλοθίζει] λέγεται τὸ δίψος-ους καὶ δίψα-ης. — συσχεθεῖσα] ἄορ. παθ.
τοῦ στυγῆ = ἔχομαι μεταγενεστέρως, ἀνθ' οὗ αἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸν
μέ ὑστερῶν. ὡς παθ. συνεσχόμην, = ὑπὸ δίψης κυριευθεῖσα, διψήσασα. —
κ] ἄλλεῖτε βλατος] = κάτω εἰς τὸ ὕδωρ, μέσα εἰς τὸ ὕδωρ. — ἠγάλλετο] =
σοι λείπῃ ἔχαιρεν. — ἤχθετο] παρ. τοῦ ἀποθ. ἄχθομαι = λυπούμαι. — ἐπι-
θάνατο] ἐξαίφνης φανείας, ἐπάνω εἰς τὴν σκέψιν τῆς φανείας. — εἰς πυγὴν
= ὁ ἐμὸς μεταγενεσττέρα χρῆσις, καθ' ἣν ὁ παθ. ἄορ. ἐτράπην κείται ὡς
Γ. 1 τοῦ ἐτραπόμην, = φυγοῦσα. — πολὺ προεῖχε] = πολὺ ὑπερεῖχεν

ψιλὸν ἦν τὸ πεδίον, ἡ μὲν προθέουσα ἐσώζετο· ἐπεὶ δ' ἐγένετο κατὰ τινὰ ὑλώδη τόπον, τῆνικαὐτα συνέβη, τῶν κεράτων αὐτῆς ἐμπλακέντων τοῖς κλάδοις, μὴ δυναμένην τρέειν συλληφθῆναι τῷ λέοντι. Μέλλουσα δ' ἀναιρεῖσθαι ἔφη πρὸς ἐαυτήν· «Δειλαία ἐγώ, ἥτις ὑφ' ὧν μὲν ὥοιμην προδοθήσεσθαι, ἐσώζομαι ὑπὸ τούτων, οἷς δὲ σφοδρὰ ἐπεποίθην, ὑπὸ τούτων ἀπόλλυμαι».

17. Ἐλαφος καὶ λέων.

(Ἄλμ. 129).

Ἐλαφος κυνηγούς φεύγουσα ἐγένετο κατὰ τι σπήλαιον, ἐν ᾧ λέων ἦν, καὶ ἐνταῦθα εἰσῆει κρυβησομένη· συλληφθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ λέοντος καὶ ἀναιρουμένη εἶπε· «Δυσδαίμων ἐγώ, ἥτις ἀνθρώπους φεύγουσα ἐμαυτὴν θηρίῳ ἐνεχείρισα».

18. Ἐλαφος καὶ μήτηρ.

(Ἄλμ. 130).

Ἐλαφον ἡ μήτηρ ἐνουθετεῖ, ταῦτα λέγουσα· «Κῆρας, ὦ παῖ, παρὰ τῆς φύσεως εἴληφας, μεγέθει δὲ διενήνοχας σώματός, καὶ οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀποδιδράσκεις ἐπιόντας τοὺς κύνας. Ταῦτα ἦν, καὶ κυνῶν δρόμος ἤκουετο πόρρωθεν. Ἡ δὲ μένειν τῷ παιδί παραίνεσας αὐτῇ τῆς φυγῆς προκατήρξατο.

αὐτοῦ εἰς τὸν δρόμον. Τὸ πολὺ ὡς ἐπὶ ῥ. τίθεται μετὰ τῶν ἐχόντων παρθετικὴν ἔννοιαν, ὡς πολὺ κρείττω, πολὺ διαφέρω, ὑπερέχω, κτλ. — ψιλόν] = γυμνὸν δένδρων, ἄγενδρον. — προθέουσα] = τρέχουσα ἐμπρὸς τοῦ λέοντος. — ἐλώδη] = δασώδη. — τῷ λέοντι] = ὑπὸ τοῦ λέοντος (ὅρα μῦθ. α 17). — Δειλαία] = δυστυχής, ἀθλία, κοιν. δόλια. — ἥτις] = διότι (ὅρα Γ. 2 1ηκ. Συνακτ. § 535). — ἐπεποίθην] = εἶχον πεποίθην, θάρρος.

17. κυνηγός] εἶνε ποιητ. καὶ μεταγενέστερον, Ἀττικὸν δὲ πεζολ. εἰλὸν τὸ κυνηγέτης. — ἐγένετο] = ἦλθεν. — κρυβησομένη] = ἵνα κρυβῇ. — ἐμαυτῶν] = δυστυχής, οὐ ἀντίθετον τὸ εὐδαίμων. — ἥτις] = διότι (ὅρα μῦθ. δ α 17). — ἐμαυτὴν ἐνεχείρισα] μέσ. κατ' ἀνάγνωσιν (= ἔδωκα ἐμαυτὴν ἐν διαχείρᾳ μου)· διότι μέση διάθ. δὲν ἀπαντᾷ πλὴν τοῦ ἐνεχειρῆσαι τοῦ ἀνδρός (Θουκ. Ε', 108) μετ' ἄλλης σημασίας = ἀνεδεξάμηντο, οἷς κινδύνοις (Θουκ. Ε', 108) μετ' ἄλλης σημασίας = ἀνεδεξάμηντο, οἷς κινδύνοις.

18. εἴληφας] παρακ. τοῦ λαμβάνω. — διενήνοχας. — παρακ. [ς] = ἐκινῶ. — ἀποδιδράσκεις = φεύγεις κρυφῶς ὥστε νὰ εἶνε ἄγνωστον ἐπὶ τῇ δημῳδαί = ἐδός. — προκατήρξατο] = πρώτη ἤρχισεν.

19. Ἑορτὴ καὶ ὑστεραία.

(Ἄλμ. 133).

Τῇ ἑορτῇ φασι τὴν ὑπερλίαν εἶσαι λέγουσαν, ὡς ἐκείνη μὲν ἀσχολιῶν τε μεστὴ καὶ κοπώδης ἐστίν, ἐν αὐτῇ δὲ πάντες ἀπο-
(λαύουσι) τῶν παρεσκευασμένων σχολάζοντες· τὴν δ' ἑορτὴν πρὸς
ταῦτα εἶπεῖν· «Ἀληθῇ λέγεις· ἀλλ' ἐμοῦ μὴ γενομένης, σὺ οὐκ
ἂν ἦσθα».

20. Ἐριφός καὶ λύκος.

(Ἄλμ. 135).

Ἐριφός ἐπὶ τινος δώματος ἐστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν,
ἐλοιδορεῖ καὶ ἐσκώπτει αὐτόν· ὁ δὲ λύκος ἔφη· «ὦ οὗτος, οὐ
σύ με λαιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος».

21. Ζεὺς καὶ χελώνη.

(Ἄλμ. 154).

Ζεὺς γάμου τελῶν συγκαλεσάμενος τὰ ζῶα πάντα εἰσία.
Μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαφορῶν τὴν αἰτίαν τῇ
ὑπερλίᾳ ἐπυνθάνετο αὐτῆς· «Διὰ τί μόνη ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐκ
ἦλθες»; Τῆς δ' εἰπούσης «φίλος οἶκος ἀριστος οἶκος», ἀγανακτή-
σας

19. ὑστεραία] = ἡ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἡμέρα. ἥτις ἰδίᾳ λέγεται ἐπίδδα.
Ὁ μῦθος οὗτος μνημονεύεται καὶ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου (Βί'. Θεμιστοκλ.
ΙΗ'). — ἐκείνη] δηλ. ἡ ἑορτὴ. — ἐν αὐτῇ] δηλ. τῇ ὑστεραίᾳ. — τῶν παρε-
σκευασμένων] δηλ. βρωμάτων καὶ τῶν τοιούτων. — σχολάζοντες] = ἀρ-
χοῦντες, εὐκαιροῦντες, οὐ ἀντίθετον τὸ ἀσχολίαν ἔχοντες. Ἡ μετοχὴ τρο-
πικῇ. — μὴ γενομένης] = εἰ μὴ ἐγενόμην.

20. ἐστώς] μτχ. τοῦ παρακ. ἔστηκε = στεκόμενος. — παριόντα] = διερ-
χόμενον πλησίον. — ἐλοιδορεῖ] = ὕβριζεν. — ἐσκώπτει] = ἐγχεύαζεν. — ἀλλ' ὁ
τόπος] δηλ. λαιδορεῖ, ὅστις παρέχει σοι ἀσφάλειαν.

21. συγκαλεσάμενος] = συγκαλέσας παρ' ἑαυτοῦ. Ἡ μέση διάθεσις συγ-
καλοῦμαι τίνα εἶνε εὐχρηστὸς παρὰ μεταγενεστέροις. — εἰσία] παρατ. τοῦ
ἐστιάω = φιλεῖω. — ὑστερησάσης] = μὴ ἐλθούσης, λειψίσης, κυρίως δὲ τὸ
υστερῶ = εἰμὶ ὑστερος, κατόπιν ἢ βραδυτέρῳ τινος ἔρχομαι, ἡ δὲ σημ. τοῦ
ἐλλείπειν εἶνε μεταγενεστέρα, ὡς ἐν σοι ὑστερεῖν (Μᾶρκ. ι', 21) = εἶν
σοι λείπει (Λουκ. ιη', 22). «ὑστερησάντος οἴκου» (Ἰωάν. β', 3). — ἐπυν-
θάνετο αὐτῆς] = ἐρωτῶν ἐμάνθανε παρ' αὐτῆς τὴν αἰτίαν. — φίλος οἶκος]
= ὁ ἐμὸς οἶκος, ἡ δὲ σημ. αὕτη τοῦ φίλος ἀντὶ τῆς κτητ. ἀντωνυμίας

σας κατ' αὐτῆς παρετεύχεσεν αὐτὴν τὸν οἶον αὐτὸν βαστάζουσαν περιφέρειν.

22. Ἴππος καὶ ὄνος.

(Ἄλμ. 177).

Ἀνθρωπὸς τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. Ὀδευόντων δέ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ· «Ἄρον τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἰνὶ με σῶν»· Ὁ δ' οὐκ ἐπέισθη· ὁ δ' ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. Τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ ὄνου δορύν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα· «Ὅμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω καὶ τὸ δέμα».

23. Καρκίνος καὶ ἀλώπηξ.

(Ἄλμ. 186).

Καρκίνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς ἐπὶ τινος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα συνέλαβεν αὐτόν. Ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεισθαι ἔφη· «Ἄλλ' ἐγώ γε δίκαια πέπονθα, ὅς θαλάττιος ὢν χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι».

24. Κλέπται καὶ ἀλεκτρούων.

(Ἄλμ. 195).

Κλέπται εἰς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν οὐδὲν εὔρον ὅ,τι μὴ ἀλεκτρούνα καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῆσαν. Ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι ἐδεῖτο ὅπως αὐτὸν ἀπολύσωσι λέγων χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. Οἱ δ' ἔφασκαν·

εἶνε συνήθης παρ' Ὀμήρῳ.—βαστάζουσιν]=αἵρουσαν ὡς φορτίον. Τὸ ῥῆμα εἶνε εὐχρηστον μόνον παρὰ ποιητ. καὶ μεταγενεστέροις. Καλοῦνται δὲ τὰ ζῶα ταῦτα διὰ τοῦτο φερεῖσκα.

22. ὀδευόντων] δηλ. τοῦ ἵππου καὶ ὄνου.—τοῦ ἐμοῦ βάρους] γεν. διαιρητικὴ=μέρους τοῦ βίρους μου.—σῶν]=σῶν, ἀκέραιον, ζωντανόν. Ὅρα Γ. Ζηκ. Γραμμ. Διδακτ. § 438.—ἐκ τοῦ κόπου]=ἐνεκα τοῦ κόπου.—δορὰν] (ἐκ τοῦ δέρω=γδέρνω)=δέρμα ἀκατέρχαστον, βύρσα, ἥ δὲ διφθέρα εἶνε κατεργασμένον δέρμα χρήσιμον ὡς περιβόλαιον καὶ πρὸς γραψὴν.

23. Καρκίνος] μετ' ὀξείας (ὅρα Γ. Ζηκ. Γραμμ. Διδακτ. § 296)=κίβουρας.—ἐνέμετο]=ἔβασκεν.—ὅς]=διότι (ὅρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 535).

24. ὅ,τι μὴ]=εἰ μὴ (ὅρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 538).—ἐγείρων] αἰτιολ.

« Ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύτομεν/ ἐκείνους, γὰρ ἐγείρων κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἔασι! »

25. Κομπαστής.

(Ἀλμ. 203).

Ἄνθρωπος τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἡνδραγαθηκέναι χωρὶς ἐκόμπαζε καὶ δὴ καὶ τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πῆδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς εἴη πηδῆσαι. Πρὸς τὰς αὐτὰς δὲ καὶ μαρτυρᾶς τοὺς ἐκεῖ παρόντας, ἔλεγεν ἔχειν. Τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν ἔφη· « Ὁ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστίν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἰδοὺ ἡ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα! »

26. Κόραξ καὶ ἀλώπηξ.

(Ἀλμ. 204.)

Κόραξ κρέας ἀρπάσας ἐπὶ τινος δένδρου ἐκάθισεν· ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν καὶ βουλομένη τοῦ κρέως περιγενέσθαι, στασα ἐπὶ νηὶ αὐτὸν ὡς εὐμεγέθη τε καὶ καλόν, λέγουσα καὶ ὡς πρέπει αὐτῷ μάλιστα τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τοῦτο πάντως ἂν γένοιτο, εἰ φωνὴν εἶχεν. Ὁ δὲ παραστῆσαι αὐτῇ βουλόμενος ἐτι καὶ φωνὴν ἔχει, βαλὼν τὸ κρέας μεγάλως ἐκεκράγει. Ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα καὶ τὸ κρέας ἀρπάσασα ἔφη· « Ὁ κόραξ, ἔχεις τὰ πάντα· νοῦν μόνον κτεῖσαι. »

μετοχή. — ἔασι] τὸ μὲν ἔω = ἐπιτρέπω νὰ γίνη τι, ἀφῆνω ἡσυχον, οὐ ἀντίθετον τὸ κωλύω καὶ κινῶ, τὸ δ' ἀφίημι = ἀφῆνω τινὰ ἐλευθέρων νὰ ὑπάγῃ, οὐ ἀντίθετον τὸ κατέχω.

25. πολλὰ ἡνδραγαθηκέναι] = ὅτι πολλὰ ἡνδραγαθήματα ἔχει πράξη· τὸ ἡνδραγαθῶ μεταγενέστερον. — τῶν ἐπ' αὐτοῦ] = τῶν συγχρόνων του. — ὑπολαβὼν] = λαβὼν τὸν λόγον, ἀποκρινάμενος. — οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων] = οὐδεμίαν ἔχεις ἀνάγκην μαρτύρων — ἰδοὺ ἡ Ῥόδος ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα] = νὰ ἔδω ἡ Ῥόδος εἶναι, δεῖξον καὶ τὸ πῆδημα. Ἡ φράσις κατηντήθη παροιμιώδης λεγομένη ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες προκαλοῦνται τοὺς κομπάζοντας διὰ τι νὰ δεῖξωσιν ἐμπράκτως ὅ, τι λέγουσιν.

26. ἐκάθισεν] τὸ καθίζω = βαλὼν ἄλλον νὰ καθίσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀμετβ. = ἐγὼ αὐτὸς καθίζομαι. — περιγενέσθαι] = νὰ γίνη κυρία. νὰ λάβῃ. — λέγουσα καὶ ὡς] = λέγουσα πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὅτι. — βαλὼν] = ῥίψας κατω. — προσδραμοῦσα] = τρέξασα πρὸς τὸ κρέας. — κτεῖσαι] προστ. τοῦ μέσ. ἀορ. τοῦ κτεῖμαι ἀποθετ. = ἀποκτῶ

27. Κόραξ νοσῶν.

('Αλμ. 208).

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρί· «Εὖχου τοῖς θεοῖς καὶ μὴ θρήνηι». Ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη· «Τίς σε, τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει· τί-
νος γὰρ κρέα ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη»;

28. Κοχλίας.

('Αλμ. 214).

Γεωργοῦ παῖς ὄπτα κοχλίας. Ἀκούσας δὲ αὐτῶν τρυζόντων ἔφη· «ὦ κάκιστα ζῷα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιμπραμένων αὐτοὶ ἄδετε»;

29. Κύων καὶ ἀλώπηξ.

('Αλμ. 226).

Κύων θηρευτικὸς λέοντα ἰδὼν τοῦτον ἐδίωκεν· ὡς δ' ἐπιστρα-
φείς ἐκεῖνος ἐβρυχήσατο, φοβηθεὶς εἰς τοῦπίσω ἔφυγεν. Ἀλώπηξ δὲ
θεασαμένη αὐτὸν ἔφη· «ὦ κακὴ κεφαλὴ, σὺ λέοντα ἐδίωκες, οὐ
οὐδὲ τὸν βρυχηθῆεν ὑπέμεινας»;

30. Λαγὼ καὶ ἀλώπεκες.

('Αλμ. 236).

Λαγὼ ποτε πολεμοῦντες ἀετοὶς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώ-

27. ὑπολαβοῦσα] ἰδὲ ἀνωτέρω μῦθ. 6.—ἐλεήσει]=θά εὐσπλαγχνισθῇ.
28. ὄπτα]=ἔψηνε. Τὸ ὄπτω λέγεται καὶ κρέατος, ἄρτου καὶ πηλίνων
ἀγγείων διὰ τοῦ πυρὸς ψηνομένων, τὸ ὄπτω=βράζω (λάχανα, κρέας,
κτλ.)· ἀκρέα κατακόψαντα ἔψιν καὶ ὄπτω. (Πλάτ. Εὐθύδ. 301, δ').
Ὁμοίως διαφέρει καὶ τὸ ὀλεῖν καὶ ἐφθόν κρέας, κτλ.—τρυζόντων] λέξ.
πεποιημένη=νά τσιρίζωσιν.—ἐμπιμπραμένων] μετοχ. ἐνδοτικῇ=ἐν ᾧ αἱ
οἰκίαι ἡμῶν καίονται. Περὶ τοῦ παρεντιθεμένου μ ὄρα Γ. Ζηκ. Γραμμ.
Διδασκ. § 740, σημ.—ἄδετε]=τραγουδεῖτε.

29. ἐβρυχήσατο] ὁ λέων βρυχᾷται καὶ τὸ πρᾶγμα βρύχημά καὶ βρυχηθ-
μός (ὄρα Πολυδ. Ε', 86).

30. παρεκάλουν]=προσεκάλουν. Τὸ παρακαλεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς
οὐδε τινὰ σημαίνει, προσκαλεῖν καὶ προτρέπειν, ἢ δὲ σημασία αὐτοῦ ἰκετεύ-
ναι, ἥτις καὶ ἐν τῇ δημῳδίᾳ μόνῃ ὑπάρχει, εἶνε μεταγενεστέρα. — καὶ

πεκας· αἱ δ' ἔφασαν· «Ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἤδειμεν, τίνες ἐστὲ καὶ τίσι πολεμεῖτε».

31. Λέαινα καὶ ἀλώπηξ.

(Ἀλμ. 240).

Λέαινα ὄνειδιζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος ἐπὶ τῷ διὰ παντός τοῦ χρόνου ἓνα τίκτειν, «ἓνα», ἔφη, «ἀλλὰ λέοντα».

32. Λέων καὶ ἀλώπηξ.

(Ἀλμ. 246).

Λέων γηράσας καὶ μὴ δυνάμενος δι' ἀλκῆς ἐαυτῷ τροφήν πορίζειν, ἔγνω δεῖν διὰ δόλου τοῦτο πράξει. Καὶ δὴ παραγενόμενος εἷς τι σπήλαιον καὶ ἐνταῦθα κατακλιθεὶς προσεποιεῖτο νοσεῖν· καὶ οὕτω τὰ ἀφικνούμενα πρὸς αὐτὸν εἰς ἐπίσκεψιν ζῆα συλλαμβάνων κατήστηεν. Πολλῶν δὲ θηρίων καταναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα αὐτοῦ συνεῖσα παρεγένετο, καὶ στάσα ἄπωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο αὐτοῦ, πῶς ἔχοι· τοῦ δὲ εἰπόντος «κακῶς» καὶ τὴν αἰτίαν ἐρομένου, δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἔφη· «Ἄλλ' ἔγωγε εἰσηλθὼν ἂν, εἰ μὴ ἐώρων πολλῶν εἰσιόντων ἔχνη, ἐξιόντος δ' οὐδενός».

33. Λέων καὶ λαγός.

(Ἀλμ. 254).

Λέων ἐπιτυχὼν λαγὼ κοιμώμενῳ τοῦτον ἔμελλε καταφαγεῖν·

τίσι πολεμεῖτε] = καὶ πρὸς τίνας πολεμεῖτε. Τὸ πολεμῶ συντάσσεται δοτικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐμπροθέτως πρὸς τινα καὶ σπανίως ἐπὶ τινα.

31. Λέαινα] θηλ. τοῦ λέων, οὕτω καὶ λύκος λύκαινα, θεράπων θεράπαινα, δράκων δράκαινα. — ἐπὶ τῷ τίκτειν] = διότι ἐγέννα ἓνα. Τὰ νεογνά δὲ τῶν λεόντων λέγονται σκύμνοι. Σημειωτέον δὲ ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές, διότι ἡ λέαινα τίκτει πλείονας τοῦ ἑνὸς σκύμνους.

32. δι' ἀλκῆς] = διὰ τῆς σωματικῆς τοῦ δυνάμεως. — ἐαυτῷ τροφήν πορίζειν] = τροφήν πορίζεσθαι. — ἔγνω] = ἔκρινεν, ἐσκέφθη. — τοῦτο πράξει] δηλ. πορίζειν ἐαυτῷ τροφήν. — καὶ δὴ] = καὶ λοιπόν. — κατακλιθεὶς] μεταγενέστερον, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς κατακλινεῖς. — προσεποιεῖτο νοσεῖν] = πρὸς τὸ νοσεῖν ἐποίει ἐαυτόν, ἐκαμώνετο ὅτι νοσεῖ. — συνεῖσα] ἄρ. β' τοῦ συνίημι = ἐννοῶ. — ἐπυνθάνετο] τὸ πυνθάνομαι κυρίως = ἐρωτῶν μανθάνω· καὶ ἄλλοτε μὲν ὑπερισχύει ἡ ἐννοια τοῦ μανθάνειν, ἄλλοτε δὲ ἡ τοῦ ἐρωτᾶν. — ἐρομένου] = ἐρωτήσαντος.

33. λαγός] πτώσ. δοτικῆς. — ἔμελλε καταφαγεῖν] ὅρα Γ. Ζηκ. Συντακτ

μεταξὺ δὲ θεασάμενος ἔλαφον παριοῦσιν, ἄφεις τὸν λαγὼν ἐκείνην ἐδίωκεν. Ὁ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ψόφων ἐξαναστὰς ἔφυγεν· ὁ δὲ λέων ἐπὶ πολὺ διώξας τὴν ἔλαφον, ἐπειδὴ καταλαβεῖν οὐκ ἠδυνήθη, ἐπληθύνθη ἐπὶ τὸν λαγὼν· εὐρὼν δὲ καὶ τοῦτον πεφευγότα ἔφη· «Ἄλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὅτι ἄφεις τὴν ἐν χερσὶ βορὰν ἐλπίδα μείζονα προύκρινα».

34. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

(Ἄλμ. 260).

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. Πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. Ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προτρέπετο. Καὶ ὁ λέων θυμωθείς τὸν ὄνον κατέφαγεν. Εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. Ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἐκυτῇ βραχὺ τι κατέλιπεν. Καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτήν· «Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαίρειν οὕτως ἐδίδαξεν»; Ἡ δ' εἶπεν· «Ἡ τοῦ ὄνου συμφορά».

35. Λύκος καὶ ἄμνος.

(Ἄλμ. 273).

Λύκος ἄμνον ἐδίωκεν· ὁ δ' εἰς γὰρ κατέφυγεν. Προσκαλουμένου δ' αὐτὸν τοῦ λύκου καὶ λέγοντος ὅτι θύσει αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, εἰ κατὰ λάβοι, τῷ θεῷ, ἐκείνος ἔφη· «Ἄλλ' αἰρετώτερόν μοι ἔστι θεοῦ θυσίαν γενέσθαι ἢ ὑπὸ σοῦ διαφθαρῆναι».

§ 191.—*παριοῦσαι*]=πλησίον διερχομένην.—*ἀπὸ τῶν ψόφων*]=ἐνεκα τῶν κρότων· *ψόφος* λέγεται ἡχος, ὃν παράγουσι σώματα σκληρὰ δυσκόλως παλλόμενα καὶ μὴ ἀποτελοῦντα κανονικὴν παλμικὴν κίνησιν τοῦ ἀέρος, ἐν δὲ τῇ δημῳδῇ *ψόφος* καλεῖται ὁ τῶν ζώων θάνατος.—*προύκρινα*] ἄνευ κορωνίδος· διὸ γίνεται συναίρεσις καὶ οὐχὶ κρᾶσις=προτιμήματα.

34. *κοινωνίαν ποιησάμενοι*]=ἐταίρειαν ποιήσαντες ἑαυτοῖς.—*ἄγραν*]=κυνήγιον, θήραν ζώων, ἀλλὰ καὶ=ἁλίσαν ἰχθύων.—*διελεῖν*]=νὰ διαίρεσιν.—*μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων*]=μερίδας εἰς τρεῖς μερίδας ἴσας, ἐκ τῶν ἴσων ἀποτελούμενας.—*ἐκλέξασθαι*]=ἐκλέξαι ἑαυτοῖς.—*θυμωθείς*] ἄρ. παθ. τοῦ ἀποθ. *θυμῶμαι*=θυμῶνω.—*πρὸς αὐτήν*] δηλ. ἔφη.

35. *προσκαλουμένου*]=καλοῦντος πρὸς ἑαυτόν.—*θύσει*]=θυσιάζεται· οἱ παλαιὶ ἐλεγον *θύειν*, οἱ δὲ μεταγενέστεροι *θυσιάζειν*.—*εἰ καταλάβοι*]=ἐὰν ἤθελεν εὖρε—*αἰρετώτερον*]=προτιμότερον.—*διαφθαρῆναι*]=ὄλως φθαρῆναι· παθ. ἄρ. τοῦ διαφθεῖρομαι.

36. Μυῖαι.

('Αλμ. 293).

Ἐν τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος μυῖαι προσπτόμεναι κατή-
 σθιαν· διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ οὐκ ἀφίσταντο. Ἐμ-
 παγέντων δὲ τῶν ποδῶν, ὥς οὐκ ἠδύναντο ἀναπτέσθαι, ἀποπνι-
 γόμεναι ἔφασαν· «Ἀθλιαὶ ἡμεῖς, αἱ διὰ βραχεῖαν ἡδονὴν ἀπολ-
 λόμεθα».

37. Ποταμός καὶ ἀξίνη.

('Αλμ. 308).

Γεωργὸν φασὶ παρὰ ποταμὸν βαδίζοντα ἀποβαλεῖν ἀξίνην·
 κατοικτιράζοντα δὲ τὸν ποταμὸν ἀνείναι αὐτῷ ἀργυρεῖν. Τοῦ δὲ
 φήσαντος οὐκ εἶναι ταύτην αὐτοῦ, ἀνείναι αὖθις χρυσῆν. Ἀρνη-
 σαμένου δὲ καὶ ταύτην, τὸν ποταμὸν τὴν ἰδίαν αὐτῷ ἀναδοῦναι
 καὶ τὰς ἄλλας δωρῶσθαι, ἀγασθέντα αὐτὸν τῆς δικαιοσύνης.
 Ἔτερον δὲ γεωργὸν βουλόμενον τῶν αὐτῶν τυχεῖν ἐκόντα κατα-
 βαλεῖν τὴν ἀξίνην ἐν τῷ ποταμῷ. Τὸν δὲ ποταμὸν οὐδὲ τὴν ἰδίαν
 αὐτῷ ἀναπέμψαι. Τὸν δὲ πρότερον γεωργὸν παρατυχόντα εἰπεῖν
 πρὸς αὐτόν· «Οὐκ αἰεὶ ποταμός ἀξίνας φέρει».

38. Ὀδοιπόροι καὶ ἄρκτος.

('Αλμ. 311).

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβαδίζον· ἄρκτου δ' αὐτοῖς ἐπιφα-

36. ταμείῳ]=ἀποθήκη, κελλαρίῳ. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον ταμειῖον, ὄγεια,
 οἱ δὲ μεταγεν. ταμιῖον, ὄγεια, — προσπτόμεναι]=εἰς αὐτὸ πετάσασθαι·
 ἄρ. μέσ. τοῦ προσπέτομαι. — ἀφίσταντο]=ἰφίστασαν ἐαυτάς, ἀπεμακρύν-
 οντο. — ἀναπτέσθαι]=νὰ πετάσωσιν ἄνω. — αἱ]=διότι.

37. ἀξίνη] πληθ. ἀξίται]=πέλεκυς. — ἀνείναι]=ἄνω αὐτῷ πέμψαι· ἄρ.
 6' τοῦ ἀνίημι. — ἀρνησαμένου] καὶ συνηθέστερον ἀρνηθέντος λέγεται ὁ ἄρ.
 τοῦ ἀρνοῦμαι. — ἀναδοῦναι]=ἐκβαλεῖν, ἐκπέμψαι πρὸς τὰ ἄνω. — τῆς δι-
 καιοσύνης]=γενικ. τῆς αἰτίας=ἐνεκα τῆς δικαιοσύνης θαυμάσαντα αὐτόν.
 — ἀναπέμψαι]=ἀναδοῦναι. — παρατυχόντα]=κατὰ τύχην παρευρεθέντα.
 — ὅς αἰεὶ ποταμός ἀξίνας φέρει] ὥς παροιμία κατέστη ἀναλογοῦσα μὲ
 τῇ νῦν παροιμίᾳ «καθε ἡμέραν τὸ ποτάμι κούτσουρα δὲν κατεβαίνει».
 εν 8. ἐπιφανείῃς]=αἰφνης φανείσης. — περικατάληπτος γίγνεσθαι]=
 καταλαμβάνεσθαι=πανταχόθεν λαμβάνεσθαι ὑπὸ τῆς ἄρκτου. —

νεΐσης, ὁ μὲν φθάσας ἀνέβη ἐπὶ τι δένδρον καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο· ὁ δ' ἕτερος μέλλων περικατάληπτος γίνεσθαι, πεσὼν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐαυτὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο. Τῆς δὲ ἄρκτου προσενηκούσης αὐτῷ τὸ ῥύγχος καὶ περισφραγισμένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε· φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἅπτεσθαι τὸ ζῶον τοῦτο. Ἀπαλλαγείσης δέ, ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου καταβὰς ἐπυνθάγετο τοῦ ἑτέρου, τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ οὗς εἰρήκει. Ὁ δ' εἶπε, τοῦ λοιποῦ τοιοῦτοις μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις οὐ παραμένουσιν.

39. Οἷς καὶ κύων.

(Ἀλμ. 317. Ξεν. Ἀπ. Β', ζ', 13).

Φασὶν, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῷα, τὴν οὖν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν· «Θαυμαστὸν ποιεῖς, ἵος ἡμῖν μὲν ταῖς καὶ ἑριά σοι καὶ ἄρκας καὶ τυρὸν παρέχούσαις οὐδὲν δίδως, ὅ,τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν, τῷ δὲ κυνί, ὃς οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, μεταδίδως οὐπὲρ αὐτὸς ἔχεις σίτον». Τὸν κύνα οὖν ἀκούσαντα εἰπεῖν· «Ναὶ μὰ Δί· ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σφάζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώπων κλέπτεσθαι μήτε ὑπὸ λύκων ἀρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἂν νέμεσθαι δύναισθε φοβούμεναι μὴ ἀπόλησθε». Οὕτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρόβχτα συγχωρῆσαι τὸν κύνα προτιμᾶσθαι.

40. Ὄνος ἄγριος.

(Ἀλμ. 321).

Ὄνος ἄγριος ὄνου ἡμερον ἰδὼν ἔν τινι εὐηλίῳ τύπῳ προσελ-

προσεποιεῖτο] ὄρα μῦθον 32.—ῥύγχος] λέγεται κυρίως ἡ μύτη τοῦ χοίρου καὶ τὸ ῥάμφος τῶν ὀρνίθων.—περισφραγισμένης]=κυκλῶ σφραγισμένης αὐτόν.—τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχεν]=ἐκράτει τὴν ἀναπνοήν του.—ἅπτεσθαι]=ἐγγίξειν, τρώγειν. Περὶ τοῦ πράγματος ὄρα μῦθον 5.—ἀπαλλαγείσης]=ἀναχωρησάσης.—ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου] βραχυλογία=ὁ ἐν τῷ δένδρῳ ἀπὸ τοῦ δένδρου.—παραμένονσι]=διαρκῶς μένουσιν.

39. Φασὶν] δηλ. οἱ ἄνθρωποι.—φωνήεντα]=εἶχον φωνήν, ὠμίλουν.—ὅς]=διότι.—ὅ,τι ἂν μὴ]=εἰ μὴ ὅ,τι, παρὰ ὅ,τι θὰ λάβωμεν ἐκ τῆς γῆς.—μεταδίδως]=μέρος δίδεις τοῦ σίτου, ὅνπερ σὺ αὐτὸς ἔχεις.—οὐπὲρ]=καθ' ἑλξιν πρὸς τὸ σίτον, ἀντὶ τοῦ ὅνπερ ἔχεις.—Ναὶ μὰ Δία] (ὄρα Γ'. Ζηκίδ. Συνατ. § 469, 61, δηλ. μεταδίδωσί μοι τοῦ σίτου.—ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σφάζων]=πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἃ τῷ δεσπότην παρέχω, καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σφάζων.—φοβούμεναι]=ἐκ φόβου.—συγχωρῆσαι]=ἐπιτρέψαι.

40. ὄνος ἄγριος] οὕτως ἔλεγον οἱ παλαιοί, οἳ δὲ μεταγενέστεροι

προ-
είρομαι.

θὼν ἐμακάριζεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. Ὑστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα καὶ τὸν ὀνηλάτην ὀπισθεν ἐπόμενον καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίδοντα, ἔφη· «Ἄλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω· ἄρ' ἔτι οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις».

41. *Ονος ἄλας βαστάζων.

(Ἄλμ. 322).

*Ονος ἄλας βαστάζων ποταμὸν διήει· ὀλισθῶν δὲ, ὡς κατεπε-
σεν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκτάκεν τῶν ἄλων, κουφότερος ἐξάνεστη·
εὐφρανθεὶς δ' ἐπὶ τούτῳ, ἐπειδὴ ὕστερόν ποτε σπόγγους ἐμπε-
φορτισμένος ποταμὸν διέβαινε, ὥσπερ, ἐὰν πάλιν πέσῃ, ἔλκρο-
τερος ἐξαναστήσεται· καὶ δὴ ἐκὼν ὥλισθη. Συνέβη δ' αὐτῷ, τῶν
σπόγγων ἀνασπασάντων τὸ ὕδωρ, μὴ δυναμένῳ ἐξανίστασθαι· ἐν-
ταῦθα ἀποπνιγῆναι.

42. *Ονος καὶ λεοντῆ.

(Ἄλμ. 333).

*Ονος δορὰν λέοντος ἐπενδύς, λέων ἐνομίσθητο πᾶσι· καὶ φυγὴ
μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ὡς δὲ ἀνέμου πνευταντος
ἡ δορὰ περιήρεθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε πάντες ἐπιδρομόντες
ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἐξέκλινον.

γρος.—ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ] = διὰ τὴν ὑγιεινὴν καὶ εὐρωστον κατάστασιν τοῦ σώματος. — ἀχθοφοροῦντα] = βάρος φέροντα, φορτωμένον. — ὀνηλάτην] (πρὸς β. βοηλάτης, ἱππηλάτης, στρατηλάτης, ἄρματηλάτης) παρὰ τὸ ὄνος καὶ ἐλαῦνα = διώκων, κεντῶν τὸν ὄνον νὰ τρέγῃ. — οὐκέτι τί διαφέρει τοῦ ὀπῳ ὅρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 381, 11. — εὐδαιμονίζω] = νομίζω τινὰ εὐδαίμονα, εὐδαιμονῶ δὲ = εἰμι εὐδαίμων. — οὐκ ἄνευ κακῶν] = μετὰ κακῶν.

41. ἄλας] αἰτιατ. πληθ. τοῦ οἱ ἄλας = τὸ ἄλας, πρὸς β. οἱ ἄλας καὶ τοὺς ἄλας δεῖ λέγειν, οὐ τὸ ἄλας (Θωμ. Μιγ. σ. 8, 1). — ὀλισθῶν] ὁρ. β' τοῦ ὀλισθάνω = γλιστρῶ. — ἐκτάκεν τῶν] = λειωσάντων ἐντελῶς ὁρ. β' τοῦ ἐκτῆκομαι. — ἐμπεφορτισμένος] = φορτωμένος. — ἀνασπασάντων] = ἐπειδὴ ἔσυραν ἐπάνω νερόν, ἀπερρόφησαν. — ἀποπνιγῆναι] = νὰ ἀποπνιγῇ ὡς μὴ δυναμένος νὰ ἐξανίστηται.

42. ἐπενδύς] = ἐπενδυθεὶς, ἐνδυθεὶς ἐπάνω. — πᾶσι] = ὑπὸ πάντων. — ἀνθρώπων . . . ποιμνίων] γενικὰ ἐξ ὑποκειμένου. — περιήρεθη] = ἀπανταχόθεν ἀφηρέθη. — ἐπιδρομόντες] = ἐναντίον τρέξαντες.

43. Ὀνου σκιά.

('Ἀλμ. 339).

Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ λέγειν ποτὲ κωλυόμενος ὑπ' Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ, βραχὺ ἔφη βούλεσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν. Τῶν δὲ σιωπησάντων, «Νεανίας», εἶπε, «θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεως ὄνον Μέγαράδε. Μεσοῦσης δὲ τῆς ἡμέρας καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου, ἐκότερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν· εἶπον δὲ ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, οὐ τὴν σκιάν λέγων, ὁ δὲ μεμισθωμένος τὴν πᾶσιν ἔχειν ἐξουσίαν». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆε. Τῶν δ' Ἀθηναίων ἐπεχόντων καὶ δεομένων πέρας ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ «Εἶτα περὶ μὲν ὄνου σκιάς», ἔφη, «βούλεσθε ἀκούειν, λέγοντος δὲ περὶ σπουδαίων πραγμάτων οὐ βούλεσθε».

44. Ὀρνις καὶ χελιδών.

('Ἀλμ. 342).

Ὀρνις ὄφρως ὥς εὐροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμύνασα ἐξεκόλαψεν. Χελιδὼν δὲ θεκσαμένη αὐτήν, ἔφη· «ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις, ἅπερ αὐξήθент' ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἀρξεται» ;

43. Δημοσθένης] ἔσχατος ῥήτωρ Ἀττικῶς γεννηθεὶς περὶ τὸ 390 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 322 π. Χ. ἐν τῇ νήσῳ Καλαυρείᾳ (Πόρῳ) πικρὴν δηλητήριον, ἵνα μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν Μακεδόνων.—ἐκκλησία]—συνάθροις τῶν πολιτῶν πρὸς σύσκεψιν περὶ τῶν κοινῶν.—ἐμισθώσατο] τὸ μὲν ἐνεργ. μισθῶ=διδῶμι τί ἐπὶ μισθῷ, τὸ δὲ μέσον διάμεσον μισθοῦμαι=λαμβάνω τί ἐπὶ μισθῷ (ἐνοικιάζω, ἀγωγιάζω, κτλ.). — ἐξ ἄστεως]=ἐξ Ἀθηνῶν, αἵτινες ἐκαλοῦντο κατ' ἐξοχὴν ἄστυ, ὡς νῦν ἡ Κωνσταντινουπόλις λέγεται πόλις καὶ ἡ Ῥώμη ποτὲ urbs ἄστυ δὲ=ἄθροισμα κτισμάτων. πόλις δὲ=ἄθροισμα οἰκημάτων συνοικουμένων καὶ τῶν οἰκούτων. ὅθεν λέγεται ἀποστέλλεται ἡ πόλις (Δημ. 4, 45), κτλ. οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἄστυ.—μεσοῦσης]=οὔτης μεσημβρίας.—ὑποδύεσθαι]=νὰ χώνηται ὑπὸ τὴν σκιάν.—ὁ μὲν]=ὁ κύριος τοῦ ὄνου.—ἐπεχόντων]=κωλύοντων τὸν Δημοσθένην.—ἐπιθεῖναι πέρας τῷ λόγῳ]=νὰ ἐπιθέσῃ τέλος τῷ λόγῳ=νὰ τελειώσῃ τὸν λόγον.—βούλεσθε ἀκούειν] δηλ. ἐμοῦ.

44. ἐκθερμύνασα]=ἐντελῶς θερμύνασα· ὁ ἄορ. παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἶναι ἐθέρμνα, παρὰ δὲ μεταγ. ἐθέρμνα. —ἐξεκόλαψε]=ἐβγαλε πουλιά, ἐξεκλώσησεν· ἐκκολάπτω κτλ.=κτυπῶν ἐξάγω τι, ὡς ἡ ὄρνις κτυποῦσα διὰ τοῦ ῥάμφους τὰ ὧς ἐξάγει τοὺς νεοσσούς.—ὦ ματαία]=ὦ μωρὰ καὶ ἀφύγη.

45. Ὀρνις χρυσοτόκος.

(*Αλμ. 343).

Ὀρνιθὰ τις εἶχεν ᾧ χρυσαὶ τίκτουσαν· καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυτοῖν εἶναι, κτείνας εὗρηκεν ὁμοίαν ταῖς λοιπαῖς ὄρνυσιν. Ὁ δ' ἄθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὐρήσειν καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

46. Πῆραι δύο.

(*Αλμ. 359).

Ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πῆρας φέρει, τὴν μὲν ἐμπροσθεν, τὴν δ' ὀπίσθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρῃ· ἀλλ' ἡ μὲν ἐμπροσθεν ἀλλοτριῶν, ἡ δ' ὀπίσθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὁρῶσι, τά δ' ἀλλότρια πάντα ἀκριβῶς θεῶνται.

47. Ῥοιὰ καὶ μῆλέα καὶ βάτος.

(*Αλμ. 385).

Ῥοιὰ καὶ μῆλέα περὶ εὐκαρπίας ἤριζον· πολλοῦ δὲ τοῦ νείκους ἀναφθόντος, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον φραγμοῦ ἀκούσασα εἶπεν· «Ἄλλ', ὦ φίλοι, παυσώμεθα ποτε μαχόμεναι».

48. Τέττιξ καὶ μύρμηκες.

(*Αλμ. 401).

Χειμῶνος ὥρα, τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἐψυχον, τέτ-

45. ὀρνιθα καὶ ὀρνις λέγεται (ὅρα Γ. Ζηκ. Διδ. Γραμμ. § 389).—
ἄθροον πλοῦτον]=σωρευτὸν πλοῦτον· ὁ πλοῦτος, πληθ. οἱ πλοῦται, οὐδέποτε δὲ τὰ πλούτη, ὅπερ εἶνε βάρβαρον.

46. πῆρας] ἡ πῆρα εἶνε δέρμα τι ἀρτοφόρον, ὃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες· τοῦτο κοινῶς λέγεται *δραγατσίκα*.—ἀλλοτριῶν] δηλ. γέμει.—τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος] δηλ. κακῶν.—ὁρῶσι . . . θεῶνται] ρήματα συνώνυμα.

47. Ῥοιὰ]=ῥοδιά. Ἀττικῶς δὲ λέγεται *ῥόα* καὶ Βοιωτικῶς *σίδη* καὶ *σίδα* οἱ κόκκοι τοῦ καρποῦ.—τοῦ νείκους]=τῆς φιλονικίας, τῆς ἐριδος.—ἀναφθόντος] καὶ ἐν τῇ δημῳδεὶ λέγεται *ἀναψην ὁ καθγάς*.—ποτε]=τέλος πάντων, ἃς παύσωμεν ἑαυτὰς τέλος πάντων τοῦ νὰ μαχώμεθα, νὰ φιλονικῶμεν.

48. βραχέντων] παθ. ἄορ. τοῦ παθ. *βρέχομαι*· ἰδοκίμος, ἀνθ' οὗ οἱ Ἀτ-

τιξ δὲ λιμώτων ἤτει αὐτοὺς τροφήν. Οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ· «Διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνήγες τροφήν; Ὁ δὲ εἶπεν· «Οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ἤδον μουσικῶς» Οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον· «Ἄλλ' εἰ θέρους ὦρα ἦσθις, χειμῶνος ὄρχου».

49. Ὑς καὶ κύων.

(Ἄλμ. 409).

Ὑς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον· ἔφη δ' ἡ κύων εὐτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν ζώων. Καὶ ἡ ὕς ὑποταχούσα πρὸς ταυτὰ φησιν. «Ἄλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς στυγρῆς σκύλακας τίκεις».

50. Χελώνη καὶ ἀετός.

(Ἄλμ. 419).

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο πέτεσθαι αὐτὴν διδάξαι. Τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. Λαβὼν οὖν αὐτὴν τοῖς ὄνυξιν καὶ εἰς ὕψος ἀνεγκὼν εἶτ' ἀφῆκεν. Ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα συνετρίβη.

τικοὶ μεταχειρίζονται τὸν ἄορ. ἐβρέχθην.—ἐψύχον]=ἐστέγνωνον, ἐξήραινον.—ἐσχόλαζον]=εὐχά.—(παρὰ καὶ τὸ δημῶδες σχολῶ καὶ σχολή).—θέρους ὦρα] ὄρα μῦθ 10, σ. 5 καὶ μῦθ. 15, σ. 12.

49. περὶ εὐτοκίας]=περὶ τοῦ εὐκόλως γεννᾶν καὶ εὐτοκος]=εὐκολογεννήτρια.—ὑποταχούσα]=ὑπολαβούσα, ἀποκριναμένη.—τυφλοὺς τίκεις]. Τοῦτο παριστᾷ καὶ ἡ δημῶδες παροιμία «ἡ σκύλλα ἀπὸ τὴν βίαν τῆς κάμνει γκαθὰ τὰ κουτάβια», ἥτις ἀναλογεῖ τῇ ἀρχαίᾳ καὶ τῇ κύων οὐ περὶ χθεῖσα τυφλὴν προέηκε γενέθλην.—σκύλακας]=τὰ νεογνὰ κυνὸς καὶ λύκου, ἀλλὰ τοῦτου λέγονται καὶ λυκιδεῖς, κοινῶς κουτάβιον.

50. πόρρω τῆς φύσεως]=τοῦτο (τὸ πέτεσθαι) ἦτο ἐναντίον τῆς φύσεως τῆς.—ἀνεγκὼν] μετοχ. ἄορ. τοῦ ἀναφέρειν=ἀναβιβάζας.—κατὰ πετρῶν]=ἐπάνω βράχων· ὁ πέτρος μὲν=ὁ λίθος, ἡ πέτρα δὲ=ὁ βράχος, ἀλλὰ παρὰ ποιηταῖς καὶ ὁ πέτρος=βράχος, τὸ δὲ πέτρα=λίθος παρὰ μεταγενεστέροις.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ὁ Αἰλιανὸς ἐγεννήθη ἐν Πραϊνέστῳ τῆς Ἰταλίας περὶ τὸ 150 - 225 μ. Χ. καὶ ἔζη ἐν Ῥώμῃ ὡς διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς ἐπὶ τῶν μετὰ τὸν Ἀδριανὸν χρόνων, ὑπῆρξε δὲ μαθητὴς Πausανίου τοῦ Καισαρέως (Φιλόστρ. Βί. Σοφιστ. Β', 31). Πλὴν ἄλλων συγγραμμάτων ἀπολομένων κατέλιπε τὴν «Ποικίλην Ἱστορίαν» εἰς βιβλία 14, ἥτις περιέχει παντοίαν ὕλην, σπουδαίαν ἔνεκα τῶν ἀποσπασμάτων ἄλλων ἀρχαιοτέρων συγγραφέων οὖσαν. Ἐγραψε δὲ καὶ «Περὶ ζώων Ἱστορίαν» εἰς βιβλία 17. Ὁ Αἰλιανὸς ἂν καὶ ἔγραψεν εἰς μεταγενεστέραν γλῶσσαν, διασφύζει ὅμως πολλὴν Ἀττικὴν χάριν ἐν αὐτῇ, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ὠνομάσθη «μελίγλωστος» καὶ «μελίφθογγος».

1

1. Ἀλέξανδρος θεασάμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ εἰκόνα ἑαυτοῦ τὴν ὑπὸ Ἀπελλοῦ γραφεῖσαν οὐκ ἐπῆνεσε κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γράμματος. Εἰσαχθέντος δὲ τοῦ ἵππου καὶ χρεμετίσαντος πρὸς τὸν ἵππον τὸν ἐν τῇ εἰκόνι ὡς πρὸς ἀληθινόν καὶ ἐκεῖνον, «ὦ βασιλεῦ», εἶπεν ὁ Ἀπελλῆς, «ἀλλ' ὅγε ἵππος ἔοικε σοῦ γραφικώτερος εἶναι κατὰ πολὺ» (Αἰλ. Ποικ. Ἱστ. Β', 3).

2. Ἀναξαγόρας τις τῷ Κλαζομενίῳ σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἐταί-

1. Ἀλέξανδρος] υἱὸς τοῦ Φιλίππου βασιλέως τῆς Μακεδονίας καὶ Ὀλυμπιάδος θυγατρὸς τοῦ Νεοπτολέμου βασιλέως τῆς Ἠπείρου, ὅστις ἐπεκλήθη μέγας. Ἐγεννήθη τῷ 356 καὶ ἀπέθανεν ἐν Βαβυλῶνι τῷ 323 π. Χ. — [Ἐγεσος] Ἑλλ. πόλις ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ. — [Ἀπελλῆς-ου] περίφημος Ἑλλ. λην ζωγράφος σύγχρονος τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. — [γραφεῖσαν] = ζωγραφισθῆσαν. — [τοῦ γράμματος] = τῆς ζωγραφίας. — [χρεμετίσαντος] λέξις πεποιημένη, παρ' ἡμῖν δὲ χλιμιντριζῶ τὸ χρεμετίω λέγεται. — [γραφικώτερος] = ἐπιτηδεύων τὴν ζωγραφίαν. — [κατὰ πολὺ] οὕτως οἱ μεταγενέστεροι ἀντὶ τοῦ «πολὺ» μόνον.

2. Ἀναξαγόρας-ου] περίφημος φιλόσοφος ἐκ Κλαζομενίων τῆς μικρᾶς Ἀσίας, διδάσκαλος τοῦ Περικλέους. — [σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἐταίρους] =

ρους προσελθὼν ἔφη τεθνηκέναι οἱ τοὺς δύο παῖδας, οὗσπερ οὖν καὶ εἶχε μόνους ὁ Ἀναξαγόρας. Ὁ δὲ μηδὲν διαταραχθεὶς εἶπεν, «Ἦδεν θνητοὺς γεγεννηκώς» (Αἰλ. Π. Ἰστ. Γ', 2).

3. Ξενοφῶντι θύοντι ἤκέτις ἐκ Μαντινείας ἄγγελος λέγων τὸν υἱὸν αὐτοῦ Γρύλον τεθνάναι. Κάκεινος ἀπέθετο μὲν τὸν στέφανον, διετέλει δὲ θύων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν τέθηκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπέθετο τὸν στέφανον (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. Γ', 3).

4. Ἐπανήει ποτὲ ἐκ διδασκαλείου παῖς ἔτι ὢν Θεμιστοκλῆς. Εἶτα προσιόντος Πεισιστράτου, ὁ παιδαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμιστοκλεῖ μικρὸν ἐκχωρῆσαι τῆς ὁδοῦ προσάγοντος τοῦ τυράννου. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἐλευθερίως ἀπεκρίνατο· «Αὕτη γάρ», εἶπεν, «αὐτῷ οὐχ ἰκανὴ ὁδός» ; Οὕτως ἄρα εὐγενές τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου (Αἰλ. Π. Ἰστ. Γ', 21).

ἀσχολουμένῳ περὶ σπουδαῖα μετὰ τῶν μαθητῶν του· πρβλ. «σπουδάζει πρὸς τινα» (Ξεν. Παιδ. Α', γ', 11). Ὁ δὲ Λουκιανὸς ποιεῖται τὴν ἐξῆς διάκρισιν τοῦ σπουδάζειν περὶ τινα καὶ σπουδάζειν πρὸς τινα· «τὸ σπουδάζειν πρὸς τινα τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ σπουδάζοντος ἐμφαίνει, τὸ δὲ περὶ τινα τὴν ἐκείνου, περὶ ὃν σπουδάζει». (Σολοικ. § 10, σ. 582). — τεθνηκέναι οἱ] = τεθνηκέναι αὐτῷ. — οὖν] = βεβαίως. — μηδὲν] ἐπὶ ἑρρ. = μηδὼς. — γεγεννηκώς] = ὅτι εἶχον γεννήσῃ θνητούς.

3. Ξενοφῶν] Ἀθηναῖος μαθητὴς τοῦ Σωκράτους καὶ στρατηγὸς τῶν Κυρείων γενόμενος, γεννηθεὶς δὲ τῷ 431 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 350. — ἐκ Μαντινείας] πόλεως τῆς Ἀρκαδίας, ἐν ᾗ συνεκροτήθη ἡ μάχη τῶν Θηβαίων πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας, βοηθουμένους ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, πρὸς οὓς τότε συνεμάχουν. Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἀπέθανεν ὁ Ἐπαμεινώνδας, ἐνίκησαν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἡττηθήσαν (τῷ 362 π. Χ. ὅρα Ξεν. Ἑλλ. Ζ', ε', 1—27). Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἐπολέμουν καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ξενοφῶντος. — ἄγγελος] = ἀγγελιαφόρος. — τεθνάναι] = ὅτι ἐφονεύθη· τὸ θνήσκω ὑπὸ τινος ὡς παθ. τοῦ κτείνω. — ἀπέθετο] = ἀπέθηκεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν στέφανον. — τὸν στέφανον] = ὃν ἐφόρουν οἱ παλαιοὶ θύοντες ὡς σημεῖον χαρᾶς. — διετέλει δὲ θύων] = ἐξηκολούθει δὲ νὰ θυσιάζῃ. — ἐπέθετο] = ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς.

4. διδασκαλείου] = τοῦ, ἐνθα οἱ παῖδες γράμματα ἐδιδάσκοντο, σχολείου· διδασκάλια δὲ = μισθὸς διδασκάλου, διδάκτρα. — Πεισιστράτος] τύραννος τῶν Ἀθηνῶν ἀκμάσας περὶ τὸ 560 π. Χ. — Θεμιστοκλῆς] μέγας στρατηγὸς τῶν Ἀθηνῶν διαπρέψας κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ τῷ 480 π. Χ. — ἐκχωρῆσαι] = παραμερίσαι. — προσάγοντος] ἀμεταβ. = προσερχομένου. — ἐλευθερίως] = ὡς ἀρμόζει εἰς ἐλεύθερον ἄνδρα. — ἐξ ἐκείνου] δηλ. τοῦ χρόνου.

5. Ὅτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλίσκομένων τύχας καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν, ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων ἓν, ὅ,τι καὶ βούλεται τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. Ὁ οὖν Αἰνείας τοὺς πατέρας θεοὺς βασιτάσας ἔφερεν ὑπεριδὼν τῶν ἄλλων. Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότεν ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις ἔφερεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐχ ἥκιστα, πάντων αὐτῷ τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέστησαν ὁμολογοῦντες ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γειναμένους δι' αἰδοῦς ἄγοντας, καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἡμεροὶ γίνονται (Αἰλ. Π. Ἰστ. Γ', 22).

6. Ὅρων Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλούτῳ καὶ μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τινα τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον καὶ προσέταξε τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ὡς δ' εὔρε, προσέταξε τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους διαθρῆσαι. Τοῦ δὲ εἰπόντος «ἀλλ' οὐδαμῶς γεγραμμένοι εἰσιν», «ἐπὶ τούτοις», εἶπε, «μέγα φρονεῖς, οἵπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσιν» ; (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. Γ', 28).

5. *ὅτε ἐάλω*]=ἐκυριεύθῃ. ἄορ. β' τοῦ ἀλίσκομαι, ὅπερ εἶνε παθῆτ. τοῦ αἰρῶ, τὸ δὲ παθ. αἰροῦμαι εἶνε παθ. τοῦ μέσ. αἰροῦμαι.—τὸ Ἴλιον] καὶ συνήθως ἡ Ἴλιος εἶνε ἡ πρωτεύουσα τοῦ Τρωϊκοῦ κράτους, ἡ Τροία.—Ἑλληνικῶς]=ἐλληνοπρεπῶς.—τοῦτο] διασαφίζεται διὰ τῶν ἐπομένων.—ὅ,τι καὶ βούλεται]=ὅ,τι μάλιστα ἐπιθυμεῖ.—ἀποφέρειν]=ἀποκομίζειν.—ἀράμενον]=ἄραντα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ.—βασιτάσας]=σηκώσας ἐπάνω.—πατέρα] δηλ. τὸν Ἀγχίσην.—ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις]=ἀναθεῖς τοῖς ἑαυτοῦ ὤμοις.—ὑπερεκπλαγέντες]=σφόδρα ἐκπλαγέντες.—οὐχ ἥκιστα]=μάλιστα.—ἀπέστησαν] ἄορ. β' τοῦ ἀφίσταμαι]=ἀπεμακρύνθησαν, δὲν ἤγγισαν.—τοὺς γειναμένους]=τοὺς γονεῖς.—δι' αἰδοῦς ἄγοντας]=αἰδουμένους, σεβομένους κατὰ περίφρασιν=πρὸς τοὺς ὅσοι σέβονται καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς γονεῖς καὶ οἱ πολέμιοι γίνονται ἡμεροὶ. Ἡ μετοχὴ ἄγοντας εἶνε ἀναφορ.=οἱ ἄγουσιν.

6. Σωκράτης] υἱὸς Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος, ὁ σοφώτατος τῶν Ἑλλήνων, καταδικασθεὶς εἰς τὸν διὰ κωνείου θάνατον τῷ 399 π. Χ. ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.—Ἀλκιβιάδης] περίφημος δημαγωγὸς καὶ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, συγγενὴς τοῦ Περικλέους καὶ μαθητὴς τοῦ Σωκράτους.—τετυφωμένον]=λίαν ὑπερήφανον.—πινάκιον]=γεωγραφικὸς πῖναξ (χάρτης) περιέχων γῆς περιφρείαν.—εὔρε] δηλ. ὁ Ἀλκιβιάδης.—διαθρῆσαι]=να παρατηρήσῃ καλῶς καὶ εὖρη. Τοῦτο τὸ διήγημα φέρεται καὶ παρὰ Στοβαῖω (Ἀνθολογ. Α', 339).

7. Θράσυλλος ὁ Αἰξωνεύς παράδοξον καὶ καινὴν ἐνόησε μά-
 νιαν. Ἀπολιπὼν γὰρ τὸ ἄστυ καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ
 ἐνταῦθα οἰκῶν τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτοῦ
 ἐνόμιζεν εἶναι καὶ ἀπεγράφετο αὐτά, καὶ αὖ πάλιν ἐξέπεμπε καὶ
 τοῖς περισφωζομένοις καὶ εἰσιούσιν εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρεν.
 Χρόνους δὲ διστέλεσε πολλοὺς συνοικῶν τῷ ἄρρωστῆματι τούτῳ.
 Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναρχεῖς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν ἱατρῷ
 ἰάσασθαι· καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου οὕτως. Ἐμέμνητο δὲ πολλάκις
 τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς καὶ ἔλεγε μηδέποτε ἠσθῆναι τοσοῦτον,
 ὅσον τότε ἦδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκούσαις ναυσὶν ἀπο-
 σφωζομέναις (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. Δ', 25).

8. Ἐπαμεινώνδας ἕνα εἶχε τρίβωνα καὶ αὐτὸν ῥυπῶντα· εἴ ποτε
 δὲ αὐτὸν ἔδωκεν εἰς γναφεῖον, αὐτὸς ὑπέμενεν οἴκοι δι' ἀπορίαν
 ἑτέρου. Ἐν δὴ τούτοις τῆς περιουσίας ὢν, τοῦ Περσῶν βασι-

7. Αἰξωνεύς]=κάτοικος τῆς Αἰξωνῆς δήμου τῆς Ἀττικῆς τῆς Κεκρο-
 πίδος φυλῆς πρὸς νότον τῶν Ἀθηνῶν.—καινήν]=νέου εἶδους, νέαν μά-
 νιαν.—γάρ]=δηλαδή.—τὸ ἄστυ]=τὰς Ἀθήνας (ἰδὲ Δίωπ. μῦθ. 43).—
 Πειραιᾶ]=πόλιν καὶ λιμένα Ἀθηνῶν.—πλοῖα]=τὰ φορτηγὰ (ἐμπορικὰ
 πλοῖα), τὰ δὲ πολεμικὰ ἐλέγοντο νῆες καὶ τριήρεις. Ἐνταῦθα δὲ δὲν τη-
 ρεῖται ἡ διαφορὰ αὕτη, ὡς μετ' ὀλίγα φαίνεται.—τὰ καταίροντα]=τὰ κα-
 τερχόμενα εἰς τὸν λιμένα καὶ ἀράζοντα. Ἀντίθετον εἶνε τὸ ἀνάγεσθαι.—
 ἀπεγράφετο]=κατέγραφεν αὐτά εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ.—καὶ αὖ πάλιν]
 ὅρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 602, 2.—περισφωζομένοις καὶ εἰσιούσιν] δηλ. πλοῖ-
 οῖς.—συνοικῶν]=συσὼν τῇ ἄρρωστῇ ταύτῃ, ἔχων τὴν ἄρρωστίαν ταύ-
 την ὡς σύνοικον.—ἀναρχεῖς]=ἐκπλεύσας, ἀναχωρήσας τὸ ἀνάγεσθαι=
 ἐξελθόντα τοῦ λιμένος πλεῖν εἰς τὸ πέλαγος, τὸ δὲ κατάγεσθαι καὶ καταί-
 ρειν=ἐκ τοῦ πελάγους πλέοντα ἔρχεσθαι εἰς τὸν λιμένα.—ἐπαύσατο] δηλ.
 ὁ Θράσυλλος.—τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς]=ὅτε συνώκει τῇ μανίᾳ, ἐμά-
 νετο.—μηδὲν προσηκούσαις]=μηδὲν ἀνηκούσαις αὐτῷ.—ἀποσφωζομέ-
 ναις]=ἀπὸ τῆς θαλάσσης σῶαι ὅτε ἤρχοντο.

8. Ἐπαμεινώνδας] μέγας τῶν Θηβαίων στρατηγὸς ἐνδόξως πεσὼν ἐν
 Μαντινείᾳ τῷ 362 π. Χ.—τρίβωνα]=ἰμάτιον τετριμμένον, πεπαλαιωμένον,
 ἰδίως ἐπανωφόριον τῶν Σπαρτιατῶν, εἴτα τῶν φιλοσόφων καὶ τελευταῖον
 τῶν μοναχῶν (καλογήρων).—καὶ αὐτὸν] ὀρθότερον τὸ «καὶ τοῦτον».—
 ῥυπῶντα]=ῥυπαρόν· τὸ μὲν ῥυπάω-ω=εἰμί ῥυπαρὸς, τὸ δὲ ῥυπάω-ω=
 καθιστῶ ῥυπαρόν, ὡς καὶ τὸ ῥυπαίνω (ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ῥημ. σ. 420,
 β').—γναφεῖον]=ἐργαστήριον γναφῆς. Ἀττικῶς δὲ γραφεῖον=κοινῶς
 λευκαντήριον φορεμάτων.—ἐπέμενεν]=δὲν ἐξήρχετο, ἀλλ' ἔμενεν, ἐκά-
 θητο, ἐστέκετο ἐν τῷ οἴκῳ· ἀμφοτέρους ἔσφασαν καὶ τοὺς ἀκολουθήσαν-
 τας καὶ τοὺς ὑπομείναντας» (Ἰσο. 4, 35).—Ἐν τούτοις τῆς περιουσίας
 ὢν]=ἐνῷ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει περιουσίας ἦτο, τοιαύτην περιουσίαν

λέως πέμψαντος αὐτῷ πολὺ χρυσίον, οὐ προσήκατο (Αἰλ. Ποικ. Ἱστ. Ε', 5).

9. Ἐκκλησίας οὔσης Ἀθηναίους, παρελθὼν ὁ Δημάδης ἐψηφίσατο θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον τριτκαιδέκατον. Τῆς δ' ἀσεβείας ὁ δῆμος τὸ ὑπερβάλλον μὴ ἐνεγκὼν ζημίαν ἐτιμώσατο τῷ Δημάδῃ ταλάντων ἑκατόν, ὅτι θνητὸν αὐτὸν δὴ τὸν Ἀλέξανδρον ὄντα ἐνέγραψε τοῖς Ὀλυμπίοις (Αἰλ. Ποικ. Ἱστ. Ε', 12).

10. Ἀγησίλαος ὁ Λακεδαιμόνιος γέρων ἤδη ὢν ἀνυπόδητος καὶ ἀχίτων πολλάκις προΐει, τὸν τρίβωνα περιβαλλόμενος αὐτὸν καὶ ταῦτα ἐωθινὸς ἐν ὥρᾳ χειμερίῳ. Ἠτιάσατο δέ τις αὐτὸν ὥς νεανικώτερα τῆς ἡλικίας ἐπιχειροῦντα· ὁ δέ, «ἀλλ' οἳ γε νέοι», φησί, «τῶν πολιτῶν ὥσπερ πῶλοι πρὸς τὸν τέλειον ἀποβλέπουσιν ἐμέ» (Αἰλ. Ποικ. Ἱστ. Ζ', 13).

11. Ἀνὴρ εἰς Λακεδαίμονα ἀφίκετο Κεῖος γέρων ἤδη ὢν <καὶ> τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζών, ἡδεῖτο δ' ἐπὶ τῷ γῆρα καὶ διὰ ταῦτα τὴν τρίχα πολιὰν οὔσαν ἐπειρᾶτο βαφῇ ἀφανίζειν. Παρ-

εῖχεν.—προσήκατο] μέσ. ἀόρ. τοῦ προσίμαι=εἴω τινα πρὸς ἑμαυτὸν ἵεναι=δέχομαι.

9. Δημάδης] ῥήτωρ Ἀθηναῖος σύγχρονος Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου μακεδονίζων.—παρελθὼν]=ἀναβὰς εἰς τὸ βῆμα.—ἐψηφίσατο]=διὰ ψηφίσματος προέτεινε τὸν Ἀλέξανδρον θεόν, γράψας γνώμην προέτεινε νὰ ψηφίσωνται τὸν Ἀλέξανδρον θεόν.—ζημίαν ἐτιμώσατο]=ἤτησε τιμωρίαν τοῦ Δημάδου τὴν ζημίαν 100 ταλάντων, ἐπέβαλε τῷ Δημάδῃ τίμημα τὴν ζημίαν 100 ταλάντων (ὄρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 159, 4).—ὄτι]=διότι.—ἐνέγραψε]=συγκατέλεξε μεταξὺ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.

10. Ἀγησίλαος] βασιλεὺς τῆς Σπάρτης υἱὸς Ἀρχιδάμου τοῦ Β' (398—361).—ἀχίτων]=ὁ φέρων μόνον ἱμάτιον ἄνευ χιτῶνος, ὁ δὲ μόνον χιτῶνα φέρων ἄνευ ἱματίου ἐλέγετο μονοχίτων (καὶ παρ' Ὀμήρ. οἰοχίτων).—προΐει]=ἐξήρχετο.—περιβαλλόμενος]=περιβάλλων ἑαυτὸν, ἐνδυόμενος, τυλισσόμενος.—αὐτὸν]=μόνον.—καὶ ταῦτα]=καὶ μάλιστα πρῶτίνος.—ἡτιάσατο]=ἐψέξε, κατηγορήσεν.—νεανικώτερα ἐπιχειροῦντα] λέγεται ἐπιχειρῶ τι καὶ ἐπιχειρῶ τι, ὡς αὐτὸς δικάσιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα (Πλάτ. Κριτ. 45, γ'). Ἐνταῦθα τὸ νεανικώτερα εἶνε σύστοιχον ἀντικείμενον=ἐπιχειρήσεις ἀρμοζούσας τοῖς νέοις μᾶλλον ἢ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ.

11. Κεῖος] κάτοικος τῆς Κέως νήσου.—ἀλαζών] δηλ. ἦν.—ἡδεῖτο] παρ. τοῦ αἰδοῦμαι=ἐντρέπετο διὰ τὸ γῆρας.—τρίχα] περιληπτ.=κόμην.—πολιὰν]=λευκὴν.—ἀφανίζειν]=διὰ βαφῆς προσεπάθει νὰ καθιστᾷ ἀφανῆ τὴν πολιὰν κόμην.—παρελθὼν]=παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τῶν Λα-

ἐλθὼν οὖν εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοιαύτην ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν ἐκεῖνα εἶπεν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς οὖν ὁ Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, «τί δ' ἂν», ἔφη, αὐτοὺς ὑγιὲς εἴποι, ὃς οὐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυχῇ τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει» καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα διαβάλλων τοῦ Κείου τὸν τρόπον, ἐξ ὧν ἐωρᾶτο (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. Ζ', 20).

12. Φωκίων ὁ Φώκου πολλάκις στρατηγὴς κατεγνώσθη θανάτῳ καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ὤρεξεν ὁ δῆμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤροντο, εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν υἱόν. Ὁ δέ, ἀέπισκῆπτω αὐτῷ μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακεῖν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἥς νῦν πίνω» (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. ΙΒ', 49).

13. Διογένης ὁ Σινωπεὺς ἔλεγε πολλά, τὴν ἀμαθίαν καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν Μεγαρέων διαβάλλων, καὶ ὅτι ἐβούλετο Μεγαρέως ἀνδρὸς κριὸς εἶναι μᾶλλον ἢ υἱός. Ἡνίττετο δὲ ὅτι τῶν θρεμμάτων ποιοῦνται πρόνοιαν οἱ Μεγαρεῖς, τῶν παιδῶν δὲ οὐχί (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. ΙΒ', 56).

κεδαιμονίων.—ὑποφαίνων]=ὑποδεικνύων, δεικνύων ὀλίγον, ἔχων τὴν κεφαλὴν τοιαύτην, ὥστε νὰ φαίνηται πως ἡ βαφὴ τῆς πολιᾶς τριχός.—ἐπὲρ ὧν]=ἐνεκα ὧν.—ἐξέωσε] ἄορ. τοῦ ἐξωθῶ=ἀπέβαλεν, ἀπέρριψεν. Τοῦτο τὸ διήγημα φέρεται καὶ παρὰ τῷ Στοβαίῳ (Ἀνθολ. Α', 254), ἀλλὰ περὶ ἀνδρὸς Χίου καὶ οὐχὶ Κείου.

12. Φωκίων] διάσημος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, 45 φορές στρατηγήσας καὶ πῶν τὸ κώνειον ὀξυδοκοντούτης τῷ 318 π. Χ.—κατεγνώσθη θανάτῳ]=κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Οἱ παλαιοὶ λέγουσι «καταγινώσκω τινὸς θάνατον» (Θουκ. 5', 60) καὶ παθ. «θάνατος καταγινώσκειται τινος» (Ἀντιφῶν 5, 70. Ξεν. Ἑλλ. Ζ', γ', 7). Λέγεται δὲ καὶ «καταγινώσκεισθαι θανάτῳ», ὡς τὸ «καταδικασθεὶς θανάτῳ» (Διοδ. Σικελ. Α', 77).—πιεῖσθαι] μέλλ. τοῦ πίνω μεταγενέστερος πιοῦμαι, Ἀττικὸς δὲ πίομαι· «πίομαι, πῖθι Ἀττικοί, πιοῦμαι, πῖε Ἑλλήνες» (Μοῖρις καὶ Θωμ. Μάγιστρ. 716, 3)· ὅρα καὶ Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ῥημ. σ. 376, β'.—ὤρεξε]=προσέφερεν ἐκτείνας τὴν χεῖρα.—οἱ προσήκοντες] δηλ. γένει=συγγενεῖς.—ἐπισκῆπτω]=παραγγέλλω.—μηδὲν] ἐπιρρ.=μηδὸλως.—φιλοτησίας]=πόσεως φιλικῆς (εἰρωνικῶς)· «φιλοτησίας προσπίνειν»=πίνειν εἰς ὑγίαν τινός.—ἥς πίνω] καθ' ἑλξιν=ἦν πίνω.

13. Διογένης] κυνικὸς φιλόσοφος ἐκ Σινώπης, σύγχρονος δὲ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.—ἡνίττετο] παρτ. τοῦ αἰνίττομαι=ἐνόει.—θρεμμάτων]=τῶν ζώων, κτηνῶν.—ποιοῦνται πρόνοιαν] περιφρασῖς=προνοοῦσι, φροντίζουν.

14. Ἰσχυρῶς Ὅμηρον ἐθαύμαζεν Ἀλκιβιάδης· καὶ ποτε διδασκαλείῳ παίδων προσελθὼν ῥαψῳδίαν Ἰλιάδος ᾗτει. Τοῦ δὲ διδασκάλου μὴδὲν ἔχειν Ὅμηρου φήσαντος, ἐντρίψας αὐτῷ κόνδυλον εὖ μάλα στερεόν, παρῆλθεν, ἐνδειξάμενος ὅτι ἐκεῖνος ἀπαιδεύτος ἐστι καὶ τοιούτους ἀποφαίνει τοὺς πτῖδας (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. II', 38).

15. Στρεπτῷ κειμένῳ ἐπὶ τῆς γῆς χρυσῷ Περσικῷ ὁ Θεμιστοκλῆς παρεστὼς τῷ παιδί εἶπεν, «οὐκ ἀναιρήσεις, ὦ παῖ, τὸ εὖρημα τόδε», δείξας τὸν στρεπτόν· αὐὸ γὰρ σὺ Θεμιστοκλῆς εἰ δῆπου.

Ὅτι ἡτίμασαν αὐτόν ποτε Ἀθηναῖοι, εἶτα ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὖθις παρεκάλουν, ὁ δὲ «οὐκ ἐπαίνῳ τοὺς τοιούτους ἀνδρες, οἵτινες τὴν αὐτὴν ἀμίδα καὶ οἶνοχόην ἔχουσιν».

Πρὸς Εὐρυδιάδην τὸν Λακεδαιμόνιον ἐλεγέ τι ὑπεναντίον, καὶ ὅς ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βκκτηρίαν. Ὁ δὲ ἀπάταξον μὲν, ἄκουσον

14. Ὅμηρος] ὁ μέγιστος ἐπικός ποιητὴς ἐκ Σμύρνης, οὗ τὰ ποιήματα ἐθεωροῦντο ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὡς ὑφ' ἡμῶν τὸ Εὐαγγέλιον.—[διδασκαλείῳ] δὲρα ἀνωτ. σ. 22, ἀριθμ. 4.—[ῥαψῳδίαν]=μερικὰ τμήματα τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων, στοιχεῖα τῆς Ἰλιάδος, μέρος τῆς ποιήσεως τῆς Ἰλιάδος.—[ἐντρίψας κόνδυλον]=δούς γρόνθον (πρβλ. καὶ πληγὰς ἐντρίβω τινὶ=πληττω)· κόνδυλοι κυρίως λέγονται ἀτὰ προύχοντα τῶν δακτύλων κατὰ τὰς συμβολὰς (Πολυδ. Β', 144), ἀτὰ τοῦ δακτύλου καμπτικόν (Ἀριστοτ. Ζώ. Ἰδ. α', 15), οἱ κόμβοι τῶν δακτύλων, εἶτα δὲ ἡ χεὶρ κεκλιμένη μὲ τοὺς κόμβους τῶν δακτύλων ἐξέχοντας, γρόνθος, γρονθία (μπουινιά).—[παρῆλθεν]=προῆλθεν, ἀπῆλθεν.—[ἐνδειξάμενος] μέσ. δυναμικὸν=ἀποδείξας, ἐλέγξας· ἀκαὶ ἐπειδὴν μοι μὴ δοκῇ, τῷ θεῷ βοηθῶν ἐνδείκνυμαι ὅτι οὐκ ἐντι σοφός. (Πλάτ. Απόλ. 23, β').—[τοιούτους] δηλ. ἀπαιδεύτους.—[ἀποφαίνει]=ἀποδεικνύει, καθιστᾷ ἐντελῶς.

15. στρεπτῷ] τὸ στρεπτός=δυναμένους στραφῆναι, εὐλύγιστος· στρεπτός δὲ κύκλος καὶ ἀπλῶς στρεπτός, στρεπτός περιανγύριος=περιδέραιον.—τῷ παιδί]=τῷ ὑπρέτῃ, ὅπερ κατ' εὐφημισμόν· καὶ ἡμεῖς ἐν Ἠλείῳ καλοῦμεν κοπέλια αὐτούς, ἐν ᾧ κοπέλα=θυγάτηρ.—[ἀναιρήσεις]=λήψει κίτῳθεν ἄνω τὸ εὖρημα.—εὖρημα] τὸ δόκιμον, εὖρημα δὲ παρὰ μεταγενεστέροις.—Τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Πλούταρχος (Βί. Θεμιστ. II'. Πολιτ. Παραγγ. § 13).

ἀμίδα] (ἢ ἀμίδα)=ἄγγειον διὰ τὰ εὖρα, κοινῶς κατονομαζόμενον, τὸ δὲ διὰ τὴν κόπρον ἐλέγετο λάσανον (κοινῶς καθίκι). Ἡ δ' ἀμὶς λέγεται καὶ ἐνουρήθρα καὶ εὐράνη (Πολυδ. I', 44).—[οἶνοχόην]=ἄγγειον διὰ οἶνον. Εὐρυδιάδης] ὁ στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῇ ἐν Σαλαμῖνι μάχῃ.—[ἀνέτεινεν]=ἀνύψωσεν.—[πάταξον μὲν, ἄκουσον δέ] (δὲρα καὶ Πλουτ. Θεμ. ΙΑ')· τοῦτο δὲν ἔλαβε χώραν (δὲρα Παπαρηγόπ. Ἱστορ. τ. Α'. σ.

δέ». ἤδει δὲ ὅτι ἂ μέλλει λέγειν τῷ κοινῷ λυσιτελεῖ (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. ΙΓ', 40).

16. Προείλοντο τοῦ Φωκίωτος Ἀθηναῖοι τὸν Δημάδην στρατηγεῖν. Ὁ δὲ προτιμηθεὶς καὶ μέγα φρονῶν, προσελθὼν τῷ Φωκίῳ «χρῆσόν μοι», ἔφη, «τὴν ῥυπαρὰν χλαμύδα, ἣν εἰώθεις φορεῖν παρὰ τὴν στρατηγίαν». Καὶ ὁ «οὐδέποτε», εἶπεν, «οὐδενὸς ῥυπαροῦ σὺ ἀπορήσεις, ἔστ' ἂν ἦς τοιοῦτος» (Αἰλ. Ποικ. Ἰστ. ΙΔ', 10).

430), οὐδὲ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου ἀναφέρεται, ὅστις ἦτο ἐγγύτερος εἰς τὰ γεγονότα, ἀλλ' ἐπλάσθη μόνον ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων, ἵνα δευχθῇ σφοδρὰ ἡ αὐταπάρνησις τοῦ Θεμιστοκλέους ἐνεκα τῆς φιλοπατρίας.—λυσιτελεῖ]=ὤφελει.

16. προείλοντο]=προτιμήσαν, προύκριναν.—Φωκίωτος] δὲρα ἄνωτ. σελ. 26, ἀριθ. 12.—Δημάδην] δὲρα ἄνωτ. σ. 25, ἀριθ. 9.—ὁ δὲ] δηλ. ὁ Δημάδης.—προτιμηθεὶς] δηλ. τοῦ Φωκίωτος. Μετοχὴ αἰτιολ. ὡς καὶ ἡ ἐπομένη.—μέγα φρονῶν] δηλ. ἐπὶ τῇ προτιμῇ αὐτοῦ. Οἱ παλαιοὶ λέγουσι μέγα φρονῶ καὶ οὐχὶ μεγαλοφρονῶ, οὐσιαστικὸν δὲ τοῦ μέγα φρονῶ εἶναι τὸ φρόνημα καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη, τοῦ δ' εὖ φρονῶ τὸ φρόνησις (δὲρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σελ. 284, α').—προσελθὼν] χρονικὴ μετοχὴ=ἂφ' οὗ ἤλθε πρὸς τὸν Φωκίωνα.—χρήσον] προστ. ἄορ. τοῦ κίχρημι=δανείζω, ἐντεῦθεν καὶ ὁ χρήστης (δὲρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 228, α').—χλαμύδα] ἡ χλαμὺς ἦτο εὐρύς μάλλινος ἐπενδύτης τῶν ἀνδρῶν καὶ μάλιστα τῶν ἱππέων, πολεμικὸς ἐπενδύτης καὶ ἔνδυμα Θεσσαλικόν. Πρώτη δὲ ἡ Σαπφὼ ὠνόμασε χλαμύδα (Πολυδ. Η', 46. Γ', 124. 164. δὲρα καὶ Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 548, β').—φορεῖν] λέγεται φορεῖν ὑποδήματα, ἱμάτια καὶ ὅ,τι πρὸς θεραπείαν τοῦ σώματος καὶ κόσμον ἀποβλέπει, οὐχὶ δὲ φέρειν (δὲρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 530).—παρὰ τὴν στρατηγίαν]=ἐν καιρῷ τῆς στρατηγίας.—καὶ δς]=καὶ οὗτος, ὁ Φωκίων.—ἀπορήσεις]=στερηθήσει, ἔλλειψιν ἔξεις.—ἔστ' ἂν ἦς]=ἕως οὗ εἶσαι.

Γ'. ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ὁ Πλούταρχος ἐγεννήθη ἐν Χαίρωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τῇ νῦν καλουμένῃ Καπραίνῃ κατὰ τὸ 50—120 μ. Χ. Ὁ πατὴρ τοῦτου δὲν εἶνε γνωστός, ἀναφέρεται δὲ μόνον ὁ πρόπαππος αὐτοῦ Νίκαχος καὶ ὁ πάππος Λαμπρίας (Μ. Ἀντων. § 28. 69. Συμποσ. Α', ε'). Εἶχε δύο ἀδελφοὺς Λαμπρίαν καὶ Τίμωνα (Συμποσ. Α', β' καὶ περὶ τοῦ εἰ τοῦ ἐν Δελφ. § 3) καὶ ἀνεψιὸν τὸν φιλόσοφον Σέξτον, ὅστις ὑπῆρξε διδάσκαλος τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου τοῦ αὐτοκράτορος. Ἡ σύζυγος τοῦ Πλουτάρχου ἐκαλεῖτο Τιμοξένα, ἥτις ἦτο γυνὴ ἀξία νὰ συνοικῇ μετὰ τοιούτου φιλοσόφου. Τέκνα ἐκ ταύτης ἐγέννησε Πλούταρχον, Αὐτόδουλον, Χάρωνα καὶ κατὰ Σουΐδαν Λαμπρίαν, θυγατέρα δὲ ὁμώνυμον τῆς μητρὸς Τιμοξέναν.

Ἐπί τινα χρόνον ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις, ἔνθα καὶ ἐνεγράφη πολίτης τῆς Λεωντίδος φυλῆς καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Ἀμυωνίου, οὗτινος ἔγραψε καὶ τὴν βιογραφίαν. Ἐν τῇ νεαρᾷ αὐτοῦ ἡλικίᾳ περιῆλθεν εἰς πολλὰς χώρας καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διέμεινεν ἐν Ῥώμῃ, ἔνθα διετέλεσε φίλος τοῦ Κ. Σοσίου Σενεκίωτος, τοῦ πολλάκις ὑπατεύσαντος ἐπὶ Τραϊανοῦ, ᾧ τινι καὶ προσεφώνησε τὰς βιογραφίας αὐτοῦ καὶ τὰ λοιπὰ ἔργα. Ἐν Ῥώμῃ ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τοῦ μέλλοντος αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, ὅστις τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ἐν τῇ Χαίρωνείᾳ κατέστησεν ἀρχοντα καὶ ἀρχιερέα τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. Ἐτελεύτησε δὲ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἀδριανοῦ περὶ τὸ 120 μ. Χ. ὁ Πλούταρχος.

Τὰ κυριώτερα συγγράμματα τούτου εἶναι 1) «Οἱ παράλληλοι βίοι», οἵτινες συνταχθέντες ἐπὶ Τραϊανοῦ καὶ ἐκδοθέντες ἐν Χαιρωνείᾳ εἶνε βιογραφίαι ἐνὸς ἐκάστοτε τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐνὸς σπινθήως τῶν Ῥωμαίων μεγάλων ἀνδρῶν κατ' ἀντιπαράθεσιν καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μετὰ συγκρίσεων. Πᾶσαι αὗται αἱ βιογραφίαι εἶναι 50, ὧν 4 μὲν εἶναι μεμονωμέναι, τοῦ Ἀρταξέρξου, τοῦ Μνήμονος, τοῦ Ἀράτου, τοῦ Γάλβα καὶ Ὁθωνος, αἱ δὲ λοιπαὶ 46 εἶναι κατὰ ζεύγη συγγεγραμμέναι, μετὰ βιογραφίαν Ἑλλήνος ὑπαρχούσης βιογραφίας Ῥωμαίου. Ἐν αὐταῖς διαφαίνεται πανταχοῦ ἡ ἀρετὴ τοῦ συγγραφέως, ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀγαθότης, ὁ ἐνθουσιασμὸς πρὸς ὅ,τι μέγα καὶ εὐγενὲς καὶ ἡ ἀκριβοὺς φιλαλήθεια.

2) «Τὰ ἠθικὰ αὐτοῦ συγγράμματα», ἅτινα εἶνε 85 ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων πραγματεῖαι περὶ παντοίας καὶ ποικιλωτάτης ὕλης, αἷς δὲν ἀρμόζει πανταχοῦ ἡ ἐπιγραφὴ Ἡθικά· διότι τινὲς τούτων εἶνε ὕλης ἀρχαιολογικῆς ἢ φιλολογικῆς, ἀλλὰ δὲ περιέχουσι κοινωνικὰ ἢ πολιτικὰ ζητήματα, ἀλλὰ δὲ πραγματεύονται περὶ θρησκευτικὴν ἢ φιλοσοφικὴν ὕλην.

Ἡ γλῶσσα τοῦ Πλουτάρχου εἶνε ὀλίγον περίπλοκος καὶ ἀνώμαλος διὰ τὰς μακρὰς περιόδους καὶ τὴν συσσωρευσιν τῶν εἰκόνων.

1. Λυκοῦργος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων νομοθέτης δύο σκύλακας τῶν αὐτῶν γονέων λαβὼν οὐδὲν ὁμοίως ἀλλήλοις ἤγαγεν, ἀλλὰ τὸν μὲν ἀπέφηνε λίχνον καὶ σινάμωρον, τὸν δ' ἐξιχνεύειν καὶ θηρᾶν

1. Λυκοῦργος] ἔζη κατὰ τὸν Θουκυδίδην (Α', 18) 400 ἔτη καὶ πλέον πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἥτοι περὶ τὸ 850 π. Χ., κατὰ δὲ τὸν Πλούταρχον (Λυκούργ. Ζ'. ΚΘ'. Σύγκρ. Λυκούργ. καὶ Νομᾶ Δ'. Ἀγησ. ΛΑ') μεταξὺ τοῦ 900 καὶ 870, κατ' ἄλλους δὲ περὶ τὸ 884 ἢ 854.— σκύλακας] = νεογνὰ κυνῶν, ἀλλὰ καὶ λύκων, ἰδίως δὲ τῶν λύκων λέγον-

δυνατόν. Εἰτά ποτε τῶν Λακεδαιμονίων εἰς ταῦτό συνειλεγμένων, «μεγάλη τοι ῥοπή πρὸς ἀρετῆς κύησίν ἐστιν, ἄνδρες», ἔφησε, «Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἔθη καὶ διδασκαλῖαι τῶν βίων ἀγωγαί, καὶ ἐγὼ ταῦτα ὑμῖν αὐτίκα δὴ μάλα ποιήσω φανερά». Εἰτα προσαγαγὼν τοὺς σκύλακας διαφῆκε, καταθεῖς εἰς μέσον λοπάδα καὶ λαγῶν κατευθὺ τῶν σκυλάκων. Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τὸν λαγῶν ἤξεν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν λοπάδα ὤρμησεν. Τῶν δὲ Λακεδαιμονίων οὐδέπω συμβαλεῖν ἔχόντων, τί ποτε αὐτῷ τοῦτο δύναται καὶ τί βουλόμενος τοὺς σκύλακας ἐπεδείκνυεν, «οὔτοι γονέων», ἔφη, «τῶν αὐτῶν ἀμφοτέροι, διαφόρου δὲ τυχόντες ἀγωγῆς, ὁ μὲν λίχνος, ὁ δὲ θηρευτῆς ἀποβεθήκασιν» (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 3, α').

2. Στίλπων ὁ Μεγαρεὺς φιλόσοφος ἀξιομημόνευτον δοκεῖ ποιῆσθαι ἀπόκρισιν, ὅτε Δημήτριος ἐξανδραποδισάμενος τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατέβαλε καὶ τὸν Στίλπωνα ἤρετο, μή τι ἀπολωλεκῶς

ται λυκιδεῖς (Πολυδ. Ε', 15).—οὐδὲν ὁμοίως ἀλλήλοις ἤγαγεν]=δὲν ἀνέθρεψεν αὐτοὺς ὁμοίως πρὸς ἀλλήλους.—ἀπέφηνας]=ἰπέδειξε, κατέστησε λαίμαργον (λίχνον).—σινάμωρον]=λειζουρον καὶ τὴν ἡδυπάθειαν μέχρι βλαβῆς μεταχειριζόμενον. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ 4 λέξεις τοιαῦται ὑπάρχουσιν, ἐγχεσίμωρος, ἰώμωρος, σινάμωρος καὶ θλακόμωρος, ἐν αἷς τὸ μωρος (=ὠθούμενος, σφοδρός).—ἐξιχνεύειν]=εἰσάγειν, εὐρίσκειν τὰ ἴχνη.—μεγάλη τοι ῥοπή]=μεγάλη τῷ ὄντι κλίσις, δύναμις, ἐπίδρασις. Τὸ ῥέπειν καὶ ῥοπή λέγεται κυρίως περὶ τῆς κλίσεως τῆς πλάστιγγος ἐνεκα βάρους, ἐξ αὐτῆς δ' ὕστερον προέρχονται αἱ ἄλλαι σημασίαι.—καὶ ἔθη καὶ διδασκαλῖαι καὶ ἀγωγαί] ὁ πληθ. σημ. τὰ διάφορα εἶδη τοῦ ἔθους κτλ. (δρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 40, 3).—αὐτίκα δὴ]=ἤδη παρευθὺς (δρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 381, 3, § 514, 5).—μάλα φανερά]=φανερῶτατα.—διαφῆκε]=ἀφῆκε νὰ διέλθωσιν, ἀπέλυσε.—λοπάδα]=σχεῦος χρῆσιμον πρὸς ἐναπόθεσιν φαγητῶν.—λαγῶν] λαγῶς Ἀττικῶς, λαγωῶς Ἰωνικῶς καὶ μεταγενεστέρως.—κατευθὺ]=ἀντικρὺ.—ἤξεν] ἀρ. τοῦ ἄνω, ὅπερ μεταβ. μὲν=κινῶ, ἀμεταβ. δὲ=κινουμαι, ὁρμῶ, σπεύδω, ὡς ἐνταῦθα.—ὤρμησε] ἀμεταβ.=ὠρμήθη.—συμβαλεῖν]=συνιέναι, ἐννοῆσαι.—τί ποτε]—τί ἄρα γε (δρα Γ. Ζηχ. Συντ. § 381, 12).—αὐτῷ] δοτικ. δοξαστικῇ (δρα Γ. Ζηχ. Συντ. § 98).—δύναται]=σημαίνει.—τυχόντες] αἰτιολ. μετοχή=διότι ἔλαβον διάφορον ἀνατροφὴν.—ἀποβεθήκασιν] (δρα Γ. Ζηχ. Συντ. § 363 σημ.).

2. Δημήτριος] ὁ πολιορκητῆς, υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου, γεννηθεὶς τῷ 337 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 283 π. Χ. ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας.—ἐξανδραποδισάμενος τὴν πόλιν]=μεταβαλὼν ἑαυτῷ εἰς ἀνδράποδα τοὺς κατοικοὺς τῆς πόλεως, δουλωσάμενος, ὑποτάξας ἑαυτῷ.—εἰς ἔδαφος]=μέχρι ἐδά-

εἴη. Καὶ ὁς «οὐ δῆτα», εἶπε· «πόλεμος γὰρ οὐ λαφυραγωγεῖ ἀρετὴν» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 5, 5').

3. Σωκράτης, ἐρωτήσαντος αὐτὸν Γοργίου ἥν ἔχει περὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως ὑπόληψιν καὶ εἰ νομίζει τοῦτον εὐδαίμονα εἶναι. αὐκ οἶδα», ἔφησε, «πῶς ἀρετῆς καὶ παιδείας ἔχει», ὡς τῆς εὐδαιμονίης ἐν τούτοις, οὐκ ἐν τοῖς τυχεροῖς ἀγαθοῖς κειμένης (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 6, α').

4. Σωκράτης, λακτίσαντος αὐτὸν νεανίτκου θρασέος μάλα καὶ βδελυροῦ, τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ὄρων ἀγχανακτοῦντας καὶ σφαδάζοντας ὡς καὶ διώκειν ἐθέλειν, «ἄρχ», ἔφησε, «καὶ εἴ με ὄνος ἐλάκτισεν, ἀντιλακτίσαι τοῦτον ἡϊώσατ' ἔν». Οὐ μὴν ἐκεῖνός γε παντελῶς κατεπεροίξατο, πάντων δὲ αὐτὸν ὀνειδίζοντων καὶ λακτιστὴν ἀποκαλούντων ἀπήγξατο. Ἀριστοφάνους δέ, ὅτε τὰς Νεφέλας ἐξέφερε, παντοίως πᾶσαν ὕβριν αὐτοῦ κατασχεδαννύντος, καὶ τινος τῶν παρόντων «οὐκ ἀγχανακτεῖς», εἰπόντος, «ὦ Σώκρατες, τὰ

φους.—λαφυραγωγεῖ ἀρετὴν]=ἀπάγει τὴν ἀρετὴν ὡς λείαν, λάφυρα. Τὸ ῥῆμα μεταγενέστερον.

3. ἐρωτήσαντος Γοργίου] μνήμης ἀμαρτίᾳ ὁ Πλούταρχος λέγει ὅτι ἡρώτησεν ὁ Γοργίας, ἐν ᾧ ἡρώτησεν ὁ Πῶλος (ὅρα Πλάτ. Γοργ. σ. 470, ε').—ὑπόληψιν]=δόξαν, γνώμην.—πῶς ἀρετῆς καὶ παιδείας ἔχει]=γενικαί τῆς ἀναφορᾶς (ὅρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 77)=πῶς διακρίνεται ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ παιδείαν=ποῶν ἀρετὴν καὶ παιδείαν ἔχει.

4. λακτίσαντος]=κλωτσήσαντος.—τοὺς ἀμφ' αὐτὸν]=τοὺς περὶ τὸν ἑαυτὸν τοῦ μαθητάς.—σφαδάζοντας]=σφοδρῶς ταραττομένους (ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττικ. Ῥημ. σ. 460, β').—διώκειν] δηλ. δικαστικῶς=νὰ ἐνάγων εἰς δίκην, οἱ δ' ἐναγόμενοι λέγονται φεύγοντες. Περὶ τῶν δικαστικῶν φράσεων ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 597, α'.—ἀντιλακτίσαι]=καὶ ἐμὲ ἐπίσης λακτίσαι.—κατεπεροίξατο] δηλ. τοῦ Σωκράτους=προῖκα κατεφρόνησε τοῦ Σωκράτους, δωρεάν, ἀτιμωρητῇ ἔπραξε, ὡς «οὗτοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν ἐμοῦ καταπροίξει» (Ἀριστοφ. Νεφ. 1239=οὗτοι δωρεάν, μάτην καταγελάσει ἐμοῦ). Εὐρηται δὲ μόνον ὁ μέλλων καταπροίξομαι καὶ ὁ ἀόρ. κατεπροίξωμην, οἵτινες δὲν εἶνε εὐχρηστοὶ παρὰ τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀττικῶν.—ἀποκαλούντων] λέγεται πάντοτε ἐπὶ μεμπτῆς ἐννοίας=ὀνομαζόντων.—ἀπήγξατο]=ἀπήγξεν ἑαυτὸν, ἐκρεμάσθη. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς λέγεται μόνον ἀπηγέμην, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις καὶ ἀπήγξα ἐμάντων.—Ἀριστοφάνους] Ἀθηναῖος κωμικὸς ποιητὴς γεννηθεὶς τῇ 452 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῇ 388.—Νεφέλας] κωμωδία, ἐν αἷς ἐκωμῶδει τὸν Σωκράτη, ὃν πλημμελῶς ὑπέλαβεν ὡς ἀντιπρόσωπον τῶν σοφιστῶν, οὓς ὁ Ἀριστοφάνης ἤθελε νὰ ψεῖξῃ ὡς διαφθορεῖς.—ἐξέφερε]=παρίστα.—αὐτοῦ κατασχεδαννύντος]=κατ' αὐτοῦ τοῦ Σωκράτους τοῦ Ἀριστοφάνους κατα-

τοιαῦτα ἀνακωμφδοῦντος». «Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε», ἔφησεν, «ὥς γὰρ ἐν συμποσίῳ μεγάλῳ τῷ θεάτρῳ σκώπτομαι» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 10, γ').

5. Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος ἐπικνελθὼν ἀπὸ τοῦ πολέμου (στρατηγῶν δ' ἐτύγχανε), γῆν καταλαβὼν κεχερσωμένην, τὸν ἐπίτροπον καλέσας αὐτῆς «ὦμωξας ἄν», ἔφησεν, «εἰ μὴ λίαν ὠργιζόμεν» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 10, δ').

6. Πλάτων δούλῳ λίγῳ καὶ βδελυρῷ θυμωθεὶς, τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱὸν Σπεύσιππον καλέσας, «τοῦτον», ἔφησεν ἀπελθὼν, «κόλασον· ἐγὼ γὰρ πάνυ θυμοῦμαι» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 10, δ').

7. Θεόκριτος ὁ σοφιστής, Ἀλεξάνδρου πορφυρᾶς ἐσθῆτας κελεύσαντος κατασκευάζειν τοὺς Ἕλληνας ἵνα ἐπανελθὼν τὰ ἐπινίκια τοῦ πολέμου τοῦ κατὰ τῶν βαρβάρων θύσειε, καὶ τῶν ἐθνῶν κατὰ κεφαλὴν εἰσφερόντων ἀργύριον, «πρότερον μὲν», ἔφησεν, «ἡμυφισθῆτουν, νῦν δ' ἥσθηται σαφῶς ὅ,τι ὁ πορφυρέος Ὀμήρου θάνατός ἐστιν» Ἐξ ὧν ἐχθρὸν ἐκτήτατο τὸν Ἀλέξανδρον. Ἀντί-

χείοντος.—ὡς ἐν συμποσίῳ τῷ θεάτρῳ]=διότι χλευάζομαι ἐν τῷ θεάτρῳ, ὡς εἰ τοῦτο ἦν μέγα συμπόσιον, ἐν δὲ τοῖς συμποσίοις συνηθίζετο νὰ γίνωνται μεταξὺ τῶν συμποτῶν εὐφῶς τινα σκώμματα παιδιᾶς χάριν καὶ τέρψεως.

5. Ἀρχύτας] ἐκ Τάραντος, πολιτικός ἀνὴρ καὶ φιλόσοφος Πυθαγόρειος καὶ μαθηματικός ἔξοχος εὐρὺν τὴν διπλασιασμὸν τοῦ κύβου, ἀποθανὼν δὲ τῷ 365 π. Χ. ἐν ναυαγίᾳ.—στρατηγῶν] ὁ Ἀρχύτας ἐπτάκις ἡρέθη στρατηγός.—ὦμωξας ἄν]=θά σ' ἐπαιρνεῖ ὁ διάβολος, θὰ ἔλεγε: οἱμοί.

6. ἔφησεν ἀπελθὼν] δηλ. ὁ Πλάτων ἀπελθὼν εἶπε, αὐτοῦτον κόλασον.—θυμοῦμαι] ἀποθ. τὸ ῥῆμα=θυμῶνω (δρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 192. α').

7. Θεόκριτος ὁ σοφιστής] (δρα Ἀθῆν. Δειπν. IB', § 55, σ. 540, α') Χῖος διάφορος τοῦ Θεοκρίτου τοῦ ποιητοῦ. Τὸ δὲ σοφιστής κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἀγαθὴν σημασίαν, παρὰ τὸ σοφίω (=ποιῶ τινα σοφόν) γενόμενον, καὶ ἦτο συνώνυμον τοῦ σοφός, ἦτοι ὁ σοφός αὐτός ὧν καὶ ἄλλους δυνάμενος νὰ σοφίσῃ· ὕστερον δὲ προσέλαβε κακὴν σημασίαν—δὲ ἐπὶ μισθῷ διδάσκων καὶ μάλιστα τὴν ῥητορικὴν οὕτως, ὥστε νὰ κάμνῃ τὸ ἄδικον δίκαιον (δρα Ξενοφ. Κυνηγ. ιγ', 1—9. Ἰσοκρ. Ἀντιδ. § 235. Ξενοφ. Ἀπ. Α', 5', 13).—τὰ ἐπινίκια . . . θύσειε]=εορτὴν ἔνεκα νίκης τελέσειεν.—κατὰ κεφαλὴν]=κατ' ἄνδρα=ἐκαστος ἀνὴρ εἰσέφερεν ἀργύριον.—ὅ,τι ὁ πορφυρέος θάνατός ἐστιν]=τί εἶνε ὁ πορφυροῦς θάνατος τοῦ Ὀμήρου (Ἰλ. Ε, 83) ὅστις πορφυροῦθ' ἄνθρωπον καλεῖ τὸν πορφυροβαφῆ διὰ τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος τοῦ ἐν πολέμῳ πίπτοντος. Ὁ Θεόκριτος νομίζει τὴν εἰσφορὰν διὰ τὰς πορφυρᾶς ἐσθῆτας ἴσην θανάτῳ διὰ τὸ πολυδάπανον αὐτῶν.—Ἀντίγονον] πατέρα τοῦ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ ἓνα τῶν ἐπισημοτέρων στρα-

γονον δὲ τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων ἑτερόφθαλμον ὄντα τὴν πῆρωσιν προφέρων εἰς οὐ μετρίαν ὀργὴν κατέστησε· τὸν γὰρ μάγειρον Εὐτροπίωνα γεγεννημένον ἐν τάξει ἐκπέμψας παραγενέσθαι πρὸς αὐτὸν ἡξίου καὶ λόγον δοῦναι καὶ λαβεῖν. Ταῦτα δὲ ἀπαγγέλλοντος ἐκείνου πρὸς αὐτὸν καὶ πολλάκις προσιόντος, αὐτὸς οἶδαν, ἔφησεν, «ὅτι ὦμόν μὲ θέλεις τῷ Κύκλωπι παραθεῖναι», ὀνειδίζων τῷ μὲν ὅτι πηρός, τῷ δὲ ὅτι μάγειρος ἦν. Κἀκεῖνος «τοίγαροῦν» εἰπὼν «τὴν κεφαλὴν οὐχ ἔξεις, ἀλλὰ τῆς ἀθυροστομίας ταύτης καὶ μανίας δώσεις δίκην», ἀπήγγειλε τὰ εἰρημένα τῷ βασιλεῖ, ὃ δὲ πέμψας ἀνέτλε τὸν Θεόκριτον (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 11, α' — γ').

8. Σωκράτης ἔλεγε τοὺς μὲν φαύλους ζῆν τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἕνεκα, τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἐσθίειν καὶ πίνειν ἕνεκα τοῦ ζῆν (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 21, ε').

9. Διογένης ἐρωτηθεὶς ὅπως ἂν τις ἀμύναίτο τὸν ἐχθρόν, «αὐτός», ἔφη, «καλὸς κἀγαθὸς γενόμενος» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 21 ε').

τηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὗ μετὰ τὸν θάνατον (τῷ 323 π. Χ.) ἔλαβεν ὡς μερίδιον τὴν Φρυγίαν, τὴν Παμφυλίαν καὶ τὴν Λυκίαν τῷ 310 ἀνέλαβε τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως.—*ἑτερόφθαλμον*]=ὁ τὸν ἑνα ὀφθαλμὸν ἀπολέσας καὶ ἔχων τὸν ἕτερον, *μονόφθαλμος* δέ=ὁ ἐκ γενετῆς ἑνα ὀφθαλμὸν ἔχων ὡς οἱ Κύκλωπες καὶ Ἀριμασποὶ (Πολυδ. Β', 62).—*τὴν πῆρωσιν*] δηλ. τῶν ὀφθαλμῶν=τύφλωσιν (ὅρα Πολυδ. Β', 60).—*προφέρων*]=ὀνειδίζων.—*ἐν τάξει γεγεννημένον*]=πρῶτον μὲν ὄντα μάγειρον, ὕστερον δὲ προσηγμένον εἰς αἰῶμα.—*λόγον δοῦναι καὶ λαβεῖν*]=διαλεχθῆναι, ὡς *ἀδιδόντες τε καὶ δεχόμενοι λόγον παρ' ἀλλήλων* (Πλάτ. Λάχ. 187, δ').—*Κύκλωπι παραθεῖναι*]=διὰ μὲν τοῦ Κύκλωπι ἐννοεῖ τὸν Ἀντίγονον διὰ τὸ ἑτερόφθαλμον, διὰ δὲ τοῦ *παραθεῖναι* ἀναμιμνήσκει τὸν Εὐτροπίωνα τὴν προτέραν τέχνην τῶν μαγείρων, οἵτινες *παρατιθέασι* τράπεζαν βρώματα ἔχουσαν.—*πηρός*]=πεπηρωμένος τοὺς ὀφθαλμοὺς (ὅρα Πολυδεύκ. Β', 60).—*τῆς ἀθυροστομίας*] γενικ. τῆς αἰτίας=ἕνεκα τῶν ἀπερίσκεπτων λόγων σου *ἀθυροστομία*=τὸ μὴ ἔχειν θύραν ἐν τῷ στόματι.—*δώσεις δίκην*]=τιμωρηθήσεται τὸ μὲν *δίκη*ν *διδόναι*=κολάζεσθαι, τὸ δὲ *δίκη*ν *λαμβάνειν*=κολάζειν.—*ἀνέτλε*] ἀφ' τοῦ ἀναιρῶ=ἐφόρνευσεν.

8. *ζῆν*]=ὅτι ζῶσιν ἵνα ἐσθίωσι καὶ πίνωσιν, οἱ δ' ἀγαθοὶ ὅτι ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν ἵνα ζῶσιν· οἱ μὲν φαῦλοι νομίζουσι σκοπὸν τοῦ βίου τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν, οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν ὡς μέσον συντηρητικὸν τοῦ ζῆν.

9. *ἀμύναίτο τὸν ἐχθρόν*]=τιμωρήσασθαι, κολάσειε τὸν ἐχθρόν· τὸ *ἀμύνομαι* τινα εἶνε συνεπτυγμένον μέσον=ἀμύνων ἑμαυτῷ κολάζω τινα.—*καλὸς κἀγαθός*] παρὰ τοῖς παλαιοῖς, οὐχὶ δὲ *καλοκἀγαθός*, ἀλλ' ὅμως *καλοκαγαθία* (ὅρα Γ. Ζηκ. Διδασκ. Γραμ. § 937).—*γενόμενος*]=ὑποθ. μετοχῇ.

10. Ξενοκράτης τοῖς παισὶ μᾶλλον ἢ τοῖς ἀθληταῖς ἐκέλευε περιάπτειν ἀμφωτίδας, ὡς ἐκεῖνων μὲν τὰ ὦτα ταῖς πληγαῖς, τούτων δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἦθη διαστρεφόμενων, οὐκ ἀνηκοῖαν οὐδὲ κωφότητα προμνύμενος, ἀλλὰ τῶν λόγων τοὺς φύλους φυλάττεσθαι παραινῶν (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 38, β').

11. Βίας ὁ παλαιὸς Ἀμάσιδι κελευσθεὶς τὸ χρηστότατον ὁμοῦ καὶ φαυλότατον ἀποπέμψαι κρέας τοῦ ἱερείου, τὴν γλῶτταν ἐξελὼν ἀπέπεμψεν, ὡς καὶ βλάβας καὶ ὠφελείας τοῦ λέγειν ἔχοντας μεγίστας (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 38, β').

12. Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος Μαγαβύζου παρακαθίσαντος αὐτῷ καὶ περὶ γραμμῆς τε καὶ σκιᾶς βουλομένου λαλεῖν, «ὄρξες», ἔφη, «τὰ παιδάρια ταυτὶ τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα; πάνυ σοι προσεῖχε τὸν νοῦν σιωπῶντι καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ τὰ χρυσία· νῦν δὲ σου καταγελᾷ περὶ ὧν οὐ μεμάθηκας ἀρξαμένου λαλεῖν» (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 58, δ').

13. Λακεδαιμόνιοι Συμυρναίοις δεομένοις σίτον πέμψαντες, ὡς ἐθαύμαζον ἐκεῖνοι τὴν χάριν, «οὐδὲν», ἔφασαν, «μέγα· μίαν γὰρ

10. Ξενοκράτης] γεννηθεὶς ἐν Χαλκηδόνι τῷ 396 π. Χ., φιλόσοφος τῆς ἀρχαίας Ἀκαδημείας, ἥς ἐπὶ 25 ἔτη (339—314) προέστη, καὶ ἀποθανὼν τῷ 314 π. Χ.—περιάπτειν]=περιδένειν, ἀναρτᾶν πέριξ.—ἀμφωτίδας]=καλύμματα τῶν ὠτων ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἵνα προφυλάττωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῶν πληγῶν οἱ βόληται—προμνύμενος]=συμβουλευῶν, ὡς «προυμνᾶτο ἐκάστῳ τοιαῦτα» (Ξεν. Ἀν. Ζ', γ', 18). Τὸ ῥῆμα ἀποθετικόν καὶ πάντοτε σύνθετον παρὰ τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀττικῶν (ὅρα Γ. Ζηχ. Λεξικ. Ῥημ. σ. 299, β').

11. Βίας] ἐκ Πριήνης τῆς Καρίας, εἰς τῶν ἐπτὰ σοφῶν. Τὸ ἐπινόημα τοῦτο ὁ Πλούταρχος ἐναυθᾷ καὶ ἐν Ἠθικ. σ. 146, 5' ἀποδίδει τῷ Βίαντι, ἄλλαχού δὲ τῷ Πιττακῷ (Πλούτ. περὶ Ἀδολεσχ. 8, σ. 506, γ'), ὁ δὲ Διογένης Λαέρτιος (Α', 105) τῷ Ἀναχάρσιδι.—Ἀμάσιδι] ποιητ. αἵτιον· ὁ Ἀμασις ἦν Αἰγύπτιος, ἐξεθρόνισε δὲ καὶ διεδέξατο τὸν βσιλέα Ἀπρίην (570—526 π. Χ.).—ἀποπέμψαι]=μακρὰν πέμψαι, ἀποβαλεῖν.

12. Μαγαβύζος] εὐγενὴς τις Πέρσης.—παρακαθίσαντος]=καθίσαντος παρ' αὐτῷ.—παιδάρια]=νέους δούλους.—τὴν μηλίδαν]=τὸ χρώμα τὸ μῆλου χροῖαν ἔχον, κιτρινωπὴν.—καταγελᾷ] δηλ. τὰ παιδάρια.—λαλεῖν] δὲν εἶπε λέγειν διότι τὸ μὲν λέγειν=προφέρειν τοὺς χρειώδεις λόγους, τὸ δὲ λαλεῖν=προφέρειν λόγους ἀσκέπτους, φλυαρεῖν ὅθεν περὶ λίλου τινὸς ἐλέχθη καὶ τὸ «λαλεῖν ἀριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν» (Πλουτάρχου Ἀλκιβ. § 13).

13. δεομένοις]=ἀνάγκην σίτου ἔχουσιν.—ψηφισάμενοι]=τῇ ἡμῶν

ἡμέραν ψηφισάμενοι τὸ ἄριστον ἀφελεῖν ἐκυτῶν καὶ τῶν ὑποζυγίων ταῦτα ἡθροίσαμεν» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 64, β').

14. Πλάτων ἐν ταῖς πρὸς Διονύσιον ὑποψίαις καὶ διαφοραῖς ἡτήσατο καιρὸν ἐντυχίας· εἶτα ὁ μὲν ἔδωκεν οἰόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ τι μέμψασθαι τὸν Πλάτωνα καὶ διελθεῖν, ὁ δὲ Πλάτων οὕτως διελέχθη πρὸς αὐτόν. «Εἴ τινα αἰσθοιο, Διονύσιε, δυσμενῆ πεπλευκότα εἰς Σικελίαν, κακὸν τί σε ποιῆσαι βουλόμενον, οὐκ ἔχοντα δὲ καιρὸν, ἄρ' ἂν ἐξείσεις αὐτὸν ἐκπλεῦσαι καὶ περιίδοις ἄθῳρον ἀπαλλαγέντα» ; «Πολλοῦ δέω», εἶπεν ὁ Διονύσιος, «ὦ Πλάτων· δεῖ γὰρ οὐ τὰ ἔργα τῶν ἐχθρῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν προαίρεσιν μισεῖν καὶ κολάζειν». «Εἰ τοίνυν», εἶπεν ὁ Πλάτων, «ἐπ' εὐνοίᾳ τις ἀφιγμένος τῇ σῇ δεῦρο βούλεται μὲν ἀγαθοῦ τινοῦ αἰτίος σοι γενέσθαι, σὺ δὲ καιρὸν οὐ παρέχεις ἄξιόν ἐστι τοῦτον ἀχαρίτως προέσθαι καὶ ὀλιγώρως» ; Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Διονυσίου τίς ἐστὶν οὗτος, «Αἰσχίνης», εἶπεν, «ἀνὴρ τῷ τε ἤθει παρ' ὄντινον τῶν Σωκράτους ἐταίρων ἐπιεικὲς καὶ τῷ λόγῳ δυ-

αὐτῶν ψήφῳ ἀποφασίσαντες.—ἀφελεῖν ἐαυτῶν καὶ τῶν ὑποζυγίων] συντάσσεται συνήθως διπλῇ αἰτιατ. ἀφελεῖν ἐαυτοῦ καὶ τὰ ὑποζύγια, ἀλλὰ καὶ αἰτιατ. καὶ γενικῇ χωριστικῇ (δρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 78).

14. Πλάτων] υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος καὶ τῆς Περικτιόνης, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 429 π. Χ., μαθητὴς τοῦ Σωκράτους καὶ φιλόσοφος. Ἐπορεύθη καὶ εἰς Σικελίαν πρὸς τὸν τύραννον Διονύσιον, ἀλλὰ διὰ τῆς εἰλικρινείας τῆς γλώσσης του ἐφέλκυσεν τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ.—ἐντυχίας]=ἐντευξέως=συνομιλίας, διαλόγου.—ἡτήσατο]=ἡτήσεν ἐαυτῷ ἵνα δοθῇ.—μέμψασθαι]=ποιήσεται μομφήν τινα ὑπὲρ ἐαυτοῦ. Λέγεται ὁ ἀόρ. ἐμεμψάμην καὶ σπανίως ἐμέμφωμεν μετὰ τῆς αὐτῆς σημασίας.—διελέχθη] περὶ τοῦ διαλέγομαι δρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 180.—καιρόν]=κατάλληλον περίστασιν.—περιίδοις ἀπαλλαγέντα]=θὰ ἀνεχθῆς, θὰ παραβλέψῃς νὰ ἀπέλθῃ. Τὸ περιόρῃ συντάσσεται καὶ ἀπαρεμφάτῳ=οὐ κωλύω, ἐπιτρέπω (δρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 238, 4, σημ. 2).—πολλοῦ δέω] γίνεται προσωπικόν, ὅταν συντάσσεται τῇ γενικῇ πολλοῦ, μικροῦ, ὀλίγου, τοσούτου, τίνος, ἐνός, δυοῖν (δρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 187, σημ. 1).—τὴν προαίρεσιν]=τὴν διάθεσιν, τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν.—ἀχαρίτως]=ἀηδῶς, ἀπροθύμως.—προέσθαι]=νὰ ἀφήσῃς τοῦτον νὰ φύγῃ ἐκ τῶν χειρῶν σου· προέμαι=ἀφήνω τινὰ νὰ πορεύηται εἰς τὰ ἐμπρὸς καὶ νὰ φεύγῃ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀδιαφοροῦντος.—Αἰσχίνης] οὐγὶ ὁ ῥήτωρ ὁ τοῦ Δημοσθένους ἀντίπαλος, ἀλλ' Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικός, ὅστις μετέβη εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ Σωκράτους.—παρ' ὄντινον]=περισσότερον οἰουδῆποτε μαθητὸν τοῦ Σωκράτους.—ἐταίρων]=μαθητῶν. Οἱ μαθηταὶ ἐκαλοῦντο ἐταῖροι, συνόντες, ὁμιληταί, πλησιάζοντες.—ἐπιεικὲς]=χρηστός.—οἷς ἂν συνῇ]=ἐκείνους, οἷς ἂν συνῇ.

νατὸς ἐπκνορθοῦν οἷς ἂν συνῇ· πλεύσας δὲ δεῦρο πολλὴν θάλατταν, ὡς συγγένοιτό σοι διὰ φιλοσοφίας, ἡμέλῃται». Ταῦτα οὐτως ἐνίκησε τὸν Διονύσιον, ὥστε τὰς μὲν χεῖρας τῷ Πλάτῳι εὐθὺς περιβάλλειν καὶ κατασπάζεσθαι, τὴν εὐμένειαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀγάμενον, τοῦ δ' Αἰσχίνου καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπιμεληθῆναι (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 67, γ' — ε').

15. Ἐλθεῖν Δημάρατον εἰς Μακεδονίαν ἐκ Κορίνθου λέγουσι, καθ' ὃν χρόνον ἐν διαφορᾷ πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν ὁ Φίλιππος ἦν· ἀσπασχάμενου δ' αὐτὸν τοῦ Φιλίππου καὶ πυθομένου πῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν ὁμονοίας οἱ Ἕλληνες, εἰπεῖν τὸν Δημάρατον εὖνουν ὄντα καὶ συνήθη «πάνυ γυῖν, ὦ Φίλιππε, καλὸν ἐστὶ σοι πυθάνεσθαι μὲν περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων ὁμοφροσύνης, τὴν δὲ οἰκίαν περιορᾶν τὴν σεαυτοῦ τοσαύτης στάσεως καὶ διχονοίας γέμουσαν» (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 70, β').

16. Διογένης ἐπεὶ παρελθὼν εἰς τὸ τοῦ Φιλίππου στρατόπεδον, ὅτε τοῖς Ἕλλησιν ἐβάδιζε μαχούμενος, ἀνήχθη πρὸς αὐτόν, ὁ δ' ἀγνοῶν ἠρώτησεν, εἰ κατὰσκοπός ἐστι, «πάνυ μὲν οὖν», ἔφη, «κατὰσκοπος, ὦ Φίλιππε, τῆς ἀβουλίας σου καὶ τῆς ἀνοίας δι' ἣν οὐδενὸς ἀναγκάζοντος ἔρχει περὶ τῆς βασιλείας καὶ τοῦ σώματος ὥρα μὴ διακυβεύσων» (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 70, γ').

17. Φιλότιμος ὁ ἰατρός, ἐμπύου τὸ ἥπαρ ἀνθρώπου δείξαντος

—ἡμέλῃται] δηλ. ὑπὸ σοῦ ἢ σοί.—τῷ Πλάτῳι περιβάλλειν]=βάλλειν περὶ τὸν Πλάτωνα τὰς χεῖρας, ἐναγκαλιζέσθαι.—κατασπάζεσθαι]=σφόδρα ἀσπάζεσθαι=φιλεῖν τῷ στόματι, καταφιλεῖν.

15. Δημάρατον] Κορίνθιον.—πρὸς τὴν γυναῖκα] δηλ. τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν υἱόν.—πῶς ὁμονοίας] ὅρα ἐνταῦθα σελ. 32 ἀριθ. 3.—εἰπεῖν] ἐξαργτᾶται ἐκ τοῦ λέγουσι.—συνήθη] διαφέρει ὁ συνήθης τοῦ φίλος, διότι ἅπαντες οἱ φίλοι καὶ συνήθεις εἶνε, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ φίλος μὲν εἶνε μόνον ὁ σπουδαῖος τῷ σπουδαίῳ, συνήθης δὲ καὶ ὁ φαῦλος τῷ φαύλῳ καὶ ποτε δι' ἀνάγκας τινὰς καὶ αὐτὸς ὁ σπουδαῖος τῷ φαύλῳ.—ροῦν]=βεβαίως, τῷ ὄντι (ὅρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 513).—πάνυ καλὸν ἐστὶ σοί]=πολὺ ὠραῖον εἶνε νὰ ἐρωτᾷς, πολὺ τῷ ὄντι πρέπει εἰς σὲ νὰ ἐρωτᾷς. Ταῦτα μετ' εἰρωνείας.

16. παρελθὼν]=παρουσιασθεῖς.—ἐβάδιζε μαχούμενος] κατὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην τῷ 338 π. Χ.—ἀνήχθη] παθ.=ἤχη ἄνω πρὸς αὐτόν. (Ξεν. Ἀν. Β'. 5, 1).—διακυβεύσων] τελικὴ μετοχὴ=εἶνα ῥισκοκινδυνύσης.

17. Φιλότιμος] καὶ ἀλλαχοῦ ποιεῖται λόγον περὶ αὐτοῦ (Ἠθικ. σ. 43, β').—ἐμπύου τὸ ἥπαρ ἀνθρώπου]=ἐμπύου κατὰ τὸ ἥπαρ ἀνθρώπου, ὃν ἀλλαχοῦ (Ἠθικ. σελ. 43, β') λέγει ἀεμπνον καὶ φθισιῶντα· ἐμπνος

αὐτῷ τὸν δάκτυλον ἠλκωμένον, «οὐκ ἔστι σοι», εἶπεν, «ὦ τῶν περὶ περωνυχίας ὁ λόγος» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 73, 6').

18. Διογένης ἔλεγεν ὅτι τῷ μέλλοντι σφῆζεσθαι δεῖ φίλους ἀγαθοὺς ἢ διαπύρους ἐχθροὺς ὑπάρχειν· οἱ μὲν γὰρ διδάσκουσιν, οἱ δ' ἐλέγχουσιν (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 74 γ').

19. Αἰσχύλος Ἰσθμοὺς θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος τοῦ ἐτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ἴωνα τὸν Χῖον «ὄρξας», ἔφη, «οἶόν ἐστιν ἡ ἀσκησις· ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσιν» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 79, ε').

20. Βρασιδᾶς μὲν τινα συλλαβὼν ἐν ἰσχάσι καὶ δηχθεὶς ἀφῆκεν· εἶτα πρὸς ἑαυτὸν «ὦ Ἡράκλεις», ἔφη, «ὥς οὐδὲν ἐστι μικρόν οὐδ' ἀσθενές, ὃ μὴ ζήσεται τολμῶν ἀμύνεσθαι» (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 79, ε').

21. Ζήνων, τῆς ναυκληρίας αὐτῷ συντριβείτης, πυθόμενος εἶ-

δ' εἶνε ὃ ἔχων ἐσωτερικὸν ἐμπύημα ἢ ἔλκος ἐν τινι ὀργάνῳ.— οὐκ ἔστι σοι περὶ παρωνυχίας ὁ λόγος]—δὲν πρόκειται περὶ μικροῦ τινος· αὐτὰ μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι κρυπτά, τὰ δ' ἄνωθεν ἄργεμοι, τὰ δ' ἐκατέρωθεν παρωνυχίαι, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα γωνίαι» (Πολυδ. Β', 146)· ἡ παρωνυχία ἢ παρωνυχίς=ἐμπύημα ἐν ταῖς παρωνυχίαις συμβαῖνον, τοῦτο δὲ δὲν εἶνε τὸ καλούμενον κοινῶς κατ' εὐφημισμὸν *καλαγκάθι*, ἀλλὰ τὸ κοινῶς ἐν Ἡπειρῷ γκοῖάτα.

18. Ἀλλαχοῦ τοῦτο ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει εἰς τὸν Ἀντισθένη (Πλουτ. Ἡθικ. σ. 89, 6').—διαπύρους]=σφοδρούς, ἐμπαθεῖς.

19. Αἰσχύλος] υἱὸς τοῦ Εὐφορίωνος, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 525 π.Χ. δραματικὸς ποιητής, ἀποθανὼν ἐν Γέλα τῷ 456 π.Χ. εἰς ἡλικίαν 69 ἐτῶν.—Ἰσθμοὶ] ἐπιπρ.—ἐν τοῖς εἰς τὰ Ἰσθμια ἀγῶσιν.—τὸ θέατρον]=οἱ θεαταί.—ἐξέκραγε]=λίαν ἔκραγε=λίαν ἐφώνησεν, ἐβόησεν.—νύξας]=κεντήσας.—Ἴωνα τὸν Χῖον] ποιητὴν σύγχρονον τοῦ Περικλέους καὶ ἀποθανόντα τῷ 422 π.Χ.—πεπληγὼς] παρὰ τοῖς παλαιοῖς αἰ μετ' ἐνεργ. διαθέσως, παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ μετὰ παθητ., ὡς ἐνταῦθα.

20. Βρασιδᾶς] ἐπίσημος στρατηγὸς τῆς Σπάρτης ἀποθανὼν ἐν Ἀμφιπόλει τῷ 422 π.Χ.—ἰσχάσι]=ξηροὶς σύκαις.—ὃ μὴ ζήσεται] ὀρθότερον θά ἤτο αὐτὸ οὐ ζήσεται.—τολμῶν] ὑποθετ. μετοχή.

21. Ζήνων] δ' Ἐλεάτης, ὅστις τῷ 460 π.Χ. μετέβη εἰς Ἀθήνας πρὸς τὸν Σωκράτη μετὰ τοῦ διδασκάλου του Παρμενίδου.—ναυκληρίας]=τῆς νεῶς ναυκληρίου· οὗτος πορφύραν ἀπὸ Φοινίκης ἐμπορευόμενος καὶ ναυαγήσας ἐγγὺς τοῦ Πειραιῶς εἶπε ἀνθρ. εὐπλόηκα, ὅτε νενανάγηκα· ναυκληροὶ δὲ γίνεται παρὰ τὸ ναύ-κλαρος (ναῦς καὶ κλαίω=κατασκευάζω) μετὰ μεταβολῆς δι' ἀνομοίωσιν=ὁ κατασκευάζων ναῦν, εἶτα δὲ ὁ κύριος νεῶς.—εἰς τὸν τρίβωνα] δηλ. τὸν φιλοσοφικὸν ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν φιλοσοφίαν· διότι πολλοὶ τὴν στέρησιν τῶν χρημάτων ἔσχον ὡς ἀφορμὴν τῆς

πεν αὐγε, ὦ τύχη, ποιεῖς, εἰς τὸν τρίβωνα συνελάνουσα ἡμᾶς» (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 87. α').

22. Νασικᾶς, οἰομένων τινῶν καὶ λεγόντων ἐν ἀσφαλεῖ γεγονέναι τὰ Ῥωμαίων πράγματα, Καρχηδονίων μὲν ἀννηρημένων, Ἀχαιῶν δὲ δεδουλωμένων, ἀνὺν μὲν οὖν», εἶπεν, ἀέπισφαλῶς ἔχομεν, μὴθ' οὐς φοβηθῶμεν μὴθ' οὐς αἰσχυνθῶμεν ἐαυτοῖς ἀπολελοίποτες» (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 88, α').

23. Πλάτων, ὁσάκις ἀσχημονοῦσιν ἀνθρώποις παρεγένετο, πρὸς αὐτὸν εἰθώει λέγειν «μὴ που ἄρα καὶ γὼ τοιοῦτος» (Πλουτ. Ἠθ. σ. 88, δ').

24. Ἰέρων ὑπὸ τινος τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν δυτωδιάν ἐλοιδορήθη τοῦ στόματος. Ἐλθὼν οὖν οἶλαδε πρὸς τὴν γυναῖκα «τί λέγεις» εἶπεν. «οὐδὲ σύ μοι τοῦτο ἔφρασας». Ἡ δὲ οὖσα σώφρων καὶ ἀκακος «ᾧμην», εἶπεν, «ὅτι τοιοῦτο πάντες ὄζουσιν οἱ ἄνδρες» (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 90, β'. πρβλ. καὶ σ. 175, β').

25. Ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ Ὀνομάδης, ἐν Χίῳ τῆς κρατούσης ἐνστάσει μερίδος γενόμενος, παρήνει τοῖς ἐταίροις μὴ πάντας ἐξελάσαι τοὺς ἀντιστασιάζαντας, ἀλλ' ὑπολιπέσθαι τινάς, «ὅπως», ἔφη, ἀμὴ πρὸς τοὺς φίλους ἀρξώμεθα διαφέρεισθαι, τῶν ἐχθρῶν παντάπασιν ἀπαλλαγέντες» (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 91, ε').

ἐνασχολήσεως εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ὅπως ποιεῖ καὶ ὁ Ζήνων.—συνελαύνουσα]=συνωθοῦσα, παρορμῶσα.

22. Νασικᾶς] Ῥωμαῖος ἀνὴρ.—οἰομένων καὶ λεγόντων] αἰτιολ. μετοχαί.—ἐν ἀσφαλεῖ γεγονέναι]=ἠσφαλισθαι.—ἀννηρημένων... δεδουλωμένων] χρονικαὶ μετοχαί. Ἡ Καρχηδὼν κατεστράφη τῷ 146 π. Χ., κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ἔτος καὶ οἱ Ἀχαιοὶ ἐδουλώθησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων.—ἐπισφαλῶς ἔχομεν]=ἐπικινδύνως διακείμεθα.—ἀπολελοίποτες] αἰτιολ. μετοχή. 23. μὴ που ἄρα]=μὴ ἴσως ἀληθῶς καὶ ἐγὼ εἰμαι τοιοῦτος.

24. Ἰέρων] τύραννος τῶν Συρακουσῶν, διαδεξάμενος τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Γέλωνα εἰς τὴν ἀρχὴν τῷ 484 ἢ 485 π. Χ.—Τοῦτο ὁ Λουκιανὸς ἀποδίδωσιν εἰς τὸν Γέλωνα (ὅρα Ἑρμότιμ. § 34).—τοιοῦτο ὄζουσι]συστοιχον ἀντικείμενον=τοιαύτην ὁσμὴν ὄζουσιν.

25. γενόμενος]=ὑπάρξας εἰς ἐκ τῆς ὑπερισχυούσης ἐν τῇ στάσει μερίδος.—ἐν στάσει] στάσις λέγεται ἡ ἔχθρα καὶ διαφορά τοῦ φύσει συγγενοῦς, ἐμφύλιος πόλεμος, ἐκλήθη δὲ στάσις, διότι ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν οἱ ἄνθρωποι δὲν μένουσιν ἡσυχοί, ἀλλ' ἴστανται ὀρθοὶ (κοινῶς σηκώνονται στὰ πόδια).—τοὺς ἀντιστασιάζαντας]=τοὺς ἀντιστασιώτας=τοὺς τοῦ ἐναντίου πολιτικοῦ κόμματος.—ὑπολιπέσθαι] μέσ.=νὰ ἀφίσχωσιν ὑπολοίπους ἐαυτοῖς.—διαφέρεισθαι] μέσ.=διαφοράς πρὸς ἀλλήλους ἡμᾶς ἔχειν, νὰ ριλιωνῶμεν πρὸς ἀλλήλους.

26. Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, τριῶν αὐτῷ προσ-
αγγελθέντων εὐτυχημάτων ὑφ' ἑνα καιρὸν, πρώτου μὲν ὅτι τε-
θρίπῳ νενίκηκεν Ὀλύμπια, δευτέρου δ' ὅτι Παρμενίων ὁ στρα-
τηγὸς μάχῃ Δαρδανέας ἐνίκησε, τρίτου δ' ὅτι ἄρρεν αὐτῷ παι-
δίον ἐκύησεν Ὀλυμπιάς, ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας,
«ὦ δαῖμον», εἶπε, «μέτρίον τι τούτοις ἀντίθες ἐλάττωμα», εἰδὼς
ὅτι τοῖς μεγίστοις εὐτυχήμασι φθονεῖν πέφυκεν ἡ τύχη (Πλου-
τάρχ. Ἡθικ. σ. 105, α').

27. Διογένης ὁ κυνικὸς κατενεχθεὶς εἰς ὕπνον καὶ μέλλων ἐκ-
λείπειν τὸν βίον, διεγείροντος αὐτὸν τοῦ ἱατροῦ καὶ πυθομένου, μῆ
τι περὶ αὐτὸν εἶη χαλεπὸν, «οὐδέν» ἔφη· «ὁ γὰρ ἀδελφός τὸν
ἀδελφὸν προλαμβάνει» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 107, ε').

28. Φασὶ τίνα τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων εἰσιόντα πρὸς Ἀρσι-
νόην τὴν βασίλισσαν πενθοῦσαν τὸν υἱὸν τοιοῦτῳ χρῆσθαι λόγῳ,
φάμενον ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ Ζεὺς ἔνεμε τοῖς δαίμοσι τὰς τιμὰς,
οὐκ ἔτυχε παρὸν τὸ Πένθος, ἥδη δὲ νενευημένων ἦλθεν ὕστερον.
Τὸν οὖν Δία, ὡς ἡζίου καὶ αὐτῷ τιμὴν δοῦσθαι, ἀποροῦντα διὰ τὸ
ἥδη κατηναλῶσθαι πάσας τοῖς ἄλλοις, ταύτην αὐτῷ δοῦναι τὴν
ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι γιγνομένην, δάκρυα καὶ λύπας. Ὡσπερ οὖν

26. ὑφ' ἑνα καιρὸν] = ἐν καιρῷ μιᾷ καὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως. — νενί-
κηκεν Ὀλύμπια] = νίκηκεν ἐν Ὀλύμπιοις (βλ. Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 146). —
Δαρδανέας] τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Δαρδάνου κειμένης ἐπὶ τῷ Ἑλλησ-
πόντῳ καὶ πρὸς νότον τῆς Ἀβύδου, ἴσως ἡ αὐτὴ τῇ Δαρδανίᾳ. — ἐκύησεν]
αὐτὸ μὲν κυεῖν κατὰ γαστρός ἐστιν ἔχειν, τὸ δὲ τεκεῖν τὸ ἥδη τέλος ἔχειν
τῇ κυήσει] (Βεκκ. Ἀνεκδ. 48, 4), ἐνταῦθα ὁμοως = ἔτεκεν. — ἀντίθες] =
ἀντίταξον τούτοις μετρίαν τινὰ δυστυχίαν. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ παλαιοὶ ἐν εὐ-
τυχίᾳ ἔλεγον «προσκυνῶ τὴν Ἀδράστειαν» (Πλατ. Πολιτ. 451, α'), ἵνα
προλάβωσι τὸν φθόνον τῆς τύχης. Τὸ ἐλάττωμα εἶνε ἀντίθετον τοῦ εὐ-
τυχήματος.

27. ὁ ἀδελφός] δηλ. ὁ ὕπνος, ὃς ἦν ἀδελφός τοῦ θανάτου.

28. Ἀρσινόην τὴν βασίλισσαν] ἴσως ἐννοεῖ τὴν σύζυγον τοῦ Μάγαντος,
βασιλέως τῆς Κυρήνης. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ σύζυγος τοῦ βασιλέως ἐκα-
λεῖτο βασίλεια καὶ βασιλίς, βασίλισσα δὲ παρ' αὐτοῖς = ἡ σύζυγος τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ ἀρχόντος βασιλέως (Ξεν. Οἰκ. Θ', 15. Πολυδ. Η', 90), παρὰ δὲ με-
ταγενεστέροις = βασίλισσα. — φάμενον] μέσ. ἐνεστώς τοῦ φημί. — νενευημέ-
των] δηλ. τῶν τιμῶν. — ὡς ἡζίου] δηλ. τὸ Πένθος. — τοῖς ἄλλοις] δοτικὴ
χαριτικὴ = χάριν τῶν ἄλλων, ὑπ' ἄλλων δὲ νομίζεται ποιητ. αἴτιον τοῦ
κατηναλῶσθαι = ὑπὸ τῶν ἄλλων κατηνάλωνται. — ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι] θά-
νητο ὀρθότερον, ἐὰν ἦτο κατὰ παρακείμενον «ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσι». Τὸ τε-

τοὺς ἄλλους δαίμονας, ὅφ' ὧν τιμῶνται, τούτους ἀγαπᾶν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ Πένθος. «Ἐὰν μὲν οὖν αὐτὸ ἀτιμάσης, ὃ γύναι, οὐ προσελεύσεται σοι· ἐὰν δὲ τιμᾶται ὑπὸ σοῦ ἐπιμελῶς ταῖς δοθείσαις αὐτῷ τιμαῖς, λύπαις καὶ θρήνοις, ἀγαπήσει σε καὶ ἀεὶ τί σοι παρέξεται τοιοῦτον ἐφ' ᾧ τιμηθήσεται παρὰ σοῦ συνεχῶς». Θαυμασίως δὴ φαίνεται τῷ λόγῳ πείσας οὗτος παρελθεῖν τῆς ἀνθρώπου τὸ πένθος καὶ τοὺς θρήνους (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 112, α').

29. Ὁ Λυσίμαχος ἐν Γέταις συσχεθεὶς δίψῃ καὶ παραδοὺς ἑαυτὸν μετὰ τοῦ στρατεύματος αἰχμάλωτον εἶτα πιὼν ὕδωρ ψυχρόν, «ὦ θεοί», εἶπεν, «ὡς βραχείας ἡδονῆς ἐνεκα μεγάλην εὐδαιμονίαν ἀπεβαλόμην» (Πλουτάρχ. Ἠθικ. σ. 126, ε').

30. Τὸν Τιμόθεόν φασιν εἰπεῖν τῇ προτεραίᾳ δεδαιπνηκότῃ ἐν Ἀκαδημείᾳ παρὰ Πλάτωνι μουσικὸν καὶ λιτὸν δεῖπνον, ὡς κοί παρὰ Πλάτωνι δαιπνήσαντες καὶ εἰς αὖριον ἡδέως γίγνονται (Πλουτ. Ἠθικ. σ. 127, ε').

λευτᾶν δὲ κατ' ἑλλείψιν τοῦ ἀντικειμένου βίον = ἰποθνήσκω (πρβλ. καὶ τὸ δημῶδες ἐτελείωσε), λέγεται δὲ καὶ τελευτῶ τοῦ βίου κατ' ἀναλογίαν τοῦ λήγω τινός (δρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 148, 3). — δάκρυα καὶ λύπας] ἐπέξηγητ. διορισμὸς τοῦ «ταύτην». — οὐ προσελεύσεται σοι] ἀντὶ τοῦ Ἀττικοῦ πρόσσεισι· εἶνε δὲ ὁ μέλλων ἐλεύσσομαι ποιητικὸς καὶ μεταγενέστερος. — λύπαις καὶ θρήνοις] ἐπέξηγητικὸς διορισμὸς τοῦ τιμαῖς. — παρέξεται] = ἐκ τῶν ἑαυτοῦ παρέξει. — τῆς ἀνθρώπου] τὸ θηλυκὸν ἢ ἀνθρωπος εὐρίσκειται κατὰ πρῶτον παρ' Ἡροδότῃ (Α', 60), εἶτα δὲ παρὰ τοῖς ῥήτορσι, καὶ κεῖται συνήθως περὶ θεραπειῶν, ἐνταῦθα ὁμοως = ἡ γυνή.

29. Λυσίμαχος] ἐγεννήθη ἐν Πέλλῃ τῆς Μακεδονίας τῷ 361 π. Χ., τῇ δὲ στρατηγὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, οὐ μετὰ τὸν θάνατον ἔλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Θράκης. Τῷ 292 ἐστράτευσε κατὰ τῶν Γετῶν, ἀλλὰ νικηθεὶς ἡχμαλωτίσθη (Πλουτάρχ. Δημ. ΝΒ'), ἀλλ' ἀπελύθη ὕστερον. — συσχεθεὶς δίψῃ] δρα Αἰσωπ. μῦθ. 16. — ὡς] πόσον μεγάλην εὐδαιμονίαν ἑαυτοῦ ἀπέβαλον.

30. Τιμόθεον] τὸν υἱὸν τοῦ Κόνωνος (δρα Αἰλιαν. Ποικιλ. Ἱστορ. Β', 18), περιφημον στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων καὶ φίλον τοῦ Πλάτωνος. — Ἀκαδημείᾳ] εἰς στάδια τῶν Ἀθηνῶν ἀπεχούσῃ δυτικῶς παρὰ τὸν Κηφισόν, ἐνθα ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων, εἰς οὗ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐκαλοῦντο Ἀκαδημεικοί. — μουσικόν] = χαρίεν, πρβλ. «καὶ ἐστιαθεὶς ἀφελὼς ἅμα καὶ μουσικῶς» (Αἰλιαν. Ποικιλ. Ἱστορ. Β', 18). — ἡδέως γίγνονται] = ἡδέως διασκείνται, διάγουσιν.

31. Ταῖς Λυσάνδρου θυγατράσιν ὁ τύραννος ὁ Σικελικός ἰμά-
 ρια καὶ πλόκια τῶν πολυτελῶν ἔπεμψεν· ὁ δὲ Λύσανδρος οὐκ
 ἔλαβεν εἰπὼν «ταῦτα τὰ κόσμια καταισχυνεῖ μου μᾶλλον ἢ
 κοσμήσει τὰς θυγατέρας» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 141, δ').

32. Λέγεται Φίλιππος ὑπὸ τῶν φίλων παροξυνόμενος ἐπὶ τοῦ
 Ἑλληνας ὡς εὐπάσχοντας καὶ κακῶς αὐτὸν λέγοντας εἰπεῖν, «τί
 οὖν, ἂν κακῶς ποιῶμεν αὐτούς» (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 143, ε').

33. Εἰθῶς φαίνεσθαι τὸν ἄλλον χρόνον ἀηλιμμένος τὸ σῶμα
 καὶ φαῖδρός τῳ προσώπῳ Ἐπαμεινώνδας, μετὰ τὴν μάχην τὴν
 ἐν Λεύκτροις τῇ ὕστεραίᾳ προῆλθεν αὐχμηρὸς καὶ ταπεινός. Τὸν
 δὲ φίλων ἐρωτῶντων, μή τι λυπηρὸν αὐτῷ συμπέπτωκεν, «οὐδέν»
 εἶπεν, «ἀλλὰ χθὲς ἡσθόμην ἑαυτοῦ μεῖζον ἢ καλῶς ἔχει φρονή-
 ταντος· διὸ σήμερον κολᾶζω τὴν ἀμετρίαν τῆς χαρᾶς» (Πλουτάρχ.
 Ἡθικ. σ. 193, α').

34. Δαρείου ἀποθανόντος, οἱ μὲν ἡξίουσαν Ἀριαμένην βασιλεύειν
 πρεσβύτατον ὄντα τῆς γενεᾶς, οἱ δὲ Εἰρξην, Ἀτόσσης τε μητρὸς
 ὄντα τῆς Κύρου θυγατρὸς ἔκ τε Δαρείου βασιλεύοντος ἤδη γεγεν-
 νημένον. Ἀριαμένης μὲν οὖν κατέβαινε ἐκ Μήδων οὐ πολεμικῶς,
 ἀλλ' ὡς ἐπὶ δίκην ἡσύχως. Εἰρξης δὲ παρὼν ἐπραττεν ἅπερ ἦν
 βασιλεὶ προσήκοντα· ἐλθόντος δὲ τ' ἀδελφοῦ, θείς τὸ διάδημα καὶ

31. ὁ τύραννος ὁ Σικελικός] δηλ. ὁ Διονύσιος. — πλόκια] = πλοκάμους.
 — τὰ κόσμια] = τὰ κοσμήματα. — καταισχυνεῖ] μέλλ. τοῦ καταισχύνω.

32. εὐπάσχοντας] ὡς παθ. τοῦ εὐποιεῖν = εὐεργετοῦμένους. — κακῶς
 λέγοντας] = κατηγοροῦντας, οὐ τὸ παθ. κακῶς ἀκούειν ὑπότινος. — τί οὖν
 δηλ. ποιήσουσιν. — κακῶς ποιῶμεν] = κακοποιῶμεν, τὸ παθ. κακῶς πάσχειν.

33. εἰθῶς] = εἰ καὶ εἰώθει. — ἀηλιμμένος] παρακ. τοῦ ἀλείφομαι, ἀντι-
 τίθεται δὲ πρὸς τὸ ἐπόμενον αὐχμηρός = ξηρός, ἄπλutos (πρβλ. Ἀριστοφ.
 Πλουτ. 84—85). — Ἐπαμεινώνδας] μέγιστος στρατηγὸς τῶν Θηβαίων γεν-
 νηθεὶς τῷ 418 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν ἐν τῇ κατὰ τὴν Μαντινείαν μάχῃ τῷ
 362 π. Χ. — τὴν ἐν Λεύκτροις] συμβᾶσαν τῷ 371 π. Χ., τὰ δὲ Λεύκτρα
 πόλις τῆς Βοιωτίας, νῦν Ἀντιπόδι καλούμενα. — συμπέπτωκεν] = συμβέβη-
 κεν. — μεῖζον φρονήσαντος] = τίς ἐμεγαλοφρόνησα περισσότερον παρ' ὅσον
 ἦν δίκαιον ἕνεκα τῆς νίκης. — τὴν ἀμετρίαν] = τὴν ὑπερβολὴν.

34. Δαρείου] δηλ. τοῦ Ὑστάσπου. — τῆς γενεᾶς] = τῶν γόνων αὐτοῦ,
 τῶν τέκνων (πρβλ. Πλουτ. Τιμολ. 34). — γεγεννημένον] = ὅς εἶχε γεν-
 νηθῆ, ὅτε πλέον ὁ Δαρεῖος ἦν βασιλεὺς, ἐν ᾧ ὁ Ἀριαμένης ἐγεννήθη, πρὶν
 γίνῃ βασιλεὺς ὁ Δαρεῖος. — οὐ πολεμικῶς] = οὐχὶ ὡς πολεμήσων. — ὡς ἐπὶ
 δίκην] = ὡς δικασθὴσάμενος. — θείς τὸ διάδημα] = ἀποθεὶς τὸ διάδημα.
 διάδημα δὲ ἦν ταινία λευκή, στενὴ καὶ μόνον κατὰ τὸ μέσον εὐρυτέρη.

καταβαλὼν τὴν τιάραν, ἣν φοροῦσιν ὀρθὴν οἱ βασιλεύοντες ἀπὴν-
τησεν αὐτῷ καὶ ἡσπάσκατο καὶ δῶρα πέμπων ἐκέλευσεν εἰπεῖν
τοὺς κομίζοντας· αὐτοῖς σε νῦν τιμᾷ Ξέρξης ὁ ἀδελφός, ἂν
δὲ βασιλεὺς κρίσει καὶ ψήφῳ Περσῶν ἀναγορευθῇ, δίδωσί σοι
δευτέρῳ μεθ' ἐαυτὸν εἶναι. Καὶ ὁ Ἀριαμένης ἀεὶ δέ, ἔφη,
ἐγὼ μὲν δῶρα δέχομαι, βασιλείαν δὲ τὴν Περσῶν ἐμαυτῷ νομίζω
προσέκειν· τιμὴν δὲ τὴν μετ' ἐμὲ τοῖς ἀδελφοῖς φυλάξω, Ξέρξη
δὲ πρώτῳ τῶν ἀδελφῶν. Ἐπεὶ δ' ἡ κρίσις ἐνέστη, Πέρσαι μὲν
Ἀρτάβανον, ἀδελφὸν ὄντα Δαρείου, δικαστὴν ἀπέφηναν, δοῖαν
αὐτοῖς, Ξέρξης δ' ἔφρευγεν ὑπ' ἐκείνου κριθῆναι τῷ πλήθει πεποι-
θώς. Ἀτοσσα δ' ἡ μήτηρ ἐπέπληξεν αὐτῷ· αὐτὴ φεύγεις Ἀρτα-
βανον, ὦ παῖ, θεῖον ὄντα καὶ Περσῶν ἄριστον; τί δ' οὕτω τὸν
ἀγῶνα δέδοικας, ἐν ᾧ καλὰ καὶ τὰ δευτερεῖα, Περσῶν βασιλέως
ἀδελφὸν κληθῆναι; Πεισθέντος οὖν Ξέρξου καὶ γενομένων λό-
γων, Ἀρτάβανος μὲν ἀπεφώνηκε Ξέρξη τὴν βασιλείαν προσέκειν,
Ἀριαμένης δ' εὐθὺς ἀναπηδήσας προσεκύνησε τὸν ἀδελφὸν καὶ
λαβόμενος τῆς δεξιᾶς εἰς τὸν θρόνον ἐκάθισε τὸν βασιλεῖον. Ἐκ

ἐξ ἐρίου ἢ ἐκ μετάξης περὶ τὸ μέτωπον δενομένη εἰς κόσμον τῶν ἡγεμό-
νων.—καὶ καταβαλὼν τὴν τιάραν]—καὶ καταβιάσας τὴν τιάραν τὴν ἐν
τῇ κεφαλῇ, ὥστε νὰ μὴ εἶνε ὀρθή, ὡς ἐφόρουσιν αὐτὴν οἱ βασιλεῖς, ἀλλὰ
ἐπτυγμένη καὶ προβάλλουσα εἰς τὸ μέτωπον (Ξεν. Ἄν. Β', ε', 23. Παῖδ.
Η', γ', 13). οἱ δὲ βασιλεῖς εἶχον καὶ διάδημα περὶ τῇ τιάρᾳ· τιάρᾳ δ' ἦν
κάλυμμα τῆς κεφαλῆς Περσικόν. Ὁ Ξέρξης ἐπορεύετο πρὸς τὸν Ἀριαμένην
ὡς ἴσος πρὸς ἴσον καὶ οὐχὶ ὡς βασιλεὺς.—δευτέρῳ εἶναι]—νὰ εἶσαι δευτέρος
μετὰ τὸν ἑαυτὸν του.—δῶρα δέχομαι] δῶρον καὶ δωρεὰ συνωνυμοῦσιν,
ἀλλὰ καὶ διαφέρουσι· διότι δωρεὰ μὲν λέγεται πάντοτε ἐπ' ἀγαθῆς ἐννοίας,
δῶρα δὲ καὶ ἐπὶ μεμπτῆς—τὰ διδόμενά τι· ἐπὶ διαφθορᾷ (βρα Γ. Ζηχ.
Λεξικ. Ἀττικ. Ῥημ. σ. 598, β').—μετ' ἐμῇ] ἀντὶ τοῦ μετ' ἐμαυτόν.—
Ξέρξη δὲ πρώτῳ τῶν ἀδελφῶν]—Ξέρξη δὲ δίδωμι εἶναι πρώτῳ τῶν ἀδελ-
φῶν.—ἡ κρίσις ἐνέστη]—ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως ἦλθε, παρούσα ἦτο.—ἀπέ-
φηναν]—ἀπέδειξαν. ἀνηγόρευσαν.—δοῖαν αὐτοῖς] αἰτία. ἀπόλυτ.—ἐπεὶ
ἔδοξεν αὐτοῖς.—ἐφρευγεν ὑπ' ἐκείνου κριθῆναι]—ἀπέφρευγε νὰ κριθῇ ὑπ'
ἐκείνου, ἂν θὰ γίνῃ βασιλεὺς, ἀλλ' ἤθελε νὰ κριθῇ ὑπὸ τοῦ πλήθους ὡς
ἔχων πεποιθήσιν αὐτῷ.—καὶ τὰ δευτερεῖα]—καλὰ εἰσι καὶ τὰ δευτερεῖα
ὑπὲρ διασφεύεται διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου κληθῆναι.—γενομένων λόγων]
δὴλ. ὑπὸ τῶν ἀπαιτούντων τὴν βασιλείαν ἀδελφῶν.—ἀπεφώνηκε] σπανιώ-
τερον κεῖται ἄνευ τοῦ ἀντικειμένου γνώμην—ἀπέφηνε τὴν ἑαυτοῦ γνώμην,
ἐγνωμοδότησεν, ὡς ἀκινεῖσθαι ἀποφαινόμενοι τὰ πάντα (Πλάτ. Θεαιτ.
168, β').—προσεκύνησε] δεῖξας δὲ αὐτοῦ τὴν ὑποταγὴν ἑαυτοῦ.—λαβό-
μενος τῆς δεξιᾶς]—πιασθεὶς ἐκ τῆς δεξιᾶς, ἀψύμενος τῆς δεξιᾶς.—παρ'

τούτου μέγιστος ἦν παρ' αὐτῷ καὶ παρεῖχεν εὖνουν ἐαυτόν· ὥστ' ἀριστεύων ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ πεσεῖν ὑπὲρ τῆς ἐκείνου δόξης (Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 488, δ'—ς').

35. Ἀγησίλαος μικροῖς τοῖς παιδίοις οὖσι κάλαμον περιβεβηκὼς ὥσπερ ἵππον οἶκοι συνέπαιζεν· ὀφθεῖς δὲ ὑπὸ τινος τῶν φίλων παρεκάλει μηδενὶ φράσαι, πρὶν ἂν καὶ αὐτὸς πατὴρ παίδων γένηται (Πλουτάρχ. Ἀγησίλ. ΚΕ').

36. Ἰατρὸς Πομπηίῳ νοσοῦντι καὶ κακῶς ἔχοντι πρὸς τὰ σιτία κίχλην προσέταξε λαβεῖν. Ὡς δὲ ζητοῦντες οὐχ εὖρον ὦνιον (ἦν γὰρ παρ' ὦραν), ἔφη δέ τις εὐρεθήσεσθαι παρὰ Λευκόλλῳ δι' ἔτους τρεφομέννας, «εἴτα» εἶπεν «εἰ μὴ Λεύκολλος ἐτρύφα, Πομπήιος οὐκ ἂν ἔζησεν» ; Καὶ χαίρειν ἔασας τὸν ἱατρὸν ἔλαβέ τι τῶν εὐπορίστων (Πλουτάρχ. Πομπ. Β').

37. Εὐρυβιάδου τὴν ἡγεμονίαν τῶν νεῶν ἔχοντος διὰ τὸ τῆς Σπάρτης ἀξίωμα, μαλακοῦ δὲ παρὰ τὸν κίνδυνον ὄντος, ἀπαίρειν

αὐτῷ] δηλ. τῷ Ξέρξῃ.—περὶ Σαλαμῖνα] τῷ 480 π. Χ. Περί τοῦ διηγήματος τούτου ὅρα καὶ Πλουτ. Ἡθ. σ. 173, β'. Θεμιστ. ΙΔ', 2.—ἐκείνου] δηλ. Ξέρξου.

35. Ἀγησίλαος] ἀδελφὸς τοῦ Ἀγιδος τοῦ πρώτου καὶ υἱὸς τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ δευτέρου ἐγεννήθη τῷ 442 π. Χ. καὶ ἀπέθανε τῷ 358 εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν.—περιβεβηκὼς]=ἱππεύσας κάλαμον ὡς ἵππον. Τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Αἰλιανὸς (Ποικ. Ἱστορ. ΙΒ', 15).—παρεκάλει]=προέτρεπεν.

36. Πομπηίῳ] τῷ μεγάλῳ, συγχρόνῳ καὶ ἀντιπάλῳ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ὑφ' οὗ ὁ Πομπήιος ἐνίκηθη ἐν τῇ παρὰ τὴν Φέρσαλον μάχῃ τῷ 50 π. Χ.—καὶ κακῶς ἔχοντι πρὸς τὰ σιτία]=καὶ ἀηδῶς διατεθειμένῳ πρὸς τὰς τροφάς, οὐ δυναμένῳ ἐσθίειν.—ὦνιον]=εἰς τὴν ἀγορὰν πωλουμένην.—ἦν παρ' ὦραν]=ὅθεν ἦτο ὁ καιρὸς τῶν κιχλῶν, εἶχε παρέλθῃ ὁ χρόνος καθ' ὃν αἱ κίχλαι εὐρίσκοντο.—Λευκόλλῳ] Ῥωμαίῳ στρατηγῷ διαβοήτῳ ἐπὶ τῇ τρυφῇ καὶ γαστριμαργίᾳ αὐτοῦ, λατ. Lucullus.—δι' ἔτους]=καθ' ὅλον τὸ ἔτος.—ἔζησεν] ἄριστ. μεταγεν. ἀντὶ τοῦ Ἀττ. ἐβίω.—χαίρειν ἔασας τὸν ἱατρὸν] εἰς τὸ χαίρειν λέγω, ἐῷ, κτλ. ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ἀποχαίρετισμοῦ προέκυψεν ἡ σημασία τῆς ὀλιγωρίας, περιφρονήσεως καὶ ἐγκαταλείψεως=ἀφήνω τινὰ νὰ ὑπάγῃ σὺ καλόν του, νὰ κουρευῆται, ὡς κοινῶς λέγομεν. Ἐνταῦθα=ἀδιαφορήσας περὶ τῆς τοῦ ἱατροῦ παραγγελίας (ὅρα καὶ Λουκιαν. περὶ τοῦ ἐν τῷ προσαγ. πταισμ. 2). Τοῦτο ὁ Πλούταρχος διηγείται καὶ ἐν Ἡθικ. σ. 204, β'.

37. Εὐρυβιάδου] ναυάρχου κατὰ τὴν παρὰ τὴν Σαλαμῖνα ναυμαχίαν.—ἀξίωμα]=ὕπεροχὴν.—μαλακοῦ]=δειλοῦ (ὅρα Πλουτ. Θεμιστ. Σ', 1), ὃ δὲ ἔνοφῶν συνάπτει ἀμφοτέρω «μαλακὸς καὶ δειλὸς» (Ξεν. Ἀπ. Γ', ζ', 1).—παρὰ τὸν κίνδυνον]=ἐν καὶ ὧ τοῦ κινδύνου.—ἀπαίρειν]=ἀποπλεῖν.

δὲ βουλομένου καὶ πλεῖν ἐπὶ τὸν Ἴσθμόν, ὅπου καὶ τὸ πεζὸν ἤθροιστο τῶν Πελοποννησίων, ὁ Θεμιστοκλῆς ἀντέλεγεν· ἔτε καὶ τὰ μνημονευόμενα λεχθῆναί φασιν. Τοῦ γὰρ Εὐρυβιάδου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος· «ὦ Θεμιστόκλεις, ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς προεξινιστάμενους ῥαπίζουσι», «Ναί», εἶπεν ὁ Θεμιστοκλῆς, «ἀλλὰ τοὺς ἀπολειφθέντας οὐ στεφانوῦσιν». Ἐπαρχμένου δὲ τὴν βακτηρίαν ὡς πατάξεντος, ὁ Θεμιστοκλῆς ἔφη· «πάταξον μὲν, ἀκουσον δέ». Θαυμάσαντος δὲ τὴν πραότητα τοῦ Εὐρυβιάδου καὶ λέγειν κελεύσαντος, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς ἀνῆγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν λόγον. Εἰπόντος δὲ τινος ὡς ἀνὴρ ἄπολις οὐκ ὀρθῶς διδάσκει τοὺς ἔχοντας ἐγκαταλιπεῖν καὶ προσέσθαι τὰς πατρίδας, ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπιστρέψας τὸν λόγον ἀήμεῖς τοις, εἶπεν, «ὦ μοχθηρέ, τὰς μὲν οἰκίας καὶ τὰ τεῖχη καταλελοίπαμεν, οὐκ ἀξιοῦντες ἀψύχων ἕνεκα δουλεύειν, πόλις δ' ἡμῖν ἔστι μεγίστη τῶν Ἑλληνίδων, αἱ δικασίαι τριήρεις, αἶ νῦν μὲν ὑμῖν παρεστᾶσι βοηθοὶ σφῆζεσθαι δι' αὐτῶν βουλομένοις· εἰ δ' ἄπιτε δεύτερον ἡμᾶς προδόντες, αὐτίκα πεύσεταιί τις Ἑλλήνων

«Ἀπαίρειν, τὸ μὲν πλεῖστον Ἀττικοὶ ἐπὶ πλοῦ τιθέασι πλὴν καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοπορίας» (Βεκκ. Ἀνεκδ. 6, 16).—Ἰσθμόν] δηλ. τὸν Κορινθιακόν.—τὰ μνημονευόμενα] δηλ. ἀποφθέγματα.—τοῦ γάρ] δηλ. ὁ γὰρ διασαφηντικός.—τοὺς προεξανισταμένους]—τοὺς ἐξανισταμένους νὰ δράμωσι πρὸ τοῦ διδομένου σημείου ἀπήλκουν διὰ μαστιγώσεων οἱ ῥαβδοῦχοι ὑπηρεταὶ τῶν ἀθλοθετῶν. Ὁ Ἡρόδοτος (Η', 59) ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸν Ἀδεϊμαντὸν τὸν Κορίνθιον.—τοὺς ἀπολειφθέντας]—μείναντας ὀπίσω.—ἐπαρχμένου τὴν βακτηρίαν]—ἄρσαντος ἐπάνω τὴν ἑαυτοῦ βακτηρίαν, ὑψώσαντος.—πάταξον μὲν, ἀκουσον δέ] (πρβλ. καὶ Αἰλιαν. Παικ. Ἰστ. ΙΓ', 40) φαίνεται ὅτι ἐπλάσθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων τοῦτο (ὅρα Παπαρηγοῦ Ἰστ. Τόμ. Α' σ. 430).—ἀνῆγεν ἐπὶ τὸν λόγον]—ἐπανεφέρειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν τοῦ λόγου ὑπόθεσιν, πάλιν ἤρξατο περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν.—δέ τις] τοῦ Ἀδεϊμάντου (καθ' Ἡροδ. Η', 61).—ἀπολις]—μὴ ἔχων πόλιν ὡς ἄλλοις ὑπὸ τῶν Περσῶν.—τοὺς ἔχοντας] δηλ. πόλιν, ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπολις.—προεσθαι] ὅρα ἐνταῦθα ἀριθ. 14.—ἐπιστρέψας τὸν λόγον]—ἐντείνας τὸν λόγον, ἐμφατικῶς καὶ σοβαρῶς ὁμιλήσας, πρβλ. «λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα» (Ἡρόδ. Η', 62) καὶ «ἐπιστροφή τοῦ λόγου»=ἐντασις καὶ δεινότης τοῦ ὕφους.—τοί]—βεβαίως.—διακόσαι τριήρεις] μετὰ τῶν 180 Ἀθηναϊκῶν τριήρων συναριθμοῦνται καὶ 20 τῶν Χαλκιδέων (Ἡροδ. Η', 61).—βουλομένοις] ὑποθετ. μετοχή=εἰ βούλεσθε.—ἀπιτε] μέλλ. τοῦ ἀπέρχομαι.—δευτέρον ἡμᾶς προδόντες] διότι πρῶτην προδοσίαν λέγει ὅτι δὲν ἐδοθήσαν τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ ξηράν, ἀπαντῶντες τῷ βαρβάρῳ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πρὸ τῆς Ἀττικῆς (ὅρα Πλουτάρχ. Θεμιστ. Θ', 2).—πεύσεταιί τις Ἑλλήνων]—πάντες οἱ Ἕλληνες πεύσσονται (=θὰ μάθωσιν).—Ἀθηναίους]

Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους ἥς ἀπέβαλον» (Πλουτάρχ. Θεμιστ. ΙΑ').

38. Τοῦ Σεριφίου πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα εἰπόντος, ὡς οὐ δι' αὐτὸν ἐσχηκε δόξαν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, «ἀληθῆ λέγεις», εἶπεν, «ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σεριφίος ὢν ἐγενόμην ἐνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος» (Πλουτ. Θεμιστοκλ. ΙΗ').

39. Ἰδίος τις ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν πᾶσι βουλευόμενος εἶναι χωρίον μὲν πιπράσκων ἐκέλευε κηρύττειν, ὅτι καὶ γείτονα χρηστὸν ἔχει· τῶν δὲ μνωμένων αὐτοῦ τὴν θυγατέρα τὸν ἐπεικῆ τοῦ πλουσίου προκρίνας ἔφη ζητεῖν ἄνδρα χρημάτων δέσμενον μᾶλλον ἢ χρήματα ἄνδρος (Πλουτάρχ. Θεμιστ. ΙΗ').

40. Ἀλκιβιάδης ἐτι μικρὸς ὢν ἔπαιζεν ἀστραγάλοις ἐν στενωπῷ. Τῆς δὲ βολῆς καθηκούσης εἰς αὐτὸν ἄμαξα φορτίων ἐπήει. Πρῶτον μὲν οὖν ἐκέλευε περιμεῖναι τὸν ἄγοντα τὸ ζεύγος· ὑπέπιπτε γὰρ ἡ βολὴ τῇ παρόδῳ τῆς ἀμάξης· μὴ πειθομένου δὲ δι' ἀγροικίαν, ἀλλ' ἐπάγοντος, οἱ μὲν ἄλλοι παῖδες διέσχον, ὁ δ' Ἀλ-

μεταχειρίζεται αὐτὸ διὰ πλείονα ἔμφασιν ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς.—ἥς ἀπέβαλον] καθ' ἑλξιν=εἰσείνης, ἣν ἀπέβαλον.

38. τοῦ Σεριφίου] εἰς τοῦτον ἀποδίδει αὐτὸ καὶ ὁ Πλάτων (Πολιτ. 330 α'), ὁ δὲ Ἡρόδοτος (Η', 125) εἰς τὸν Ἀφιδναῖον Τιμόδημον, «οὔτ' ἂν ἐγὼ εἰδὼν Βελβιδίτης ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, οὔτ' ἂν σὺ, ἄνθρωπε, εἰδὼν Ἀθηναῖος».

39. ἰδίος τις]=ιδιάζων κἄπως, διάφορος τῶν ἄλλων.—πιπράσκων]=πωλῶν κτήμα. Ὁ ἐνεστὼς πιπράσκω εἶναι ἄχρηστος παρ' Ἀττικοῖς, παρ' οἷς εὐρίσκεται ὁ παρακ. πέπρακα (βρα Γ. Ζηχ. Λεξικ. σ. 376), ἀναπληροῦται δὲ διὰ τοῦ πωλῶ καὶ ἀποδίδομαι ἢ διὰ περιφράσεως πρᾶσιν ποιῶμαι.—τῶν μνωμένων] ἀπλοῦν εἶναι ποιητικὸν καὶ μεταγενέστερον, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς λέγεται προμνῶμαι=εἰς γάμον ζητῶ.—τὸν ἐπεικῆ]=τὸν χρηστὸν. Τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Κικέρων (de offic. II, 20, 71) καὶ ὁ Διόδωρος (X, 66).—ἡ χρήματα ἄνδρος] δηλ. δέσματα.

40. Ἀλκιβιάδης] υἱὸς τοῦ Κλεινίου ἐγεννήθη τῷ 450 π. Χ., ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, ἐξ οὗ ὀλίγον ὠφελήθη, καὶ στρατηγὸς καὶ ἀπέθανε τῷ 404 π. Χ.—ἀστραγάλοις] δοτ. ὀργανικῆ. Οἱ ἀστράγαλοι ἦσαν φυσικοί, μέταλλινοι, ἐλεφάντινοι κτλ., οὓς ῥίπτοντες οἱ παίζοντες ἐδέχοντο συνήθως εἰς τὸ ὀπισθένειρον τῆς χειρὸς 4 ὄντας, ἡ δὲ νίκη ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς θέσεως τῶν ἀριθμῶν, οὓς εἶχον ἐπιγεγραμμένους εἰς τὰς πλευράς. 1, 3, 4, 6.—στενωπῷ]=στενῇ ὁδῷ.—τῆς βολῆς]=ὅτε ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἡ σειρά νᾶ ῥίψῃ τοὺς ἀστραγάλους.—ἄμαξα φορτίων]=φορτηγὸς ἄμαξα.—τὸν ἄγοντα τὸ ζεύγος]=τὸν ζευγηλάτην, τὸν ἀμαξηλάτην.—ὑπέπιπτε]=ἔπιπτεν ἡ βολὴ ὑπὸ τὴν διάβασιν τῆς ἀμάξης.—ἀγροικίαν] «ἀγροικία δὲ καὶ ἀγροί-

κιβιάδης καταβαλὼν ἐπὶ στῆμα πρὸ τοῦ ζεύγους καὶ παρατείνας ἐαυτὸν ἐκέλευεν οὕτως, εἰ βούλεται, διεξελθεῖν, ὥστε τὸν ἄνθρωπον ἀνακροῦσαι τὸ ζεῦγος ὀπίσω δείσαντα (Πλουτάρχ. Ἀλκιβ. Β').

41. Ἀλέξανδρος τὸν Ἰνδῶν τὸν ἄριστα τοξεύειν δοκοῦντα καὶ λεγόμενον διὰ δακτυλίου τὸν οἰστὸν ἀφιέναι, λαβὼν αἰχμάλωτον ἐκέλευσεν ἐπιδείξασθαι καὶ μὴ βουλόμενον ὀργισθεὶς ἀνελεῖν προσέταξεν. Ἐπεὶ δ' ἀγόμενος ὁ ἄνθρωπος ἔλεγε πρὸς τοὺς ἄγοντας ὅτι πολλῶν ἡμερῶν οὐ μεμελέτηκε καὶ ἐφοβήθη τῆς δόξης διαπεσεῖν, ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐθαύμασε καὶ ἀπέλυσε μετὰ δώρων αὐτόν, ὅτι μᾶλλον ἀποθανεῖν ὑπέμεινεν ἢ τῆς δόξης ἀνάξιος φανῆναι (Πλουτ. Βασίλ. καὶ Στρατ. ἀποφθεγ. 23, ἢ Ἡθικ. σ. 181, 6').

42. Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ συντελουμένου τοῦ ἀγῶνος προθυμούμενος θεάσασθαι καθέδρας ἠπόρει. Πολλοὺς δ' ἐπιπορευόμενος τόπους ὑβρίζετο καὶ ἐσκώπτετο μνηδενὸς αὐτὸν παρδεχομένου. Ὡς δὲ κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ἦκεν, ἀνέστησαν πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ τόπου ἐκχωροῦντες. Τῶν δὲ Πα-

κος ὁ σκαιὸς καὶ ἀγροῦκος ὁ ἐν ἀγρῷ ζῶν· ἐπὶ δ' ἀμφοῖν ὁ ἄγριος καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ σκαιοῦ» (Πολυδ. Θ', 12).—ἀλλ' ἐπάγοντος] δηλ. τὸ ζεῦγος = ὁδηγοῦντος τὸ ζεῦγος ἐπὶ τὴν βολὴν τῶν ἀστραγάλων.—διέσχον] ἀμετάβ.=διέστησαν, ἀπεμακρύνθησαν.—καταβαλὼν] δηλ. ἐαυτὸν=καταπεσὼν (τὸ ἐαυτὸν λαμβάνεται ἐκ τῶν ἐπομένων).—ἐπὶ στῆμα]=πρηνής, κοινῶς τὰπίστομα, προύμτα.—παρατείνας ἐαυτὸν]=τεντώσας ἐαυτόν, ἐκπλωθεὶς.—ἀνακροῦσαι ὀπίσω] τὸ ὀπίσω κεῖται διὰ πλείονα σαφήνειαν, ἄλλως δὲ ἤρκει μόνον τὸ ἀνακροῦσαι=κροῦσαι ὀπίσω.—δείσαντα]=ἐπειδὴ ἐφοβήθη.

41. διὰ δακτυλίου] διὰ μέσου δακτυλιδίου τὸν οἰστὸν (τὸ βέλος) ρίπτειν.—λαβὼν αἰχμάλωτον]=αἰχμαλωτίσας· τὸ αἰχμαλωτίζω εἶνε μεταγεν., ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἦσαν αἱ περιφράσεις, αἰχμάλωτόν τινα λαμβάνω, ἄγω, ποιῶ (ὄρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττικ. Ῥημ. σ. 574, β').—ἐπιδείξασθαι]=ἐπιδεῖξιν ποιήσασθαι, ἐπιδείξιν ποιῆσαι τῆς ἐαυτοῦ τέχνης.—ἀγόμενος] δηλ. πρὸς θάνατον.—ἐφοβήθη... διαπεσεῖν] συντάσσο. ἀπαρεμφάτω, πρβλ. «φοβούμενος ἐξοστρακισθῆναι» (Πλουτ. Περικλ. Ζ') ἀντὶ τοῦ συνηθετέρου «ἐφοβήθη μὴ διαπέσῃ» ἢ («διαπέσοι») = ἐφοβήθη μὴ στερηθῇ τῆς δόξης (χάσῃ τὴν δόξαν).

42. Ὀλυμπία]=τόπῳ τῆς Ἡλίδος πλησίον τῆς Πίσσης, ἔνθα ἔτελοῦντο κατὰ πέμπτον ἔτος οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες καὶ ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Διός.—συντελουμένου τοῦ ἀγῶνος]=ὅτε συνετελοῦντο, ἐωρτάζοντο οἱ ἀγῶνες.—καθέδρας ἠπόρει]=ἐστερεῖτο καθίσματος, δὲν εἶχε ποῦ νὰ καθίσῃ.—ἐπιπορευόμενος τόπους]=πορευόμενος εἰς πολλοὺς τόπους.—κατὰ Λακεδαιμονίους ἦκεν] εἰς τὸ μέρος οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐκάθηντο, αἱ δὲ θέσεις ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἦσαν ὀριζομένης κατὰ πόλεις.—τοῦ τόπου ἐκχωροῦντες]=παρμερίζοντες,

νελλήνων ἐπισημηναμένων κρότῳ τὸ ἔθος καὶ ὑπερεπαινούτων, ὁ
πρεσβύτης κινήσας

απολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον»

καὶ δακρύσας αἰμοὶ τῶν κακῶν», φησὶν, αὖς ἅπαντες μὲν οἱ
Ἕλληνες ἐπίστανται τὰ καλὰ, χρῶνται δ' αὐτοῖς μόνοι Λακε-
δαίμονιοι» (Πλουτ. Λακων. Ἀποφθεγ. ἢ Ἡθικ. σ. 235, γ').

43. Σεμνυνομένης γυναικὸς τινος Ἰωνικῆς ἐπὶ τινι τῶν ἑαυτῆς
ὑφασμάτων ὄντι πολυτελεῖ, Λάκκαινα ἐπιδειξάσα τοὺς τέσσαρας
υἱοὺς ὄντας κοσμιωτάτους αἰτιαῦτα», ἔφη, «δεῖ εἶναι τὰ τῆς κα-
λῆς καὶ γαθῆς γυναικὸς ἔργα καὶ ἐπὶ τούτοις ἐπαίρεσθαι καὶ με-
γαλαυχεῖν» (Πλουτ. Λακων. Ἀποφθ. Ἡθικ. σ. 241, δ').

ἀποσυρόμενοι ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ παραχωροῦντες αὐτῷ θέσιν.—Τῶν
Πανελλήνων]—πάντων τῶν ἐκεῖ συνηγμένων Ἑλλήνων, ὧν τινὲς μὲν ἤρ-
χοντο ὡς θεαταὶ τῶν ἀγώνων, τινὲς δὲ ὡς ἀγωνισταί.—ἐπισημηναμένων]
κατὰ διόρθωσιν Κοβήτου ἀντὶ τοῦ ἀπισημειωσαμένων», τὸ δ' ἐπισημα-
τομαι μέσ.=διὰ σημείων δεικνύω τὴν εὐαρέσκειάν μου, ἐπιδοκιμάζω.—
πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον] στίχος Ὀμηρικὸς (Ἰλ. X, 74. Ω, 516),
κάρη δὲ ποιητικὴ λέξις=κεφαλή, πρβλ. καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ τὸ ἀγρία κάρη,
πολιὸς δὲ=λευκὰς τρίχας ἔχων, λευκόθριξ.—ὡς ἅπαντες]=διότι πάντες
ἐν γένει.

43. Σεμνυνομένης]=κομπαζούσης, καυχωμένης (κοιν. ἐπειδὴ ἐκαμά-
ρωνεν).—Ἰωνικῆς] ἐξ Ἰωνίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας.—ὄντι... ὄντας] ἀνα-
φορικαὶ μετοχαί.—τοὺς... υἱοὺς]=τοὺς ἑαυτῆς υἱοὺς.—μεγαλαυχεῖν]
ὁ ἐνεργ. τύπος εὐρῆται παρὰ ποιητ. καὶ μεταγενεστέροις, παρὰ δὲ τοῖς
Ἀττικ. πεζολόγοις εἶνε ἀποθετ. μεγαλαυχοῦμαι=κομπαζω.

Δ'. ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΥ ΜΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΒΑΙΟΥ

Ἰωάννης ὁ Στοβαῖος ἐγεννήθη ἐν τινι πόλει τῆς Μακεδονίας, ἣτις ἐκαλεῖτο Στόβοι, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Στοβαῖος ἐγένετο. Ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστός, εἰκάζεται δὲ πιθανῶς ὅτι ἐγεννήθη περὶ τὸ 460 μ. Χ. Περιστατικὰ τοῦ βίου αὐτοῦ δὲν εἶνε γνωστά, διότι οὔτε αὐτὸς οὔτε ἄλλος τις περὶ αὐτοῦ σημειοῦται τι. Τούτου διεσώθη σύγγραμμα καλούμενον «Ἀνθολόγιον ἐκ λογῶν, ἀποφθεγμάτων καὶ ὑποθηκῶν», τὸ ὁποῖον εἶνε συλλογὴ ἐξ 600 σχεδὸν συγγραφέων, ποιητῶν καὶ λογογράφων, ὧν πολλοὶ μόνον ἐξ ἀποσπασμάτων γινώσκονται.

1. Ἀντισθένης πρὸς τὸν ἐρόμενον, τί δήποτε οὐχ εἰ πλούσιος πρὸς τοὺς σοφοὺς ἀπίαςιν, ἀλλ' ἀνάπαλιν, εἶπεν «ὅτι οἱ σοφοὶ μὲν ἴσασιν ὧν ἔστιν αὐτοῖς χρεῖα πρὸς τὸν βίον, οἱ δὲ οὐκ ἴσασιν· ἐπεὶ μᾶλλον ἂν σοφίας ἢ χρημάτων ἐπεμελοῦντο (Στοβ. Ἀνθ. Τόμ. Α', 76).

2. Πολλὰ τῶν φίλων Σωκράτει πεμπόντων, ἐπειδὴ μὴδὲν

1. Ἀντισθένης] Ἀθηναῖος ἀκμάζων περὶ τὸ 400 π. Χ. μαθητὴς τοῦ Γοργίου καὶ Σωκράτους καὶ ἀρχηγὸς τῶν κυνικῶν λεγομένων φιλοσόφων. — ἀπίαςιν] τοῦ ἀπειμι. Ὁρθότερον θὰ ἦτο, ἐὰν ἐγράφετο ἀπέρχονται· διότι τὸ ἀπίαςιν ἔχει σημασ. μέλλοντος. — ἀνάπαλιν] δηλ. οἱ σοφοὶ ἀπίαςιν πρὸς τοὺς πλουσίους. — ἴσασιν] τοῦ οἶδα = γνωρίζουσιν ἐκεῖνα, ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην. — ἐπεὶ μᾶλλον ἂν ἐπεμελοῦντο] ἐλλείπει ἡ ὑπόθεσις, ἥτις εἶνε «εἰ ἤδεσαν ὧν χρεῖαν ἔχουσι πρὸς τὸν βίον».

2. πολλὰ] δηλ. δῶρα. — μὴδὲν δεχόμενος] ὀρθότερον τὸ αὐτὸν δεχόμενος.

δεχόμενος ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς Ξανθίππης εὐθύνετο, ἔφη, ἂν τὰ διδόμενα πάντα ἐτοίμως λαμβάνωμεν, οὐδ' αἰτοῦντες τοὺς διδόντας ἔξομεν » (Στοβ. Ἀνθολ. Α', 81).

3. Παρμενίωνος πατρὸς ἐψάντος Ἀλέξανδρον ἰδεῖν τὰς Δαρείου θυγατέρας καὶ τὴν κάλλει μάλιστα διαφέρουσιν γυναῖκα λαβεῖν, « αἰσχρὸν » εἶπεν « ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα νικήσαντα ὑπὸ γυναικῶν ἡττᾶσθαι » (Στοβ. Ἀνθολ. Α', 116).

4. Φεύγοντος τὴν δίκην τοῦ Σωκράτους Λυσίας λόγον τινὰ συγγράψας ἦλθεν αὐτῷ κομίζων καὶ ἐκέλευε χρῆσασθαι. Ὁ δὲ « οὐκ ἂν χρῆσαιτ' αὐτῷ » ἔφη. Τοῦ δὲ Λυσίου εἰπόντος καὶ μὴν κάλλιστον αὐτὸν εἶναι, « καὶ τὰ ῥόδα » ἔφη « καλλίστά ἐστιν, ἀλλ' οὐ πρέπει αὐτῷ τὸ στεφάνωμα ». « Τεθνήξεις τοίνυν », ἔφη Λυσίας, « εἰ μὴ οὕτως ἀπολογήσῃς ». Ὁ δὲ « εἰ γὰρ » ἔφη « καὶ μὴ νῦν, πάντως τεθνήξω » (Στοβ. Ἀνθολ. Α', 170).

5. Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἐρωτηθεὶς, πόσον ἀπέχει τὸ ψεῦδος τοῦ ἀληθοῦς « ὅσον » ἔφη « ὀφθαλμοὶ τῶν ὥτων » (Στοβ. Ἀνθ. Α', 253).

μενος.—εὐθύνετο]=ἐπιτιμᾶτο, ἐπιπλήττετο. —ἐτοίμως λαμβάνωμεν]=προθύμως λαμβάνωμεν. Τὸ λαμβάνω διαφέρει τοῦ δέχομαι· τὸ μὲν λαμβάνω=ἅπλως λαμβάνω, τὸ δὲ δέχομαι=λαμβάνω τὸ προσφερόμενον ἐν χερσίν. Ἐνίοτε δὲ καὶ συμπίπτουσιν.—οὐδ' αἰτοῦντες]=καὶ αἰτοῦντες οὐχ ἔξομεν τοὺς διδόντας.

3. Δαρείου] δηλ. τοῦ Κοδομανοῦ, καθ' οὗ ἐπολέμει ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὗ ἔλαβε τὰς θυγατέρας αἰχμαλώτους.—τὸν ἄνδρα νικήσαντα] ὃς τοὺς ἄνδρας ἐνίκησεν. Ταῦτά λέγει καὶ ὁ Μ. Βασίλειος ἐκ τῆς Δαρείου γυναῖκος θαυμαστόν τι οἶον τὸ κάλλος παρέχειν μαρτυρουμένης οὐδὲ προσιδεῖν ἡξίωσεν, αἰσχρὸν εἶναι κρίων τὸν ἄνδρα ἐλόντα γυναικῶν ἡττηθῆναι» (Παραίν. πρὸς τοὺς νέ. § 14).—ὑπὸ γυναικῶν ἡττᾶσθαι] τὸ ἡττωμαί τινος (=εἰμὶ ἡττων τινος) κατὰ μικρὸν ἐκ τῆς οὐδετέρας διαβ. μετέπεσεν εἰς παθητ. καὶ ἔλαβε καὶ παθητ. σύνταξιν ἡττωμαι ὑπὸ τινος.

4. φεύγοντος τὴν δίκην]=ἐναγομένου εἰς δίκην, ὃ δ' ἐνάγων λέγεται διώκων τὴν δίκην.—Λυσίας] ῥήτωρ γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τῷ 458 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 378. Ἦν υἱὸς τοῦ Κεφάλου τοῦ Συρακοσίου μετοικήσαντος εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ δὲ τῶν τριάκοντα στερηθεὶς τῆς περιουσίας ἐκινδύνευσεν νὰ φονευθῇ, ἀλλ' ἐσώθη δραπετεύσας.—τεθνήξῃς] παρὰ τοῖς παλαιοῖς εἶναι τεθνήξω, παρὰ δὲ μεταγενετέροις τεθνήξομαι ὁ μέλλων ὁ τετελεσμένος τοῦ θνήσκω.—εἰ καὶ μὴ νῦν] δηλ. τεθνήξω.

5. Θαλῆς] τοῦ Θάλεω καὶ μεταγεν. Θαλοῦ εἰς τῶν 7 σοφῶν ἐκ Μιλήτου ἀκμιάσας μεταξὺ τοῦ 639—546 π. Χ.—ὀφθαλμοὶ τῶν ὥτων] δηλ. ἀπέχουσιν· διότι « οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ὥτων πιστότεροι » (ὅρα καὶ Λουκιαν. πῶς δεῖ συγγρ. ἱστορ. 29. Περί οἴκ. 20).

6. Ζήνων πρὸς τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἀσωτίας καὶ λέγοντας ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἀναλίσκειν ἔλεγεν· «ἤπου καὶ τοῖς μαγεῖροις συγγνώσθε, ἐὰν ἀλμυρὰ λέγωσι πεποιημέναι τὰ ὄψα, ὅτι πλῆθος ἄλων αὐτοῖς ὑπῆρχεν;» (Στοβ. Ἀνθ. Α', 271).

7. Ἐορτῆς οὔσης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐφιλοτιμήσατο Ἀλκιδάδης δῶρα πολλὰ πέμψαι τῷ Σωκράτει. Τῆς οὖν Ξανθίππης καταπλχεύσης καὶ τὸν Σωκράτη λαβεῖν αὐτὰ ἀξιούσης, ἔφη· «ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Ἀλκιβιάδου φιλοτιμίᾳ παραταξώμεθα, μὴ λαβεῖν τὰ πεμφθέντα ἀντιφιλοτιμησάμενοι» (Στοβ. Ἀνθ. Α', 279).

8. Λυκούργος πηρωθεὶς ὑπὸ τινος τῶν πολιτῶν τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον καὶ παραλαβὼν τὸν νεανίσκον παρὰ τοῦ δήμου, ἵνα τιμωρήσκητο, ὅπως ἂν αὐτὸς βούληται, τούτου μὲν ἀπέσχετο, παιδεύσας δὲ αὐτὸν καὶ ἀποφήνας ἄνδρα ἀγαθόν, παρήγαγεν εἰς τὸ θέατρον. Θαυμαζόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, αὐτοῦτον μέντοι λαβὼν ἔφη· «παρ' ὑμῶν ὕδριστὴν καὶ βίαιον ἀποδίδωμι ὑμῖν ἐπιεικῆ καὶ δημοτικόν» (Στοβ. Ἀνθολ. Α', 317).

9. Σωκράτης ἐν γήρᾳ κιθαρίζων παρὰ Κόνῳ τῷ κιθαρωδῷ ἐτύγγανε· καὶ τινος εἰπόντος, «κιθαρίζεις τηλικούτος ὢν»; «κρεῖττον» εἶπεν· «ὀψιμαθὴ εἶναι ἢ ἀμαθῆ» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 8).

6. ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος] = ἐκ τοῦ περισσεύματος πολλοῦ ὄντος. — συγγνώσθε] = θὰ συγχωρήσῃτε. — τὰ ὄψα] = τὰ προσφάγια. — πλῆθος ἄλων] = πλῆθος ἄλατος· οἱ ἄλλοι τῶν ἄλων μόνον πλῆθ. = ἄλας.

7. ἐφιλοτιμήσατο] ἄορ. μέσ. ἀπὸ Πολυβίου καὶ ἐξῆς εὐχρηστος, ἀνθ' οὗ εἰ Ἀττικοὶ μεταχειρ. τὸν ἐφιλοτιμήθην. — παραταξώμεθα] ἐκ μεταφορᾶς τῶν στρατιωτικῶν παρατάξεων = ἀντιταξώμεθα, ἀντιστῶμεν. — ἀντιφιλοτιμησάμενοι] = ὁμοίως φιλοτιμηθέντες.

8. Λυκούργος] ὄρα Πλουτάρχ. Ἀποφθ. 1. — πηρωθεὶς] = πηρὸς γενόμενος τὸν ὀφθαλμόν, τυφλωθεὶς. — τὸν νεανίσκον] δὲ ἐκαλεῖτο Ἀλκιδάδης (Αἰλιαν. Ποικ. Ἰστ. Π', 23). — τιμωρήσαιο] μέσ. συνεπτυγμ. τὸ τιμωροῦμαι τινα = τιμωρῶν ἑμαυτῷ χολάζω τινά. — ὅπως ἂν βούληται] ὄρα Γ. Ζηκ. Συνακτ. § 581, 5. — τούτου μὲν ἀπέσχετο] = οὐχ ᾔψατο τῆς τιμωρίας, οὐκ ἐπεχειρήσε τιμωρήσασθαι αὐτόν. Ὅρα ἀνωτέρω σ. 29, 1 τί διαφέρει τὸ ἀπέχω τοῦ ἀπέχομαι. — εἰς τὸ θέατρον] εἰς τὸ ὅποιον συνήρχοντο, ὅτε τὰ δράματα ἐδιδάσκοντο καὶ ὅτε περὶ τῶν κοινῶν ἐβουλεύοντο. — ἐπιεικῆ] = χρηστόν. — δημοτικόν] = φιλόανθρωπον καὶ πρᾶον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν βίαιον.

9. Κόνῳ] δὲ ἦν κιθαρωδὸς Ἀθηναῖος διδάξας τὸν Σωκράτη τὴν μουσικὴν. — τηλικούτος ὢν] = τόσοῦτον μέγας τὴν ἡλικίαν, γέρον. — ὀψιμαθὴς] = ὁ ἀργὰ μανθάνων τι ἢ διδασκόμενος, ἐν προδεδηκυῖα ἡλικίᾳ μανθάνων.

10. Λάμπρις ὁ ναύκληρος ἐρωτηθεὶς πῶς ἐκτίσαστο τὸν πλοῦτον, «οὐ χαλεπῶς» ἔφη «τὸν μέγαν, τὸν δὲ βραχὺν ἐπιπόνως» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 17).

11. Διονύσιος Λακωνικὸν μάγειρον πριάμενος ἐκέλευσεν αὐτὸν σκευάσαι τὸν Λακωνικὸν ζωμόν. Καὶ σκευάσαντος οὐκ ἤσθιεν, ἤρετο δὲ κατὰ τί αὐτῷ ἡδονταὶ ἀηδεστάτῳ ὄντι οἱ Λάκωνες· ὁ δὲ οὐκ ἔχειν ἔφη τοῦτον τὰ ἡδύσματα, ἃ ἐκεῖνος ἔχει, διὰ τοῦτο αὐτῷ οὐκ ἀρέσαι. Καὶ ὅς ἐπύθετο, τίνα εἴη ταῦτα· αὐτὸν γὰρ κελεῦσαι τῷ ταμίᾳ πάντα ἔκπλεα αὐτῷ δοῦναι· ὁ δ' εἶπεν, «ἃ οὐκ ἔστι παρὰ σοί, πρὸ τοῦ δεῖπνου πόνος καὶ τὸ ἐν τῷ Εὐρώτῃ λουτρόν» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 21).

12. Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ. Καρέωνος ὄντος λάλου καὶ σχολάζειν αὐτῷ βουλομένου, διττοὺς ἤτησε μισθοὺς. Τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν πυθόμενου «εἴνα μὲν» ἔφη «εἴνα λέγειν μάθης, τὸν δ' ἕτερον ἵνα σιγᾶν» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 40).

13. Ζήνων, Ἀντιγόνου πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψαντος, κληθεὶς ὑπ' αὐτῶν σὺν ἄλλοις φιλοσόφοις ἐπὶ δεῖπνον, κἀκείνων παρὰ πότον

10. Λάμπρις] πλουσιώτατος ναύκληρος ἐξ Αἰγίνης (ὅρα Δημ. 23, 211). —ναύκληρος] ὅρα ἐνταῦθα Πλουτάρχ. Ἀποφθ. 21. —τὸν βραχὺν] = τὸν ὀλίγον. —ἐπιπόνως] δηλ. ἐκτεσάμην, ἐπίπονος δὲ = κοπιαστικός, σὺν πόνῳ γινόμενος.

11. Διονύσιος] ὁ τῶν Συρακουσῶν τύραννος. —τὸν Λακωνικὸν ζωμόν] ἄλλως καλούμενον μέλαρα ζωμόν, ὅστις κατεσκευάζετο ἐκ χοιρείου κρέατος, ὅπερ ἐβράζετο ἐντὸς τοῦ αἵματος αὐτοῦ μετὰ ἄλατος καὶ ὀξέως (Πολυδ. Σ', 57. Ἀθην. Δ', 141). —κατὰ τί] = διὰ τί. —τοῦτον] δηλ. τὸν ὑπ' αὐτοῦ σκευασθέντα. —ἐκεῖνος] ὁ ἐν Σπάρτῃ μέλας ζωμός. —οὐκ ἀρέσαι] ἐκ τοῦ ἔργου. —κελεῦσαι] ἐκ νοουμένου ἔλεγεν ἐξαρτᾶται. Τὸ κελεῦω παρ' Ἀττικῆς συντάσσ. αἰτιατικῇ, δοτικῇ δὲ μόνον ἐπὶ τοῦ κελευστοῦ τῆς νεώς. Παρὰ ποιητ. δὲ καὶ μεταγεν. καὶ μετὰ δοτικῆς. —ἐκπλεα] = ἄφθονα· ὅρα Γ. Ζηκ. Διδασ. Γραμμ. § 311. —ἃ οὐκ ἔστι παρὰ σοί] = ταῦτα ἔστιν, ἃ οὐκ ἔστι παρὰ σοί, δηλ. πόνος καὶ λουτρόν.

12. Ἰσοκράτης] ῥήτωρ Ἀθηναῖος γεννηθεὶς τῷ 436 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 338 π. Χ. ἐξ αἰτίας μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνεῖα ἤτταν τῶν Ἑλλήνων. —σχολάζειν αὐτῷ] = νὰ διατρίβῃ παρ' αὐτῷ ὡς ἀκροατῆς, διμιλῇ, συγγίγνηται· ἡ δοτικὴ κοινωρικὴ (ὅρα κατωτ. Ἀθην. Δειπν. σ. 70, 2). —ἵνα σιγᾶν] δηλ. μάθης.

13. Ἀντιγόνου] ὅρα Πλουτάρχ. Ἀποφθ. 7. Τὸ ἱστορήμα τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Πλούταρχος ἀναφέρων εἰς τὸν Βίαντα (περὶ Ἀδολεσχ. κεφ. δ'), ὁ δὲ Στοβαῖος ἀλλαχοῦ ἀποδίδει εἰς τὸν Σέλωνα (Στοβ. Ἀνθολ. Λ Δ', σ. 215, 44). —παρὰ πότον] = ἐν καιρῷ τῆς οἰνοποσίας. —ἐπιδείκνυσθαι τὴν

σπευδόντων ἐπιδείκνυσθαι τὴν αὐτῶν πολυμαθίαν, αὐτὸς ἐσίγα. Τῶν δὲ πρέσβειων ζητούντων τί ἀπαγγείλωσι περὶ αὐτοῦ πρὸς Ἀντίγονον, «τοῦτ' αὐτό», «ἔφη, «ὃ βλέπετε, φιλόσοφον εἶναι ἐν Ἀθήναις παρὰ πότον σιγᾶν ἐπιστάμενον» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 32).

14. Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως ἑκατὸν τάλαντα δωρεὰν τῷ Φωκίῳ πέμψαντος, ἠρώτησε τοὺς κομίσαντας, τί δὴ πολλῶν ὄντων Ἀθηναίων αὐτῷ μόνῳ ταῦτα δίδωσιν· εἰπόντων δ' ἐκείνων, «ὅτι μόνον αὐτὸν ἡγεῖται καλὸν τε καὶ γαθόν, αὐκοῦν», ἔφη, «ἐσάτω με καὶ δοκεῖν καὶ εἶναι τοιοῦτον» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 46).

15. Πελοπίδας, ἀνδρείου στρατιώτου διαβληθέντος αὐτῷ ὡς βλασφημήσαντος αὐτόν, «ἐγὼ τὰ μὲν ἔργα» ἔφη «αὐτοῦ ὁρῶ, τῶν δὲ λόγων οὐκ ἤκουσα» (Στοβ. Ἀνθολ. Β', 79).

16. Περικλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς δυοῖν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα μνηστευομένων, τοῦ μὲν πλουσίου καὶ ἀπαιδεύτου, τοῦ δὲ πένητος καὶ φιλοσόφου, τούτῳ αὐτὴν ἐξέδωκεν εἰπὼν, «ὅτι ἀμείνων ἐστὶ τοῦ ὄντος ὁ δυνάμενος γενέσθαι πλούσιος» (Στοβ. Ἀνθολ. Γ' 33).

αὐτῶν πολυμαθίαν] τὸ αὐτῶν τίθεται διὰ πλείονα σαφήνειαν (ὅρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 172, σημ.).—ἐσίγα] τί διαφέρει τὸ σιγᾶν τοῦ σιωπᾶν ὅρα Γ. Ζηχ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 429, α'.—φιλόσοφον]=ἐπιθυμητὴν σοφίας (Πλάτ. Πολ. 475, 6'), φιλόσοφον δὲ πρῶτος ὠνόμασεν ἑαυτὸν ὁ Πυθαγόρας, ὅπερ ἐνομιζέτο μετριώτερον τοῦ σοφός.—παρὰ πότον] ἐλλείπον ἐν τῷ κειμένῳ προσεθήκαμεν, πρβλ. «πρεσβύτερος ἐστὶν ἐν Ἀθήναις, παρὰ πότον σιωπᾶν δυνάμενος» (Πλουτάρχ. Ἀδολεσχ. κεφ. δ').

14. τάλαντα] τὸ τάλαντον καὶ ἡ μνᾶ δὲν ἦσαν νομίσματα, ἀλλὰ ποσοῦ χρημάτων ὀνομασίαι, ὧν ἡ μὲν μνᾶ=100 δραχμαίς, τὸ δὲ τάλαντον=6000 δραχμαίς, πραγματικὰ δὲ νομίσματα ἦσαν τὸ τετράδραχμον, ἡ δραχμὴ καὶ ὁ ὀβολός. Ἡ σχετικὴ δὲ τιμὴ τῆς ἀρχαίας δραχμῆς πρὸς τὴν νῦν εἶνε ἑξαπλασία ἢ ὀκταπλασία, ὥστε τὸ τάλαντον=36,000 περίπου σημερινὰς δραχμῆς.—Φωκίῳ] στρατηγῷ Ἀθηναίῳ, κληθέντι χρηστῷ διὰ τὰς ἀρετάς αὐτοῦ· ὅρα Αἰλίου. Ποικ. ἀρ. 12.—τοὺς κομίσαντας] δηλ. ταῦτα.—τί δῆ]= διὰ τί δά. Τὸ διήγημα τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Πλούταρχος (Ἠθ. σ. 188, γ').

15. Πελοπίδας] στρατηγὸς Θηβαῖος καὶ σύγχρονος φίλος Ἑπαμεινώνδου.—ὡς βλασφημήσαντος]=ὅτι δῆθεν ὕβρισε αὐτόν.

16. Περικλῆς] Ἀθηναῖος ῥήτωρ καὶ στρατηγός, υἱὸς τοῦ Ξανθίππου τοῦ ἐν Μυκᾷ νικῆσαντος τοὺς Πέρσας καὶ μέγιστος πολιτικὸς ἀνὴρ ἀποθανὼν τῷ 429 π. Χ.—μνηστευομένων]=ζητούντων ἑαυτοῖς εἰς γάμον.—καὶ φιλόσοφον] (ἀντίθετον τοῦ ἀπαιδεύτου) ἐνταῦθα πεπαιδευμένου, πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἰσοκράτει φιλοσοφία=παιδεία καὶ φιλοσοφῶ=ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν παιδείαν (Ἰσοκρ. 1, § 3, 4. κτλ.).—τοῦ ὄντος] δηλ. πλουσίου.

17. Δημόκριτος ἔφη, ὡς ὁ γαμβροῦ μὲν ἐπιτυχῶν εὗρεν υἱόν, ὁ δ' ἀποτυχῶν ἀπώλεσε καὶ θυγατέρα (Στοβ. Ἀνθολ. Γ', 34.)

18. Μειράκιον Ἐρετρικὸν προσεφοίτησε Ζήνωνι πλείονα χρόνον, ἔστε καὶ εἰς ἄνδρας ἀφίκετο. Ὑστερον οὖν εἰς τὴν Ἐρέτριαν ἐπανῆλθε καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤρετο, ὅ,τι ἄρα μάθαι σοφὸν ἐν τῇ τοσαύτῃ διατριβῇ τοῦ χρόνου, ὁ δὲ δείξειν ἔφη· καὶ οὐκ εἰς μακρὰν ἔδρασε τοῦτο. Χαλεπήναντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος πληγὰς ἐντείναντος, ὁ δὲ τὴν ἡσυχίαν ἀγαγὼν καὶ ἐγκαρτερήσας, τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὀργὴν πατρὸς καὶ μὴ ἀγανακτεῖν (Στοβ. Ἀνθ. Γ', 87).

19. Εὐκλείδης ὁ Σωκρατικὸς ἀκούσας τοῦ ἀδελφοῦ λέγοντος, «ἀπολοίμην, εἰ μὴ σε τιμωρησάιμην», «ἐγὼ δέ», εἶπεν, «εἰ μὴ σε φιλεῖν ἡμᾶς πείσαιμι» (Στοβ. Ἀνθ. Γ', 125).

20. Ἀντίγονος, ἐπεὶ νεανίσκος ἀνδρείου πατρὸς, αὐτὸς δὲ μὴ πάνυ δοκῶν ἀγαθὸς εἶναι στρατιώτης, ἤζιου τὰς τοῦ πατρὸς λαμβάνειν ἀποφοράς, «ἀλλ' ἐγὼ», εἶπεν, «ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας,

17. Δημόκριτος] ἐξ Ἀδδῆρων τῆς Θράκης φιλόσοφος γεννηθεὶς μετὰ τοῦ 470—460 π. Χ. Ὀνομάσθη γελᾶστος ὡς αἰετὶ γελῶν, ὡς τουναντίον ὁ Ἡράκλειτος ὡς αἰετὶ κλαίων κλαυσίνος.

18. Ἐρετρικὸν]—ἐξ Ἐρετρίας τῆς Εὐβοίας. Τὸ ἱστορικὸν τοῦτο διηγείται καὶ ὁ Αἰλιανὸς (Ποικ. Ἱστορ. Θ', 33).—Ζήνωνι] ὅρα Πλουτάρχ. Ἀπ. ἀρ. 24.—πλείονα] δηλ. τοῦ δέοντος.—ἔστε]—ἔως οὗ.—ὁ δέ]—οὗτος δέ. Μεταβαίνει ἐκ τοῦ οὐδετέρου γένους μειράκιον εἰς ἀρσενικόν κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα κατὰ τὸ νοούμενον—δείξειν] δηλ. ὅ,τι ἔμαθεν.—ἔδρασε τοῦτο]—ἔδειξε τοῦτο. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἵνα μὴ ἐπαναλαμβάνωσι τὰ αὐτὰ ῥήματα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν τὸ τοῦτο πράττω, τοῦτο ποιῶ, τοῦτο δρῶ, ὡς ἡδιστα τε ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν] καὶ πολλοὶ τοῦτο καὶ ἔδρασαν] (=ἔρριψαν. Θεοκ. Β', 49).—Χαλεπήναντος]—ὀργισθέντος, ἀρ. τοῦ χαλεπαίνω.—πληγὰς ἐντείναντος] τὸ πληγὰς ἐντερίβω, ἐμβάλλω, δίδωμι, ἐντείνω=παίω, πλήττω, τύπτω, τὸ πληγὰς δὲ λαμβάνω=παίωμαι, τύπτομαι.—τὴν ἡσυχίαν ἀγαγὼν]—ἡσυχάσα· ἡσυχίαν ἄγω, ἡσυχίαν ἔχω καὶ ἐν ἡσυχίᾳ εἰμί=ἡσυχάζω.—ἐγκαρτερηήσας]—ὕπομεινας.—φέρειν καὶ μὴ ἀγανακτεῖν] ἐπέξηγητικὰ τοῦ τοῦτο.

19. Εὐκλείδης] Μεγαρεὺς μαθητὴς τοῦ Σωκρατους, πρὸς ὃν ἤρχετο διὰ νυκτὸς ἐκ Μεγάρων ὡς γυνὴ ἐνδεδυμένος, ἃν καὶ ἐκινδύνευε νὰ φονευθῇ· ὕστερον ἐγένετο ἱδρυτὴς τῆς Μεγαρικῆς σχολῆς.—ἀπολοίμην] ἐπὶ εὐχῆς=εἴθε νὰ χαθῶ, ἐάν δέν σε τιμωρήσω.—ἐγὼ δέ] δηλ. ἀπολοίμην.

20. Ἀντίγονος ὁ Γονατᾶς, υἱὸς Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ (ὅρα Πλουτάρχ. Ἡθικ. σ. 183, δ').—ἀγαθός]—ἀνδρείος.—ἀποφοράς].—ὅ,τι ἀποφέρεται τις, ἀπολαμβάνει εἴτε ὡς μισθὸν εἴτε ὡς ὄφρον.

οὐ πατραγαθίας μισθὸν καὶ δωρεὰς δίδωμι» (Στοβ. Ἀνθ. Γ', 163).

21. Ἀρκεσίλαος τὴν πενίαν λυπρὰν μὲν ἔλεγεν εἶναι ὥσπερ καὶ τὴν Ἰθάκην, ἀγαθὴν δὲ κουροτρόφον, ἐθίζουσιν συνεῖναι λιτότητι καὶ καρτερίᾳ, καὶ καθόλου γυμνάσιον ἀρετῆς ἐμπρακτὸν (Στοβ. Ἀνθ. Γ', 200).

22. Σόλων ἐπετίμα τινὶ κυβεύοντι τοῦ δὲ λέγοντος περὶ μικροῦ παίζειν, «ἀλλὰ τὸ ἔθος οὐ μικρὸν» ἔφη (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 109).

23. Σόλων ἀποβαλὼν υἱὸν ἔκλαιεν. Εἰπόντος δὲ τινος πρὸς αὐτόν, ὡς οὐδὲν προὔργου ποιεῖ κλαίων, «οἶ' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο», ἔφη, «κλαίω» (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 124).

24. Χάρης τοῦ ἀπόρρητον λόγον ἐκφέροντας ἀδικεῖν ὤετο καὶ πρὸς οὓς ἐκφέρουσι· μισοῦμεν γὰρ οὐ μόνον τοὺς ἐκκλήσαντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀκούσαντας· ἂ μὴ βουλόμεθα (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 143).

25. Σωκράτης πρὸς τὸν ἐρόμενον, πῶς ἂν τις ἄγοι καλῶς τοὺς

21. Ἀρκεσίλαος ἐκ Πιτάνης τῆς Αἰολίδος περὶ τὸ 300 π. Χ. σπουδασας περὶ τὸ Αὐτόλυκον καὶ ἐν Ἀθήναις· περὶ τὸν Θεόφραστον καὶ Πολέμωνα, ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κράτητος ἀρχηγὸς τῆς Ἀκαδημείας καὶ ἀπέθανε τῷ 241.—λυπρὰν] κυρίως ἐπὶ χώρας = ξηρὰν καὶ ἄγονον, εἶτα δὲ τροπικῶς κακὴν, λυπηρὰν.—Ἰθάκην] μίαν τῶν Ἰονίων νήσων τραχεῖαν καὶ πετρώδη καὶ πατρίδα τοῦ Ὀδυσσεύος.—ἀγαθὴν κουροτρόφον] φράσις τοῦ Ὀμήρου περὶ Ἰθάκης «τραχεὺ', ἀλλ' ἀγαθὴν κουροτρόφος» (Ὀδ. 1, 27) = ἥτις ἐξάγει, τρέφει καλὰ παλληκάρια.—ἐθίζουσιν] αἰτιολ. μετοχή = ὅτι ἐθίζει τοὺς νέους (ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τοῦ κουροτρόφος) νὰ συζῶσι μετὰ λιτότητος καὶ καρτερίας.—καὶ γυμνάσιον ἐμπρακτὸν ἀρετῆς] ὁ καὶ συνδέει αὐτὸ πρὸς τὸ ἀγαθὴν κουροτρόφον = καὶ ἐμπράκτως γυμνάζουσιν εἰς τὴν ἀρετήν.

22. Σόλων] εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης καὶ ποιητῆς ἀξιόλογος ὑπῆρξεν ἐπ' αὐνομίας ἀρχῶν τῆς πατρίδος του τῷ 594 π. Χ.—κυβεύοντι] = παίζουντι κύβους ἢ κυβεῖαν, ἥτις ἦν τυχερὸν παιγνίδιον, ἐν ᾧ μετεχειρίζοντο 3 κύβους, εἰς τὰς 4 πλευρὰς τῶν ὀποίων ἦσαν σεσημειωμένοι ἀριθμοί.—περὶ μικροῦ] = περὶ μικροῦ καὶ ἀσημάντου ποσού.

23. ἀποβαλὼν] αἰτιολ. μετοχή = ἐπειδὴ ἔχασεν υἱόν, ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ.—οὐδὲν προὔργου ποιεῖ κλαίων] = οὐδὲν κατορθώνει, οὐδὲν ὠφελεῖται διὰ τῶν κλαυμάτων.—οἶ' αὐτὸ τοῦτο] ὅτι δηλ. οὐδὲν προὔργον ποιεῖ.—γάρ τοι] = τῷ ὄντι, ἴσα ἴσα.

24. Χάρης] στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἄσματος· ἐπὶ Δημοσθένους.—ἀπόρρητον λόγον] = μυστικόν.—ἐκφέροντας] = δημοσιεύοντας, ἀνακοινούντας, ὅπερ λέγει καὶ ἐκκλᾶντας = διακλᾶντας.—καὶ πρὸς οὓς ἐκφέρουσι] = οὐ μόνον ἐκείνους, ὧν ἦτο ὁ ἀπόρρητος λόγος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀκούσαντας.—ἂ μὴ βουλόμεθα] δηλ. ἀκούειν.

25. ἄγοι] = ἀνατρέφοι.—παιδεύσας . . . διδάξας] ὑποθ. μετοχαί.—

ιδίους παῖδας, εἶπε, νέους μὲν ὄντας παιδεύσας, ἄνδρας δὲ γενομένους διδάξας συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀποθαίνουσι καὶ τὴν οὐσίαν διανείμης αὐτοῖς, ἵνα μὴ διὰ τοῦτο ἐχθροὶ γένωνται (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 196).

26. Εὐριπίδης ὁ ποιητής, ἐπεὶ ὄψωνόντος αὐτοῦ ἐπελάβετο τις λέγων ὅτι Σοφοκλῆς τοῦτο διὰ δούλου ποιεῖ, «τοιγαροῦν» ἔφη «Σοφοκλῆς ἐσθίει ὄψον ὅποιον τῷ οἰκέτῃ αὐτοῦ ἀρέσκει, ἐγὼ δέ, ὅποιον ἂν ἐμοί» (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 240).

27. Ξανθίππης τῆς γυναικὸς ἐπιτιμώσης Σωκράτει, διότι λιτῶς παρεσκευάζετο ὑποδέξασθαι φίλους, «ὦ γύναι» εἶπεν αὐτῇ «ἐμεῖς μὲν ἡμέτεροί εἰσιν, οὐδὲν ἐκείνοις μελήσει, εἰ δ' ἄλλότριαι, ἡμῖν περὶ αὐτῶν οὐδὲν μελήσει» (Στοβ. Ἀνθ. Δ'. 240).

28. Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἐρωτηθεὶς ἐν τίνι ἔχει τοὺς θησαυροὺς, δείξας τοὺς φίλους εἶπεν «ἐν τούτοις» (Στοβ. Ἀνθολ. Δ', 272).

29. Ἐπεὶ Ἀλεξάνδρῳ Ἀντίπατρος πολλὰ κατὰ τῆς μητρὸς ἔγραψεν, «ἀγνοεῖς», ἔφη, «Ἀντίπατρε, ὅτι μητὸς ἐν δάκρυον πολλὰς διαβολῶν ἐπιστολὰς ἐπαλείφει» (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 279).

30. Βίας ποτὲ συμπλέων ἀσεβέσι, χειμαζομένης τῆς νεῶς κα-

συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀποθαίνουσι] = νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰ συμβαίνοντα, πρὸς τὰς περιστάσεις.—τὴν οὐσίαν] = τὴν περιουσίαν.

26. Εὐριπίδης] τραγικὸς ποιητής Ἀθηναῖος γεννηθεὶς τῷ 480 π. Χ. καὶ ἀποθανὼν τῷ 406.—ἐπελάβετο τις] = ἐψέξε τις αὐτόν.—ἐγὼ δέ] δηλ. ἐσθίω.—ὅποιον ἂν ἐμοί] δηλ. ἀρέσκῃ.

27. οὐδὲν ἐκείνοις μελήσει] δηλ. περὶ τοῦ ὅτι λιτῶς ὑποδεξάμεθα αὐτούς.

28. ἐν τούτοις] δηλ. ἔχω τοὺς θησαυροὺς. Καὶ ὄντως ἀληθὲς φίλος εἶναι θησαυροῦ χρείττων.

29. Ἀντίπατρος] στρατηγὸς Μακεδῶν, ὃν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Ἀσίαν ἐκστρατεύσας κατέλιπεν ἐπίτροπον αὐτοῦ ἐν Μακεδονίᾳ. ἐγεννήθη τῷ 400 π. Χ. Ὁ Ἀλέξανδρος εἰσῆκουσε τὰς κατ' αὐτοῦ διαβολὰς τῆς μητρὸς του καὶ τῷ 323 μετεκίλεσεν αὐτὸν εἰς Ἀσίαν (Ἀρριαν. Ἀναβ. Ζ', ιβ', 5—7. Πλουτάρχ. Ἀλέξ. ΘΘ'. ΕΗ').—πολλὰς διαβολῶν ἐπιστολὰς] = ἐπιστολὰς περιεχούσας διαβολὰς.

30. Βίας] δρᾷ Πλουτάρχ. Ἀποφθ. ἀρ. 11.—χειμαζομένης τῆς νεῶς] αἰτιολ. μετοχὴ = ἐπειδὴ ἐκινδύνευεν ὑπὸ χειμῶνος (κακοκαιρίας, τρικυμίας) ἢ ναὺς νὰ πνιγῇ.—κακείνων τοὺς θεοὺς ἐπικαλουμένων] = καὶ ἐκεῖνοι (οἱ ἀσεβεῖς) ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν, ἵνα σώσωσιν αὐτούς.—

κείνων τοὺς θεοὺς ἐπικαλουμένων, «σιγᾶτε», ἔφη, «μὴ αἰσθῶνται ὕμῃς ἐνθάδε πλέοντας» (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 280).

31. Διογένης θεασάμενός ποτε μειράκιον ἄσωτον τὰ πατρῶα δαπανῆσθαι καὶ ἐλαίαν καὶ ἄρτον ἐσθίων καὶ ὕδωρ πίνων ἔφη· «εἰ οὕτω κατὰ γνώμην ἤριστας, οὐκ ἂν κατ' ἀνάγκην ἐδείπνεις» (Στοβ. Ἀνθ. Δ', 280).

32. Καλλίμαχος ἀκούσας παρὰ τιος, ὅτι ὁ δεῖνα ἐπ' ἐμοῦ τάδε κακὰ σε ἐλοιδορεῖ, εἶπεν, «εἴπερ μὴ τὸ ἡδέως ἤκουες, οὐκ ἂν ἐκεῖνος ἔλεγεν» (Στοβ. Ἀνθολ. Δ', 284).

33. Φιλόξενος παρήγει προτιμᾶν τῶν γονέων τοὺς διδασκάλους, ὅτι οἱ μὲν γονεῖς τοῦ ζῆν μόνον, οἱ δὲ διδασκαλοὶ τοῦ καλῶς ζῆν αἵτιοι γεγόνασιν (Στοβ. Ἀνθολ. Δ', 289).

ἐνθάδε] ἐπὶ κινήσεως καὶ (σπανίως) ἐπὶ στάσεως, τὸ δ' ἐνταῦθα ἐπὶ στάσεως καὶ (σπανίως) ἐπὶ κινήσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς χρονικόν=τότε (βλ. Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 386, 2. § 388, 2).

31. τὰ πατρῶα]=τὴν πατρικὴν οὐσίαν.—ἐλαίαν] Ἀττικῶς ἐλάαν.—εἰ οὕτω κατὰ γνώμην ἤριστας]=ἐὰν οὕτως αὐτοπροαιρέτως, αὐτοβελήτως, ἐγευσμάτιζες.—ἐδείπνεις] τὸ δεῖπνεῖν κυρίως=ἐσθίειν τὸ ἐσπερινὸν φαγητόν, τὸ δεῖπνον, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς=ἐσθίειν.

32. Καλλίμαχος] Κυρηναῖος ποιητὴς κληθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου τῷ 260 π. Χ. εἰς τὴν ἐν τῷ Μουσείῳ βιβλιοθήκην διέμεινε διευθυντὴς αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ (περὶ τὸ 240—230 π. Χ.).—ἐπ' ἐμοῦ]=ἐνώπιόν μου.—ἐλοιδορεῖ σε] τὸ μὲν ἐνεργ. μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ μέσον μετὰ δοτικῆς, λοιδορῶ τινα, λοιδοροῦμαι τινι, τὸ δὲ τὰδε κακὰ σύστοιχον ἀντικείμενον=τὰς δε τὰς κακὰς λοιδορίας ἐλοιδορεῖ σε.

33. Φιλόξενος] διθυραμβοποιὸς ἐκ Κυθήρων περὶ τὸ 400 π. Χ.—ἔτι]=διότι.

Ε. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

Ὁ Ἀπολλόδωρος ἦν Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἀσκληπιάδου, περὶ τὸ 140 π. Χ. μαθητεύσας παρὰ τῷ γραμματικῷ Ἀριστάρχῳ καὶ τῷ Στωικῷ φιλοσόφῳ Παναιτίῳ. Ὁ Ἀπολλόδωρος συνέγραψε πολλὰ συγγράμματα, ἐξ ὧν σφίζεται μόνον ἡ μυθολογία αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Βιβλιοθήκη», ἥτις συντεταγμένη εἰς τρία βιβλία ἐξ ἀρχαίων πηγῶν τῶν κυκλικῶν ποιητῶν καὶ λογογράφων καὶ ἀρχομένη ἀπὸ τῶν πρώτων θεογονιῶν λήγει εἰς τὸν Θησέα. Ταύτης δ' εὗρέθησαν (*) καὶ ἀποσπάσματά τινα περὶ Ἑλένης καὶ ἀλώσεως τῆς Τροίας, περὶ Μινωταύρου, περὶ διαβολῆς Φαίδρας εἰς Ἴππόλυτον, κτλ. Ἐκ τῶν ἀπολομένων αὐτοῦ συγγραμμάτων μνημονεύονται 1) «τὰ Χρονικά» εἰς τέσσαρα βιβλία διὰ στίχων ἱαμβικῶν γεγραμμένα· 2) «ἡ γῆς Περίοδος» εἰς ἱαμβικοὺς στίχους· 3) «περὶ νεῶν» ἢ «περὶ τοῦ νεῶν καταλόγου τοῦ Β τῆς Ἰλιάδος»· 4) «τὰ περὶ Σώφρονος»· 5) «τὰ περὶ Ἐπιχάρμου» καὶ 6) «24 βιβλία περὶ θεῶν».

(*) ὑπὸ Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως.

Οὐρανὸς καὶ γῆ

(Ἀπολλ. Βιβλ. Α'. α', 1—7).

- 1 Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευσε κόσμου, γήμας δὲ Γῆν ἐτέκνωσε πρώτους τοὺς ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντες, Βριάρεων, Γύην, Κόττον, οἳ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι καὶ δυνάμει καθεστῆκε-

1. ἐδυνάστευσε] = δυνάστης, κύριος ἐγένετο. — γήμας] = νυμφευθεῖς, ἀδρ. τοῦ γαμέω-ω. — ἐτέκνωσε] = ἐγέννησεν. Τὸ τεκνῶ εἶνε σύνηθες μάλιστα παρὰ τοῖς τραγικοῖς, ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ Ἀττικοὶ πεζολόγοι μεταχειρίζονται.

σαν χεῖρας μὲν ἀνὰ ἐκτόν, κεφαλὰς δὲ ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες. Μετὰ τούτους δὲ αὐτῷ τεκνοὶ Γῆ Κύκλωπας, Ἀργην, Στερόπην, 2 Βρόντην, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἀλλὰ τούτους μὲν Οὐρανὸς δῆτας εἰς Τάρταρον ἔριψε (τόπος δ' οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄδου, τοσοῦτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάστημα ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ). Τεκνοὶ δ' αὖθις ἐκ γῆς παῖδας μὲν τοὺς Τιτᾶ 3 νας προσαγορευθέντας, Ὠκεανόν, Κοῖον, Ὑπερίονα, Κρόνον, Ἰαπετόν καὶ νεώτατον ἀπάντων Κρόνον, θυγατέρας δὲ τὰς κληθείσας Τιτανίδας, Τηθύν, Ῥέαν, Θέτιν, Μνημοσύνην, Φοίβην, Διώνην, Θείαν.

Ἀγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφθέν- 4 των παίδων πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι τῷ πατρί. Οἱ δὲ τῆς ἀρχῆς ἐκβαλόντες αὐτὸν τοὺς τε κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀνέχον ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παρέδοσαν.

Ὁ δὲ τούτους μὲν ἐν τῷ Ταρτάρῳ πάλιν δῆτας καθεῖρξε, τὴν 5 δ' ἀδελφὴν Ῥέαν γήμας, ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς ἐθεσπιώδουν αὐτῷ λέγοντες ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθήσεσθαι, κατέπινε τὰ γεννώμενα. Καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν Ἑστίαν κατέπινε, εἶτα Δήμητρα καὶ Ἥραν, μεθ' ἧς Πλούτων καὶ Ποσειδῶνα. Ὅργισθεῖσα δ' ἐπὶ τούτοις Ῥέα παραγίγνεται μὲν εἰς Κρήτην, 6

τὸ γεννᾶν.—ἀνυπέρβλητοι]=οὐδὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τις, νὰ νικήσῃ διὰ τε το μέγεθος καὶ τὴν δυνάμει των, ἀκατανίκητοι.

2. δῆτας]=δέσας, ἄρ. τοῦ δέω-δω.—ἐν Ἄδου]=ἐν οἷῳ Ἄδου (ὅρα Γ. Ζηκ. Συνακτ. § 418, σημ. 1), Ἄλῃς δὲ=δὲ θεὸς τοῦ Ἄδου.—ἀπὸ τῆς γῆς ἔχων διάστημα]=ἀπέχων τῆς γῆς τοσοῦτον.

4. ἐπιθέσθαι τῷ πατρί]=ἐπιθεῖναι ἑαυτοὺς τῷ πατρί, ἐπιπесεῖν τῷ πατρί, νὰ ἐπιτέσωσι, νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.—τοὺς κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀνέχοντες]=τοὺς εἰς τὸν Τάρταρον ῥιφθέντας. Τὸ ῥῆμα μεταγενέστερον.

5. Ὁ δὲ] δηλ. ὁ Κρόνος.—καθεῖρξε]=κατέκλεισε· τὸ μὲν εἰργνώ (καὶ καθεῖργνυμι)=ἐμποδίζω τὴν ἔξοδον, ἐγκλείω, τὸ δὲ εἰργω=ἐμποδίζω τὴν εἰσοδον, ἀποκλείω.—ἐθεσπιώδουν]=ἐρησμοδότουν, τὸ δὲ ῥῆμα ποιητικόν.—ἀφαιρεθήσεσθαι] τὸ ὑποκείμ. αὐτὸν ἐκ τοῦ προηγουμένου αὐτοῦ.—κατέπινεν] ἐπανάληψιν σημαίνει ὁ παρατακτικὸς —εἶτα] μετὰ τὸ πρῶτον μὲν τίθεται ὁ εἶτα ἄνευ τοῦ δέ.

6. παραγίγνεται] ἱστορ. ἐνεστώς=ἦλθεν.—δηνίχα]=καθ' ὃν χρόνον.—τῆς Δίκτης] ὅρος τῆς Κρήτης πρὸς ἀνατολὰς, νῦν Λασιθί.—Κούρηαι] οἱ Κούρητες ἦσαν ἀρχαῖοι ἱερεῖς τῆς Ῥέας.

- όπηνίκα τὸν Δία ἐγκυμονοῦσα ἐτύγγχε, γεννᾷ δ' ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης Δία καὶ τοῦτον δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς
- 7 Μελισσέως παισὶ νύμφαις, Ἀδρυστεία τε καὶ Ἰδῆ. Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι, οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα ἔδωκε Κρόνῳ καταπιεῖν ὡς τὸν γεγεννημένον παῖδα.

Πόλεμος Διὸς πρὸς Κρόνον

(Ἀπολλ. Βιβλ. Α', 6', 1).

- 1 Ἐπειδὴ Ζεὺς ἐγένετο τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν τὴν Ὀκεανοῦ συνεργόν, ἣν δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν φάρμακον, ὑφ' οὗ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς πρῶτον μὲν ἐξεμεῖ τὸν λίθον, ἔπειτα τοὺς παῖδας οὓς κατέπιε· μεθ' ὧν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐξήνεγκε
- 2 πόλεμον. Μαχομένων δ' αὐτῶν ἐνιαυτοὺς δέκα, ἡ Γῆ τῷ Διὶ ἔχρησε τὴν νίκην, τοὺς καταταρταρωθέντας ἂν ἔχῃ συμμάχους· ὁ δὲ τὴν φοροῦσσαν αὐτῶν τὰ δεσμὰ Κάμπην ἀποκτείνας ἔλυ-
- 3 σεν. Καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδοῦσι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κερχυνόν. Πλούτωνι δὲ κυνῆν, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν· οἱ δὲ
- 4 τούτοις ὀπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων καὶ καθείρξαντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ τοὺς ἐκκτόγχειρας καθιστᾷσι φύλακας. Αὐτοὶ δὲ

7. Ἀμαλθείας] αἰγός, ἥς τὸ κέρας πεσόν ποτε ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Διὸς ταῖς νύμφαις, αἵτινες ἀνέθρεψαν αὐτόν, εἶχε δὲ τὴν ιδιότητα τὸ κέρας νὰ παρῆχῃ ὅπερ τις ἤθελεν ἐπιθυμήσῃ (πρὸβλ. Ἀπολλ. Β', ζ', 5).—ἵνα μὴ ἀκούῃ] ὥφειλε νὰ εἶναι κατ' εὐκτικὴν εἴνα μὴ ἀκούσι».—ὡς τὸν γεγεννημένον παῖδα]—ὡς εἰ ἦν ὁ γεγεννημένος παῖς.

1. ἐγένετο τέλειος]—ἐτελεώθη, ἠνδρώθη.—τὴν Ὀκεανὸς] δηλ. θυγατέρα.—ἐξεμεῖ τὸν λίθον]—ἐξερᾷ τὸν λίθον τὸν ἀντὶ Διὸς καταποθέντα.—ὅς κατέπιε] δηλ. τὴν Ἑστίαν, Δήμητρα, Ἥραν, Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα.

2. ἐχρησε]—ἐχρησιμοδότησεν.—τοὺς καταταρταρωθέντας] δηλ. τοὺς ἑκατόγχειρας καὶ Κύκλωπας.—τὰ δεσμὰ]—τὰ σχοινία καὶ αἱ ἀλύσεις, δι' ὧν δένεταί τις, δεσμοὶ δὲ=σύνδεσις (ὡς δεσμοὶ φιλίας) καὶ τὰ δεσμὰ (ὡς θάνατοι καὶ δεσμοί).—Κάμπην] τέρας καταχθόνιον.

3. κυνῆν]—περικεφαλαῖζαν ἐκ δέρματος κυνός, καθιστᾷσαν τὸν φοροῦντα αὐτὴν ὀράτον.—τρίαιναν] κάμακα ἔχοντα τρεῖς αἰχμάς.

4. διακληροῦνται]—κλήρῳ διανεμόνται τὴν ἀρχήν.—λαγχάνει τὴν δυναστείαν]—κλήρῳ λαμβάνει.

διακληροῦνται περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν τῷ οὐρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν ᾧδου.

Ἀρπαγὴ Περσεφόνης

(Ἀπολλ. Βιβλ. Α', ε', 1).

Πλούτων Περσεφόνην τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος ἤρπατε κρύφα. 1 Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπύδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πάσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήρει· μαθοῦσα δὲ παρ' Ἑρμιονέων ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἤρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς ἀπέλιπεν οὐρανόν, εἰκασθεῖσαν δὲ γυναικὶ ἦκεν εἰς Ἑλευσῖνα. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν 2 ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν Ἀγέλαστον ἐκάθισε Πέτρην παρὰ τὸ Καλ-λίχορον φρέαρ καλούμενον, ἔπειτα πρὸς Κελεὺν ἔλθοῦσα τὸν βασιλεύοντα τότε Ἑλευσινίων, ἔνδον οὕτων γυναικῶν καὶ λεγουσῶν τούτων παρ' αὐτὰς καθέζεσθαι, γρηῃ τις Ἰάμβη σκώψασα τὴν θεὸν ἐποίησε μειδιάσθαι. Διὰ τοῦτο ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις τὰς γυ- 3 ναῖκας σκώπτειν λέγουσιν.

Ὅντος δὲ τῇ τοῦ Κελεοῦ γυναικὶ Μετανείρα παιδίου, τοῦτο 4 ἔτρεφεν ἡ Δημήτηρ παρὰ λαβοῦσα· βουλομένη δὲ αὐτὸ ἀθάνατον

1. τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος] δηλ. θυγατέρα. — περιήρει] = περιήρχετο. — Ἑρμιονέων] κατοίκων τῆς πόλεως Ἑρμιόνης τῆς Ἀργολίδος. — εἰκασθεῖσα δὲ γυναικί] = ὁμοιώσασα ἐαυτὴν γυναικὶ θνητῇ, ὁμοιωθεῖσα μὲ γυναῖκα θνητῇ. — Ἑλευσῖνα] πόλιν τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἦν ναὸς τῆς Δήμητρος καὶ ἐτελοῦντο τὰ Ἑλευσίνια μυστήρια.

2. ἀπ' ἐκείνης] δηλ. τῆς Δήμητρος. — Ἀγέλαστον Πέτρην] διότι ἡ Δημήτηρ ἦν λευπημένη διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς θυγατρὸς. — παρ' αὐτὰς] πλησίον τῶν. Κεῖται δὲ συνεπτυγμένως = ἔλθοῦσα παρ' αὐτὰς καθέζεσθαι παρ' αὐταῖς.

3. ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις] τὰ Θεσμοφῶρια ἦσαν ἑορτὴ τῆς Θεσμοφόρου Δήμητρος, ὡς προστάτιδος τοῦ γάμου, τῆς γεωργίας καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Ἦσαν δὲ κυρίως γυναικῶν ἑορτὴ καὶ ἐν Ἀθήναις τετραήμερος 9—13 ἢ 10—14 τοῦ Πυανοσιώνος (Ὀκτωβρίου), ἀπηγορεύετο δ' αὐστηρῶς ἐν ταῖς τελεταῖς ἡ παρουσία ἀνδρῶν. Ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἣτις ἐκαλεῖτο καλλιγένεια καὶ ἐν ἣ ἦν εὐθυμία, ἐλοιδοροῦντο αἱ γυναῖκες ἀλλήλαις εἰς ἀνάμνησιν τῆς Ἰάμβης, ἣτις σκώψασα τὴν θεὸν ἐποίησε μειδιάσθαι.

4. περιήρει] = ἀφῆρει. — ἐπετήρησεν] = ἐκαίροφυλάκησεν. — κατα-

πιῆται, τὰς νύκτας εἰς πῦρ κατετίθει τὸ βρέφος καὶ περιήρει
 τὰς θνητὰς σάρκας αὐτοῦ· καθ' ἡμέραν δὲ παρὰδύξως αὐξανομέ-
 νου τοῦ Δημοφῶντος (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδί) ἐπιτήρησεν
 ἡ Πρῆξιθέα καὶ κατελαβοῦσα εἰς πῦρ ἐγκεκρυμμένον ἀνεβόησε·
 οἷον περ τὸ μὲν βρέφος ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνηλώθη, ἡ θεὰ δὲ αὐτὴν
 5 ἐξέφηνεν. Τριπτολέμῳ δὲ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν Μετχνηίρας παί-
 δων δίφρον κατασκευάσασα πτηνῶν δρακόντων πυρὸν ἔδωκεν, ᾧ
 6 τὴν ὅλην οἰκουμένην δι' οὐρανοῦ αἰρόμενος κατέσπειρεν. Διὸς δὲ
 Πλούτωνα τὴν Κόρην ἀναπέμψαι κελεύσας, ὁ Πλούτων ἔνθα μὴ
 πολὺν χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ καταμείνη, ῥοῖᾱ· ἔδωκεν αὐτῇ φα-
 γεῖν κόκκον, ἡ δὲ οὐ προῖδομένη τὸ συμβητόμενον κατηνάλωσεν
 αὐτόν. Καταμαρτυρήσαντος δ' αὐτῆς Ἀσκαλάφου τοῦ Ἀχέρων-
 τος καὶ Γοργύρας, τούτῳ μὲν Δημήτηρ ἐν Ἄδου βρεῖν ἐπέθηκε
 πέτρην, Περσεφόνῃ δὲ καθ' ἕκαστον ἐνιατὸν τὸ μὲν τρίτον μετὰ
 Πλούτωνος ἡναγκάσθη μένειν, τὸ δὲ λοιπὸν παρὰ τοῖς θεοῖς.

Προμηθεύς

(Ἀπολλ. Βιβλ. Α', ζ', 4).

1 Προμηθεύς ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας ἔδωκεν αὐτοῖς

λαβοῦσα]=εὐρύσσει.—ἀνεβόησε]=μεγάλως ἐβόησεν.—αὐτὴν ἐξέφηνεν]=
 ἐφανέρωσεν αὐτὴν ὅτι ἦτο θεὰ.

5. δίφρον]=ἄρμα δυνάμενον νὰ φέρῃ μόνον δύο ἀνθρώπους, ὧν δὲ εἰς ἥτο
 ὁ ἡνίοχος, ὁ δ' ἄλλος ἐκαλεῖτο παραβάτης.—πτηνῶν δρακόντων]=δίφρος
 ἔχων πτηνοὺς (πτερωτοὺς) δράκοντας σύροντας αὐτόν.—πυρὸν]=σίτον, ἢ
 πυρὸς-οὔ.—τὴν ὅλην οἰκουμένην]=δρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 376.—δι' οὐ-
 ρανοῦ αἰρόμενος]=ἐνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ ὑψούμενος, ἐναέριος ὢν.

6. τὴν Κόρην]=τὴν Περσεφόνην ὡς κατ' ἐξοχὴν κόρην, ὡς Ἰσθμὸς ὁ
 Κορινθιακός, Χερρόνησος ἡ Θρακικὴ, κτλ.—ἀναπέμψαι]=πέμψαι ἄνω,
 εἰς τὸν οὐρανόν.—ῥοῖᾱς]=ῥοῖδις, ἥτις Ἀττικῶς λέγεται ῥόα, (δρα
 Αἴσ. μῦθ. 47).—οὐ προῖδομένη]=μέσ. ἀόρ. τοῦ μέσ. προσορῶμαι· προσορῶ
 μὲν=ὁρῶ τὰ πράγματα πρὶν γίνωσι, προσορῶμαι δὲ=λαμβάνω προμή-
 θειαν περὶ αὐτῶν, φροντίζω, ὅτε γενικῇ συντάσσεται, ἥ=προ-
 βλεπῶ τι ἑμαυτῷ (δι' ἑμαυτόν), ὅτε αἰτιατικῇ συντάσσεται.—τὸ συμ-
 βητόμενον]=τὸ μέλλον συμβῆσεσθαι· διότι ὁ καρπὸν τοῦ ἄδου φαγὼν
 ἀνῆκε πλέον αὐτῷ.—αὐτόν]=δρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 376.—Καταμαρτυρήσαντος]=
 μαρτυρήσαντος κατ' αὐτῆς ὅτι ἔφαγε· διότι ἡ Περσεφόνῃ ἡρνεῖτο
 ὅτι ἔφαγεν.

1. γάρθηκι]=γάρθηξ· εἶνε φυτὸν καλαμοειδές, ὑψηλόν, γονατώδες καὶ

καὶ πῦρ λάθρα τοῦ Διὸς ἐν νάρθηκι κρύψας. Ὡς δὲ ᾔσθετο Ζεὺς, ἐπέταξεν Ἡφαίστιω <ἐν> τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι. Τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. Ἐν δὴ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐτῶν [ἀριθμὸν] ἐδέδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς ἐπιπετόμενος αὐτῷ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τοῦ ἥπατος ἀῤῃσνομένου διὰ νυκτός. Καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς χλαπέν-3τος δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρι Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσεν.

Δευκαλίων

(Ἀπολλ. βιβλ. Α'. ζ', 2).

Προμηθεὺς παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος βασιλεύων τῶν 1περὶ τὴν Φθίαν τόπων ἔγημε Πύρραν τὴν Ἐπιμηθεὺς καὶ Πανδώραν, ἣν ἐπλασαν θεοὶ πρώτην γυναῖκα. Ἐπεὶ δὲ ἀφηνίσει Ζεὺς 2τὸ χαλκοῦν ἤθελε γένος, ὑποθεμένου Προμηθεὺς, Δευκαλίων τεκτινάμενος λάρνακα καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὕετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας τὰ 3πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσε, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους ὀλίγων χωρὶς, οἱ συνέφυγον εἰς τὰ πηληϊὸν ὕψηλὰ ὄρη. Τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν ὄρη διέστη καὶ τὰ 4ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου συνεχύθη πάντα. Δευκαλίων δ' 4

ἀκάνθων. ἐγκλείει δ' ἐν τῷ κορμῷ αὐτοῦ ἐντεριώννην, ἥτις διατηρεῖ τὸ πῦρ ὡς ἡ ὕσκα.—προσηλῶσαι]=καρφῶσαι, δῆσαι (δρα Λουκιαν. Θε. Διάλογ. 1, 1).

2. πολλῶν ἐτῶν] ἐπὶ πολλὰ ἔτη (πρβλ. Γ. Ζηκ. Συντ. § 83), διὰ τοῦτο ὠθειλάμεν τὸ «ἀριθμὸν».—ἐδέδετο]=ἦν δεδεμένος.—τοὺς λοβοὺς]=τὰ ἄκρα τοῦ ἥπατος ἔτρωγεν.

3. δίκην ἔτινε ταύτην]=ταύτην τὴν τιμωρίαν ἀπέτινεν, ἐπλήρωνεν, ὕψιστατο.

1. Φθίαν]=χώραν ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ τῆς Φθιώτιδος.—ἦν πρώτην] δηλ. Πανδώραν, ἥτις ἦτο καὶ προμήτωρ πάντων τῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν.

2. ὑποθεμένου]=συμβουλευσάντος.—τεκτινάμενος] μέσ. ἄορ. τοῦ ἀποθετ. τεκταίνομαι]=κατασκευάζω τι.—λάρνακα]=σκάφος, πλοίαριον.—τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος]=τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν ἐν τῇ λάρνακι θεῖς δι' ἑαυτόν.

3. κατέκλυσε]=κατεκάλυψεν ὕδατι.—ὀλίγων χωρὶς]=ἐκτὸς ὀλίγων.—διέστη]=διεχωρίσθησαν ἡνωμένα πρότερον ὄντα.—συνεχύθη] ἄορ. παθητ. τοῦ συγχέομαι, ὅστις παρὰ μεταγενεστ. λέγεται συνεχέσθην=ἔγι-νω ἄνω κάτω.

4. φερόμενος]=πλέων, κινούμενος.—προσίσχει]=ἀμεταβ.=προσορμίζει-

- ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ
 νύκτας τὰς Ἰσας τῷ Παρνατῷ προσίσχει, καὶ κεῖ τῶν ὄμβρων παύ-
 5 λαν λαβόντων ἐκβᾶς θύει Διὶ φυζίφ. Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς
 αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὅ, τι βούλεται· ὁ δὲ αἰρεῖται ἀνθρώπους
 αὐτῷ γεῖνέσθαι. Καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλῆς αἶρων ἔβαλε
 λίθους, καὶ οὗς μὲν ἔβαλε Δευκαλίων ἄνδρες ἐγένοντο, οὗς δὲ
 Πύρρα γυναῖκες. Ὅθεν καὶ λαοὶ μεταφορικῶς ὠνομάσθησαν ἀπὸ
 τοῦ λίθου, ὁ λίθος.
- 6 Γίγονται δ' ἐκ Πύρρας Δευκαλίωνι παῖδες Ἕλληνας μὲν πρῶ-
 τος, ὃν ἐκ Διὸς γεγενῆσθαι λέγουσι, δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων ὁ
 μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας Ἀττικῆς, θυγάτηρ δὲ Πρωτογένεια,
 ἐξ ἧς καὶ Διὸς Ἀέθλιος. Ἕλληνας δὲ καὶ νόμφης Ὀρσηίδος Δω-
 ρος, Εὐθύος, Αἰόλος. Αὐτὸς μὲν οὖν ἀφ' ἐκυτοῦ τοὺς καλουμένους
 Γραικοὺς προσηγόρευεν Ἕλληνας, τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν
 7 χώραν. Καὶ Εὐθύος μὲν λαβὼν τὴν Πελοπόννησον ἐκ Κρεούσης
 τῆς Ἐρεχθέως Ἀχαιοὺς ἐγέννησε καὶ Ἴωνα, ἀφ' ὧν οἱ Ἀχαιοὶ
 καὶ Ἴωνες καλοῦνται, Δῶρος δὲ τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου
 λαβὼν τοὺς κατοίκους ἀφ' ἐκυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσεν, Αἰόλος δὲ
 βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰο-
 λεῖς προσηγόρευσε, καὶ γῆμας Ἐνναρέτην τὴν Δηιάχου παῖδας

ται. ἀράζει πλησίον.—παύλαν λαβόντων]=παυσασμένων.—φυζίφ] δ
 Ζεὺς φθίσιος λέγεται ὡς προστάτης τῶν ζητούντων ἄσυλον, ὡς διασώζων
 τοὺς φυγάδας.

5. αἰτεῖσθαι]=αἰτεῖν ἑαυτῷ=νὰ ζητῇ νὰ λάβῃ δι' ἑαυτὸν.—αἰρεῖται]
 =προτιμᾷ· τὸ μὲν αἰρῶ=λαμβάνω, τὸ δὲ αἰροῦμαι=αἰρῶ ἐμαυτῷ,
 ἐπειδὴ δὲ ὁ δι' ἑαυτὸν λαμβάνων ἐκλέγει, τὸ αἰρεῖσθαι μεταπίπτει εἰς τὴν
 σημασίαν τοῦ ἐκλέγειν καὶ προτιμᾶν.—Διὸς εἰπόντος]=κατὰ συμβουλήν
 τοῦ Διὸς.—ἄνδρες ἐγένοντο] ὑποκείμεν. εἶναι τὸ αὐτὸς ἔβαλε Δευκαλίων]=
 οἱ ὑπὸ Δευκαλίωνος βαλλόμενοι.—μεταφορικῶς]=κατὰ μεταφοράν, μετα-
 φορὰ δ' εἶναι ὁ λεκτικὸς τρόπος, καθ' ὃν αἱ λέξεις ἀπὸ τῆς κυρίως σημα-
 σίας μεταφέρονται εἰς ἄλλην ὁμοιότητα ἔχουσιν πρὸς αὐτήν.

6. Γραικοὺς] τὸ ὄνομα Γραικὸς ἦν ἀρχαιότερον τοῦ Ἕλληνα.

7. Πελοπόννησον] ἥτις ἀπὸ Πέλοπος ἐκλήθη οὕτω πρότερον καλουμένη
 Αἰγιάλεια, Ἀπία, Ἰναχία, Πελασγία, Ἀργός· ὁ δὲ Πέλοψ δ' υἱὸς τοῦ Ταγτά-
 λου ἐλέγετο ὅτι ὑπῆρξε τρεῖς γενεάς πρὸ τῶν Τρωικῶν (Ἡρόδ. Ζ', 11.
 Θουκ. Α', 9).—πέραν] διαφέρει τοῦ πέρα (ὅρα Γ. Ζηκ. Διδασκ. Γραμμ.
 § 209, σημ. 2), λέγεται δὲ καὶ ἀντιπέραν καὶ ἀντιπέρας=ἀντικρὺ τῆς
 Πελοποννήσου πρὸς βορρᾶν.

μὲν ἐγέννησεν ἑπτὰ, Κρηθεά, Σίσυφον, Ἀθάμαντα, Σαλμωνέα, Διόνα, Μάγνητα, Περιήρη, θυγατέρας δὲ πέντε, Κανάκην, Ἀλκυόνην, Πεισιδίκην, Καλύκην, Περιμήδην.

Φρῖξος καὶ Ἑλλήν

(Ἀπολλοδ. Βιβλ. Α', θ', 1)

Τῶν Αἰόλου παίδων Ἀθάμας δυναστεύων Βοιωτίας ἐκ Νεφέ-
λης τεκνοῖ παῖδ᾽ αὖ μὲν Φρῖξον, θυγατέρᾳ δὲ Ἑλλην. Αὔθις δὲ Ἰνώ
ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. Ἐπιβου-
λεύουσα δὲ Ἰνώ τοῖς Νεφέλης τέκνοις ἐπεισε τὰς γυναῖκας τὸν
πυρὸν φρύγειν. Λαμβάνουσαι δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν τοῦτο ἔπρασ-
σον. Γῆ δὲ πεπρυγμένους πυροῦς δεχομένη καρποὺς ἐτησίους οὐκ
ἀνεδίδου· διὸ πέμπων ὁ Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς ἀπαλλαγὴν ἐπυν-
θάνετο τῆς ἀφορίας. Ἰνώ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν ὥς
εἶη κεχρησμένον παύεσθαι τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ ὁ Φρῖ-
ξος. Τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τῆν
γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε Φρῖξον. Νεφέλη δὲ μετὰ
τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνῆρπασε καὶ παρ' Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσό-
μαλλον κριὸν ἔδωκεν, ἐφ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ γῆν ὑπερέβησαν
καὶ θάλασσαν. Ὡς δ' ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ κειμένην θά-
λασσαν Σιγείου καὶ Χερρονήσου, ὦλισθεν εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἑλλήν,

1. Ἰνώ ἔγημεν] ὑποκείμε. ὁ Ἀθάμας· τὸ μὲν ἐνεργητ. λέγεται περὶ
ἀνδρὸς λαμβάνοντος γυναῖκα εἰς γάμον=νυμφεύομαι, τὸ δὲ μέσ. λέγεται
περὶ γυνακὸς σπυκατατιθεμένης νά ἔλθῃ εἰς γάμον=ἐπιτρέπω ἑμαυτὴν τῷ
ἀνδρὶ γῆμαι=ὑπανδρεύομαι.

2. ἐπιβουλεύουσα]=μελετώσα κακὰ κατὰ τῶν τέκνων, ἐπιβουλεομένη
τὰ τέκνα. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς λέγεται ἐπιβουλεύω τινί καὶ παθ. ἐπιβου-
λεύομαι ἐπὶ τινος.—φρύγειν]=νά ξηροψήνωσιν, ἵνα μὴ φυτρῶνῃ σπει-
ρόμενος.—τοῦτο ἔπρασσον]=ἐπφυγον (ὅρα ἐν Ἀνθολ. Στοβ. 18).—ἀνε-
δίδου]=ἀνεβλάστανεν, ἀνέφευεν.

3. ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας]=ἐπυνθάνετο τί ποιῶν ἀπαλ-
λάξαι τὴν χώραν τῆς ἀφορίας.—κεχρησμένον]=κεχρησμοδοτημένον,
παθ. παρακ. τοῦ χρῶ (ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 554, α').—
παύσεσθαι]=ὅτι παύσεται.

4. συναναγκαζόμενος] αἰτιολ. μετοχή=σὺν τῷ χρησμῷ ἀναγκαζόμε-
νος καὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων ἢ ὁμοῦ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν κατοίκων.—
παρέστησε]=παρὰ τὸν βωμὸν ἔστησεν ἵνα θύσῃ αὐτόν.—ἀνῆρπασε]=αἵ-
φνης ἤρπασεν.

5. Σιγείου]=ἀκρωτηρίου καὶ πόλεως τῆς Τρωάδος ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ

κάκει θανούσης αὐτῆς ἀπ' ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη τὸ πέλ-
 6 γος. Φρῆξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευεν. Οὗτος
 αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων, Χαλκιοπην, δίδωσιν.
 Ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὶ θύει φυζίῳ, τὸ δὲ τούτου δέρας
 Αἰήτηρ δίδωσιν· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περι δρῦν ἐν Ἄρεως ἄλσει καθήλωσεν.

Ἀργοναυτικὴ στρατεία

('Απολλ. Α', θ', 16 κ. ε.)

- 1 Ἄλκωνος τοῦ Κρηθέως καὶ Πολυμήδης τῆς Αὐτολύκου γίγνεται
 Ἰάσων. Οὗτος ὥκει ἐν Ἰωλκῷ, τῆς δὲ Ἰωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευσε
 μετὰ Κρηθέα. ὃ χρωμένῳ περὶ τῆς βασιλείας ἐθέσπισεν ὁ θεὸς
- 2 τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸ μὲν πρῶτον ἠγνόει τὸν χρη-
 σμόν, αὐτῆς δὲ ὕστερον αὐτὸν ἔγνω. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσῃ
 Ποσειδῶνι θυτίαν ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν Ἰάσωνα
- 3 μετεπέμψατο. Ὁ δὲ πόθῳ γεωργίας ἐν τοῖς χωρίοις διατελῶν
 ἔσπευσεν ἐπὶ τὴν θυσίαν, διχθαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε
 μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας ἐν τῷ ρεῖθρῳ πέδιλον. Θεα-

Ἑλλήσποντος.—Χερρονήσου] ἐκ τῶν κατ' ἐξοχὴν—τῆς Θρακικῆς Χερ-
 ρονήσου τῆς κειμένης ἀπέναντι τῆς Ἀβύδου. Οὕτω καὶ Ἰσθμός=ὁ Κο-
 ρινθιακὸς ἰσθμός, κτλ.—Ὀλισθεν] ἄορ. τοῦ Ὀλισθάνω=γλιστρῶ.

6. Κόλχους] κατοίκους τῆς Κολχίδος, χώρας πρὸς δυσμὰς τοῦ Εὐξείνου
 πόντου μεταξύ Κανκάσου, Ἀρμενίας καὶ Ἰβηρίας (δὴλ. τῆς Γεωργίας).

1. Ἰωλκῷ]=πόλει τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας ἐπὶ ὑψώματος κειμένη
 πρὸς ἀνατολὰς ἐν τῷ Παγασαίῳ κόλπῳ. Ταύτην ἱδρυσεν ὁ Κρηθεὺς καὶ
 ἀνέδειξεν ἐπίσημον ὁ Ἰάσων. Νῦν καλεῖται Βόλος.—ὃ χρωμένῳ]=ὃ ἐρω-
 τῶντι τὸ μαντεῖον, τὸ χρηστήριον.—ἐθέσπισεν]=ἐθεσπιώδησεν, ἐχρη-
 σμοδότησεν. Τὸ θεσπίζω εἶναι ποιητικὸν καὶ μεταγενέστερον.—φυλάξα-
 σθαι]=φυλάττων ἑαυτὸν εὐλαβηθῆναι, φοβηθῆναι τὸν μονοσάνδαλον (τὸν
 φοροῦντα ἐν μόνον σάνδαλον ἢ σανδάλιον, ὅπερ ἦτο ζύλινον κατ' ἀρχάς,
 εἴτα δὲ δερμάτινον πέλμα προσδεγόμενον τοῖς ποσὶ δι' ἱμάντων).

2. ἐπὶ τῇ θαλάσῃ]=πλησίον τῆς θαλάσσης.—ἐπὶ ταύτῃ]=ἐνεκα
 ταύτης.—μετεπέμψατο]=πέμπων πρὸς αὐτὸν προσεκαλέσατο.

3. ἐν τοῖς χωρίοις]=ἐν τοῖς ἀγροῖς, χωραφίοις (Θουκ. Α', 106).—δια-
 τελῶν] συνήθως τίθεται μετὰ μετοχῆς, σπανίως δὲ ἄνευ αὐτῆς καὶ μάλιστα
 ὅταν εἶναι κατὰ μετοχὴν, ὡς «ὅρῳ τῶν ἀνθρώπων οὐδένα ἀναμάρ-
 τητον διατελοῦντα» (Ξεν. Ἑλλ. 5', γ', 10).—πέδιλον]=πᾶν εἶδος

σάμενος δὲ Περίκλεις αὐτὸν καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν ἡρώτα 4
προσελθὼν, τί ἂν ἐποίησεν ἐξουσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν αὐτῷ πρὸς
τινος φονευθῆσθαι τῶν πολιτῶν. Ὁ δὲ, εἰτ' ἐπελθὼν ἄλλως
εἶτε διὰ μῆτιν Ἦρας, ἢ ἔλθοι κακὸν Μῆδεια Περίκλεις (τὴν γὰρ
Ἦραν οὐκ ἐτίμα), «τὸ χρυσόμαλλον δέρας» ἔφη «προσέταττον
ἂν φέρειν αὐτῷ». Τοῦτο Περίκλεις ἀκούτας εὐθύς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλ- 5
θεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. Τοῦτο ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἀρεῶς ἄλσει κρε-
μάμενον ἐκ δρυός, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου.

Ἀργοναυτικὴ στρατεία

(Ἀπολλ. Δ', θ', 16 κ. ἐ.)

Ἐπὶ τὸ δέρας πεμπόμενος Ἰάσων Ἀργὸν παρεκάλεσε τὸν Φρί- 1
ξου, κῆκεῖνος Ἀθηναῖς ὑποθεμένης πεντηκόντορον ναῦν κατε-
σκεύασε τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργῶ
κατὰ δὲ τὴν πρῶρην ἐνήρμοσεν Ἀθηναῖ φωνῆν φηγοῦ τῆς Δω-
δωνίδος ξύλον. Ὡς δὲ ἡ ναὺς κατεσκευάσθη, χρωμένῳ ὁ θεὸς
αὐτῷ πλεῖν ἐπέτρεψε συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος.
Οἱ δὲ συναθροισθέντες εἰσὶν οἵδε. Τίφυς Ἀγνίου, ὃς ἐκυβέρνα τὴν
ναῦν, Ὀρφεὺς Οἰάγρου, Ζήτης καὶ Κάλαις Βορέου, Κάστωρ καὶ
Πολυδεύκης Διός, Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς Αἰακοῦ, Ἡρακλῆς Διός,
Θησεὺς Αἰγέως, Ἰδᾶς καὶ Λυγκεὺς Ἀφαρέως, Ἀμφιάραος Ὀι-
κλέους, Λαέρτης Ἀρκεισίου, Ἀργὸς Φρίξου καὶ ἄλλοι.

ὑποδήματος, ἰδίως δὲ τὸ συνιστάμενον εἰς μόνον πέλμα προσδεδεμένον εἰς
τὸν πόδα δι' ἱμάντων (πλεκτόν τσαρούχι τῶν χωρικῶν).

4. συμβαλὼν] = συνεῖς, ἐννοήσας. — ἐξουσίαν ἔχων] = εἰ εἶχεν ἐξουσίαν
δηλ. ποιῆσαι. — λόγιον] = χρησμὸς (δρα ἄνωτέρ. σελ. 29, 1) — πρὸς τι-
νος] = ὑπὸ τινος. — ἐπελθὼν ἄλλως] = διότι ἐπῆλθεν αὐτῷ ἄπλως καὶ ὡς
ἔτυχε (δρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 391, 1), τὸ δ' ἐπέρχεται = ἐρχεσθαι εἰς
τὸν νοῦν τινος τυχαίως. — μῆτιν] = ὀργήν. — οὐκ ἐτίμα] δηλ. ὁ Περίκλεις.
— αὐτῷ] συναπτέον τῷ «προσέταττον».

5. δράκοντος] καὶ ἐν ταῖς παραμυθίαις δράκοντες φυλάττουσι θησαυρούς.

1. παρεκάλεσε] = προσεκάλεσε (δρα σελ. 12, 30). — ὑποθεμένης] = συμ-
βουλευσάσης. — πεντηκόντορον] = πεντηκοντάκωπον ναῦν. — φωνῆν ξύ-
λον] = ἄνθρωπινην φωνήν ἔχον ξύλον. Τὸ ἐν Ἠπειρῷ ἀρχαῖότατον μαν-
τεῖον τοῦ Δωδωναίου Διὸς ἦν ὑπὸ φηγῶ ἱδρυμένον (Ἡρόδ. Β', 56), τὸ δὲ
φωνῆν ξύλον τῆς Δωδωνίδος φηγοῦ φαίνεται ὅτι σημαίνει χρησμὸν δε-
θέντα τῷ Ἰάσωνι ὑπὸ τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου. — χρωμένῳ] δρα ἄνωτ.
σελ. 81, 4. — Βορέου] δρα Γ. Ζηχ. Διδακτ. Γραμμ. § 288, σημ.

- 2 Οὗτοι δὲ νευκροῦντος Ἰάσονος ἀναχθέντες προσίσχουσι Λήμνῳ. Ἀπὸ Λήμνου δὲ προσίσχουσι Δολίοισιν, ὧν ἐβασίλευε Κύζικος. Οὗτος ὑπεδέξατο αὐτοὺς φιλοφρόνως. Νυκτὸς δὲ ἀναχθέντες ἐντεῦθεν καὶ περιπεσόντες ἀντιπνοίαις, πάλιν τοῖς Δολίοισι προσίσχουσιν. Οἱ δὲ νομίζοντες Πελασγικὸν εἶναι στρατὸν (ἐτυχον γὰρ ὑπὸ Πελατγῶν συνεχῶς πολεμούμενοι) μάχην τῆς νυκτὸς συνάπτουσιν ἀγνοοῦντες πρὸς ἀγνοοῦντας. Κτείναντες δὲ πολλοὺς οἱ Ἀργοναῦται, μεθ' ὧν καὶ Κύζικον, μεθ' ἡμέραν, ὥς ἔγνωσαν, ἀποδυράμενοι τὰς τε κόμας ἐκείραντο καὶ τὸν Κύζικον πολυτελῶς ἔθαψαν. Καὶ μετὰ τὴν ταφὴν πλεύσαντες Μυσίᾳ προσίσχουσιν.
- 3 Ἀπὸ δὲ Μυσίας ἀπῆλθον εἰς τὴν Βεβρύκων γῆν, ἧς ἐβασίλευεν Ἀμυκος Ποσειδῶνος παῖς καὶ Βιθυνίδος. Γενναῖος δ' ὧν οὗτος τοὺς προσίσχοντας ξένους ἠνάγκαζε πυκτεύειν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀνῆρει. Παραγενόμενος οὖν καὶ τότε ἐπὶ τὴν Ἀργῶ τὸν ἄριστον αὐτῶν εἰς πυγμὴν προukaλεῖτο. Πολυδεύκης δ' ὑποσχόμενος πυκτεύσειν πρὸς αὐτόν, πληῆξας κατὰ τὸν αὐχένα ἀπέ-

2. ἀναχθέντες] ὅρα ἄνωτ. σελ. 24, 7.—προσίσχουσιν] ὅρα σελ. 63, 4.—Λήμνῳ] νήσῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς νότον τῆς Θάσου, ἣτις καλουμένη ἀρχαιότατα *Διθαλία* καὶ *Ἰψιπέλεια* ἦν ἱερὰ τοῦ Ἡφαίστου.—Δολίοισιν] οἱ Διολιῶνες ἦσαν λαὸς παρὰ τὴν Κύζικον μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ῥυνδάκου καὶ Αἰσώπου.—ἀντιπνοίαις]=ἐναντίοις ἀνέμοις.—Πελασγῶν] οἵτινες ἦσαν οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γερσότητος. Πελασγοὶ κατοίκησαν καὶ παρὰ τὴν Τρωάδα τὴν Λάρισαν, ὅθεν ἦλθον ἐπικούροι τῶν Τρώων (11. B, 840). Ὑπὸ τούτων γειτόνων ὄντων ἴσως οἱ Δολιῶνες ἐπολεμοῦντο.—μεθ' ἡμέραν]=ἐν καιρῷ τῆς ἡμέρας, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἡμέρας (ὅρα Γ. Ζηκ. Συνακτ. § 227, 2).—ἀποδυράμενοι]=λίαν θρηνήσαντες.—τὰς κόμας ἐκείραντο]=ἐκείραν τὰς αὐτῶν κόμης. Οἱ παλαιοὶ πενθοῦντες ἐκείρον τὴν κόμην καὶ τὸν πώγωνα, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις τούναντιόν, ὥς καὶ παρ' ἡμῖν, ἡ πωγωνοτροφία ἦν σημεῖον πένθους.—Μυσία] ἐπαρχία τῆς μικρᾶς Ἀσίας μεταξὺ Προποντίδος, Αἰγαίου Πελάγους, Λυδίας, Φρυγίας καὶ Βιθυνίας.

3. Βεβρύκων] ἔθνος τῆς Βιθυνίας.—πυκτεύειν]=πυγμαχεῖν.—ἀνῆρει]=ἐφόρευεν.—προukaλεῖτο] τὸ προκαλοῦμαι τινα=καλῶ τινα εἰς ἀγῶνα, καλῶ τινα νὰ ἐξέλθῃ ἐμπρὸς μου (ἐνώπιόν μου) εἰς ἀγῶνα (ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 212, α').—ὑποσχόμενος πυκτεύσειν] τὸ ἀποθετ. ἐπισχοῦμαι τι=ἔχω ἐμαυτὸν ὑπὸ τι (ὑποκάτω τινός), ὅπερ ἀναλαμβάνω ἐπάνω μου φυσικῶς ἢ ἠθικῶς καὶ ἐπαγγέλλομαι νὰ ἐκτελέσω.—πρὸς αὐτόν]=κατ' αὐτοῦ.—

κτείνειν. Τῶν δὲ Βεθρύκων ὁρμησάντων πρὸς αὐτόν, ἀρπάσαντες οἱ ἀριστεῖς τὰ ὄπλα πολλοὺς φεύγοντας φονεύουσιν αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες καταντῶσιν εἰς τὴν Θράκης Σαλμυ-4
δησσόν, ἐνθα ὦκει Φινεύς μάντις τὰς ὄψεις πεπηρωμένος. Τοῦτον οἱ μὲν τὸν Ἀγῆνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν. Καὶ
πηρωθήναι φασιν αὐτὸν οἱ μὲν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προύλεγε τοῖς ἀν-
θρώποις τὰ μέλλοντα, οἱ δὲ ὑπὸ Βορέου καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν,
ὅτι πεισθεὶς μητρὶν τοὺς ἰδίους ἐτύφλωσε παῖδας. Ἐπεμψεν δ'
αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοὶ· πτερωταὶ δ' ἦσαν αὗται, καὶ
ἐπειδὴ τῷ Φινεῖ παρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι
τὰ μὲν πλείονα ἀνήρπαζον, ὀλίγα δὲ ὅσα ὀσμῇ· ἀνάπλεα κατέ-
λειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι προσενέγκασθαι. Βουλομένοις δὲ τοῖς
Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν ὑποθήσεσθαι τὸν πλοῦν
ἔφη, τῶν Ἀρπυιῶν αὐτὸν εἶν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ παρέθεσαν
αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων, Ἀρπυιαὶ δὲ ἐξαίφνης σὺν βοῇ κατα-
πτᾶσαι τὴν τροφὴν ἤρπαζον. Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες,
Ζήτης καὶ Κάλαις, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ ξίφη δι' ἀέ-
ρος ἐδίωκον. Ἦν δὲ ταῖς Ἀρπυίαις χρεὼν τεθνάναι ὑπὸ τῶν
Βορέου παίδων, τοῖς δὲ Βορέου παισὶ τότε τελευτήτειν, ὅταν
διώκοντες μὴ καταλάβωσιν.

οἱ ἀριστεῖς] = οἱ ἄριστοι, πρῶτιστοι καὶ ἰδίως οἱ ἐν πολέμῳ διακρινόμενοι καὶ
ἀριστεύοντες. Λέξις ποιητικὴ, ἣν μεταχειρίζονται καὶ οἱ μεταγενέστεροι.

4. καταντῶσιν] = φθάνουσιν. Λέξις μόνον παρὰ μεταγενέστ. εὐχρηστος. —
Σαλμυδησσόν] πόλιν τῆς Θράκης πρὸς τὸν Εὐξείνιον πόντον. — τὰς ὄψεις
πεπηρωμένας] = τοὺς ὀφθαλμοὺς πηρὸς = τυφλός. — πεισθεὶς μητρὶν] = τῇ
συζύγῳ αὐτοῦ δευτέρᾳ οὐσῇ καὶ μητρὶν τῶν παίδων αὐτοῦ. — ἐπειδὴ] = ὅτε.
— καθιπτάμεναι] = πετῶσαι κάτω. Ὁ ἔπταμαι καὶ ἐπτάμην καὶ ἄορ β' ἔπτην
εἶναι ἀδόκιμοι, ἄντ' αὐτῶν δ' οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, πέτομαι, ἐπετόμην, ἐπτόμην. —
ὀλίγα ὅσα] = ὀλίγιστα. Τὸ ὅσος μετ' ἐπιθέτων τιθέμενον ἐπιτείνει αὐτά, ὡς
«χρήματα ἔλαβε θαυμαστὰ ὅσα» (= θαυμαστότατα. Πλάτ. Ἰππ. Μ. 282, γ').
ὅσα Γ. Ζηκ. Συντ. σ. 13, σημ. 3. Ἰσως δ' ἄντ' αὐτοῦ γραπτέον τὸ «ὀλίγα
δ' ἄττα». — ὀσμῆς] = δυσωδίας. — προσενέγκασθαι] = προσενεγκεῖν ἑαυτῷ,
ἐσθίειν. — τράπεζαν ἐδεσμάτων] = τράπεζαν ἐδέσματα ἔχουσαν. — κατα-
πτᾶσαι] τοῦ ἄορ. κατέπτην = Ἀττικ. καταπτόμεναι, ἂν καὶ μετὰ τῆς κατὰ
δὲν εὐρήται σύνθετον παρ' Ἀττικοῖς πεζολόγοις. — σπασάμενοι τὰ ξίφη] =
σπάσαντες, ἐλκύσαντες τὰ ἑαυτῶν ξίφη. — χρεὼν] ἄκλιτον = ἐμπαρμένον,
πεπρωμένον, προφητεία χρησμοῦ, ὡς ἀπὸ χρεὼν τοῦ χρησμοῦ ἐνταῦθα
περαίνειν (Πλουτάρχ. Νικ. ΙΔ'). — τεθνάναι] ὡς παθητ. τοῦ κτείνω =
φονεῦσθαι. — τελευτήτειν] ἐκ τοῦ χρεὼν ἐξαρτᾶται.

- 5 Ἀπαλλαγείς δὲ τῶν Ἀρπυιῶν Φινεύς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν. Ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὗται, συγκρουόμεναι δ' ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλὴ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ἐμίχλη, πολὺς δὲ πάταγος, ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς δι' αὐτῶν ἐλθεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἔαν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν καταφρονούντας, ἔαν δ' ἀπολομένην, μὴ πλεῖν βιάζεσθαι.
- 6 Ταῦτα ἀνήγοντο ἀκούσαντες καὶ ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφίαισιν ἐκ τῆς πρώτης πελειάδας· τῆς δὲ ἱπταμένης τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς ἢ σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν. Ἀναχωρούσας οὖν ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας μετ' εἰρεσίας ἐντόνου, συλλαβομένης Ἦρας, διήλθον, τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεῶς περικοπεύσης. Αἱ μὲν οὖν Συμπληγάδες ἔκτοτε ἔστησαν· χρεῶν γὰρ ἦν αὐταῖς, νεῶς περαιωθείσης, στήναι παντελῶς. Οἱ δ' Ἀργοναῦται πρὸς Μαριανδυνούς παρεγένοντο, καὶ κεῖ φιλοφρόνως ὁ βασιλεὺς ὑπεδέξατο Λύκος. Ἐνταῦθα θνήσκει Τίφυς καὶ τὴν ναὺν Ἀγκαιὸς ὑπισχνεῖται κυβερνᾶν.
- 7 Παραπλεύσαντες δὲ Θερμώδοντα καὶ Κχύλασσον ἐπὶ Φῶσιν πο-

5. ὑπέθετο] = συμβουλάς ἔδωκεν. — πετρῶν] = βράχων (ὅρα ἐνταῦθα σ. 20, 50). — πνευμάτων] = ἀνέμων. — πόρον] = διαβάτιν, ἀλλὰ καὶ τόπον, δι' οὗ τις διαβαίνει. — δι' αὐτῶν ἐλθεῖν] = διελθεῖν δι' αὐτῶν. — πελειάδα] = περιστερὰν. — ἀπολομένην] δηλ. ἴδωσιν. — μὴ πλεῖν βιάζεσθαι] = μὴ βιάζεσθαι πλεῖν εἶπεν.

6. Ταῦτα] ἀντικείμε. τοῦ ἀκούσαντες. — ἱπταμένης] = ἱπταμένης (Ἀττικῶς). — ἢ σύμπτωσις] = ἢ σύγκρουσις. — ἀπεθέρισεν] = ἀπέκοψεν ὡς τὸ τοῦ θηριστοῦ δρέπανον — ἐπιτηρήσαντες] = καιροφυλακῆσαντες. — μετ' εἰρεσίας ἐντόνου] = μετὰ κωπηλασίας δυνατῆς. συναπτόεν δὲ τῷ ἀδιήλθον. — συλλαβομένης Ἦρας] βοηθησάσης τῆς Ἦρας. συλλαμβάνω κυρίως = σύν τινι ἐτέρῳ λαμβάνω τι καὶ μεταφορικῶς βοηθῶ τινι, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ συλλαμβάνοντες, ὡς ὅταν θέλωσι βίος τι νὰ συγκινήσωσιν ἢ νὰ ἄρῳσιν· ὁ ἀόριστος συλλαβόμενός ἐστιν εἰς μέσον. ὠφελείας. — ἀφλάστων] ἀφλαστον = κόσμημα ἐκ σανίδων τιθέμενον εἰς τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου, τὸ δὲ τῆς πρώτης ἐκαλεῖτο ἀκροστόλιον. — περικοπεύσης] = κοπεύσης περὶ τῆς νεῶς κατὰ τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων. — περαιωθείσης] τὸ μὲν περαιῶ = περῶ τινα ἀντικρὺ, πέραν, τὸ δὲ μέσον περαιοῦμαι = περῶ ἐγὼ αὐτὸς πέραν. — Μαριανδυνούς] λαὸν οἰκοῦντα τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Βιθυνίας (Ἡροδ. Γ', 90).

7. Θερμώδοντα] ποταμὸν βραχὺν καὶ πλατὺν (τριῶν πλέθρων πλάτος

ταμὸν ἤλθον· οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστὶ γῆς. Καθορμισθείσης δὲ τῆς νεώς, ἦκε πρὸς Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταχθέντα ὑπὸ Πελίου λέγων παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· ὃ δὲ δώσειν ὑπέσχετο, ἐὰν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. Ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῷ οὗτοι ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίστου, οἱ χαλκοὺς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δ' ἐκ στομάτων ἐφύσων. Τούτους αὐτῷ ζεύξαντι ἐπέτασσε σπεῖρειν δράκοντος ὀδόντας· εἶχε γὰρ λαβὼν παρ' Ἀθηνᾶς τοὺς ἡμίσεις, ὧν Κάδμος ἔτπειρεν ἐν Θήβαις.

Ἀποροῦντος δὲ τοῦ Ἰάσονος πῶς ἂν δύναιτο τοὺς ταύρους καταζεύξαι, Μῆδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἔσχει· ἦν δ' αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Ἰδυίας τῆς Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. Δεδοικυῖα δὲ μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ, κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῷ πρὸς τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν, ἐὰν ὁμόσῃ αὐτὴν ἔξιν γυναῖκα καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλου ἀγάγῃται. Ὁμόσαντος δὲ Ἰάσονος φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρίσαι τὴν τε

ἔχοντα. Ξεν. Ἀν. Ε', 5', 9) ἐν τῷ Πόντῳ κατὰ τὴν Θερμίσκυραν τὴν ἑδρὰν τῶν Ἀμαζόνων.—Καύκασον] ὄρος ἐν τῇ Ἀσίᾳ μεταξύ Εὐξείνου πόντου καὶ Κασπίας θαλάσσης.—Φάσιν] ποταμὸς τῆς Ἀσίας ἐν Κολχίδι ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον.—τῆς Κολχικῆς γῆς] δηλ. ποταμός.—Καθορμισθείσης]—ἄφ' οὗ ἄραξεν ἡ ναῦς.—καὶ τὰ ἐπιταχθέντα]—τὰ διαταχθέντα, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις λέγεται τὰ ἐπιταγθέντα· ἐτάχθην Ἀττικῶς, ἐτάγην δὲ Ἀδόκιμος.—παρεκάλει]—προέτρεπεν (δρα ἄνωτ. σελ. 12, 30).—ἄγριοι δὲ οὗτοι]—οὗτοι δὲ οἱ ταῦροι, οὓς Αἰήτης εἶχεν, ἦσαν δύο ἄγριοι ταῦροι. Ἰσως δὲ τὸ αὐτοῖς ὀφείλει νὰ ὀδελισθῇ καὶ γραφῇ ἦσαν δὲ παρ' αὐτῷ ἄγριοι ὄντες ταῦροι δύο.—μεγέθει διαφέροντες]—ὑπερέχοντες τῶν ἄλλων τῷ μεγέθει.—ἐφύσων]—ἐπνεον.—εἶχε λαβὼν]—περίφρασις τοῦ ὑπερσυντ.=εἰλήφει (δρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 200).—ᾧ] καὶ ἔλξιν=τούτων, οὓς ὁ Κάδμος ἔτπειρεν, ὅτε ἐφόνευσε τὸν δράκοντα τὸν ἐν τῇ κρήνῃ, οὗτους τοὺς ὀδόντας κατὰ συμβουλήν τῆς Ἀθηνᾶς ἔτπειρεν, ἐκ δὲ τῆς σπορᾶς ταύτης ἀνέτειλαν ἄνδρες ἑνοπλοί, οἱ καλούμενοι Σπαρτοὶ (δρα Ἀπολλ. Βιβλ. Γ', γ', 4).

8. ἔρωτα αὐτοῦ ἔσχει]—ἐρᾷ, ἐρωτεύεται αὐτόν.—φαρμακίς] θηλ. τοῦ φαρμακεῦς (ὡς βασιλεὺς, βασιλὶς)=μάγισσα. Περίφημοι φαρμακίδες ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἦσαν μάλιστα αἱ Θετταλαὶ γυναῖκες.—πρὸς τῶν ταύρων]—ὑπὸ τῶν ταύρων.—συνεργήσκειν αὐτῷ]—συμπράξειν αὐτῷ, συμβοηθήσκειν.—ἐπηγγείλατο]—ὑπέσχετο.—ἐγχειριεῖν]—θὰ ἐγγχειρίσῃ αὐτῷ.—σύμπλου ἀγάγῃται]—μεθ' ἐαυτοῦ ἀγάγῃ σύμπλου εἰς Ἑλλάδα.—ὁμόσαντος] δηλ. ἔκειν αὐτὴν γυναῖκα.—ᾧ καταζευγνύναι]—δι' οὗ φαρμάκου αὐτόν (μέλλοντα καταζευγνύναι τοὺς ταύρους) ἐκέλευσε χρίσαι τὴν ἀσπίδα κτλ.—

ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα· τούτῳ γὰρ χρισθέντα ἔφη πρὸς μίαν ἡμέραν μᾶτε ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι μήτε ὑπὸ σιδήρου. Ἐδήλωσε δὲ αὐτῷ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων, ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους, οὓς ἐπειδὴν ἀθρόους θεάσεται, βάλλειν ἐκέλευεν εἰς μέσον λίθους ἄπωθεν, ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς.

- 9 Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεῷ ἄλσος ἐμάστευε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξεν. Σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· ὁ δὲ ὅπου πλείονας ἐώρα, βάλλων ἀφανῆς λίθους, πρὸς αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις προσίων ἀνῆρει. Καὶ κατεζευγμένων τῶν ταύρων οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης, ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἀργῶ καταφλέξαι καὶ κτείνειν τοὺς ἐμπλέοντας. Φθάσασα δὲ Μῆδεια τὸν Ἰάσωνα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος ἔχουσα τὸ δέρας ἐπὶ τὴν Ἀργῶ παρεγένετο. Συνεΐπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀψύρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν.

- 10 Αἰήτης δὲ ἐπιγνούς τὰ τῇ Μηδεῖᾳ τετολυμμένα ὥρμητε τὴν ναῦν διώκειν. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν πλησίον ὄντα Μῆδεια τὸν ἀδελφὸν

πρὸς μίαν ἡμέραν]=ἐπὶ μίαν ἡμέραν.—ἀδικηθήσεσθαι] μεταγεν. μέλλων, ἀνθ' οὗ οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸν μέσ. μέλλ. ἀδικήσομαι μετὰ παθητ. διαθέσεως.—σπειρομένων τῶν ὀδόντων]=ὅταν σπείρονται οἱ ὀδόντες.—ἀναδύεσθαι]=ἀναφύεσθαι, φυτρῶνειν ἄνω· ποβλ. «Κάδμος ἰδὼν ἐκ τῆς γῆς ἀναφύομένους ἄνδρας ἐνόητους, ἐπ' αὐτοὺς ἐβαλε λίθους, οἱ δὲ ὑπ' ἀλλήλων νομίζοντες βάλλεσθαι εἰς μάχην κατέστησαν» (Ἀπολλ. Βιβλ. Γ', γ', 4).—εἰς μέσον] δηλ. αὐτῶν.—ὑπὲρ τούτου]=διὰ τοῦτο, τὸ βάλλεσθαι λίθους εἰς τὸ μέσον αὐτῶν.—κτείνειν] ἐκ τοῦ ἐκέλευεν.

9. χρισάμενος]=χρῖσας ἑαυτὸν ἢ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα.—ἐμάστευε]=ἐξήτει. Ποιητικὸν τὸ ῥῆμα, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν πεζολόγων μόνον ὁ Ξενοφῶν μεταχειρίζεται αὐτό.—ἀνέτελλον]=ἀνεδύοντο.—ἀφανῆς]=ἐξ ἀφανοῦς, χωρὶς νάφαινηται, ἀφανῶς.—ἀνῆρει]=ἐφόνευεν.—Φθάσασα]=προφθάσασα, προλαβοῦσα.—νυκτός]=ἐν καιρῷ νυκτός, ἢ δὲ αἰτιατ. νύκτα σημαίνει διάρκειαν.—τοῖς φαρμάκοις]=διὰ τῶν φαρμάκων.—ἔχουσα τὸ δέρας]=σὺν τῷ δέρατι.—οἱ δὲ] δηλ. οἱ Ἀργοναῖται.—μετὰ τούτων] δηλ. Μηδείας καὶ Ἀψύρτου.

10. ἐπιγνούς]=γνούς καλῶς.—τὰ τετολυμμένα]=τὰ ὑπὸ τῆς Μηδείας μετὰ τόλμης πεπραγμένα.—ὥρμησε] ἀμεταβάτ. ἀντὶ τοῦ ὥρμηθη=ἔσπευ-

φονεύει καὶ μελίσσασα κατὰ βυθοῦ ῥίπτει. Συναθροίζων δὲ Αἰήτης τὰ τοῦ παιδὸς μέλη τῆς διώξεως ὑστέρησε· διόπερ ὑποστρέψας καὶ τὰ σωθέντα τοῦ παιδὸς μέλη θάψας, τὸν τόπον προσηγόρευσε Τόμους. Πολλοὺς δὲ τῶν Κόλχων ἐπὶ τὴν ζήτησιν τῆς Ἀργοῦς ἐξέπεμψεν ἀπειλήσας, εἰ μὴ Μῆδειαν ἄξουσιν, αὐτοὺς πείσεσθαι τὰ ἐκείνης. Οἱ δὲ διασχισθέντες ἄλλος ἀλλαχοῦ ζήτησιν ἐποιοῦντο.

Ἐκδίκησις Ἰάσονος

(Ἀπολλοδ. Βιβλ. Α', θ', 27).

Πελίας ἀπογνούς τὴν ὑποτροπὴν τῶν Ἀργοναυτῶν τὸν Αἴσωνα κτείνειν ᾗθελεν· ὁ δ' αἰτησάμενος ἑαυτὸν ἀνελεῖν, θυσίαν ἐπιτελῶν ἀδεῶς τὸ τοῦ ταύρου αἷμα σπασάμενος ἀπέθανεν. Ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ ἐπαρασαμένη Πελίᾳ, νήπιον ἀπολιποῦσα παῖδα Πρόμαχον ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. Πελίας δὲ καὶ τὸν καταλειφθέντα παῖδα ἀπέκτεινεν αὐτῆς. Ὁ δὲ Ἰάσων κατελθὼν τὸ μὲν δέρας ἔδωκε, περὶ ᾧ δὲ ἡδίκηθη μετελθεῖν ἐθέλων καιρὸν ἐξεδέχετο. Καὶ τότε μὲν εἰς Ἰσθμὸν μετὰ τῶν ἀριττέων πλεύσας ἀνέθηκε τὴν ναῦν Ποσειδῶνι, αὐτῆς δὲ Μῆδειαν παρχκαλεῖ ζητεῖν ὅπως Πελίας αὐτῷ δίκας ὑπόσχη. Ἡ δὲ εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πελίου παρελθοῦσα· πείθει τὰς θυγατέρας αὐτοῦ τὸν πατέρα κρεουργῆσαι καὶ καθεψῆσαι, διὰ

σεν —μελίσσασα] = τεμαχῆδὸν κόψασα. —κατὰ βυθοῦ] = ἐπὶ τῆς θαλάσσης. —τῆς διώξεως ὑστέρησε] = ἔμεινεν ὀπίσω τῆς διώξεως. —ὑποστρέψας] ἀμεταβ. = στραφεὶς ὀπίσω, ἐπιστρέψας. —Τόμους] ὡς ἀποτετμημένα τεμάχια περιχλείοντας τοῦ παιδός. —ἄξουσιν] δηλ. οἱ ἐκπεμφθέντες ἐπανάξουσιν αὐτήν. —τὰ ἐκείνης] = ἅπερ ἐκείνη ὥφειλε παθεῖν, τὴν τιμωρίαν, ἧς ἐκείνη ἠξία διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀψύρτου. Αὕτη ἡ ἑρμηνεία φαίνεται μοι πιθανωτέρα τῆς ἄλλης, αὐτοὶ πείσονται ἅπερ ἐκείνη ἐποίησεν Ἀψύρτον. —οἱ δὲ διασχισθέντες] ὡς μέσ = διασχεδασθέντες, διαιρεθέντες —ζήτησιν ἐποιοῦντο] περίφρ. = ἐζήτησαν.

1. ἀπογνούς τὴν ὑποτροπὴν] = ἀπὸ τῆς γνώμης αὐτοῦ ἀποβαλὼν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἀργοναυτῶν, ἀπολέσας τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν, οὐκ ἐλπίζων ἐπιστρέφειν αὐτούς. Τὸ ἀπογινώσκω συνήθως συντάσ. αἰτιατικῇ, σπανιώτ. δὲ γενικῇ χωριστικῇ. —αἰτησάμενος] = αἰτήσας ἑαυτῷ. —τὸ τοῦ ταύρου αἷμα σπασάμενος ἀπέθανεν] = αἷμα ταύρου ῥοφήσας εἰς ἑαυτόν, ἐντὸς αὐτοῦ, πίων. Καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἀναφέρεται ὅτι ἀπέθανεν αἷμα ταύρου πίων (Ἀριστοφ. Ἰππ. 83-4. Διοδώρ. ΙΑ', 58. Πλουτάρχ. Θεμιστ. ΚΑ'. Cicer. Brut. XIV) καὶ ὁ Μίδας (Πλουτάρχ. Ηθ. σ. 168, 5') καὶ ὁ Ψαμμήνιτος (Ἡρόδ. Γ', 15). Νομίζεται δὲ ὅτι τὸ αἷμα τῶν ταύρων πηγνύται τάχιστα καὶ διὰ τοῦτο καθίσταται ὀλέθριον τοῖς πίνουσιν (Ἀριστοτ. Ζῷ Γ', ιδ', 2-3. Plin. Hist. Nat. 11, 90). —ἐπαρασαμένη Πελίᾳ] = καταρσασμένη τὸν Πελίαν. Τὸ ῥῆμα ἀποθ. ἐπαρῶμαι, ὡς καὶ καταρῶμαι. —ἀπολιποῦσα] = κατα-

φαρμάκων αὐτὸν ἐπαγγελλομένη ποιήσῃν νέον· καὶ τοῦ πιστεῦσαι χάριν κρινὸν μελίσσασα καὶ καθεψήσασα ἐποίησεν ἄρνα. Αἱ δὲ πιστεύσασαι τὸν πατέρα κρεουργοῦσι καὶ καθεψουσιν. Ἀκαστος δὲ ὁ Πελίου μετὰ τῶν τῆν Ἰωλκῶν οἰκούντων τὸν πατέρα θάπτει, τὸν δὲ Ἰάσονα μετὰ τῆς Μηδείας τῆς Ἰωλκοῦ ἐκβάλλει.

- 2 Οἱ δὲ ἦγον εἰς Κόρινθον, καὶ δέκα μὲν ἔτη διετέλουν εὐτυχοῦντες, αὖθις δὲ τοῦ τῆς Κορίνθου βασιλέως Κρέοντος τὴν θυγατέρα Γλαύκην Ἰάτονι ἐγγυῶντος, παραπεμψάμενος Ἰάσων Μῆδειαν, γυναῖκα ἤγετο. Ἡ δὲ οὖς τε ὤμοσεν Ἰάσων θεοὺς ἐπικαλεσάμενη καὶ τὴν Ἰάσωνος ἀχαριστίαν μεμψάμενη πολλάκις, τῇ μὲν νύμφῃ πέπλον μεμαγμένον φαρμάκῳ ἔπεμψεν, ὃν ἀμφιασάμενη μετὰ τοῦ βοηθοῦντος πατρὸς πυρὶ λάβρῳ καταφλέγεται, τοὺς δὲ παῖδας οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσωνος, Μέρμερον καὶ Φέρητα, ἀπέκτεινε, καὶ λαβοῦσα παρ' Ἡλίου ἄρμα πτηνῶν δρακόντων ἐπὶ τούτου φεύγουσα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας.

Σπουδα αἰνοῖ ἀπροστάτεον. — εαυτὴν ἀνήτησε] = ἐκρεμάσθη, τὸ δὲ σχοινίον, δι' οὗ κρεμάννυται τις, καλεῖται ἀράνη. — περὶ δὲ ἡδίκηθη] = περὶ τούτων, ἃ ἡδίκηθη, περὶ τῶν ἀδικιῶν, ἃς ἡδίκηθη. — μετελθεῖν] κυρίως = ἐλθεῖν κατόπιν τινός, διώκειν τινα, τιμωρεῖν τινα. — καιρὸν ἐδεδέχετο] = περιστασιν κατάλληλον περιέμενεν, ἐκαιροφυλάκει. — μετὰ τῶν ἀριστέρων] = μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν. — ἀνέθηκεν] = ἀφιέρωσεν. — παρακαλεῖ] = παρακινεῖ, προτρέπει. — δίκας ἐπόσχη] = κολασθῇ· δίκην ἐπέχω, δίκην δίδωμι τι, τιμωρίαν ἐπέχω = τιμωροῦμαι, κολάζομαι. — βασιλεία] = ἀνάκτορα. — παρελθοῦσα] = παραγενομένη. — κρεουργῆσαι] = τεμαχῆδόν μελίσσαι. — καθεψῆσαι] = βράσαι. — τοῦ πιστεῦσαι χάριν] = ἐνεκα τοῦ πιστεῦσαι αὐτάς.

2. διετέλουν εὐτυχοῦντες] = ἀδιαλείπτως ἡντύχουν (ὅρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 238, 2). — ἐγγυῶντος] = μνηστεύομαι, νυμφεύομαι (ἐπὶ τοῦ νυμφίου) καὶ ἐμυτὸν ἐγγυητὴν καθίστημι. Κυρίως τὸ ἐγγυῶ = ἐν γυίοις δίδωμι, ἐγγυαλίζω, ἐγγχειρίζω. — παραπεμψάμενος Μῆδειαν] = παρ' αὐτοῦ πέμψας Μῆδειαν, ἀποπέμψας, παραιτησάμενος. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον ἐπὶ μὲν ἀνδρὸς ἐκπέμπει, ἀποπέμπει ἢ ἀποπέμπεται τὴν γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναῖκος ἀπολείπει τὸν ἄνδρα. — οὓς ὤμοσε θεοὺς] δηλ. γυναῖκα αὐτὴν ἔχειν. — τῇ μὲν νύμφῃ] δηλ. τῇ Γλαύκῃ τῇ τοῦ Κρέοντος θυγατρὶ. — πέπλον μεμαγμένον φαρμάκῳ] = ἐπανωφόριον χειρισμένον μετὰ μαγικοῦ φαρμάκου, μεμαγευμένον· μεμαγμένον παθ. παρακείμενος τοῦ μαγν. — ἀμφιασάμενη] μέσ. ἀόρ. τοῦ ἀμφιάσσομαι = ἐνδύομαι (πρβλ. καὶ τὰ ἱερατικὰ ἀμφια), τὸ δὲ ῥῆμα μεταγενέστερον, ἀνθ' οὗ οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸ ἀμφιέννυμι, ἀμφιέννυμαι. — λάβρῳ] = ὀρμητικῶ, σφοδρῶ. — ἀπέκτεινε] οὕτω καὶ ὁ Εὐρύπιδης (ἐν Μῆδειᾳ), κατ' ἄλλους δὲ ἀπέκτειναν τοὺς παῖδας τοῦ Ἰάσωνος (Αἰλίου. Ποικ. Ἰστ. Ε', 21. Σχολ. Εὐρ. εἰς Μῆδ. 10) οἱ Κορίνθιοι. — ἄρμα πτηνῶν δρακόντων] ὅρα ἀνωτέρω σελ. 62, 5.

Ἡρακλέους παιδικὴ ἡλικία

(Ἀπολλ. Βιβλ. Β', δ', 8—9).

Ἡρακλέους παῖδός ὄντος ὀκταμηνιαίου, δύο δρᾶνκοντας ὑπερ-¹ μεγέθεις Ἡρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἔπεμψε, διασφαρῆσαι τὸ βρέφος θέλουσα. Ἐπιβωμένης δὲ Ἀλκμήνης Ἀμφιτρώνα, Ἡρακλῆς διαναστὰς ἄγχων ἑκατέραις ταῖς χερσὶν αὐτοὺς διέφθειρεν. Ἐδιδάχθη δὲ Ἡρακλῆς ἀρματηλατεῖν μὲν ὑπὸ Ἀμφιτρώνος, παλαίειν δὲ ὑπὸ Αὐτολύκου, τοξεύειν δὲ ὑπὸ Εὐρύτου, ὀπλομαχεῖν δὲ ὑπὸ Καστορος, κιθαριδεῖν δὲ ὑπὸ Λίνου. Οὗτος δὲ ἦν ἀδελφός Ὀρφῆος, ἀφικόμενος δ' εἰς Θήβας καὶ Θηβαῖος γενόμενος ὑπὸ Ἡρακλέους τῇ κιθάρᾳ πληγεὶς ἀπέθανεν· ἐπιπλήξαντα γὰρ αὐτὸν ὀργισθεὶς ἀπέκτεινεν. Δείσας δὲ Ἀμφιτρώων μὴ πάλιν τι ποιήσῃ τοιοῦτον, ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὰ βουφόρβια· κακεῖ τρεφόμενος μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ πάντων διήνεγκε· τετραπηχυαῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα, πυρὸς δ' ἐξ ὀμμάτων ἔλαμπεν αἴγλην· οὐκ ἡστόχει δὲ οὔτε τοξεύων οὔτε ἀκοντίζων.

Οἱ δώδεκα τοῦ Ἡρακλέους ἄθλοι

(Ἀπολλ. Β', δ', 11 κ. ἐ.)

Προμαθὼν παρ' Εὐρύτου τὴν τοξικὴν Ἡρακλῆς ἔλαβε παρ' 1

1. ὀκταμηνιαίου] Ἀττικῶς δὲ «ὀκτωμηνιαίου» ἢ «ὀκτωμήνου». — ἐπιβωμένης] = μετὰ βοῆς ἐπικαλουμένης. — διαναστὰς] = ἐν τῷ μεταξὺ ἀναστὰς, ἐγερθεὶς τῆς εὐνῆς. — ἄγχων] τροπ. μετοχή = σφίγγων καὶ ἰδίως τὸν λαιμὸν αὐτῶν. — ἀρματηλατεῖν] = διευθύνειν (ὀδηγεῖν) τὸ ἄρμα μάλιστα ἐν ἄγωνι, εἶναι ἀρματηλάτην (πρβλ. ἀμαξηλάτης, ὀνηλάτης, κτλ.). — ὀπλομαχεῖν] = τὸ ὀπλοῖς μάχεσθαι. — Λίνου] ἀρχαιοτάτου μουσικοῦ καὶ ποιητοῦ, διδασκάλου Ἡρακλέους καὶ Ὀρφῆος καὶ πρῶτου τοῖς γράμμασι χρησαμένου (Διόδωρ. Γ', 67), φονευθέντος δὲ ὑφ' Ἡρακλέους διὰ τῆς κιθάρης ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατ' ἄλλους (Παυσ. Θ', κθ', 6). — ἐπιπλήξαντα] δηλ. τῷ Ἡρακλεῖ ὡς δυσμαθεῖ = ὀργισθεὶς γὰρ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐπιπλήξαντα οἱ (Ἡρακλεῖ). — βουφόρβια] = τὰ βουκόλια, τὰ τῶν βοῶν πόλμνια, τὰς ἀγέλας τῶν βοῶν. — διήνεγκεν] = ὑπέρτερος ἐγένετο πάντων καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ κατὰ τὴν ῥώμην. — πυρὸς ἔλαμπεν αἴγλην] = πυρὸς ἔλαμπε λάμψιν. Εἶναι σύστοιχον ἀντικείμενον τὸ αἴγλην, πρβλ. «ὦ λάμπουσα πέτρα πυρὸς δικόρυφον σέλας» (Σοφοκλ. Φιλ. 226). «ἐξ ὀμμάτων δ' ἡστράπτει» (Τυφῶν γοργωπὸν σέλας) (Αἰσχύλ. Προμ. 356). — οὐκ ἡστόχει] = ἐν ἀπετύγχανε τοῦ σκοποῦ (τοῦ στόχου), οὐ στοχάζεται τις, εἰς ὃν σκοπεύει τις.

1. προμαθὼν] = μαθὼν πρότερον, προδιδασθεὶς. — τὴν τοξικὴν] δηλ.

Ἑρμοῦ μὲν ζῖφος, παρ' Ἀπόλλωνος δὲ τόξα, παρὰ δὲ Ἡφίστου θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηνᾶς πέπλον· ῥόπαλον μὲν γὰρ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας. Παραγενόμενος δ' εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσῃ. Ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε· τὸ δὲ πρὸ τοῦ Ἀλκείδης προσηγορεύετο. Κατοικεῖν δὲ αὐτὸν εἶπεν ἐν Τύρινθι, Εὐρυσθεὶ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα, καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δέκα ἐπιτελεῖν, καὶ οὕτως ἔρη, τῶν ἄθλων συντελεσθέντων, ἀθάνατον αὐτὸν ἔσσεσθαι. Τὰῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλῆς εἰς Τύρινθα ἦλθε καὶ τὸ προσταττόμενον ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει.

- 2 Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ τοῦ Νεμείου λέοντος τὴν δορὴν κομίζειν· τοῦτο δὲ τὸ ζῶον ἦν ἄτρωτον ἐκ Τυφῶνος γεγεννημένον. Εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας ἐτόξευε πρῶτον· ὡς δ' ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκεν. Συμφυγόντος δὲ εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον αὐτοῦ, τὴν ἐτέραν ἀπωκοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας

τέχνην.—πέπλον] ἦτο διπλοῦς τὴν χρῆσιν ὁ πέπλος καὶ πρὸς ἐνδυμασίαν καὶ ὡς ἐπίβλημα (ἐπανωφόριον), ὡς ὁ πέπλος τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ συνήθως μὲν ἦτο φόρεμα γυναικείον, σπανιότερον δὲ καὶ ἀνδρικὸν (ὄρα Πολυδ. Ζ', 50).—πυνθάνεται τοῦ θεοῦ]=ἐρωτᾷ τὸν θεόν.—τὸ δὲ πρὸ τοῦ]=πρότερον δέ· ἰδὲ τί διαφέρει τὸ πρὸ τοῦ τοῦ πρὸ τούτου Γ. Ζηχ. Συνακτ. § 270, 5, σημ.—Τύρινθι] πόλις τῆς Ἀργολίδος ἐχούσῃ πανάρχαια Πελασγικὰ τεῖχη, οὐ μακρὰν τοῦ Ναυπλίου.—Εὐρυσθεὶ] υἱῷ τοῦ Σθενέλου, ἐγγόνῳ τοῦ Περσέως καὶ ὧ τινι ὁ Ἡρακλῆς κατὰ θεῖαν ἀπόφασιν ὑπῆκουσεν· διότι ὁ Ζεὺς εἶπεν ἐνώπιον τῶν θεῶν, ὅτε θὰ ἐγεννᾷτο ὁ Ἡρακλῆς, ὅτι ὁ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μέλλων νὰ γεννηθῇ θὰ ἄρχῃ τῶν Περσείδων καὶ ὠρκίσθῃ διὰ τοῦτο, ἡ δὲ Ἡρα ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς τὴν Ἀλκμήνην καταβᾶσα ἐβράδυνε μὲν τὴν γέννησιν τοῦ Ἡρακλέους, ἐπέταχυνε δὲ τὴν τοῦ Εὐρυσθέως.—λατρεύοντα]=ὑπηρετοῦντα, δουλεύοντα. Τὸ λατρεύω ἰδίᾳ λέγεται ἐπὶ ἐλευθέρου πολίτου ἐργαζομένου ἐπὶ μισθῷ, θρησκευτικῶς δὲ=θεραπεύω τὸ θεῖον, ἀπονέμω τὸ πρὸς αὐτὸ σέβας διὰ τελετῶν.—ἄθλους] ὁ μὲν ἄθλος=ἀγών, τὸ δὲ ἄθλον=βραβεῖον ἀγῶνος.—συντελεσθέντων]=ἐκτελεσθέντων ὁμοῦ πάντων.

2. τοῦ Νεμείου] ὅστις λέγεται καὶ Νεμεαῖος λέων. ὡς ἐν τῇ Νεμέᾳ χώρα τῆς Ἀργολίδος διατρίβων.—Τυφῶνος] γίγαντος φοβεροῦ καὶ τερατώδους ἔχοντος ἑκατὸν πυρίπνοους κεφαλὰς δράκοντος καὶ κατακραυνοῦθέντος ὑπὸ Διὸς (Ἀπολλ. Βιβλ. Α', 5, 3).—μαστεύσας] ὄρα σελ. 72, 9.—ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον]=ἀνατείνας τὸ ἑαυτοῦ ῥόπαλον, ὑψώσας.—συμφυγόντος]=σὺν τῷ Ἡρακλεῖ φυγόντος.—ἀμφίστομον]=δίστομον, δίθυρον.—ἀπωκοδόμησεν]=οἰκοδομήσας ἀπέκλεισεν, οὕτω δὲ καὶ ἀποτειχίζω τι=διὰ

ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τρυχῆλῳ κατέσχευεν ἄγχων, ἕως ἔπνιξε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμιζεν εἰς Μυκῆνας. Εὐρυσθεὺς δὲ καταλαβὼν αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν ἀπέειπε τὸ λοιπὸν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσιέναι, δεικνύειν δὲ πρὸ τῶν πυλῶν ἐκέλευε τοὺς ἄθλους.

κοπτομένης κεφαλῆς δύο ἀνεφύοντο. Ἐπεβοήθει δὲ καρκίνος τῇ ὕδρι ὑπερμεγέθης, δάκνων τὸν πόδα. Διὸ τοῦτον ἀποκτείνας ἐπεκαλέσατο καὶ αὐτὸς βοηθὸν τὸν Ἰόλαον, ὃς μέρος τι καταπρήσας τῆς ἐγγύς ὕλης τοῖς δακλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀντολάς τῶν ἀναφυόμενων κεφαλῶν ἐκώλυεν ἀνίεναι. Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυόμενων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν θάνακτον ἀποκόψας κατῴρυξε καὶ βρεῖαν ἐπέθηκε πέτρῃ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν διὰ Λέρνης εἰς Ἐλαιούντα· τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρις ἀνασχίσας, τῇ χυλῇ τοὺς οἰστοὺς ἐβάψεν.

4 Τρίτον θῆλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον εἰς Μυκῆνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἔλαφος ἐν Οἰνῇ χρυσόκερος, Ἀρτεμίδος ἱερά· διὸ καὶ βουλόμενος αὐτὴν Ἡρακλῆς μήτε ἀνελεῖν μήτε τρώσκει, συνεδίωξεν ἕλον ἐνικυτόν. Ἐπεὶ δὲ κάμνον τὸ θηρίον τῇ διώξει συνέφυγεν εἰς ὄρος τὸ λεγόμενον Ἀρτεμισιον, κἀκεῖθεν ἐπὶ ποταμὸν Λάδωνα, τοῦτον διαβάνειν μέλλουσαν τοξεύσας συνέλαβε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἠπειγέτο καὶ ἐκόμισεν ἔμπνουν εἰς Μυκῆνας.

5 Τέταρτον θῆλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον ζῶντα κομίζειν· τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἡδίκηει τὴν Ψωφίδα, ὀρμώμενον ἐξ

νυσαν (ὄρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 38, α'). — ἐπεβοήθει] = ἐπὶ βοηθείαν ἤρχετο. — τὸν πόδα] δηλ. τοῦ Ἡρακλέους. — καταπρήσας] = κατακαύσας, ἄρα τοῦ καταπύρρημι. — τῆς ὕλης] = τοῦ δάσους = τοῖς δακλοῖς] = κοινῶς μὲ δαυλίαι. — ἐπικαίων] = καίων ἐπάνω. — τὰς ἀντολάς] = τὰς ἀναφύσεις, ἀναβλαστήσεις, ῥίζας. — ἀνίεναι] ἀμεταβ. = ἀναφύεσθαι. — περιγενόμενος] = ὑπέρτερος γενόμενος, καταβαλὼν, νικήσας. — ἀποκόψας] = ἀποχωρίσας διὰ τῆς κοπῆς. — κατῴρυξε] = σκάψας κατέχωσεν. — τὴν φέρουσαν] = τὴν ὁδηγοῦσαν, κατ' ἑλλειψιν τοῦ ἀντικ. ἀνθρώπου, (ῥα, λέγεται δὲ ἡ ἄγρουσα καὶ ἡ φέρουσα ὁδός. — Ἐλαιούντα] τόπον τινὰ ἐν Ἀργολίδι. — τοὺς οἰστοὺς ἐβάψεν] διὰ τοῦτο τὰ ἐξ αὐτῶν τραύματα ἴσαν ἀνίατα.

4. ἐνεγκεῖν] τὸ μὲν ἄρα τι = ποιῶ τι, ἵεναι, τὸ δὲ φέρω τι = βραστάζω τι ἐπὶ τῶν χειρῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὤμων (ὄρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 518, β') = ζωντανὴν νὰ φέρῃ. — Οἰνῇ] χωρίῳ ἐν Ἀργολίδι πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ εἰς τὰς ὑπορείας τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἰνάχου, νῦν κάτω Δηλίσσι. — συνεδίωκεν] = συντόνως ἐδίωξεν· ἢ σὺν σημαίνει ἐπίτασιν, ὡς σύντονος, συντρίβω, συντορῶ. — κάμνον] = ἀποκάμνον, ἀπαυδῶν. — συνέφυγεν] = σὺν αὐτῷ ἔφυγεν. — Ἀρτεμισιον] ὄρος μετὰ τῇ Ἀρκαδίᾳ καὶ Ἀργολίδος. — Λάδωνα] ποταμὸν ἐν Ἀρκαδίᾳ. — ἠπειγέτο] = ἤπειγεν ἐαυτὸν = ἵσπευεν.

5. κάπρον] = ἄγριον χοῖρον. — ἡδίκηει] = ἐβλαπτεν. — Ψωφίδα] πόλιν τῆς

δρους, ὁ ἀκαλοῦσιν Ἐρύμανθον. Ἡρακλῆς δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν παραγίγνεται καὶ διώξας αὐτὸν ἐκ τινος λόγχης μετὰ κραυγῆς εἰς χιόνα πολλήν, παρειμένον ἐμβροχίσας ἐκόμισεν εἰς Μυκῆνας.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν 6 ἡμέρᾳ μίᾳ μόνον ἐκφορῆσαι τὴν ὄνθον. Ἦν δὲ ὁ Αὐγεΐας βοσκιδεύς Ἡλιδος, πολλὰς δ' εἶχε βοσκημάτων ποιμένας. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς, οὐ δηλώσας τὴν Εὐρυσθέως ἐπιταγήν, ἔφησε μίᾳ ἡμέρᾳ τὴν ὄνθον ἐκφορῆσαι, εἰ δώσει τὴν δεκάτην αὐτῷ τῶν βοσκημάτων. Αὐγεΐας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται. Ἡρακλῆς δὲ τῆς τε αὐλῆς τὸ θεμέλιον διεῖλε καὶ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν καὶ τὸν Πηνειὸν σύνεγγυς ῥέοντας προχετεύσας ἐπήγαγεν, ἔκρουεν δι' ἄλλης ἐξόδου ποιήσας. Μαθὼν δὲ Αὐγεΐας ὅτι κατ' ἐπιταγήν Εὐρυσθέως τοῦτο ἐπιτετέλεσται, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπέδιδου.

Ἑκτον ἐπέταξεν ἄθλον αὐτῷ τὰς Στυμφλίδας ὄρνιθας ἐκδιῶ- 7 ξαι. Ἦν δ' ἐν Στυμφάλῳ πόλει τῆς Ἀρχαδίας Στυμφλίδας λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηρεφῆς ὕλη· εἰς ταύτην ὄρνιθες συνέφυγον ἄπλετοι, τὴν ἀπὸ τῶν λύκων ὠρυγὴν δεδοικυῖται. Ἀμυχανοῦντος οὖν Ἡρακλέους πῶς ἐκ τῆς ὕλης τὰς ὄρνιθας ἐκβάλῃ, χαλκᾷ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖ παρ' Ἡφαιστού λαβοῦντα. Ταῦτα κρούων ἐπὶ τινος ὄρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου τὰς ὄρνιθας ἐφάθει· αἱ δὲ τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι μετὰ δέους ἀνίπταντο, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

Ἀρχαδίας πρὸς τὴν Ἡλιν.—Ἐρύμανθον] ὄρος τῆς Ἀρχαδίας πρὸς τὴν Ἡλιν, νῦν Καλλιφῶνι ἢ Λιβαρτισίῳ.—λόγχης]=δάσους, κοινῶς λόγγου.—παρειμένον]=παρὰλελυμένον, κεκμηκότα, παθητ. παρακ. τοῦ παρίεμαι.—ἐμβροχίσας]=εἰς βρόχον (παγίδα) ἐμπλέξας, συλλαβὼν.

6. μόνον ἐκφορῆσαι τὴν ὄνθον]=μόνος νὰ ἐκβάλῃ κουβαλῶν τὴν κόπρον.—ἀπιστῶν] δηλ. ἐκφορῆσειν τὴν ὄνθον ἐν μίᾳ ἡμέρᾳ.—διεῖλε]=διέσπασε, διεχώρισεν.—προχετεύσας]=τῶν σύνεγγυς ῥέοντων ποταμῶν δι' ὀχετοῦ τὰ ὕδατα ἀφαιρέσας (πρὸβλ. παροπλιζῶ=ἀφαιρῶ τὰ ὄπλα, ἀποπλιζῶ).—ἔκρουεν]=ἐκροήν, ἐκβολήν=ποιήσας ὥστε τὰ ὕδατα νὰ ἐκρεύσῃ δι' ἄλλης ἐξόδου.—οὐκ ἀπέδιδου τὸν μισθόν]=τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν οὐκ ἐδίδου (πρὸβλ. ἀπαιτῶ, ἀπολαμβάνω, ἀπέχω τι, ἀποχή, κτλ.).

7. συνηρεφῆς ὕλη]=λίαν πυκνῶς ἐσκεπασμένη, συγκεκαλυμμένη διὰ τὰ πολλὰ δένδρα, διὰ τὸ πολὺ δάσος.—συνέφυγον]=ὁμοῦ ἐφυγον ἀναριθμητοὶ ὄρνιθες (ἀπλετοὶ ὄρνιθες).—τὸν δοῦπον]=τὸν κρότον, λέξις παποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (δοῦπ-δοῦπ).—ἀνίπταντο]=Ἀττικῶς ἀνεπέτοντο.

- 8 Ἐβδομον ἐπέταξεν ἄθλον τὸν Κρήτα ἀγαγεῖν ταῦρον. Τοῦτον φασὶ τινες εἶναι τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀναδοθέντα ἐκ θαλάσσης, ὅτε καταθύσειν Ποσειδῶνι Μίνως εἶπε τὸ φανέν ἐκ τῆς θαλάσσης· θεασάμενον δὲ αὐτὸν τοῦ ταύρου τὸ κάλλος τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἀποπέμψαι, θῆσαι δ' ἄλλον Ποσειδῶνι· ἐφ' οἷς ὀργισθέντα τὸν θεὸν ἀγριῶσαι τὸν ταῦρον. Ἐπὶ τοῦτον παραγενόμενος εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς, ἐπειδὴ λαβεῖν ἀξιούντι Μίνως εἶπεν αὐτῷ λαμβάνειν διαγωνισάμενῳ, διαγωνισάμενος καὶ λαβὼν πρὸς Εὐρυσθέα διακομίσας ἔδειξε καὶ τὸ λοιπὸν εἶχεν ἄνετον· ὁ δὲ πλανηθεὶς Σπάρτην τε καὶ Ἀρκαδίαν ἄπασαν καὶ διαβὰς τὸν Ἰσθμὸν εἰς Μακρathῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφικόμενος τοὺς ἐγγχωρίους διελυμαίνετο.
- 9 Ὀγδοον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακῆος ἵππους εἰς Μυκήνας κομίζειν. Ἦν δὲ οὗτος Ἀρεῶς καὶ Κυρήνης, βασιλεὺς Βιστόνων, ἔθνους Θρακίου μαχιμωτάτου, εἶχε δὲ ἀνθρωποφάγους ἵππους. Πλεύσας οὖν μετὰ τῶν ἐκουσίως συνεπομένων, βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων ὑπάρχοντας ἤγαγεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Τῶν δὲ Βιστόνων σὺν ὅπλοις ἐπιβοηθούντων τὰς μὲν ἵππους παρέδωκεν Ἀδδῆρῳ φυλάσσειν (οὗτος δὲ ἦν Ἑρμοῦ παῖς, Λοκρὸς ἐξ Ὀπούντος, ὃν αἱ ἵπποι διέφθειραν ἐπισπασάμεναι),

8. Κρήτα] πολλάκις τὰ ἔθνη καίονται ἀντὶ τῶν ἐξ αὐτῶν κτητικῶν ἐπιθέτων — βουκόλια] = βουφόρβια, ἀγέλας βοῶν. — ἀποπέμψαι, θῆσαι . . . ἀγριῶσαι] ἐκ τοῦ φασὶν ἐξαρτῶνται. — ἀγριῶσαι] = ἄγριον καταστήσαι. — διαγωνισάμενῳ] = ἐν διαγωνίσῃται. — διαγωνισάμενος καὶ λαβὼν] χρονικαὶ μετοχαὶ τοῦ διακομίσας, διὰ τοῦτο δὲ δὲν συνδέονται αἱ πρῶται πρὸς τὴν δευτέραν = διαγωνισάμενος καὶ λαβὼν διεκόμισε, διακομίσας δὲ ἔδειξε. — πλανηθεὶς Σπάρτην] = περιπλανηθεὶς, περιελθὼν, πρβλ. «πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα» (Εὐρ. Ἑλ. 598). — διελυμαίνετο] = ἔβλαπτεν ἐντελῶς (πρβλ. διαφθεῖρω = ἐντελῶς φθείρω).

9. Ἀρεῶς καὶ Κυρήνης] δηλ. νόος. — Βιστόνων] Θρακῶν πρὸς τῷ Αἰγαίῳ πελάγει παρὰ τῇ Βιστονίδι λίμνῃ ἀνατολικῶς τῶν Ἀδδῆρων (Ἡροδ. Ζ', 110, Στράβ. Ζ', 331). — τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων ὑπάρχοντας] = τοὺς ἐπιστατούντας τῶν φατνῶν τῶν ἵππων, τοὺς τεταγμένους νὰ τρέφωσι τοὺς ἵππους. — ἤγαγεν] δηλ. τὰς ἵππους. — ἐξ Ὀπούντος] πύλεως τῶν Ὑποκνημιδίων Λοκρῶν ἢ Ὀπουντίων κατὰ τὸ νῦν χωρίον Γαρδινίτσα. Οἱ Λοκροὶ ἦσαν Λοκροὶ Ὀπούντιοι ἢ Ὑποκνημιδιοὶ ὁμοροῦντες τοῖς Φωκεῦσι καὶ Βοιωταῖς, Λοκροὶ Ἐπικνημιδιοὶ πρὸς τῇ Εὐβοίᾳ (ἐκ τοῦ ὅρους Κνήμιδος), Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι οἱ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ Λοκροὶ Ὀζόλαιοι οἱ πρὸς τῇ Αἰτωλίᾳ. — ἐπισπασάμεναι] = εἰς ἐαυτὰς ἐλκύσασαι, ξεσχίσαι.

πρὸς δὲ τοὺς Βίστονας διαγωνισάμενος καὶ Διομήδην ἀποκτείνας τοὺς λοιποὺς ἡνάγκαζε φεύγειν, καὶ κτίσας πόλιν Ἀβδήρον παρὰ τὸν τάφον τοῦ διαφθαρέντος Ἀβδήρου, τὰς ἵππους κομίσας Εὐρυσθεὶ ἔδωκε· μεθέντος δὲ αὐτὰς Εὐρυσθέως, εἰς τὸ λεγόμενον ὄρος Ὀλυμπον ἐλθοῦσαι πρὸς τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

Ἐνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τὸν Ἴππο-10 λῆτης. Αὕτη δ' ἐχκοίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατόικουν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον· ἤσκουν γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δὲ Ἴππολύτη τὸν Ἀρεως ζωστήρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, λαβεῖν αὐτὸν ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυσθέως θυγατρὸς Ἀδμήτης. Παρκαλθὼν οὖν ἐθέλοντάς συμμάχους ἐν μιᾷ νηὶ ἔπλει. Καταπλεύσαντος δ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν Θεμισκύρᾳ λιμένα, παρκαγεομένης ὡς αὐτὸν Ἴππολύτης καὶ τίνος ἦκοι χάριν πυθομένης καὶ δώσειν τὸν ζωστήρα ὑπισχνουμένης, Ἡρα μιᾷ τῶν Ἀμαζόνων εἰκασθεῖσα τὸ πλῆθος ἐπεφοίτα λέγουσα αὐτὴν βασιλίδι ἀρπάζουσιν οἱ προσελθόντες ξένοι». Αἱ δὲ μεθ' ὧν ἐπὶ τὴν ναῦν κατέθεον σὺν ἵπποις. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὰς καθωπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ

—μεθέντος] ἀφήσαντος, ἀόρ. θ' τοῦ μεθίημι = ἐῷ τινα μετιέναι, πρὸς τι μέρος ἔρχεσθαι. — Ὀλυμπον] ἐνταῦθα = τὸν Λακωνικὸν Ὀλυμπον κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὴν Σελλασίαν (Πολυβ. Β', ξε', 7—8). — πρὸς τῶν θηρίων] = ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

10. ζωστήρα] = τὴν ζώνην. Ἡ κατάληξις -τηρ ἐνταῦθα δὲν σημαίνει πρόσωπον ἐνεργούν, ἀλλὰ σκεῦος. —θερμώδοντα] ὄρα ἄνωτ. σ. 87 ἀριθ. 7. —ἔθνος μέγα] παρὰθεσις (ὄρα Γ. Ζηκ. Συντ. § 352). — τὰ κατὰ πόλεμον] = κατὰ τὰ πολεμικά, ἢ κατὰ σημαίνει ἀναφορὰν = κατὰ τὰ ὡς πρὸς τὸν πόλεμον. —σύμβολον] = σημεῖον διαγνωστικόν (παρὰ τὸ συμβάλλειν = συνιέναι)· εἶνε δὲ παρὰθεσις. —πρωτεύειν ἀπασῶν] = εἶναι πρώτην ἀπασῶν. —Παρκαλθὼν] = παρ' ἐαυτῷ λαθὼν, λαθὼν μεθ' ἐαυτοῦ, ἄλλοτε δὲ = λαμβάνων παρὰ τίνος, ὡς αὐδὲ (νόμος) παρὰ τῶν προγόνων παρέλαβον (Ἰσοκρ. 8, 102). —Καταπλεύσαντος] = καταχθέντος εἰς τὸν λιμένα. —θεμισκύρα] πόλις τοῦ Πόντου παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν ἢ θεμισκύρα. Χρονικὴ ἢ μετοχὴ καταπλεύσαντος τῆς μετοχῆς παραγενομένης. —εἰκασθεῖσα] παθητ. ἀόριστ. μετὰ σημασ. μέσης = εἰκάσασα ἐαυτήν, ὁμοιωθεῖσα, λαβοῦσα τὴν μορφήν μιᾶς Ἀμαζόνος. —τὸ πλῆθος ἐπεφοίτα] πολλὰ ἀμετάβ. ῥήματα συντιθέμενα γίνονται μεταβατικά = τὸ πλῆθος ἐπεσκέπτετο, ὡς αὐτὸ δὲ ἐπιροίτησει (Ἡροδ. Ζ', 16, 3). —κατέθεον] = ἔτρεχον κάτω εἰς τὴν θάλασσαν. —καθωπλισμένας] = ἐντελῶς ὠπλισμένας. —ἀφαι-

δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἱππολύτην κτείνας τὸν ζωστήρα ἀφαιρεῖται, πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ἀγωνισάμενος ἀποπλεῖ καὶ κομίσας τὸν ζωστήρα εἰς Μυκῆνας ἔδωκεν Εὐρυσθεῖ.

- 11 Δέκατον δὲ ἐπετάχθη ἄθλον τὰς Γηρυόνης βοῦς ἐξ Ἑρθεΐας κομίζειν. Ἑρθεΐα δὲ ἦν Ὠκεανοῦ πλησίον κειμένη νῆσος, ἣ νῦν Γάδεира καλεῖται. Ταύτην κατέκει Γηρυόνης Χρυσάορος καὶ Καλλιρόης τῆς Ὠκεανοῦ, τριῶν ἔχων ἀνδρῶν συμφύες σῶμα, συνηγμένον μὲν εἰς ἓν κατὰ τὴν γαστέρα, ἐσχισμένον δὲ εἰς τρεῖς ἀπὸ λαγόνων τε καὶ μηρῶν· εἶχε δὲ φοινικᾶς βοῦς, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων, φύλαξ δὲ Ὀρθρος ὁ κύων δικέφαλος ἐξ Ἐχίδνης καὶ Τυφῶνος γεγεννημένος. Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνης βοῦς διὰ τῆς Εὐρώπης, ἄγρια πολλὰ παρελθὼν Λιβύην ἐπέβηκε καὶ παρελθὼν Ταρτησοῦν ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ἔρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας. Καὶ παραγενόμενος

ρεῖται] μέσ. ὠφελείας = ἀφαιρεῖ ἑαυτῷ (δι' ἑαυτόν) ὅρα Γ. Ζηχ. Συντ. § 173.

11. ἐπετάχθη] δηλ. ὑπὸ Εὐρυσθέως· οἱ μεταγενέστεροι λέγουσιν ἐπετάχη. — Ἑρθεΐα] νῆσος ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ παρὰ τὰ παράλια τῆς Ἰσπανίας, ὕστερον κληθεῖσα Γάδεира, νῦν δὲ Κάδιξ. — συμφύες] = τυμπεφυκός, ἐκ φύσεως συγκεκολλημένον. — ἀπὸ λαγόνων] = ἀπὸ τῆς ὀσφύος, ἀπὸ τῆν ῥωσιν (κοινῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ λαγρόνια). λαγόνες = τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τὰς πλευρὰς καὶ ὑπεράνω τοῦ ἐπιγαστροῦ, ἔνθα ὑπάρχει ἡ ὀσφύς, ὅπερ καὶ κενεῶν λέγεται. — φοινικᾶς βοῦς] = ἐρυθρὰς βοῦς, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις λέγεται τὰς βόας. — Ἐχίδνης] θυγατὶς τοῦ Χρυσάορος καὶ τῆς Καλλιρόης (Ἡσιόδ. Θεογ. 295) ἣ τοῦ Ταρτάρου καὶ τῆς Γῆς, τέρας κατὰ τὸ ἥμισυ κόρη καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὄφις. Ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθη ὁ Ὀρθρος, ὁ Κέρβερος, ὁ Νεμεῖος Λέων, ἡ Λερναία Ὕδρα, ἡ Χίμαιρα, ἡ Σφίγξ, ἡ Σκύλλα (Ἡσιόδ. Θεογ. 306). — Τυφῶνος] ὅρα ἀνωτέρω σ. 93. ἀρθ. 2. — ἄγρια] = ἀκαλλιέργητα μέρη, πρβλ. «εἰς τόπον ἄγριον» (Πλάτ. Φαίδ. 113. β'), «ἄγρια ὄρη» (Δίων Κάσσ. ΙΣ', 42). — Λιβύην ἐπέβαινε] τὸ ἐπιβαίνει συντάσσ. γενικῇ, ἐπιβαίνω τινός = βαίνω ἐπὶ τινος καὶ μέτοχος γίνομαι τινος (πρβλ. Ὀδ. ψ, 52. Ἡσιόδ. Θεογ. 396), καὶ δοτικῇ, ἐπιβαίνω τινί = ἐπέρχομαι κατὰ τινος (Ξεν. Παιδ. Ε', β', 26), καὶ αἰτιατικῇ, ἐπιβαίνω τι = πατῶ τι (Ιλ. Ε, 226. Ὀδ. Ε, 50. Σοφ. Αἴ. 144. Ἡρόδ. Ζ', 50, 2). — Ταρτησοῦν] πόλις τῆς Ἰσπανίας κτισθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ Φοινίκων ἢ Ταρτησοῦς διωμόνμος τῷ ποταμῷ ὕστερον καλουμένῳ Βαίτι, ὁ δὲ Βαίτις δύο εἶχεν ἐκβολὰς, ὧν ἓν μέσῳ ἡ Ταρτησοῦς (Στράβ. Γ', 148), ἡ δὲ χώρα Ταρτησσῆς, καὶ ὕστερον Τουρρητανία. — ἀντιστοίχους δύο στήλας] τὰς λεγομένας «Ἡρακλείας στήλας» (Πινδ. Ἰσθ. 4, 30), ἃς ἔστησεν ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ Κάλπη (νῦν Γιβλαρτάρ) καὶ ἐν τῇ ἀντικρὺ Ἀφρικανικῇ

εἰς Εὐρύθειαν ἐν ὄρει Ἄβαντι αὐλίζεται. Αἰσθόμενος δ' ὁ κύων ἐπ' αὐτὸν ὄρμα· ὁ δὲ καὶ τοῦτον τῷ ῥοπάλῳ πκίει καὶ τὸν βουκόλον Εὐρυτίωνα τῷ κυνὶ βοηθοῦντα ἀπέκτεινεν. Γηρύονης δὲ καταλαβὼν Ἡρακλέα παρὰ ποταμὸν Ἀνθεμοῦντα τὰς βοῦς ἀπάγοντα συστησάμενος μάχην τοξευθεὶς ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεὶ κομίσας ἔδωκεν· ὁ δὲ αὐτὸς κατέθεσεν Ἡρᾷ.

Τελεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων ἐν ἐνὶ μῇνι καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, μὴ 12 προσδεξάμενος Εὐρυσθεὺς τὸν τε τῶν τοῦ Αὐγείου βοτκημάτων καὶ τὸν τῆς ὕδρας, ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἄθλον παρ' Ἑσπερίδων χρυσᾷ μῆλᾳ κομίζεῖν. Ταῦτα δὲ ἦν ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντος ἐν Ὑπερβορείῳ, ἃ Διὶ γήμαντι Ἡρᾷ ἐδώρησάτο· ἐφύλασσε δ' αὐτὰ δράκων ἀθάνατος κεφαλὰς ἔχων ἑκατόν· ἐγρήτο δὲ φωναῖς παντοίαις καὶ ποικίλαις. Μετὰ τούτου δὲ Ἑσπερίδες ἐφύλακτον. Αἶγλη,

ἀκτῇ, ἥτις ἐκαλεῖτο Ἀβίλυκα (Στράβ. Γ', 170), νῦν δὲ Κέουτα.— Ἄβαντι] ὄρει τῆς νήσου Ἑρυνθείας—αὐλίζεται]=μανδρίζεται, ἐν τῇ αὐλῇ διανυκτερεύει, καταλύει (ὄρα Γ. Ζηχ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 59, α', 6').— Ἀνθεμοῦντα] ποταμὸν μυθικὸν τῆς Ἑρυνθείας.—συστησάμενος μάχην]= συστήσας ἐαυτοῦ μάχην πρὸς Ἡρακλέα = ἀρτῶμενος μάχης, συγκροτήσας μάχην, πρὸλ. α' Ῥωμαῖοι συνεστήσαντο πόλεμον πρὸς Καρχηδονίους (Πολυβ. Β', α', 1). Εἶνε χρονικὴ μετοχὴ τῆς μετοχῆς τοξευθεὶς, πολλὰς δὲ τοιαύτας μετοχὰς μεταχειρίζεται ὁ Ἀπολλοδώρος.—κατέθεσε]= βαλὼν κάτω ἔθεσεν.

12. μὴ προσδεξάμενος]=μὴ ἀποδεξάμενος τὸν ἄθλον τῶν τοῦ Αὐγείου βοτκημάτων, διότι ἐπὶ μισθῷ ἐτέλεσεν αὐτὸν (Ἀπολλ. Βιβλ. Β, ε', 5), καὶ τὸν τῆς ὕδρας, διότι οὐχὶ μόνος ἀλλὰ μετὰ Ἰολάου κατέβαλε τὴν ὕδραν (Ἀπολλ. Βιβλ. Β', ε', 2).— Ἑσπερίδων] νομφῶν καὶ θυγατέρων τοῦ Ἀτλαντος, αἵτινες ἦσαν 4. Αἶγλη, Ἑρυνθεία, Ἑσπερία καὶ Ἀρέθουσα, κατὰ δὲ τὸν Ἡρόδοτον ἦσαν τρεῖς, Σθεινώ, Εὐρύαλη, καὶ Μέδουσα (Θεογ. 276).—χρυσᾷ μῆλᾳ] δὲν εἶνε οὔτε τὰ πορτογάλλια, ἅτινα ἐκ Κίνας τὸ πρῶτον εἰς τὴν Πορτογαλίαν μετενεχθέντα διεδόθησαν εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, οὔτε τὰ Ἀρμενικὰ μῆλα, τὰ βερλίκονκα, οὔτε τὰ κίτρα, οὔτε τὰ λεμόνια, ἀλλὰ πιθανῶς εἶναι τὰ κυδῶνια (μῆλα), ὡς ὁ Πλίνιος λέγει «his proxima amplitudine mala, quae vocamus cotonea et Graeci cydonia, ex Greta insula advecta. . . Plura eorum genera chrysomela, incisuris distincta, colore ad aurum inclinato» (Plin. Hist. Nat. XV, 10. Πρὸλ. καὶ Ἀσπ. Εἰσαγ. εἰς Πινδ. σ. 209—214).—ἐν Ὑπερβορείῳ]. Ὑπερβόρειοι ἔθνος μυθῶδες, δι' οὗ οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν πίντας τοὺς ἀγνώστους λαοὺς τοὺς κατοικοῦντας πέραν τοῦ ἀνέμου βορρᾶ, ὃν ἡ χώρα ἐθεωρεῖτο ὡς εὐδαίμονεςτάτη καὶ πάντα τὰγαθὰ παρέχουσα. Ἐθετον δὲ τοὺς λαοὺς τούτους οἱ ἀρχαῖοι συνήθως εἰς τὰς πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμὰς χώ-

- Ἐρύθεια, Ἑσπερία, Ἀρήθουσα. Πορευόμενος οὖν ἦκε πρὸς Νηρέα· συλλαβὼν δὲ αὐτὸν κοιμώμενον καὶ πικροτάως ἐναλλάσσοντα μορφάς ἔδωκε καὶ οὐκ ἔλυσε πρὶν μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ποῦ τυγχάνοιεν τὰ μῆλα καὶ αἱ Ἑσπερίδες. Ὡς δ' ἦκεν εἰς Ὑπερβορέους πρὸς Ἀτλαντα, εἰπόντος Προμηθέως τῷ Ἡρακλεῖ αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα μὴ πορεύεσθαι, διαδεχόμενον δὲ Ἀτλαντος τὸν πόλον ἀποστέλλειν ἐκεῖνον, πεισθεὶς διεδέχτο. Ἀτλας δὲ δρεψάμενος παρ' Ἑσπερίδων τρία μῆλα ἦκε πρὸς Ἡρακλέα· καὶ οὕτως ἀνελόμενος αὐτὰ Ἡρακλῆς ἀπηλλάττετο. Κομίσας δὲ τὰ μῆλα Εὐρύσθει ἔδωκεν. Ὁ δὲ λαβὼν Ἡρακλεῖ ἔδωρήσκατο, παρ' οὗ λαβοῦσα Ἀθηνᾶ πάλιν αὐτὰ ἀπεκόμισεν· ὅσιον γὰρ οὐκ ἦν αὐτὰ τεθῆναί που.
- 13 Δωδέκακτον ἄθλον ἐπετάχθη Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν· εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλὰς, τὴν δὲ οὐράν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου πικροτάων εἶχεν ὄψεων κεφαλὰς. Πικραγενόμενος οὖν ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς εἰς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, διὰ τούτου κατήει. Αἰτοῦντος δὲ αὐτοῦ Πλούτωνα τὸν Κέρβερον, ἐπέταξεν ὁ Πλούτων ἄγειν χωρὶς ὧν εἶχεν ὄπλων κρατοῦντα. Ὁ δὲ εὐρὼν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος, τῷ τε θώρακι συμπεφραγμένος καὶ τῇ λεοντῇ συσχεπασθεὶς καὶ περιβαλὼν τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας οὐκ ἄνῃκε, καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐράν δράκοντος, κρατῶν δ' ἐκ τοῦ τραχήλου

ρας τῆς γῆς.—*Νηρέα*] υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίας καὶ πατὴρ τῶν πενήκοντα *Νηρηίδων*, θαλασσιῶν νυμφῶν, ἦτο δὲ θαλάσσιος θεὸς καὶ ἐλάμβανε διαφόρους μορφάς, ὡς ὁ *Πρωτεύς*.—*Ἀτλαντα*] ὁ Ἀτλας ἦτο Τιτάν, υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Προμηθέως καὶ ἐβάσταζε τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων.—*διαδεχόμενον*]=δεχόμενον διαδοχικῶς τὸν οὐρανὸν (τὸν πόλον) παρὰ τοῦ Ἀτλαντος εἰς τοὺς ὧμους του.—*δρεψάμενος*]=δρέψας ἑαυτῷ, κόψας δι' ἑαυτόν.—*ἀνελόμενος*]=ἀνελὼν ἑαυτῷ, λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας του.—*ἀπηλλάττετο*]=ἀνεχώρει, ἀπῆρχετο.—*ἀπεκόμισεν*]=ἐκόμισεν ὀπίσω.—*ὅσιον*]=τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς δίκαιον, τὸ εὐσεβές, τὸ δὲ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καθῆκον λέγεται *δίκαιον*, ὅθεν λέγεται «*δίκαιον καὶ εὐσεβές*» (πρβλ. Πλάτ. Γοργ. 507, α').

13. κατὰ τοῦ νώτου]=ἐπὶ τῶν νώτων, ἐπὶ τῆς ῥάχως.—*Ταίναρον*] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς.—*κατήει*]=κατήρχετο.—*χωρὶς ὧν εἶχεν ὄπλων κρατοῦντα*]=ἐὰν νικήσῃ αὐτὸν χωρὶς τῶν ὄπλων, ἃ εἶχεν, ἔνθα συμβαίνει ἔλξαι· ὅπλα δὲ εἶνε τὸ τόξον καὶ τὸ βόλαλον.—*Ἀχέρωντος*] ποταμοῦ τοῦ Ἄδου.—*τῷ θώρακι συμπεφραγμένος*]=διὰ τοῦ θώρακος ὡχυ-

καὶ ἄγχων τὸ θηρίον ἔπεισεν. Συλλαβὼν οὖν αὐτὸν ἦκε, διὰ Τροϊζῆνος ποιησάμενος τὴν ἀνάβασιν· δείξας δ' Εὐρυθεὶ τὸν Κέρβερον πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

Ἡρακλέους τελευτὴ

(Ἀπολλοδ. Βιβλ Β', ζ', 5—8)

Ἡρακλῆς παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα τὴν Οἰνέως θυγατέρα¹ Δηιάνειραν ἐμνηστεύσατο. Ἀγων δὲ Δηιάνειραν ἐπὶ ποταμὸν Εὐῆνον ἦκεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσος ὁ Κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμευε μισθοῦ, λέγων παρὰ θεῶν τὴν πορθμείαν εἰληφέναι διὰ δικαιοσύνην. Αὐτὸς μὲν οὖν Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διήκει, Δηιάνειραν δὲ μισθὸν αἰτηθεὶς ἐπέτρεψε Νέσσω διακομίζειν. Ὁ δὲ διαπορθμεύων αὐτὴν ἐπεχείρει βιάζεσθαι· τῆς δὲ ἀνακραγούσης αἰσθόμενος ὁ Ἡρακλῆς ἐξελθόντα Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν. Ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν προσκλεσάμενος Δηιάνειραν εἶπεν· εἰ θέλει φίλτρον πρὸς Ἡρακλῆα ἔχειν, τὸ βυὲν αἶμα ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος φυλάττει παρ' ἑαυτῇ. Ἡ δ' ἐποίησε τοῦτο. Ἀφικόμενος δ' εἰς Τραχῖνα Ἡρακλῆς στρατιὰν ἐπ' Οἰχλίαν συνῆθροισεν, Εὐρυτον τιμωρήσασθαι θέλων· κτείνας δὲ μετὰ

ρωμένος, τεθωρακισμένος. — ἔπεισεν] = ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ πεισθῇ, νὰ ὑπακούσῃ. — Τροϊζῆνος] πόλεως τῆς Ἀργολίδος, ἣτις νῦν *δαμαλᾶς* καλεῖται. — ποιησάμενος τὴν ἀνάβασιν] περίφρασις = ἀνάβας.

1. Καλυδῶνα] πόλιν τῆς Αἰτωλίας παρὰ τὸν Εὐῆνον ποταμὸν ἐπὶ λόφῳ τοῦ Ἀρακύνθου ὄρους. — ἐμνηστεύσατο] = ἐζήτησε δι' ἑαυτὸν γυναῖκα. Παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ μὲν *μνηστεύω* = ζητῶ μνηστήν, γυναῖκα εἰς γάμον, τὸ δὲ μέσον περὶ γυναικὸς = μνηστή τινας γίνομαι, ὑπανδρεύομαι. — Εὐῆνον] ποταμὸν τῆς Αἰτωλίας, νῦν *Φίδαριν*. — Κένταυρος] μυθικὴ παράστασις συμπλέγματος ἐξ ἀνθρώπου καὶ ἵππου, διότι οἱ ἄνθρωποι κατὰ πρῶτον τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ ἱππέας ἰδόντες, ἐν τέρας διφυεῖς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἵππον ἐνόμισαν. Τὸ ὄνομα φαίνεται ὅτι εἶνε μετάπλασις τοῦ κέντορος (= κεντητῆς ἵππου), ἐπειδὴ λέγεται καὶ ἱπποκένταυρος. — διεπόρθμευε μισθοῦ] = διὰ πορθμεῖον ἀντὶ μισθοῦ διεβίβαζε, τὸ μισθοῦ γενικὴ τοῦ τιμήματος ἢ τῆς ἀξίας. — τὴν πορθμείαν] = τὸ διαπορθμεύειν. — αἰτηθεὶς] παθ. ὑπὸ Νέσσου. — διακομίζειν] = διαβιβάζειν. — φίλτρον] = μέσον ἐρωτικόν, μέσον (ἢ ποτὸν) ἐμπνέον ἐρωτα πρὸς τινα. — ἀκίδος] ἀκίς = ἡ μύτη, τὸ ὄζυ τοῦ βέλους.

2. Τραχῖνα] πόλιν τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τὴν Οἶτην κτίσμα τοῦ Ἡρακλέους· ὁ κάτοικος Τραχίνιος. — Οἰχλίαν] πόλιν ἐν Θεσσαλίᾳ ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ κατεδαφισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, διότι ὁ Εὐρυτος δὲν ᾔθε.

τῶν παίδων Εὐρυτον, αἶρεϊ τὴν πόλιν καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρατευσαμένων τοὺς ἀποθνήσκοντας καὶ λαφυραγωγῆσας τὴν πόλιν ἤγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. Καὶ προσορμισθεὶς Κηναίω τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ Διὸς βωμόν ἰδρύσατο. Μέλλων δὲ ἱερουργεῖν εἰς Τραχίνα τὸν κήρυκα ἔπεμψε λομπρὰν ἐσθῆτα οἶσοντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηιάνειρα πυθομένη καὶ δείτῃσα μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα ταῖς ἀληθείαις φίλτρον εἶναι τὸ βυὲν αἶμα Νέσσευ, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν. Ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἔθυσεν. Ὡς δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος ὁ τῆς ὕδρας ἰὸς τὸν χρῶτα ἔστηπε, τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀράμενος κατηκόντισεν, τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναπασπῶντο δὲ αἱ σάρκες αὐτῷ. Τοιαύτῃ δὲ συμφορᾷ κατασχεθεὶς εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεὼς κομίζεται. Δηιάνειρα δ' αἰσθημένη τὸ γεγονός ἐαυτὴν ἀνήρτησεν. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἶτην ὕρος (ἔστι δὲ τοῦτο Τραχινίων), ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας ἐκέλευεν ἐπιβάντος ὑφά-

λησε νᾶ δώσῃ αὐτῷ εἰς γάμον τὴν κόρην τοῦ Ἰόλην. — λαφυραγωγῆσας] τὰ λαφυραγωγῶ καὶ λαφυραγωγία ἀδόκιμα (Θωμ. Μαγιστρ. 275, 10), ἀνθ' οὗ οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὸ λεηλατῶ. — ἤγεν αἰχμάλωτον] = ἡμαλώτιζεν. ὅπερ εἶνε μεταγενέστερον, ἀνθ' οὗ οἱ παλαιοὶ ἔλεγον, αἰχμάλωτὸν τινα λαμβάνω, ἄγω, ποιῶ, παθ. δὲ αἰχμάλωτός εἰμι, γίγνομαι, λαμβάνομαι (ὅρα Γ. Ζηχ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 574, 6'). — Κηναίω] βορειοδυτικῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Εὐβοίας, ὅπερ νῦν καλεῖται Λιθάδα. — βωμόν ἰδρύσατο] μέσ. διήμεσον = ἔκτισε βωμόν. — ἱερουργεῖν] = θύειν. Τὸ ῥῆμα εἶναι μεταγενέστερον. — ταῖς ἀληθείαις] ἰσοῦται ἐπιρρήματι (πρβλ. Πολυβ. 1', μ', 5, κτλ.) = ἀληθῶς, καὶ μάλιστα καθ' ἐνικὸν «τῇ ἀληθείᾳ» (Πλάτ. Ἰππ. Μ. 281, 6'), εἶνε δὲ δοτικὴ τροπικὴ (ὅρα Γ. Ζηχ. Συντακτ. § 100, σημ.). — ἰός] = δηλητήριο, διότι τὸ αἶμα τοῦ Νέσσευ διὰ τοῦ βέλους τοῦ Ἡρακλέους χειρισμένου ὄντος τῇ χολῇ τῆς Λερναίας ὕδρας ἦν δεδηλητηριασμένον. — τὸν χρῶτα ἔστηπε] = τὸ σῶμα ἐποίει σήπescθαι. — τῶν ποδῶν ἀράμενος κατηκόντισεν] = ὑφώσας αὐτὸν εἰς χειράς του, ἀφ' οὗ ἔλαβεν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτόν, δικὴν ἀκοντίου κατέρριψεν, ἐτίναξεν, ἐξεσφενδόνισεν. Ἀλλοι ἐρμην. ἐφόνευσεν τῷ ἀκοντίῳ. — ἀπέσπα] = ἐπειρᾶτο ἀποσπᾶν κεκολλημένον ὄντα τῷ σώματι. — συναπασπῶντο αὐτῷ] = σὺν αὐτῷ τῷ χιτῶνι ἀπασπῶντο, ἐξεκόλλωντο. — κατασχεθεὶς] μεταγενέστ. ἀφ. παθητ. ἀνθ' οὗ οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸν μέσ. ἀφ. μετὰ παθ. διαθέσεως = συμφορᾷ κατασχόμενος = ὑπὸ συμφορᾶς κυριευθεὶς, καταληφθεὶς, συμφορᾷ περιπεσών. Ἡ δὲ λέξις συμφορὰ παρὰ τὸ συμφέρομαι (= συμβαδίζω, συμβαίνω) εἶναι λέξις μέση = σύμβαμα καλὸν ἢ κακὸν (ὅρα Γ. Ζηχ. Λεξ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 518, 6'). — πυρὰν] = σεσωρευμένα ξύλα, ἐφ' ὧν ἐπετίθετο τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ εἰς ἀποτέφρωσιν καὶ οἷς ἐδίδοδο συνήθως σχῆμα πυραμίδος. — ἐπιβάντες ὑφάπτειν] = ἀφ' οὗ αὐτὸς ἀναβῇ ἐπάνω, νᾶ ἀνάπτωσιν

πτειν. Μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας παριῶν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων ὤψην. Τούτῳ καὶ τὰ τόξα ἐδωρήσατο Ἑρακλῆς. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λέγεται νέφος ὑποστάν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι. Ἐκεῖ δὲ τυχὼν ἀθανασίας καὶ διαλλαγῆς Ἑρᾷ τὴν ἐκείνης θυγατέρα Ἥβην ἔγημεν.

Οἰδίπους

(Ἀπολλοδ. Βιβλ. Γ', ε', 7 κ. ἐ.)

Λάιος τὴν βασιλείαν ἐν Θήβαις παρέλαβε καὶ θυγατέρα Μενό-
κως, ἣν ἔνιοι μὲν Ἰοκάστην, ἔνιοι δὲ Ἐπικάστην λέγουσιν, ἔγη-
μεν. Χρήσαντος δὲ τοῦ θεοῦ μὴ γεννᾶν (τὸν γὰρ γεννηθέντα πα-
τροκτόνον ἔσεσθαι), οὗτος γεννήσας ἐκθεῖναι δίδωσι τὸ γεννηθὲν
νομεῖ, περόναις διατρήσας τὰ σφυρά. Ἀλλ' οὗτος μὲν ἐξέθηκεν εἰς
Κιθαιρῶνα. Πολύβου δὲ βουκόλοι, τοῦ Κορινθίων βασιλέως, τὸ
βρέφος εὐρόντες πρὸς τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Περιβοίαν ἤνεγκαν. Ἡ
δὲ ἀνελοῦσα ὑπβάλλεται καὶ θεραπεύσασα τὰ σφυρὰ Οἰδίου
καλεῖ, τοῦτο θεμενὴ τὸ ὄνομα διὰ τὸ τοὺς πόδας ἀνοιδῆσαι. Τε-
λειωθείς δὲ ὁ παῖς καὶ διαφέρων τῶν ἡλίκων ἐν ῥώμῃ διὰ φθόνον
ὠνειδίζετο ὑπόβλητος. Ὁ δὲ πυνθανόμενος τῆς Περιβοίας μαθεῖν
οὐκ ἠδύνατο, τίνες εἶεν οἱ γονεῖς.

ὑποκάτω τὴν πυρὰν. — Ποίας] εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν πατὴρ τοῦ Φιλοκτή-
του. — παριῶν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων] = περῶν ἐκεῖθεν διὰ ζήτησιν ποι-
μνίων. — ὑποστάν] = σταθὲν ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀναλαβὸν αὐτόν. — διαλλα-
γῆς] ἀόρ. παθ. μετὰ σημ. μέσης = συμφιλιωθείς.

1. Χρήσαντος] χρησιμοδοτήσαντος. — πατροκτόνος] = πατροφόνος, πα-
τροκτόνος δὲ ὁ ὑπὸ πατρός φονευθείς. — ἐκθεῖναι] = νὰ ῥίψῃ ἔξω, τὰ δὲ
τοιαῦτα τέκνα λέγονται ἐκθεταί. — διατρήσας] = διατρυνήσας περόναις,
διαπερονήσας. — Κιθαιρῶνα] ὄρος μεταξὺ Ἀττικῆς, Βοιωτίας καὶ Μεγα-
ρίδος, ἱερὸν τοῦ Διόνυσου καὶ τῶν Μουσῶν. — ὑποβάλλεται] = ὑποβάλλει
ἐαυτῇ ὡς ἴδιον τέκνον, ἐντεῦθεν ὁ ὑποβολιμαῖος (ὁ μὴ γνήσιος, νόθος) καὶ
ὑπόβλητος (νόθος, ἐπείσακτος). — θεμενὴ τὸ ὄνομα] = ὀνομάσασα· τὸ τί-
θεμαι (μέσ. δυναμικὸν) ποιεῖ διαφόρους περιφράσεις, ὡς ψήφους τίθεμαι
(= ψηφίζομαι), αἶνον τίθεμαι (= αἰνῶ), φροντίδα τίθεμαι (= φροντίζω),
κτλ. — ἀνοιδῆσαι] ἀόρ. τοῦ ἀνοιδέω = πρήσχομαι. — τελειωθείς] = τέ-
λειος ἀνὴρ γενόμενος, ἀνδρωθείς. Λέγεται τελειῶ καὶ τελεῶ καὶ τέλεος
ατέλεος καὶ τελέως ἐπίρρημα καὶ τελεῶ δοκιμώτερα ἢ μετὰ τοῦ ι (Θωμ.
Μάγιστρ. σ. 358, 3).

- 2 Ἀφικόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς περὶ τῶν ἰδίων ἐπυνθάνετο γονέων. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ εἰς τὴν πατρίδα μὴ πορεύεσθαι· τὸν μὲν γὰρ πατέρα φονεύσειν, τῇ δὲ μητρὶ μιγήσεσθαι. Τοῦτο ἀκούσας, καὶ νομίζων ἐξ ὧν ἐλέγετο γεγενῆσθαι Κόρινθον μὲν ἀπέλιπεν, ἐφ' ἄρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος συντυγχάνει κατὰ τινα στενὴν ὁδὸν ἐφ' ἄρματος ὀχουμένῳ Λαίῳ καὶ Πολυφόντῃ· κήρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαίου. Καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ ἐκχωρεῖν τῆς ὁδοῦ, τοῦ δὲ κήρυκος μὴ πειθομένου, ἀλλὰ δι' ἀπειθείαν κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἕτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ Πολυφόντην καὶ Λαίον ἀπέκτεινεν. Λαίον μὲν οὖν θάπτει βασιλεὺς Πλαταιέων Δαμασίστρατος, τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων ὁ Μενονικέως παραλαμβάνει.

Ἡ Σφίγξ τῶν Θηδῶν

(Ἀπολλοδ. Βιβλ. Γ', ε', 7).

- 1 Κρέοντος βασιλεύοντος, οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας· ἔπεμψε γὰρ Ἡρα Σφίγγα, ἥ μητὴρ μὲν Ἐχιδνῆς ἦν, πατὴρ δὲ Τυφῶνος, εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικός, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος. Μαθοῦσα δὲ αἰνίγμα παρὰ Μουσῶν ἐπὶ τὸ Φίκεον ὄρος ἐκαθεζέτο καὶ τοῦτο προύτεινε Θηβαίοις. Ἦν δὲ τὸ αἰνίγμα, «τί ἐστὶν ὃ μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίγνεται». Χρησιμοῦ δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος τῆνικαῦτα ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς Σφιγγός, ἤνικ' ἂν τὸ αἰνίγμα λύσωσι, καὶ συνιόντων αὐτῶν εἰς ταῦτό πολλαίς, ἐζήτει τί τὸ λεγόμενόν ἐστιν, ἐπεὶ δὲ οὐχ εὗρισκον, ἀρπάζουσα ἕνα κατεβίβρωσκεν.

2. ἐξ ὧν ἐλέγετο] δηλ. ἐκ τοῦ Πολύβου καὶ τῆς Περιβοίας.—φερόμενος]=φέρων ἑαυτὸν, πορευόμενος, ὑπάγων.—συντυγχάνει]=κατὰ τύχην ἀπαντᾷ.—ὀχουμένῳ]=φερομένῳ.—ἐκχωρεῖν τῆς ὁδοῦ]=νὰ παραμερίσῃ ἐκ τῆς ὁδοῦ.

1. κατέσχε]=κατέλαβε.—βάσιν]=πόδας μετὰ περιληπτικῆς ἐννοίας (Πλάτ. Τιμ. σ. 92, α').—Φίκεον] ὄρος ἢ ἀκρόπολις ἐγγὺς τῶν Θηδῶν, ἐνθα ἡ Σφίγξ ἐκάθητο.—συνιόντων αὐτῶν εἰς ταῦτό]=συνερχομένων αὐτῶν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, συναθροιζομένων.—κατεβίβρωσκεν]=Ἀττικῶς κατήσθιεν.

Πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων, κηρύττει Κρέων τῷ τὸ αἰνίγμα λύ-
σαντι καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαΐου δώσειν γυναῖκα. Οἰδί-
πους δὲ ἀκούσας ἔλυσεν εἰπὼν τὸ αἰνίγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λε-
γόμενον ἄνθρωπον εἶναι· γεννᾶσθαι μὲν γὰρ τετράπουν βρέφος τοῖς
τέτταρσιν ὀχοῦμενον κώλοις, τελειούμενον δὲ τὸν ἄνθρωπον δι-
πουν εἶναι, γράσσκοντα δὲ τρίτην προσλαμβάνειν βάσιν, τὸ βάκ-
τρον. Ἡ μὲν οὖν Σφίγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἑαυτὴν ἔρριψεν.
Οἰδίπους δὲ καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν
ἀγνοῶν καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα,
θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Φανέντων δὲ ὕστερον
τῶν λανθανόντων, Ἰοκῆστη μὲν ἐξ ἀγχόνης ἑαυτὴν ἀνήρτησεν,
Οἰδίπους δὲ τὰς ὕψεις τυφλώσας ἐκ Θηδῶν ἤλαύνετο, ἀρὰς τοῖς
παισὶ θέμενος, οὐ τῆς πόλεως αὐτὸν ἐκβιλλόμενον θεωροῦντες οὐκ
ἐπήμυναν. Παρὰ γενόμενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ τῆς Ἀττικῆς εἰς
Κολωνόν, ἔνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐστὶ τέμενος, καθίζει ἱκέτης
καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ Θησέως μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

2. πολλῶν ἀπολλυμένων] αἰτιολογ. μετοχή. — τῷ λύσαντι] ἁοριστολο-
γική μετοχή = ἐκείνῳ, ὃς ἂν λύσῃ, ἢ δὲ μετοχή τῷ λύσαντι = ἐκείνῳ, ὃς
λύσει ἢ δὲ μέλλει λύσειν. — τοῖς τέτταρσιν ὀχοῦμενον κώλοις] διὰ τῶν
τεσσάρων ἄκρων βαδίζον, διὰ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν. — προσλαμβάνειν] =
προσέτι λαμβάνειν, πρὸς ταῖς δύο λαμβάνειν. — τὸ βάκτρον] = τὴν βα-
κτηρίαν. Εἶναι δὲ ἐπεξηγητικὸς διορισμὸς τοῦ τρίτου βάσις. — παρέλαβε]
= παρὰ τοῦ Κρέοντος ἔλαβεν. — τῶν λανθανόντων] = ἐκείνων, ἅτινα ἦσαν
ἀγνωστα, ὅτι δηλ. ὁ μὲν Λαῖος ἦν πατὴρ αὐτοῦ, ἢ δὲ Ἰοκῆστη μήτηρ. —
τὰς ὕψεις] = τὰ ὄμματα (πρβλ. καὶ Ξεν. Ἀπομν. Α', δ', 6. κτλ.). —
ἤλαύνετο] = ἐδιώκετο ὑπὸ τῆς πόλεως ὡς ἀνόσια πράξας. — ἀρὰς τοῖς παισὶ
θέμενος] = ἐπαρασάμενος τοῖς παισὶ, καταρασάμενος τοὺς παῖδας, πρβλ.
ἀνωτέρω (σελ. 104, 4) «θεμένη τὸ ὄνομα». — οὐ οὐκ ἐπήμυναν] περιέχει
αἰτίαν = διότι οὗτοι οὐκ ἐπήμυναν (οὐκ ἐβοήθησαν, οὐχ ὑπερήσπισαν). ὅρα
Γ. Ζηκ. Συνακτ. § 336, 2. 535. — εἰς Κολωνόν] δῆμον τῆς Ἀττικῆς
πρὸς δυσμὰς τῶν Ἀθηνῶν, πατρίδα τοῦ Σοφοκλέους καὶ ἔχουσαν καὶ ἱερὸν
τῶν Ἐρινύων, νῦν δὲ καλούμενον Σεπόλια. — τὸ τῶν Εὐμενίδων τέμενος]
οἱ παλαιοὶ τὰς Ἐρινῦς, ἥτοι τὰς ἐν Ἀδου καὶ ἐπὶ γῆς τιμωρούσας τοὺς
παραβάτας τῶν ἡθικῶν νόμων, φονεῖς, ἐπίδροκους, ἀσεβεῖς κτλ., ἐκάλουν
κατ' εὐφημισμὸν Εὐμενίδας (τουτέστι φίλας) καὶ σεμνάς θεάς. — τέμενος]
= τεμάχιον γῆς ἀποκεχωρισμένον καὶ θεῷ τινι ἀφιερωμένον, συνίστατο δὲ
συνήθως εἰς ἱερὸν ἄλλος μετὰ ναοῦ (πρβλ. καὶ Πολυδ. Α', 10). — προσδε-
χθεὶς] παθητ. = δεκτὸς γενόμενος ὑπὸ τοῦ Θησέως ὁ Οἰδῖπους = ὁ Θη-
σεύς προσδεχάμενος τὸν Οἰδῖπουν.

Πόλεμος τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας

(Ἀπολλ. Βιβλ. Γ', Σ', 1).

1 Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας συντίθενται πρὸς ἀλλήλους, καὶ αὐτοῖς δοκεῖ τὸν ἕτερον παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν.

Τινὲς μὲν οὖν λέγουσι πρῶτον ἄρξαντος Πολυνείκους παραδοῦναι μετ' ἐνιαυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ. τινὲς δὲ πρῶτον Ἐτεοκλέους ἄρξαντος μὴ βούλεσθαι παραδοῦναι τὴν βασιλείαν. Φυγαδευθεὶς οὖν Πολυνείκης ἐκ Θηβῶν ἦκεν εἰς Ἀργος, τὸν τε ὄρμον καὶ τὸν πέπλον ἔχων. Ἐδασίλευε δὲ Ἀργούς Ἀδραστός ὁ Ταλαοῦ· καὶ τοῖς τούτου βασιλείοις νύκτωρ προσπελάζει καὶ συνάπτει μάχην Τυδεῖ τῷ Οἰνέως φεύγοντι Καλυδῶνα. Γενομένης δὲ ἐξάφνης βοῆς, ἐπιφανεῖς Ἀδραστός διέλυσε αὐτούς· καὶ μάντεώς τινος ὑπομνηθεὶς λέγοντος αὐτῷ κάπρῳ καὶ λέοντι συζεύξαι τὰς θυγατέρας, ἀμφοτέρους εἴλετο νυμφίους· εἶχον γὰρ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὁ μὲν κάπρου προτομήν, ὁ δὲ λέοντος.

1. συντίθενται] = συνθήκας ποιοῦνται, συμφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλους. — παρ' ἐνιαυτὸν] = τὸν ἓνα ἐνιαυτὸν ναὶ καὶ τὸν ἄλλον οὐχί, ἐναλλὰξ ἕκαστος κατ' ἕτος ἓν. Οὕτως καὶ παρ' ἡμέραν = μίαν ἡμέραν ναὶ καὶ τὴν ἄλλην οὐχί (ᾄδα Γ. Ζηκ. Συνακτ. § 455, 9). — παραδοῦναι] = δοῦναι πρὸς τινα. οὕτω καὶ παρακαλῶ (= προσκαλῶ), παραπέμπω (= πέμπω πρὸς τινα). — ἄρξαντος] μετεχειρίσατο γενικῶς ἀπολύτως ἐπὶ ταῦτοπροσωπίς, κανονικώτερον δὲ θὰ ἦτο ὥδε· ἀρῶντον ἄρξαντα Πολυνείκη παραδοῦναι μετ' ἐνιαυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, τινὲς δὲ (λέγουσι) πρῶτον Ἐτεοκλέα ἄρξαντα μὴ βούλεσθαι παραδοῦναι τὴν βασιλείαν. — φυγαδευθεὶς] = διωχθεὶς. — τὸν ὄρμον] = τὸ περιδέραιον. Τὸν ὄρμον ἔλαβεν ἡ Ἐριφύλη καὶ ἔπεισε τὸν σύζυγον αὐτῆς Ἀμφιάραον νὰ ἐκστρατεύσῃ (ᾄδα καὶ Ὁδ. Λ, 326. Ο, 244 κ. ἐ. Vergil. Aen. VI, 445—6), τὸν δὲ πέπλον λαβοῦσα παρὰ τοῦ Θερσάνδρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολυνείκους ἔπεισε καὶ τοὺς παῖδας νὰ ἐκστρατεύσων εἰς τὸν λεγόμενον πόλεμον τῶν ἐπιγόνων (Ἀπολλ. Γ', Σ', 2). — Τυδεῖ] ὅστις ἐφευγεν ἐκ τῆς πατρίδος τοῦ Καλυδῶνος διὰ φόνον, ὃν διέπραξεν. — ἐπιφανεῖς] = αἰφνης φανεῖς. — λέγοντος] = κελεύοντος — τὰς θυγατέρας] τὴν Δηϊπύλην, ἣν ἔλαβεν ὁ Τυδεύς, καὶ τὴν Ἀργείην, ἣν ἔλαβεν ὁ Πολυνείκης (Ἀπολλ. Γ', Σ', 1). — προτομήν] = τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος ζῶου, τὸ πρόσωπον ζῶου, ἐτὶ δὲ ὑπὸ τῷ μετώπῳ πρόσωπον, ὃ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτω καλοῦμεν, ἐπὶ γὰρ τῶν ζῴων προτομήν (Πολυδ. Β', 47). Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὁμοῦς χρόνων ὠνομάσθη προτομή ἡ γλυπτικὴ παράστασις καὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ.

Ἄδραστος δὲ αὐτοὺς ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας ὑπέσχετο 2
κατάξειν. Καὶ πρῶτον ἐπὶ Θήβας ἔσπευδε στρατεύεσθαι καὶ τοὺς
ἀριστεὰς συνήθριζεν. Ἀμφιάρκος δὲ ὁ Ὀϊκλέους μάντις ὢν, καὶ
προειδὼς ὅτι δεῖ πάντας τοὺς στρατευταμένους χωρὶς Ἀδράστου
τελευτῆσαι, αὐτὸς τε ὤκνει στρατεύεσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπέ-
τρεπεν. Ἐριφύλη δὲ ἡ γυνὴ τὸν ὄρμον παρὰ Πολυνείκους λαβοῦσα
ἔπεισε τὸν ἄνδρα στρατεύειν.

Ἄδραστος δὲ στρατὸν συναθροίσας σὺν ἡγεμόσιν ἐπὶ πολεμῶν 3
ἔσπευδε πρὸς Θήβας. Οἱ δὲ ἡγεμόνες ἦσαν οἵδε, Ἄδραστος Τάλαου,
Ἀμφιάρκος Ὀϊκλέους, Καπκανεὺς Ἴππονόου, Ἴππομέδων Ἀριστο-
μάχου (οὗτοι μὲν ἐξ Ἀργούς), Πολυνείκης δὲ Οἰδίποδος ἐκ Θη-
βῶν, Τυδεὺς Οἰνέως Αἰτωλός, Παρθενόπαϊος Μελανίωνος Ἀρκάς.

Ὡς δὲ ἦλθον εἰς τὸν Κιθαιρῶνα πέμπουσι Τυδέα προεοῦντα 4
Ἐτεοκλεῖ τὴν βασιλείαν παρὰχωρεῖν Πολυνείκει, καθὰ συνέ-
θεντο. Μὴ προσέχοντος δὲ Ἐτεοκλέους διάπειραν τῶν Θηβαίων
Τυδεὺς ποιούμενος, καθ' ἓνα προκαλούμενος πάντων περιεγένετο.
Οἱ δὲ πεντήκοντα ἄνδρας ὀπλίσαντες ἀπὸντα ἐνὶ ἡδρευσαν αὐτόν.
Πάντας δὲ αὐτοὺς χωρὶς Μάχιονος ἀπέκτεινε κἄπειτα ἐπὶ τὸ
στρατόπεδον ἦλθεν.

Ἀργεῖοι δὲ καθοπλισθέντες προσῆλθον τοῖς τείχεσιν. Καθώ- 5
πλισε δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θηβαίους καὶ πῶς ἂν περιγένοιτο τῶν
πολεμίων ἐμαντεύετο. Ἦν δὲ παρὰ Θηβαίους μάντις Τειρεσίης,

2. *κατάξειν*] = ἐπανάξειν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα ἐκ τῆς ἐξορίας. Λέ-
γεται *κατάγω τινά, κάθοδον ποιῶ τινι*, ὃ δ' ἐπανερχόμενος κατέρχεται καὶ
κάθοδον ποιεῖται, οἱ δὲ πολῖται *καταδέχονται* τοὺς φυγάδας (ὅρα Γ. Ζηκ.
Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 599, 6'). — *στρατεύεσθαι*] τὸ στρατεῦσθαι οὐδόλως
διαφέρει τοῦ *στρατεῖω* (ὅρα Γ. Ζηκ. Λεξικ. Ἀττ. Ῥημ. σ. 453, α', Συν-
τακτ. § 179). — *ἀπέτρεπεν*] = ἐπειράτο ἀποτρέπειν στρατεύεσθαι.

3. *πολεμῶν... πρὸς Θήβας*] λέγεται *πολεμῶ τινι, πολεμῶ πρὸς τινά*,
σπανίως *πολεμῶ ἐπὶ τινά*, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις καὶ *πολεμῶ τινά*.

4. *προεοῦντα*] τὸ προαγορεύειν καὶ τὸ προλέγειν (Ξεν. Ἀν. Ζ', §.
3. 13) λέγεται περὶ τῶν ὅσοι διατάττουσι τι ἢ ἀπειλοῦσι κακὸν τι ἢ ποινὴν
κατὰ τῶν τάναντία μελλόντων νὰ πράξωσιν. — *διάπειραν ποιούμενος*] =
διαπειρώμενος, δοκιμὴν τῆς ἀνδρείας τῶν Θηβαίων λαμβάνων. — *προκαλού-
μενος*] ὅρα ἄνωτ. σ. 85, 3 = *προσκαλῶν ἓνα ἕκαστον εἰς ἀγῶνα πάντας
ἐνίκησεν*. — *ἐνὶ ἡδρευσαν*] = τοῦ ἑκάμην καρτέρει.

5. *καθοπλισθέντες*] = ἐντελῶς ὀπλισθέντες. — *ἐμαντεύετο*] = *μαντεῖον ἦ*

τυφλὸς τὴν ὄρασιν καὶ πολυχρόνιος. Οὗτος οὖν Θηβαίοις μαντευόμενοις εἶπε νικήσκειν, ἐὰν Μενοικεύς ὁ Κρέοντος ἄρει σφάγιον αὐτὸν ἐπιδῷ. Τοῦτο ἀκούσας Μενοικεύς ἐξυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξεν.

6 Μάχης δὲ γενομένης οἱ Καδμεῖοι μέχρι τῶν τειχῶν συνεδιώχθησαν, καὶ Καπκαεύς ἀρπάσας κλίμακα ἐπὶ τὰ τεῖχη δι' αὐτῆς ἀνήει, καὶ Ζεὺς αὐτὸν κεραυνοῖ. Ὡς δὲ ἀπώλλυντο πολλοί, δόξαν ἑκατέρωθεν τοῖς στρατεύμασιν Ἑτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ βασιλείας μονομαχοῦσι καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους. Κρατερᾶς δὲ πάλιν μάχης γενομένης, οἱ μὲν ἄλλοι τῶν Ἀργείων ἡγεμόνες ἀπώλοντο, Ἀδραστος δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρίων.

7 Κρέων δὲ τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἔρριπεν ἀτάφους καὶ κηρύξας μηδένα θάπτειν φυλακὰς κατέστησεν. Ἀντιγόνῃ δέ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνείκου σῶμα κλέψασα ἔθαψε καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος αὐτῇ τῷ τάφῳ ζῶσα ἐνεκρύφθη. Ἀδραστος δὲ εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμὸν κατέφυγε καὶ ἰκετηρίαν θεῖς ἡζίου θάπτειν τοὺν νεκρὸς. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ Θησέως στρατεύσαντες αἰροῦσι Θήβας καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς οἰκείοις δίδασσι θάψαι.

μάντιν ἡρώτα. — πολυχρόνιος] = μακροχρόνιος, μακρόβιος. — ἐπιδῶ] = προσφέρῃ ἐαυτὸν ὡς θῆμα, πρὸβλ. «Μακαρία... ἐαυτὴν ἐπέδωκε σφάγιον ὑπὲρ τῆς τῶν λοιπῶν σωτηρίας» (Σουῖδ. σ. 212, α').

6. δόξαν] αἰτιατικ. ἀπόλυτος=εἰπειδὴ ἔδοξεν (ὄρα Γ. Ζηκ. Συναγμ. § 256). — Ἀρίων] ἵππος ὃν ἐγέννησεν ὁ Ποσειδῶν ἐκ τῆς Δήμητρος (Ἀπολλ., Γ', §', 8).

7. ἔρριπεν ἀτάφους]=ἀτάφους ἐποίησεν (Λυσί. 12, 21), ἀλλὰ μετὰ πλείονος εὐτελείας, ἐπέταξεν αὐτοὺς ἀτάφους. — φυλακὰς κατέστησεν] = σώματα στρατιωτικὰ φρουροῦντα διώρισεν, οἱ δὲ φυλάσσοντες στρατιῶται ἐλέγοντο καὶ φύλακες καὶ φρουροί. — φωραθεῖσα] = συλληφθεῖσα ἐπ' αὐτοφώρῳ, κατὰδὴλος γενομένη ὅτι ἔθαψε Πολυνείκη. — τῷ τάφῳ ἐνεκρύφθη]= ἐν τῷ τάφῳ ἐκρύφθη, ἐτάφη. — ἐλέου] ὁ ἔλεος, τοῦ ἐλέου παρὰ τοῖς δοκίμοις, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις τὸ ἔλεος, τοῦ ἐλέου. — ἰκετηρίαν θεῖς] ἡ ἰκετηρία ἦτο κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ περιδεδεμένος, ὃν ὁ ἰκέτης ἔφερεν ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ κατέθετεν εἰς τὸν βωμὸν εἰς ἑνδείξιν τῆς ἰκεσίας, ὥστε καὶ ἔλεγον «ἰκετηρίαν τιθέναι» (Ἡροδ. Ε', 51. Δημ. 24, 12. κτλ.). — Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες] ὄρα Λυσί. 2, 7 — 10. — αἰροῦσι] κυριεύουσιν.

Πόλεμος τῶν ἐπιγόνων

(Ἀπολλ. Βιβλ. Γ', ζ', 2).

Μετὰ ἔτη δέκα οἱ τῶν ἀπολομένων Ἀργείων παῖδες, κληθέντες ἐπίγονοι, στρατεύειν ἐπὶ Θήβας προηροῦντο, τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι βουλόμενοι. Καὶ μαντευσόμενοι αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐθέσπισε νίκην Ἀλκμέωνος ἡγουμένου. Οἱ δὲ Ἀλκμέωνα ἐλόμενοι πρὸς Θήβας ἐπολέμουν. Ἦσαν δὲ οἱ στρατευόμενοι οἶδε, Ἀλκμέων καὶ Ἀμφίλοχος Ἀμφιαράου, Αἰγιαλεὺς Ἀδράστου, Διομήδης Τυδέως, Πρόμαχος Περθενοπαίου, Σθέnelος Κακκινέως, Θέρτανδρος Πολυνείκους, Εὐρύκλος Μηκιστέως. Οὗτοι πρῶτον μὲν πορθοῦσι τὰς πέριξ κώμας, ἔπειτα τῶν Θηβαίων ἐπελθόντων, Λαοδάμαντος τοῦ Ἑτεοκλέους ἡγουμένου, γενναίως μάχονται.

Τειρεσίου δὲ εἰπόντος αὐτοῖς πρὸς μὲν Ἀργεῖους κήρυκα περὶ 2 διαλύσεως ἀποστέλλειν, αὐτοὺς δὲ φεῦγειν, πρὸς μὲν τοὺς πολέμιους κήρυκα πέμπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἀναβιδάσαντες ἐπὶ τὰς ἀπῆνας τέκνα καὶ γυναῖκας ἐκ τῆς πόλεως ἔφευγον. Νύκτωρ δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην Τίλφοσσαν κρήνην παρὰ γεννομένων αὐτῶν, Τειρεσίης ἀπὸ ταύτης πῶν αὐτοῦ τὸν βίον κατέστρεψεν. Θηβαῖοι δὲ ἐπὶ πολὺ διελθόντες πόλιν Ἑστίασαν κτίσαντες κατόκησαν. Ἀργεῖοι δ' ὕστερον τὸν δρασμὸν τῶν Θηβαίων μαθόντες εἰσίσχιν εἰς τὴν πόλιν καὶ συναθροίζουσι τὴν λείαν καὶ καθιροῦσι τὰ τεῖχη· τῆς δὲ λείας

1. ἐπίγονοι] = οἱ κατόπιν γεννώμενοι, οἱ ἐπιγενόμενοι = οἱ ὕστερον γεννόμενοι, οἱ μεταγενέστεροι (ὄρα Γ. Ζηκ. Συνακ. § 448, 6). — ἐπὶ Θήβας] = κατὰ Θηβῶν — ἐθέσπισε] ἰδὲ σελ. 83, 1. — πρὸς Θήβας] σελ. 108. 3. — ἐπελθόντων] = ἐναντίον ἐλθόντων μετὰ ἡγεμόνος τοῦ Λαοδάμαντος.

2. περὶ διαλύσεως] δηλ. τοῦ πολέμου. περὶ συνδιαλλαγῆς. — ἀπῆνας] = ἁμῶς τετρατρόχους εἰς μεταφορὰν φορτίων, ἐνίοτε δὲ γυναικῶν, παῖδων καὶ γερόντων, συνήθως συρομένας ὑπὸ ἡμιόνων. — τὸν βίον κατέστρεψεν] = ἐτελείωτε τὴν ζωὴν τοῦ (πρὸβλ. τελευτῶ τὸν βίον), ἀπέθανεν. — ἐπὶ πολὺ διελθόντες] = ἐπὶ πολὺ διάστημα, πρὸβλ. κέτρεψαν τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐπεδίωξαν ἐπὶ πολὺν (Θουκ. Β', 79) = ἔκτασιν πολλοῦ διαστήματος περᾶσαντες. — Ἑστίασαν] πόλιν τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου. — τὸν δρασμὸν] = τὴν ἀπόδρασιν, τὴν δραπέτευσιν. — εἰσίσχιν] = Ἀττικῶς εἰσέρχονται· διότι παρ' Ἀττικοῖς τὸ εἰσίσχιν κεῖται ἀντὶ μέλλοντος τοῦ εἰσέρχο-

μέρος εἰς Δελφούς πέμπουσιν Ἀπόλλωνι· ἠῤῥξαντο γὰρ αὐτῷ Θή-
βας ἐλόντες τὸ κάλλιστον τῶν λαφύρων ἀναθήσειν.

Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης

(Ἀπολλ. Βιβλ. Γ', ια', 2).

- 1 Τῶν ἐκ Λήδας γενομένων παίδων Κάστωρ μὲν ἦσκει τὰ κατὰ πόλεμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμὴν, καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν ἐκλήθησαν ἀμφοτέροι Διόσκοροι. Ζεὺς δὲ Πολυδεύκην εἰς οὐρανὸν ἀνάγει· μὴ δεχομένου δὲ Πολυδεύκους τὴν ἀθανασίαν, ὄντος νεκροῦ Κάστορος, Ζεὺς ἀμφοτέροις παρ' ἡμέραν καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν θνητοῖς ἔδωκεν.

Κέκροψ

(Ἀπολλοδ. Βιβλ. Γ', ιδ', 1)

- 1 Κέκροψ τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος καὶ τὴν γῆν πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν ἀφ' ἑαυτοῦ Κεκροπίαν ὠνόμασεν. Ἐπὶ τούτου, φασίν, ἔδοξε τοῖς θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἔμελλον ἔχειν τιμὰς ἰδίαις ἑκάστος. Ἦκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ πληξάς τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσσην τὴν ἀκρόπολιν ἀνέφηνε θάλασσαν, ἣν νῦν Ἐρεχθίδας καλοῦσιν. Μετὰ δὲ τοῦτον ἦκεν Ἀθηναῖα καὶ ποιησαμένη τῆς καταλήψεως Κέκροπος μάρτυρα ἐφύτευσεν ἐλκίαν. Γενομένης δὲ ἔριδος ἀμφοῖν περὶ τῆς χώρας, Ἀθηναῖαν καὶ Ποσειδῶνα διαλύσας Ζεὺς ἔδωκε κριτὰς θεοὺς τοὺς

μαί.—ἠῤῥξαντο] = εὐχὴν ἐποιήσαντο = ἔταξαν (κοινῶς), ἔκαμαν τάξιμον.
—ἐλόντες] = ἐὰν ἔλωσι, κυριεύουσιν.

1 τὰ κατὰ πόλεμον] = τὰ πολεμικά. — Διόσκοροι] εἶναι τὸ δόκιμον, Διόσκοροι δὲ μεταγενέστερον. — Ζεὺς Πολυδεύκην] ὁ Ζεὺς ὡς κύκνος συνῆλθε τῇ Λήδᾳ καὶ ἐγεννήθη ὁ Πολυδεύκης καὶ ἡ Ἑλένη, ἐκ δὲ τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας ἐγεννήθη ὁ Κάστωρ καὶ ἡ Κλυταιμῆστρα (Ἀπολλ. Γ', ι', 6). — παρ' ἡμέραν] ὅρα σελ. 106, 1. — ἐν θεοῖς καὶ ἐν θνητοῖς] = μεταξὺ τῶν θεῶν καὶ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων.

1. ἐπὶ τούτου] = εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Κέκροπος. — καταλαβέσθαι] ὡς μέσ. ὠφελείας = καταλαβεῖν ἑαυτοῖς. — κατὰ μέσσην τὴν ἀκρόπολιν] = κατὰ τὸ μέσον τῆς ἀκροπόλεως (ὄρα Γ. Ζηκ. Συντακτ. § 375). — ἀνέδειξεν. — Ἐρεχθίδα] ἦν αὕτη φρέαρ ἀλμυρὸν ἔχον ὕδωρ καὶ κείμενον ἐν τῇ Ἐρεχθείᾳ, ναφ' ἧς τιμῇ τοῦ Ἐρεχθέως ἱδρυμένῃ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως — ποιησαμένη] μέσον ὠφελείας = ποιήσασα ἑαυτῇ. — ἀμφοῖν] γενική.

δώδεκα. Καὶ τούτων δικαζόντων ἡ χώρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος ὅτι πρῶτον τὴν ἐλαίαν ἐφύτευεν. Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἐαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθήνας.

Κέκροψ δὲ γῆμας τὴν Ἀκταίου κόρην Ἀγραυλον παῖδα μὲν² ἔσχεν Ἐρυσίχθονα, θυγατέρα δὲ Ἀγραυλον, Ἐρσην, Πάνδροτον. Ἀγραύλου δὲ καὶ Ἀρεως Ἀλκίππη γίγνεται, δι' ἣν Ἀλιρρόθιος ὁ Ποσειδῶνος ὑπ' Ἀρεως κτείνεται. Ποσειδῶν δ' ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίνεται, δικαζόντων τῶν δέκα θεῶν, Ἀρει, ὃς καὶ ἀπολύεται.

2. ἐν Ἀρείῳ πάγῳ] λόφῳ ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ ἐδίκαζον οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου· ἐκλήθη δὲ Ἀρειος πάγος, διότι ἐνταῦθα ἐδικάσθη ὁ Ἄρης διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος Ἀλιρρόθιου, πάγος δέ, διότι ἔκειτο ἐπὶ πάγου, ἥτοι πετρώδους λόφου. Ὁ Ἀλιρρόθιος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρεως ὡς φωραθεὶς ὑπ' αὐτοῦ νὰ βιάζηται τὴν Ἀλκίππην τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀρεως (Ἀπολλ. Βιβλ. Γ'. ιδ', 2).—ἀπολύεται]=ἀθροῦται ὑπὸ τῶν δικαζόντων θεῶν ὁ Ἄρης.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΠΡΩΤΩ ΤΟΜΩ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑΣ

- Σελ. 6, στίχ. 5 ἀντὶ τοῦ «*πυριέτυχεν*» γράφε «*περιέτυχεν*»
 Σελ. 12, στίχ. 31 ἀντὶ τοῦ «*ύδε*» γράφε «*δύο*»
 Σελ. 19, στίχ. 30 ἀντὶ τοῦ «*σίδεα*» γράφε «*σίδια*»
 Σελ. 34, στίχ. 6 ἀντὶ τοῦ «*ὦμόν μεν*» γράφε «*ὦμόν με*»
 Σελ. 38, στίχ. 2 ἀντὶ τοῦ «*περωνυχίας*» γράφε «*παρωνυχίας*» καὶ
 στίχ. 15 ἀντὶ τοῦ «*οὐκ*» γράφε «*οὐκ*».
 Σελ. 42, στίχ. 20 ἀντὶ τοῦ «*δὲ τ' ἀδελφοῦ*» γράφε «*δὲ τὰδελφοῦ*».
 Σελ. 46, στίχ. 2 γράφε ἀντὶ τοῦ «*Παρασῶ*» τὸ «*Παρασῶ*».
 Σελ. 49, στίχ. 2 ἀντὶ τοῦ «*πόλε*» γράφε «*πόλει*».
 Σελ. 51, στίχ. 5 ἀντὶ τοῦ «*Ἀλκibiάδης*» γράφε «*Ἀλκιβιάδης*»
 Σελ. 55, στίχ. 16 ἀντὶ τοῦ «*περὶ τὸς*» γράφε «*περὶ τὸν*».
 Σελ. 59, στίχ. 7 ἀντὶ τοῦ «*Ὠκεανὸν*» γράφε «*Ὠκεανόν*».
 Σελ. 60, στίχ. 12 ἀντὶ τοῦ «*ἦν*» γράφε «*ἦ*» καὶ στίχ. 19 πρὸ τοῦ
Πλούτωνι γράφε *κόμμα*.
 Σελ. 61, στίχ. 9 γράφε «*εἰκάσθησαν*» ἀντὶ τοῦ «*εἰκασθεῖσαν*» καὶ
 στίχ. 14 καὶ 29 γράφε «*παρ' αὐτάς*» ἀντὶ τοῦ «*παρ' αὐτάς*».
 Σελ. 62, στίχ. 5 ἀντὶ τοῦ «*αὐτήν*» γράφε «*αὐτήν*» καὶ στίχ. 8 γράφε
 6 καὶ στίχ. 14 γράφε «*ἐν αὐτὸν*» ἀντὶ τοῦ «*ἐν αὐτὸν*».
 Σελ. 67, στίχ. 37 ἀντὶ τοῦ «*81, 4*» γράφε «*66, 1*».
 Σελ. 72, στίχ. 22 ἀντὶ τοῦ «*Ἀττικοί*» γράφε «*Ἀττικοί*»
 Σελ. 79, στίχ. 2 ἀντὶ τοῦ «*λόγους*» γράφε «*λόγους*».
 Σελ. 81, στίχ. 24 ἀντὶ τοῦ 87 γράφε 70
 Σελ. 82, στίχ. 28 ἀντὶ τοῦ 93 γράφε 76.
 Σελ. 83, στίχ. 1 ἀντὶ τοῦ «*Εὐρύθειαν*» γράφε «*Εὐρύθειαν*».
 Σελ. 86, στίχ. 1 ἀντὶ τοῦ «*αἰρεῖ*» γράφε «*αἰρεῖν*».
 Σελ. 88, στίχ. 18 καὶ 30 ἀντὶ τοῦ «*Φίκεον*» γράφε «*Φίκιον*».

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

15 'Οδός 'Ερμού 15 και 8α 'Οδός Σταδίου—Παρθεναγωγείου 8α

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ ΝΕΩΣΤΙ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

ΖΗΚΙΔΟΥ Γ. Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια μετὰ ἐρμηνευτικῶν, ἱστορικῶν, γεωγραφικῶν κτλ. σχολίων, συμφώνως τῷ τοῦ Ὑπουργείου προγράμματι πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων. Τόμος πρῶτος.	Δρ. Δ.
— Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια. Τόμος 2ος, τεῦχος Βον, περιέχων: Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασιν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις μαθητῶν. Βιβλίον Γ' καὶ Δ'. Μετὰ σημειώσεων ποικίλων ἐρμηνευτικῶν	» 1.50
— Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια. Τόμος 3ος περιέχων Ξενοφῶντος Κύρου Παιδείας καὶ Ἑλληνικῶν ἐκλογὰς καὶ Πλουτάρχου Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην διδασκόμενα ἐν τῇ τρίτῃ τάξει τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου μετὰ σχολίων ποικίλων	» 2.—
— Ἐπίτομον Συντακτικόν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων.	» 3.—
ΝΟΤΑΡΗ Ι. Νεώτατος γεωγραφικὸς χάρτης τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος τελείως καὶ καλλιτεχνικῶς τετυπωμένος, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν Ἑλλήν. σχολείων, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας	» 4.—
ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ Ι. Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τῆς ἐν Χαιρωνίᾳ μάχης (338 π.Χ.), τεῦχος πρῶτον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων. Κατὰ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1897 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως	» 1.—
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Δ. Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου πρὸς διδασχὴν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ παρθεναγωγείοις, ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατὰ τὸν ΒΤΓ' νόμον ἐπὶ πέντε σχολικῇ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1896—97	» 1.50
— Ἐπίτομον συντακτικόν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, βραδευθὲν καὶ ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατὰ τὸν ΒΓ' νόμον πρὸς διδασχὴν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ παρθεναγωγείοις ἐπὶ πέντε σχολικῇ ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1896—97	» 1.90

Τιμᾶται δραχμῶν 1.50

Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Παρασκευᾶ Λεώνη.